

ԿԻՇՆՆԱ

Սաստը ինծի ուղղուած էր տարինն'ը
առաջ. սակայն բառերը եւ անոնց մէջ

×

— Ժամեր 16 է արդեն եւ հազու մեկու-
լիէ ժամ ունիմք առաքին արշալիկ հա-
մար. ժամը 2.30ին Օփերայի առջեւ
կախով էլ լրանիք... լուեւեւ ձայնը կնոս-
ջըր՝ որ 19 օրերու վաղգէն ոչ մէկ յոյ-
նութիւն էր կուգար բնդուհին: Հայրը Պետ-
րոսի հետ ժողովարարի ինը երեխայիսմ
հաշիւ... Անոնք ժողովի մէջ կ'ըլլամ հի-
մալ:

Ճաշի վերջին պատառը հազիւ կու
տուած, Քերթնարդթրասէի մէն օթիւն -

Հինգերորդ տարաբովիւն.— Մար-
բութիւնի կերպէ հոս: «Կր խառն» Փար-
կը մէջ: Վարդանի» Հոռոյ մէջ: — Տուն
չդառնամ, կ'ըսես իրոյի: Նոյն ճամբէն
տարձր մը անցնամ անցնելու զրդիւր կ'ու-
նենամ, հակառակ անոր որ փախչելան եւ
հոռոյական ճիւղով իւրին կոցմ
նախի տապաւինեցիկերն, պարտէզներն ու
շէնքերն:

Մեր առաջին շրջապոլյորը կը տեւէ
տեւէ երկու-երկուրեկէն ժամ: Ս. Ստե-
փանոսի մայրը Եկեղեցին, կալարեալտնոնդ
Ճեմատանը՝ Հոֆպարից, ապա Ռիւնէ-
Ղբառէի պատմական, գեղարուեստական
և Թանգարանային կառոյցները. Օփե-
րան, Ագլ. Թանգարանը, Ռարճգարանը,
Քաղաքային Թատրոնը, Քաղաքացեալ
դպրոն ու Համալսարանը, պարտէ ո՞ր
գլուխը զորոշեալտէն Քաղաքի տէրը (Ս.

(Գ. եւ վերջին մաս)

արաղես եկեղեցին), Վրենմանն է՝
ամառանոց (ուր հռչակաբար Ֆիլար-
տիոս Օրբելիքի էր կայնիքի կ'ուն-
այ): Ապա՝ Եվթաֆանեկիկոց, Պելի-
թի (Էլիաս Նիկոսյանի ամառանոց)՝ Էր
Ներսիսյան հռչակաբար պարկզով) և
Երեմյա, Ենայուրենի գլխակ՝ Հու-
րպուրեանի պատմական ամառանոց,
բարդ, իրենց ձեռքի գեղեցկութեամբ,
եհուրթեան և փաղեք վկայաբանին ը-
լայն հողած փարթեմ, ներառյալ,
ոյախեղ տալ նրբախ հառոցնով, կը
բաւեն սնցորդ։

Մաղդի գարձին, կը զգարն թէ եւրո-
պայի քր անուկի անցնալի մշակութի
արթնման և ըսն կը մտն անոր ք...:

ՆՈՃԵԱՅ ՏՂԱՆ

(ပုဒ် ၅)

ված եւ գլխուն վրայ հաւաքած էր, Երեւան հանկուղ իր Երկար ու ծաղուկ ծոճ-բակը, ձիւնաթոյր սպիտակութեամբ:

— Շիտակը իրաւցնէ անօթեցայ, ծոփ
նստեալով անոր շուրջը։

— Ո՞ր է այս երիտասարդը և ինչո՞ւ
աղջիկն Երուն Ետեւէն Կ'երթալ...

ցան թումրին վրայէն ու եկան նաւամատոյցի հրապարակը, ուր երկու աղջիկներն

արողութիւնը աւարտելէ ետք, խումբը
նաւ գրասարան եւ մօտեցաւ հոն նըս-
տանէն ու ձգն փնտրեալ եւ նկո-

ԵՐՈՒՄԷՆԻ ՕՏԵԱՆ

3. ԱՄՍՏՈՒՐԵ
ԿԱՐԴԱՅԷՔ
ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ
ՅԱՌԱԶՐ

« Մեսրոպեան զբիէ » մրցանակը, որ հաստատուած է Հայաստանի Լրագրողներու Միութեան կողմէ, 1968-69 տարե - րբանին համար չմօտաւորուած լրագրողներ Սուրեն Վահուհի, Դարբեր Հայկակոյան - անի եւ Գեորգ Արամեանի:

ՀԱՅԿԵՆԱԳԻՍՏ

Տիկին Հայկունի Օրմանյանն հր ծա - նուցանի թէ չպիտանաւան պատան կը կատարուի այս կերակի (Յունուար 4) ստաւատ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եւ կեղեցիկ իր երգերը

ՀԱՅԿԵՆԱԳԻՍՏ ՕՐՄԱՆՅԱՆԻ մահուան քառասունեօքն առթիւ: Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

Տէր և Տիկին Պարոյր Թուրքան, Տէր և Տիկին Անուշահ Գրքանան հր ծա - նուցանի թէ չպիտանաւան պատան կը կատարուի այս կերակի ստաւատ Փարիզի Ս. Յովհաննէս-Մկրտիչ կեղեցիկ իրենց ծօրը

ԱՐՄԵՆՈՒՆԻ ԳԵՂԵՃԵԱՆԻ (Շապին Գարսիախարցի)

մահուան տարեկէնի առթիւ: Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

ՇԱՐՈՐԶԱԿԱՆԻՔ

Այրի Տիկին Լուսին Յարութեան Տէր և Տիկին Խոստար Գարսիայիկեանն եւ զաւակը, Տէր և Տիկին Ապագարան, Տէր և Տիկին Թաշեանն եւ զաւակները, այրի Տիկին Փաննան եւ զաւակները, Տէր և Տիկին Պետրոսեանն եւ զաւակն պարս - զաններ շնորհակալութիւն կը յայտնեն ըրողը տանողը որոնք տնամար, դուրսը, մարդկայնորով ցուցանելին յայտնեցին իրենց անուանին, չօր, մեծ-չօր, քե - ուայրին եւ արդարանին:

ԱՐՄԱՆ, ՅԱՐԱՌԹԵԱՆԻ կիսիւղի մահուան առթիւ:

ՆՈՒԵՐ

Իր ննջեցեղ յիշատակին, Պ. Պետրո - թի 50 ֆր. կը նուրի նարմի իւրիչ եւ 50 ֆր. Կապույտ իւրիչ օգտօնութեան կայաններուն (տանայ Ճաւայիք):

Եւ 20 ֆր. Ճաւայիքի բարեգումնան:

ՓՈՒՄԱՆ ՇԱՂԿԵՊԱԿԻ

Աւան Յուլիանիկեանի մահուան առ - թիւ, Բախան մարդկայնութի Տիկին Զարու - չեւեանեան (Գան) 50 ֆր. կը նուրի Ճաւայիքի բարեգումնան եւ Տիկին Ար - տան Արեւելեան (Մանիլ-Բարո) 50 ֆր. Մանիլանի մահուան առթիւ:

(Մանիլ Ճաւայիք):

ՇԱՐՈՐԶԱԿԱՆԻՔ

Կապույտ իւրիչ Պանիւս-Բաշանի մահ - նուցողը շնորհակալութեամբ ստացած է Տէր և Տիկին Գարսիայանեան 50 ֆր. իր տնայնիկ թանկիկ Արեւիկի ննջե - ան առթիւ, եւ շնորհակալութեամբ բա - տացած է նոր Տարուան առթիւ 20 ֆր. Տիկին Խաւանիկեանի կողմէ:

ՆՈՒԵՐԵՐ

Գրպոյտան Տիկնանց վարձարանին կը նուրի, Տէր և Տիկին Տիգրան Յուլի - անեան 200 ֆր., Տիկին Անիկ Հայրապ - եան 100 ֆրանք:

ՑԱԽԱՎՈՐԹԻՒՆ

ՄԱՐՄԵՅՈՒ - Զ. Յ. Գ. Բրիտանիոյ Էնթոնիոսին իր ցուցանութիւնը կը յայտնի ընկեր Պապուսար Տիգրանեան - նի եւ ընկեր Սթան Սթանիսլան, իրենց թնայնութի ընկեր Պապուսար Յովհաննէս - անի մահուան տարեկէն առթիւ:

Նոյնպէս Էնթոնիոսին իր ցուցանու - րիւնները կը յայտնի ընկ. Կապուսար Բա - յանեան եւ զաւակներուն իրենց կնոջ եւ ծօր մահուան առթիւ:

ՀԱՅԿ. ՊԱՍՏԱՆԻՑ ԿԻՆԵՅԻ ՄԵՋ

Կինիկ Հայ Ապ. Միտիկեանի կողմէ կազմակերպուած է Ամստերդ և Հալկ - Ենթանի առթիւ պատարագ, Յունուար 4 Կիւրակի ստաւատ ժամը 10ին, ԱՆ ժողգէ Ժաւարան մէջ:

Իր պատարագէ Զ. Վանի վարդապետ Թովայանի, Նուրի Հովի. ԱՆՅԵ Երկինի

ԿԸ ՓԵՏՈՒՈՒՆ

Հայաստանի Պ. Մարգար Սպիտակեան կը փետուի իր զաւակը՝ Անդրանիկ Սպիտ - ակեան: Գրել:

16 Շախմատ փողոց, Երեւան 65 Հայաստան

ՕՐԱՑՈՑՑ 1970

Լոյս տեսած է Համաթարբերդիկեան Միութեան Ֆրանսիայի շրջանի 1970ի օրացույցը:

Գինը է 3 ֆրանք

Դիմել տեղական մանանիկներու վար - շութիւններուն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Յունուար 11ին, Աստուածաբանութեւ - թիւնը Հայերու մօտ, ժամը 9,30ին:

ՃԱՄԱՆԱԿՈՑՑ

ԱՐԵՆՈՒԿԻՒԼԻ ՎԱՐՈՒԿԱՆ Ս. ԽԱՂ

5 Յունուար Երկուշաբթի՝ ձրաղայոց Մենդեան եւ Աստուածաբանութեան Տեան մերջ Յիսուսի Բրիտանի: Սկզ - ժամեկուցեան ժամը 16,30 պատարագ՝ 17,30:

6 Յունուար Երեքշաբթի, Տօն Մենդեան եւ Մկրտումեան Տեան մերջ Յիսուսի Բրիտանի: Սկզբ. ժամեկուցեան 8,30, պատարագ 10,30, կարգ չօրհնէրէ 12:

ՇԱԽԻՆԻ Ս. Գ. ԼՈՒԱԿԱՆՈՐԻՑ

Այս կերակի ստաւատ (Յունուար 4) Մենդեան պատարագ:

ՊՈՍՆԻՒ Ս. ԳԻԳՈՐ ԼՈՒԱԿԱՆՈՐԻՑ

Այս Եւրաթ ձրաղայոցի արարուց - թիւն: Սկզբ. ժամեկ. ժամը 5:

Կիրակի տօն Մենդեան: Սկզբ. ժամեկ - զուցեան ժամը 8,30: պատարագ 10: Զրօճօրհնէ 11,40:

Երկուշաբթի Մենդեց: Սկզբ. ժամեկ - զուցեան ժամը 8,30: Պատարագ 10:

11 Յունուար, Կիրակի, տօն Անուան - ակուցեան: Սկզբ. ժամեկուցեան ժա - մը 8,30: Պատարագ 10:

×

Վարձանի եւ շրջակայի Հայութիւնը կը հրաւիրուի ձրաղայոցի եւ Ս. Մեն - դեան Նուրիպարար արարուցեանց այս Եւրաթ Գ. Վ. ձրաղայոց ժամը 17,30: Կիրակի ստաւատան ժամեկուցեան ժամը 8,30, պատարագ ժամը 10ին:

Յետ պատարագի չօրհնէր:

×

ՄԵՆ-ԼՈՒ ԿԻՐԱՆ ՓԵՆ

Եւրաթ ժամը 17ին ձրաղայոց: Կիր - ակի ստաւատ, մենդեան արարուցեան, ժամեկը. 8,30ին: Պատարագ՝ 10ին:

ԳՐԱՌՈՐԻՑԱՆ ՏՈՒՄԱՆ

ԿԼԵՍԻՍԵՐՈՒԹԵԱՆԻ ԿԻՐԱՆՈՐԻՑ Կ. ԽԱՂԵՐ ԿԼԵՍԻՍԵՐԻՆ, Կիրակի Յունուար 11, կէսօրէ կը ժամը 3,30ին, Ռիւ. ԺԷ. ՄԱՐԼԵ Լուի արար:

Իր հրաւիրանի տեղումը Հայկականի - ձրը քննարկելու: Համար Հայկական ընթերցի Բրիտանիոյ Ժր. Երոյցուած մեր Թեոփաթոս մանուկներու ընթերց:

Միջնորդարկի Տօնի պիւժէ: Հայկական արարողները: Հանդիսի վերջաւորու - թեան Կապույտ Պապուսարի ստանդարտի այցելութիւնը եւ նուիրաւորութիւն ու - ռանի բոլոր մանուկներուն:

ՄԱՐՄԵՅՈՒ ՄԱՐՄԵՅՈՒ

ՏՈՒՆԻԿԻ ՏՈՒՄԱՆ ՃԵՏԱԿԱՐ

Պատարաստեցէր ՊՈՍՆԱՆՏԵՐՈՒՄ Հայր. Մ. Վալի, Քալան Միտիկեան արարած մենդեան ստանդարտի շնորհ չօրհնուցի անանդաւան, որ տակի պիտի տնայնայ Յունուար 18 Կիրակի, ժա միջօրէին ժա - մը 16,5 մինչեւ կէս-դիւրի բոլորին եւ - ծօթ Ժաւարի արարեանը մէջ, 71 Պալ - լատ Եւրաթ-Լիւիւն:

Իր խնդրիկի արժէն ապահովի ձեք մուտքը, անմահ փնայու Համար այս քաղաքի խաղաղութեւ Բրիտանի, իր - նաւով պատարաստած սեղաններու շնորհ չօրհնուցի արարեանը անմահիք անկողութեամբ, Հանկի օր քիտի արարեան, Հանկի անանդաւանով զե - դարուստական փայլով, մանուկներու դուրսերութիւնը ապահովուած, անունի օրհնաբով:

Մուտքը ապահովուի Համար քիմիկ մանիք վարձարան անդամներուն եւ կամ կեդրոնականի՝ 37 պիւ, Ռիւ. Թիւլայան, Պ. Շալէրի քրտնեանը, Հեռ. 20-26-74:

ԿԵՂԵՑԻԿ ՃԱՄԱՌՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԵ

ZELL AM SEE

Յունուարին: Մեկնում Յունուար 26ին, վերադարձ Փետրուար 6ին:

Պանդիկ՝ Ֆիլիքսիկ, առաջակարգ, Հանդուստեւ անանդաւան, լաւ եւ խնամ - ուած ճաշիկ: Դանիւլ եւ Գանդուս ժա - մանքին: Կանխով ժա 50 ֆրանք, մայախը փետրուար 3ին: Արժանագութիւնները՝ Յունուար 5ին Այս պոյտները առեւտրական լաւ - նարկներ չըլլալով, կ'ապահովեն լաւ - քոյն պայմանները ամէնէն ցած գիններով:

×

Բազմաթիւ Ռիւի - Էնթեր Մոն տՕն (Սկըները), Յունուարին, Փետրուարին եւ Մարտին, 95 ֆրանքի: ԴՈՒՄԵՒ:

RELATIONS TOURISTIQUES EDUCATIVES

32, Rue de Trévise, PARIS (9e) Tél.: 770-36-37 Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

ԼՏ. ՃԵՂԻՐԵԱՆ Ընդ. Պատուիրակ

IMPRIMERIE SPÉCIALE DU JOURNAL « HARATCH »

32, Rue de Trévise — PARIS (9e)

ՏՈՒՄԱՆ

ՎԱՌՈՑՑ ԽԱՂԵՐ

Պանիկ Հայկական զարդոցի տօնաւոր Հանդիւր տօնի կ'ունենայ Ս. Մանիկ Մեկուր արարեան մէջ Կիրակի Յունուար 4ին, Կէսօրէ վերջ ժամը 4,30ին: Ապահովուան դիմի կ'ըլլեն եւ արտասա - նեն, Անուշիւ՜ Հայր Կեղամ Պապուսար - անի պատարաստութեամբ:

Հ. Յ. Գ. ՔԱՆԳԱՐԱՆԸ

Կիրակի է աշդիկ Բազի Կիւրակի մէջ Յունուարին Հանդի - տութիւն նուիրուած: Թ. ձ. ՍՈՐՈՒՆԻԿ

Իր ուրախանակին առթիւ:

ԿԱՍԻՐ ՈՒՆԵՐԵՐ

Կիրակի, Մայիս 31, ժամը 20,30ին Սոյ Կալոյի մէջ Յունուարին Հանդի - տութիւն նուիրուած:

Թ. ձ. ՍՈՐՈՒՆԻԿ

Իր ուրախանակին առթիւ:

ՀԱՅ ԿԱՌՈՂԿԵ Ս. ԽԱՂ ԵՆԵՆԵՐ

10 bis, rue Thouin - PARIS 5e

Կիրակի 11 Յունուար, Հանդիւրարու - թիւն Յունուարին եւ Մկրտումեան Բրիտանի: Հայրապետական մայախը պատարագ ժամը 10,30ին:

ԿԱԼԵԻՍԿՈՒՄԻՐ ԲԱՆԱՄԱՐԱԿԱՆ ԱՌԹԻԻ ԶԱՐԱԹ ԹՈՒՄԱՐԻՄԱՎ, ՕՐԻՆԿԱՎՈՎ ԼՈՒՑՈ ՏԵՄԱԽ ՔԱԼԵԻՍԿՈՒՄԻՐ ԱՐՈՒՆԵՍԱՆԵՐԻ ՍԸ ՕՐԱԳՐԵԸ ԸՆԿԵՐԱԿՈՒԹԵԱՆԵՍՄԵՐ ԵՐԳԱԿԱՆԻՍ ՍԸ 17 ՄԱ՝ 33 ՇՐԸ 450 ԼՔ. ՏԱՍԵՆԻԹՈՐ ԿԱՐԵՆԻՐՈՎ ՊԱՍԿԱՐԱՐՈՎ

VIENT DE PARAITRE ACCOMPAGNÉ D'UN DISQUE 450 PAGES — 17 ILLUSTRATIONS ARMÉNIEN — FRANÇAIS Expéditions sous boîtes de carton en métropole et à l'étranger Port et emballage gratuits. Prix 50 Frs. ou 10 Dollars S'adresser: Galerie Framond: 3, Rue des Saints-Pères — Paris (6e) Librairie H. Samuel: 51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e) Librairie H. Palouian: 43, Rue Richer — Paris (9e) PARIS « Haratch »: 32, Rue de Trévise — Paris (9e) BOSTON « Harémik »: 212, Stuart Street, — Boston, Mass. 02166 BEYROUTH Librairie « Hamakaine » 10, Rue Hussein Beyhoun, Beyrouth ISTANBUL Librairie Hachette: Istiklal Caddesi — Beyoglu TEHERAN « Alik »: Avenue Naderi B. P. 422 — Téhran

GALERIE FRAMOND, 3, Rue des Saint-Pères, PARIS-6 ROGER DE CONINCK TRENTE-TROIS PEINTURES RECENTES

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ճանձն հաշտակ և սէջ նիւթերու քնորութեան մէջ: Հետեւեալով Համադպարին զորացոյց — տարեկրթներու հաստատութեան, այս մէջն ալ կը բովանդակէ Հարուստ նիւթ, որ ընդհանուր առմամբ կը հաշի մեր քառասունակից պատճառեան աշխարհ երեսներուն, ինչպէս նաեւ կրնորդիք արձակ և շաքիման զբոսական գործեր:

Հաւելի է թղթաւոր Հատորը, նոյնիսկ օրը օրով:

Փափաքելի պիտի ըլլար, որ փոքրիկ ձեւորութեամբ մը ընտանեակով տեսք մը եւ Հրապարակ հանուրը հանրութեան համար:

Գրաստիկն աւտորայ հանելի ներկա — յաւելին մը պիտի ըլլայ անպայման:

×

Այս տարեկրթին էր, որ Փարիզի մէջ հիմն էր որտէր շէրքերուն հրատարակչականին, որուն հիմնական առաջադրութիւնն էր ընդհանրապէս սիրտի մը, յատկապէս, Ֆրանսիոյ Հայ պատմական — իսկական և պարմանելիներուն, այլ խօս — չով՝ մտադրէ սերունդին հրաշքիմ ժամական գրականութիւնը՝ ժամանակին և միջնորդին պայմաններուն համապար — տախիկոյ արտաքին տեսքով մը:

Փնայտակն էր, զայնալիկն առաջադրութիւնն էր որ արդարեւ: Մասնաորապէս երբ նման ռեանսեր, որ տասնամեակներ էր ինք արտաստանին մէջ ընտանեակն էր անհրաժեշտութիւնը զարուստ — չընելի հաշտակ և բնորոշներուն համապատասխան գրառարկներուն և մասնակցութեան սրտին խօսող գործերու — չհեղաթիւ եւայլ:

Ուսուցիչը տասնամեակներ էր ինք մեծ յաւաստեմը որ տանին այս ուղղութեամբ: Այսօր դարադարմաներ կարելի է լեզուի դաստիարակ, ներառաբար հաստատելով, որոնք իրենց արտաքինով և ներքին բովանդակութեամբ դրաւէ և, հետեւա — րոր, շահեկան են մանկահասակ երկունս սերունդին համար:

Իրայ այս կացութեան մէջ անհրաժեշտ էր փոխ անելի այլոց զգնեցներ և դրամային քանակը մեր նպատակներուն:

Հասկնալի է, որ նմանակներ ձեւաւոր էր արտակարար կը կարօտէր նիւթական լարն միջոցներով:

Աղագայտանման համարուն իրայ կառավարները աշխուս ընդունելի չեն: Անս թէ ինչու, իր տանին գոհանալիութեամբ օղջուններէ վերջոյնէս հրատարակու — կանին կարմիրները և անոր հետապըն — զած նպատակները:

Յովէ. Բուսանդինի ծննդեան հարեւրամեակին առթիւ, հրատարակչականը առաջին հերթին հրապարակ հանել, չեղծողութեամբ և գոհանալի կարգին — բով, քանտակներին ծանօթ գործերին՝ «Բա՛նադար», հայերէն և ֆրանսերէն: Այժմ հրապարակի իրայ եւ Յովէ. Բուսանդինի «Երախտ յաճատական —

ներքը (նկարները՝ Կարէն Սմարտանի), «Քարուստան», (նկարները՝ Ալ. Գրիգոր — իւրիկ), «Եւաթիլ մը մեղքը» (նկարներ՝ Խորէն Մանուկեանի), «Եւսան ու կատուն» (նկարներ՝ Խ. Մանուկեանի) և «Բմբարդիկն առաւել» (նկարներ՝ Ալ. Եւրաթեանի):

Ինչոք դրողիկներն ալ կը կրնն արդի հաշտակի կիները և կրնն մքղիկ այսօր — ներկին տար հրատարակչականները չեն:

Ինչոյնեւով հանդերձ, որ լեզուի իրեն — իրեր հիմնական դեր կը կատարէ մաս — նակներու յառաջողութեամբ գրական գործն — բուն մէջ, այսուհանդերձ մեկին համար լինելի էր մնայ հրատարակչականին ճշգր — տութիւնը: Թուստեանին երկերուն արեւ — մասնակցելին փոխադրութիւն:

Այսպիսի, ըմբռնել ու արամարանա — կան չէ, որ քաջի «Բմբարդիկն առաւել» պաշտէ, մնացեալ գործերը հրատարակ — ունին արեւմտահայերէնով: Արողհետեւ որոնք ալ բարեկրթն և յաջող փոխադ — բուն մը հրատարակ ըլլայ Չարէն Խոր — իւրիկ, այսուհանդերձ արեւմտահայեր — լեզուի քառասուններուն մէջ կը պակի Լու — իկի բանաստեղծին յատուկ ոնք: Հաս — կիք կ'ստարկուի որ արտաստանման հա — մար աւելի գիրին լոբանքին կ'ըլլայ այս — մեակ, այն տանն ընդունած կ'ըլլային նաեւ որ Հայաստանի իրաւունքը կ'ունէ — լայն արեւելահայերէնի վերաձեւին արեւ — մասնայ քաղաքները: Այսպիսով այն է որ դրաւդանիմ լեզուն պիտի է պատհին: Բացառելի գեղեցիկներն մը կը յայտ — նարկեն վերջոյնէս դրողիկներուն դու — նաւորդ ներառելով, այնքան հարադատ նիւթերու հրատարակչականներ և մի — յայտներուն: Այս ուղղութեամբ դուս — հանելի աշխատանքը կատարած են նիւ — բիւնները:

Յուսելի է հաստատել, որ այսօրն օր — տակար հրատարակչականն մը կը մնայ անտեսուած մըր պաշտէին կողմէ: Բա — նական օրերու տարի, օրինակ, սպա — սելի էր, որ ընտանիքի հայրեր ու մայր — րներ վերջոյնէս հրատարակչականներէ օրինակներ նուրին իրենց գրականութեան թուանքին: Լեզուի լոբանքն որ դարձեալ չի կրնար ունենալ, քանի որ փրօշտը — չիւր դրողիկը ունի նաեւ կը համարու — տախիկոյ Ֆրանսիականի:

Այս տարեկրթին մըր հրատարակու — լիւններու շարքին շահեկան են, անպա — կան, «Երեւոյնի» դրողիկները, որոնք կը կարտանի զայնալիկներն:

Ժ. ՄԻՐՆԵՅԸ

ՕՏՈՒՅՈՒՄ

ԱՐԵՎԻՍՏԱՆԻՑ ԳՐԱՆԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԼՐԿ — Կու: Համալսարանին պատմութեանը միջին, զրեց՝ Հրա՛յ Բա՛նադին, Պէլլու՛թ 1936:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՍՊՐԱՌԻ ԵՔՐ-ՆԵՐՍԱՆՆԻ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Փորձ. Սերափի Տէր-Ներսիսեան շարք էր զատաստութեան և զգերութեան կատարել Հայաստանի մէջ: Այս առթիւ իրեն յանձնարարու վկայութիւն մը, որով կը հաստատուի Հայաստանի սուղիւ — մեկին իր անդամակցութիւնը, իրեն արտաստանման անդամ:

Հայաստանի ժամուր հայրերից ետք այս յորքը, կը տեղեկացնէ նաեւ, թէ Սերափի Տէր-Ներսիսեանն այժմ կը պատրաստէ մեծածառայ յայտատուութիւն մը ԺԻ-ԺԻ դարերու կրկնեան ար — ուեստին մասին: Այս արեւելաւոր գործը պատրաստելու համար անպաճաղ փոր — քնորդը ուսումնասիրած է Երուսաղէմի, Աթլիսիայի, Հալիպի, Պոլսոյ և եւրօ — պատկա կարեւոր կեդրոններուն, ինչպէս նաեւ Ռուսիոյ թիւրք քաղաքներուն: Տեղի հայկական ձեռագիրներու մանրա — նկարները: Հայաստանի մէջ եւս ուսում — նասիրած է ձեռագիրները՝ Մատենադա — րանի հասարակութիւնը:

×

Նոր Տեղիկի մէջ, Նորիստան, դու — մարտուն է ընտելեան պատգամութեան ճիշդագոյնի 10րդ համադրութիւնը: Խոր — ճիւղային պատգամութեան մաս կար — ժած է Հայաստանի զիւղագիտութեան հիմնարկութեան հայրապետութեան ամ — պիտին յարեց՝ Փորձ. Ս. Միւրնեանին:

×

Լեւոնիկատի պատմութեամբ ներկա — յայտնած է Կովստանի կեանքին նախ — յան էր Կովստեան մը:

ՆՈՂՎՍԻՔ

Այս տարի գրախոսութիւն ունեցանք Իւրաքոյ ետեւ կարգաւորել 1900ի սե — բունդին պատգամը Նիկո Նալբանդ — նիւր: Տիգրան Լուսինեան, Արմենակ Մարտիրոսեան, Մարգրիտ Երեւեան, Մարտիրոս Միշակեան և վերջինը՝ Տրդատ Չալոյանը, հինգից ալ Չարուն — ծաղիկ:

Տրդատ Չալոյանին թայտովը կու — տարեկան Դեկտեմբեր 23ին, Լեւոնի մէջ: Արցախեայ ծնած կը Սարգիսը նա — հանդի Չարունմաք պատիւ Խուշի դիւ — յար: Կարգաւորած է Եւստակիական ըն — տանիքի գաւաի կը: Երանդի տարեկանի կը պատասխարի իրենց ընտանիքին ծա — նիթ յաճատական Խոր Սեփանի մաս: Այս վերջինը 1920ին դիւր կը դիւի կիւլի — լիւր, որ այդ ջրհմանի դրուումը կը ֆի — բանապան ունենալ կողմէ: 1921ին կ'անցնի Սարգիս, որ կամարմար կ'ընթա —

ԼԵՈՆ ԵՆԼՈՒ

ՀԱՐԻՌԱՐԱՆԵՐ ՊԵՏՐՈՒՐԻ ՄԵՋ

Լեւոն Ենալի ծննդեան հարեւրամեակի հանդիսութեամբ, որ կարգաւորուած էր Համադպարի Մշակութեան Ընկերակ — ցութեան կողմէ, տեղի ունեցաւ: Կիւլում — բեր 23ին, Պորճ Համարի Յակոբ Տէր — Սեփանեան Բառեկաններին մէջ, նա — խաղաղութեամբ Մուշեկ Իւսիանի: Օր — ուսան բանասիրաները Լեւ Պրիգոր Ենալի — կան և Բէ. Բարդէ՛ Փափաղան:

Մուշեկ Իւսիան կը քաջանալ ծաղիկն մէջ Ենալի արիւկ զօղորտական ծաղիկ մը, որ հաստատու յայտատուի տակնաւորութեան: Իրեն համար կեանքը կամք էր ու յայտատուը, պայքար ու ձգտում, և իր այս համարումը փոխանցել կը պատրաստ — տան սերունդին: Ենալիի փիլիսոփայու — թիւնը ամէն րանի առաջ մտքի է արտի, զգայուն էր և բանականութեան հաստա — կիւլտուրեան, չափի էր: Կէրի զիտակ — ցութիւնը մեկն:

Գրիգոր Ենալիան վերլուծեց Ենալիի գրականութիւնը: «Ենալի կը գրականու — թեան մէջ կը աշխարհ յաւան է ներքին աշխարհին և ոչ՝ արտաքին աշխարհին: Անոր ծառ չկարծաւ և անկողի չկարծաւ, ձգտի՛ր՝ հասնիլ փիլիսոփայութեան: Անոր խօսքը ընդհանրապէս մարդան — հաստ մտքին է: Ենալիի մաս կեանքը հանգ — ցալայալար էր կրկնի է անհաստատու: Իս — խուսեցան: Մարդ պէտք է յարեց ու — բիւնէ հան ալ: Ենալիը պայքար է, քաջ — զ պրիգոր: Ենալիի գրականութեան մէջ առաջին հանդիսականն սրտան է Ենալիը, լեւոյն կուցալ իմեղք տեղադրուումը: Ար — իստիկ սրտի ներկայացուցչին է, փանա — հայրը՝ մեղքի:

Բէ. Բ. Փափաղանեան անդրադարձաւ Ենալիի կեանքին, անմէն և: Հանդիսին գործունեութեան՝ առաջի իւրաքանչիւր կեդր մասին լայն ծանոթութիւններ: Բա — նախօրը Ենալիի նկարագիրը յայտնեց երեք դիմորդ: — Սարգիս է, արդուում է և եւրոպական փիլիսոփայութեան մաս — նաւորարդ Ենալի, Ենալի և Իւսիանի է, վերջապէս ետեւ է անհայտ՝ իր մարդուրդին կ'ստատմար:

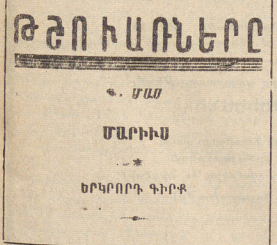
Նալբանդի Ֆրանսիական բանակին մէջ: Կը մնայ զինուորական ծառարկութեան մէջ մինչեւ 926:

Նորից տեսան Հեղմուկներին կը հաս — տատուի Խուշի, որ կը կողմէ ընտանի — կան կը հանձնար ընդեր:

Գրականից աղագայն մը մնաց ինչո՛ւ՝ ամէն առթիւն օժանդակելով զպարթի մանկանդներուն: Եղաւ նաեւ տիպար հայր կըր գրականութեան:

Այս քանի մը տողերը թող Հայրենի գրականից շարունած մայրենիկը նկատուին զիւրեղանալի իրայ:

Օ. ՆԱՂԵՆԵՆԸ

— Ըսի թիւի թէ գործի իրայ կը խօ — սելի, իմ պարթի Բալթիս, պա՛մ մը մի — նակ մը մէջ: Թիւերու իրայ կը խօսնէր: Այսպիսի խօսակցութեան ձանձարանալի է թիւի:

— Այս առտու սիրուն վիզոն մը գրիր, Մարիս: Եստ պիտանք եւ, աքի իմ: Աչ, ձանձարանալի չի ինձի արշալոյսի խօս — ակցութիւնն մը:

— Զմարտի կ'ընծի թէ ձանձարանալի է: Աչ, քանի որ դուր էր: Պիտի չհաս — կնամ ձեր խօսքը, քաջ մարիկ պիտի ըն — ձի: Մարդ երբ կը լսէ կը սիրած ձայ — ները, պէտք չունի հասկնալու անոնց ը —

համարեցէր: Հոս մեկի հետ ըլլալ, ա — հա այս է մեկին իմ ուղած: Ուստի պիտ — ար կ'ենամ:

— Եստ սիրելի Բալթիկի, անկարելի քան է: — Անկարելի՛ է: — Այն: — Լա, կրկնեց Բալթիկ, լուրեր պիտի տայի մեզ: Պիտ ըսելի թէ մեծ հայրեկ — նիւր կը քննալ տեսնալի, ձեր փորձու — րը փամ զնայ, թէ Տորա ծաղիկներին ան — ձեանքն ընտանիքին կը ծիւթ: Թէ ներքոյ թէ ծառ մաքրող ընկել տաւա, թէ Բու — տնիքին և Երեւոյնի արդէն սկսած վիճի, թէ Երեւոյնի կը ծաղիկ Թուսիկի թեմա — վիտատութիւնը: Արեւին պիտի չիմանաք այս լուրերը: Ա՛՛՛, անկարելի է, քան եւս այ, պարտ, մեկի պէս պիտի քան: Ան — կարելի է: Նալբանդ օր պիտի զնայ Կու — թանք, սիրելի իմ Մարիս: Բալթիկ որ հոս կ'ենամ կը երկուրեք քովը:

— Կրկնում թէ պէտք է որ մնալի մտնուի:

— Այլե՛կ, մի՛ թէ մարդ մըն եմ եւս:

Ժան Վարժան քան մը չէր քան:

Բալթիկ զիւրի մաս Վարժան գործաւ:

— Նախ, հայր իմ, կ'ընդիմ որ դուք համարեալ զիւր: Ինչո՞ւ: Նոս նոստը կը տարակ, փոխանակ իմ կողմն քանկու, անստիկ հայրու իրեն կ'ըլլայ: Անս կը տեսնէր որ շատ գիտալու եմ անուանու:

— Կրկնում թէ պէտք է որ մնալի մտնուի:

— Այլե՛կ, մի՛ թէ մարդ մըն եմ եւս:

Ժան Վարժան քան մը չէր քան:

Բալթիկ զիւրի մաս Վարժան գործաւ:

— Նախ, հայր իմ, կ'ընդիմ որ դուք համարեալ զիւր: Ինչո՞ւ: Նոս նոստը կը տարակ, փոխանակ իմ կողմն քանկու, անստիկ հայրու իրեն կ'ըլլայ: Անս կը տեսնէր որ շատ գիտալու եմ անուանու:

— Կրկնում թէ պէտք է որ մնալի մտնուի:

— Այլե՛կ, մի՛ թէ մարդ մըն եմ եւս:

ձեր զիւ: Իրա՛ւ. այդքան գարնանալի է ձեր այս խօսակցութեանը: Ժիլթի՛ աղագայն երեւելի քանկը ևն գործերը, շահու տակ զիւրու քուսած միջոցը: Մարդեկայ պարթի քանկ մեծ և զապաղի քանի մը տեղ կը զինեն և կ'ընդիմ հոս մտք: Այս առտու շատ աղտուր եմ, ինձ հայրէ՛ք, Մարիս: Եւ պարթիկ կ'ընդիմ որ ունեւր վեր ընկուլի և չիմ զիւրի ինչպիսի քեղաշ — քովապատեմեանը: Եւ Մարիսին նալա — ցան: Կարեւն թէ փայլալի ըր եղաւ. այս կըրու հանգիստին մէջ: Երբեք մը կը կար իրենց քով քաջ հոգ չըրին:

— Կը սիրեմ թե՛ գ, քուս Մարիս: Եւ պարթի՛մ թե՛ գ, քուս Բալթիկ:

Եւ անկարելի կ'ընդիմ որ Երաքոյ զիրի նեւտուան:

— Հինա, քուս Բալթիկ յայրական կ'ընդիմ որ զէջըք ծաղիկ մը կը յերաք — րուին մէջ մարդ չանկուլ, հինա մը կ'ենամ:

— Աչ, կ'ենայ ըլլալու, պատասխանեց անկարելի մայրով մը: Լմեցնելիք գործ որ ունեւր:

— Կու՛ք թանկ ուշ:

Մարիսն ծառ մայրի կ'ընդիմ մը կը կրկնէ:

— Զմարտի կ'ընծի թէ անկարելի է Բալթիկ:

ՎԱՍԱԿԻՆ ԻՂՁԸ

Միանշաղ էլիանը իր լաղթ Նասակին բոլոր սարսափներով փութում էր հոն, եր գնումսին մէջ, ուր իր մարս անարժէք էր գնումսին մէջ: Գրառարարին մը վրայ: Իր ստորին վերնոյ պատուրդին մը ստոյն լոյսը ստանալուն մէջ իր գոյգոյգը, երբ թէ չտրեմիք մը վրայ կայտանում առ-կած կամեմքը մը կայծ ըլլար: Այդ իտեղն իր իրենցինքն մը նախապայտին ըլլալ իր իրենց մտածանքը:

Անորմըք միտադաղալ, այլ հետադադմ ու սեւեւանք, Վասակ՝ մահաճանկ, կարծես պարսպին մէջ իր կորստած փառքը իր լաղարմ փութում ու հետապնդել տակա-րէն: Ընկուտը եր այդ փառքը հոս, այդ գնումսին մէջ, ու այս խցիկին մը հիմա կայտանում տրեւժ, որ հաւայոց Վասակին իրենց մը երազին եր անկողնութար ճննորդել իր հոգիին բու-նաշունչ զգումսին:

Գորգըն... բառաւորապէս, որ ուրա-ն ցոյ ճաշ մը եր և հիմա եր գոյգոյք իր ուրազուն ճանին համար... Գորգուրա-ն խառն լույսերունցը դիտել Վասակին: Կը մեմորէր ա՛նա ճաշ էլիանը, ճաշոց առաջ էլիանը, շղթաներն առաջ դադարաւանդ, եր օրհնակն մէջ իսկ լուսում ու անոնք, ինչպէս որ մը պիտի լույսը դուշէ հոն, այս ու Գորգըն ստակոյ, արանաշունչ մնաց ին մտածուիք, ինկումսին: Ետայդ տակին ևս մտածանքով Վասակի մտորմն, ըստ անոր գրառում, աղու մայրն մը, իր հայ ընկի բարբառով:

— Տէր իմ էլիան, դերիք ըլլած, ըսէ ինձի ինչ որ եր փառքին ըսէ Միանշաղ տէր, փառքը, փառքները ըսէ: Ինչի տէր ըլլալ, որ չարաշարքներ չիտնայ...

Վասակ իր թոր երազին ու թիւթում, զէպի Գորգըն կարծող իր դուրսը առ-մանքուց զաղաղուիթմարն եւ անոր վրայ ձեղք տարածում նայումսին, որ ուր գը-մանքի ստակուիթիւնը միայն կնանիք յե-տին ցոյք մը դրամ ըսէ: Բէշ յետոյ մըրը մընկնէ:

— Հա՛ն ևս, տղայ...

Գորգըն դուրսը խոսարկեցող ըսելու համար, թէ Հայ եր Ապար նաանկին Վարդգիս գաւառին, ուրապապա Մուշկի որդին Գորգըն՝ Ու պառնակ, զանի մը կցկուտը, արաղ բաւարով, թէ ինչպէս մոզ ու ստանալ անմահացիք եր իրեն զէպի հրապուրդուի համար զինքը, ու ևս, որ մը ուրազուն էր... Ինչու ալ չէր գիտէր ինչ-պէս ու հիմա ճաշ դրսիտու եր, իրեն ճաշ դրսիտու գրգէն...

Վասակ գրգռել կարծողին վրայ ծոկն ու անտունն իտարածում ըլլալ իր թեւք շարաւոր յուշերու ու խոսակցեմ-ուն մէջ, եր պատմումսինքն չէր, որ լաղծ մը այդ ըսողին, անոր մարմնովդը, գե-րակատարներով այնքան տարբեր, բայց

իզնախորհեամը այնքան նման ու այն-քան մարդկային նման:

— Հա՛ն, կրկնել Վասակ, դուն Հայ... Ու, իրականութեան խառնափակ շղթը որ աշխարհն մէջ, ճիշդ մը ըստ եղաւ... Բա՛նան գործովով Գորգընին երկինքնյու-ր իր ձեռքը, ուրիշ ստանկն էր երբեք իր բոլոր երթերին: Ինչու ալ կարգաւոր եր հիմա, արդէն խորէն, երկրի մարդը, նորիցի յետին չիմանալ, Հայ բրտառու-նան, որ մը միջին, չմտն էր կուտանքի երբեք, եր հիւրէր այդքան: Ի՞նչ ինք-դինքն իր մանչանք:

— Հա՛ն... Բայց Գորգըն, դուրսը հակելով Վա-սակի վրայ, ըստ, աղբրեց:

— Ոն, հրամայէ, տէր իմ էլիան, հրա-մայն ինչ որ ուզես, եւ պարտաւոր եմ գնել համար անարկունքն ընելու: Օճ, իս-տի, տէր իմ, խոս:

Վասակ տրտում մօլիտ մը ունեցաւ: Ետ ուր մար միշտ:

— Ինչ ու դրամին կ'ուզես արդեօք, հարցաւ Գորգըն: Կուգ'ա՛, որ զիշ-ն րանց զարգանքին կապաղաղելը ընելի գնել դարձին: Կը ինչոնք, տէր իմ, մի բաւար, ըս' ու դուն եմ խորէն իմ մասին, ու պիտանք չեմ վախճար, ու իմ կնանիք արդէն չառ քան չարքեր այսու... հետև:

Վասակ, զգարուն, դիտով նշան ըրու, թէ զիշ, դրամին չէր ցանկար, ոչ: — Եթէ փառքին, աւելցող Գորգըն, երբեմն հանդերձանակուն մարդիկը կա-ն շաւտիկ, գաւաղը ընելի գնել ձգտում, որ համբուրեա զինք անգամ մը, վերջին անգ...

Ու Գորգըն շարաւոր, չիտնած՝ այն անկորհուրդ բառին համար, որ արդեօք փառքի եր ընելին:

Ի յուր իր գալիկն Վասակի առջերը պարտաւորան արդուցով: Կորքեր անէն արաղ եր հետք հիմա: Առաջ, չէր երբ-նար համաժողով տեսնելու իր դասերը: Փարսեք օրենք, զա՛վ դիտել ինք, եր հը-րամայն թէ մէջ առջը փառի անոր, որ յաղաղած ըլլալ դրամին տեսակցելու հարցադիտելով թէ արդիւտած բառաւոր-ընկել հետ: Իսկ Գորգըն իր դիտաւ ու ուղի դուշէ: Մնաց որ ան եր աղաղակ... սէր, թէ որդին զինքնէր զայ տեսնելու զինք: Եւ նորիցի ուրազիք եր իր հայրը: Վասակ մընկնէ:

— Բայց, տէր էլիան, արեւը Գորգըն, ուղեկ թիւեան գիւր մը գրկել անկողնի-կա եր սարքով, եր փառքին խելոյն առ-կէ, լն ու ձոր եր կորեմ եւ անտմար-քով թիւթիցի եր անոնիք իր տեք եր հոս-ցանկ, ասոյք բաւարիցի զանեմ ինք-ն ևս: Երբ լքէ զարկուիտով արանն իւ-զն զին ևս, թող երկրէ հոգին վրայ ընկնի, մորա գրկէ մէջ մեմնի...

Վասակ փոխեցում ու եր մար յայնչին: Ու եր Գորգըն խոսողապատմով պնե-ղեց իտեքն ու թիւթանկը, որպէսքի ա-նոր յետին կամքն իմանալ, Վասակ ու գերատուր ու կորստաբարձ անխաբի մը

ՄԱՐԴԻ Ռ ԻՐ ՇԵՂԱՊԱՏԸ

Մարդկութեան համար մեծ կարեւորու-թիւն ներկայացող Շարքերու շարքին, ՄԱՐԴԻ ներկայի կ'ուսումնասիրէ կարգ եր ինձիքներ, որոնք երևան կուգան մարդկային միջնակներն ոչ քանակա-րաչափորումն: Մարդկութեան քաղաք-աբանական պատմութեան մէջ առաջին ան-գամն է, որ հետեւող Շարքը օրակարգի կէտ եր գաւառն: — Մարքն ու իր շըլ-պարա: Առկա, իրեն հետեւող այն իրողութիւն, որ այսօրուս պայմաննե-րն եր պարտադրել մեր ժողովրդին այ-ն իրենքերուն օգտադրումը այնպիսի ձե-ւով մը, որ կարելի դարձնեն տնտեսկան եւ ընկերային յառաչումսին: Իրենք մարդ կ'աւելն, որպէս ինչպէս թիւթիկով մը հետեւի, ասանց ոչնչացնելու տակաւ եւ-նախորհի, Յուրի եւ կնանիք օրիպիկով — ներսն միջին դուշութեան ունեցող ըստ — մարդկային հաստատարութիւն: Ու-րեմի, մեկնելով այս իրականութեան, ՄԱՐԴԻ ընկերային, մարդաբանական եւ մշակութային Շարքերն կ'ոնխուէ, սեր-սա իր ցնմարութեան, որոնք խորակու-նք երբեք դիտար ինկուն վրայ: Մ) Գիտութեան թիւթակով նուաճում — ներսն քաղաքական հետեւեցները: Բ) Բնակչութեան Շարք: Գ) Քաղաք-կենտրոնական թիւթին ասը: Ստանի-հետին մասին փորձաքննելու ցոյց ար-կէ, թէ միջնորդը այնչափ թիւթաւոր ներկերը տարուն ու ընկաղեցի եր հա-տին, միջին հաշուով, միջին 750 զիշու-նանց դուշ: Իսկ երաբայեղ մարդու մտնելուն մէջ տարուն մը ընկաղեցի եր կուտակելին 1-360 կրամ զիշական նիւ-թան, որոնց վրայ կարելի է աւելցնել նաեւ գերեզն շաքարաղանու օրծառ — ծուրեմէն մէջնեղ եղող նիւթեր: Եւնի-պէս ցոյց արեւցեց, որ անտնտեսկան տնկելուսին փառքում եւ թիւթանին լոյսով երկրներու անը եր քաղաքաննեց իր փառքներն արաղաղի համար: Այս-պէս, Արայտնանք անցնող մարդու...

ուղեղ Գորգըն, անխաբի մը ուր ընդ-ն թաղուն ինձ մը իր բաւարիք, զոր ան եր փառքին յայտնի: Գորգըն մըրկուցաւ սակէ ու նոյն պատեւ, Վասակին ձեռքը իր տիրենք մէջ անրկելով, ըստ անոր՝ իր բոլոր արեւը դիտով ձայնի մէջ:

— Ա՛հ, Միանշաղ տէր, հոյուրդ մա-տաղ, քաղաքն մը ունիս դուն, զոր շե-տուք յայտնի ինձի: Եր պապալով, Միանշաղ տէր յայտնի ինձի թէ — ձանդը, եր պապալով, դերիք ըլլա՛մ: Ետանք, տէր իմ էլիան, յայտնի...

Ու ան անեւ, իրերկրկարի ճառա-ն զիշումով եր մեմնախող զէնքին վրայ, Վասակ չծնէ:

— Սուրբ Շարքաւորութիւն...

Տ. ԿԱՄԱՐՅԱՆՅԱՆ.

կան միայն մէկ օգտաւոր օգտանա եր այսպէս 35 թան թիւթանին: Տարեկանի համար հեղուկ եւ պինդ փառքանքին պատկան մ'անք պիտի ստիպէ, որ միջին 2000 թիւթանին պիտիւտար տը բարձրե-ր ձանդը: Հանդիս, թիւթաւորին մէջ պիտիւտար տը բարձրեցի ձանդին անք, թիւթանին քանակին նուարումն հետ, յաւաք պիտի անք օղին մէջ, ինչ որ պիտի քաղաքանք օղին ինչպէս ձանդին:

Ինչ եր վերաբերի երկրորդ Շարքին, փորձաքննելու ցոյց տուին, որ օրծնակը համար Մ. Նաճանգընով մուշիկն եւ վը-րեւերուր կուտակում ձանդը եր հանին 142 միլիոն թիւթ, արդեօք՝ 20 միլիոն թիւթ, արտառ ընդերքերն՝ 50 միլիոն կուտին: Ասանց վրայ կ'անկաղա ինչպէ-սան զէնքերով մը թիւթաւոր ներկերով կատարուող ինքնին յաւաք կ'անք քա-ղաքաւորումն փոխելով օղին թիւթա-ն արտառ: Այս թիւթաւորութեան իրենք հետեւող, քաղաքական թիւթաններ ու կնկաղեցիներ եր գնումսին պայմաններն կ'անք փառքան համար վրայ: Այսպէս, անհետանալ վրայ եւ կէտ մուշիկն ու-րեւ տեսնելու, ձանդերը, մուշիկն կ'անկաղ, Արայտնանքի ստրկութիւն եւ Արայտնանքի տնտեսիւր:

Բնակչութեան թիւթ յայտնի եր ներ-կայտնի կարտուր կէտ մը, որովհետեւ ըստ պրոպանդան տեսնուիներ, չորս դարս մտածանակմիջոցի եր ընկաղեցի եր քաղաքանքի թիւթաւորութիւնը քարծու-ն քա մտաւորապէս կէտ միլիոն 3.5 միլիոնի: Բնակչութեան անք յաւաք ըն-թաւ արդիւտարութեան եւ դիւրաւան-տութեան արտադրութեան յայտնու: Միւս կողմէ սակայն, երկրաբանական տեսնուիներ եւ քանակն այդիւրեւի տնտեսիւրն օգտադրումով պատմաւ զար-ման մտաւորապէս 500 միլիոն հեկտար մշակելի հողատնտեսի զարգայման, 150 միլիոն թիւթաներն ընաճեման, իսկ ա-րեւ հաւար տեսնելու ու անհետանալ համար վրայ եր գնումսին: Բայց անկէն կարտուր այնչափ թիւթաւորութեան կրքի-նպատակաւ է կէտ դուշէ նուազ մտա-նակաւորութիւնի մը մէջ: Առկա տուր կը-րով օրակարգի Շարք եր գարձմէն ու պատկան ինքնակով Տարքին ինքնակով ցոյց տուին, որ միջին 2000ին քաղաք-ման ընկաղեցի մէջ գնումսին երկրկերն քաղաքանքն թիւթաւորութիւնը պիտի անք դուշի կեղաւով, նոյն մտածանակե-նին, քաղաքանք երկրկերն մէջ անք պի-տի քաղաքանք չորս անգամ: Այս հաւա-քին ինքն արաղաւոր, որ ձանդա-ն տակաւ չափով մեմնա զարգանքը:

ՄԱՐԴԻ մէջ ընկաղած մարդուն ու իր շըլ-պարապէս Շարքը փառքն մարդուն կա-րտուրութիւնը մեմնախող ընաճեման եր կարեւորութեան եւ աշխատանքին, ի յա՛ մարդկութեան:

Ա. ԱՆՏՈՒՆԵԱՆ

ԵՍ ԴԻՄԵՅԻ

ՉԵՄ ԱՌՆԵՐ

(ՎԷՊ)

Անկէ րոպէ, մամուրն վրայ եր հա-ն-դիւրեք ծանօթ ինտերքերնու, որոնք քարէր բարեւելով՝ թուարգրու անկարի-նեկով եր չարժանիք իր քորը քաղաքն անպարտաւոր անմահացի կենը, քաղաքաբա-րէն անտուր ու ցոյցանք կնկանիքին մը պէս: Իսնչի կենը եր զարդ այդ անմար-կութեան մէջ պատմած հետաքրքրիչ չէ-ւ նուրբերն եր նկարաւոր: Առկէ զաւա-ժար մանք այդ ունը:

— Ձեւայ կաղանի մէջ պիշինիսիլ ըստ մը ըստ, ու խաղը ըլլալով, եր մտածել: Բայց ինչոնք եր հանդարտները խորհելով թէ եր արժույք մատաղաք քաղ-կանկարգութեամբ, Ուսանաւ ինչոյք ար-դէ չիքնայ զանի կաղանի մէջ պիշինիսիլ ըստ մը ընելու:

Ճանի քարը, եր կարգին, նկարում եւ ընկաղի մը ունը, լուս ու մ'անք, Պատ-

տուի արժանիք մը անչարմութեամբ նը-ստած եր թաղունի հանքի վով, ասանց նորիցի դուշերը շարքին համարմանը: Եր ինչպիսիքն խորհելին տարբեր այս միջնակայքը զինքը եր չիտնեցներ, զրե-ւ թէ կարգաւոր, մտածանք որ ինչ ալ, թաղունի հանքին պէս, ինքն ինքն կը փառքն թէ պիշինիսիլ ըստ մը ընել:

Եր երաբար տար անգամ կրկնած եր մամուր:

— Հոն երբեմա ընէ՞ շնորհով կեցիք, զէշ խոն, միայն զնէ հարցումը ընեն ի՞նչ պատահական:

Երաբարական այս հրամայել միշտ եր հնչէր իր անկանխելուն եւ անմահաբը շարժում մը ընելու: Կը վարանքը այդ հրամայելին անստանալ ըլլալու համար:

Բայց կաղանի մէջ լուսիկները ճնշի կը գաւառար, հարկ իր գրեմ թէ մը իտիկ լուս: Իրարու հետ արդարածի մեմ մը ստան կեն եւ թաղունի հանքի մը ան-նը, որ այդ ինչոնք կարելի էր չարու-նալէն: Քանի մը մտածանք համար պէտք եր այդ ինչի արդեւալ սամմանի մը մէջ լուսիկներ, արեւ, այս եր պատմելիք Ձա-ղիկ երկանիկութիւն:

Քաղունի հանքը շրտեցաւ այս դուշ-գուրբուն տակն: Իրենց խոնք մը քա-նայ իր ընկերակիցին հետ:

Եւ Ուսանաւ հանք, ինչպէս, աղիկաւ հանքներ, հարցաւ:

Այս հարցումին վրայ ձանի քարը թե-

թե մը շարժեցաւ, րոպէ եր անպատա-րանի թիւթը Շարքում, ինտու, ասանց դուշեր դարձնելու, առջեր անքիկի ինտու կատապանին կնանիքն, արտան-քան մէջին պատահական:

— Այ ինչ հանքին չհանիկ ի՞նչ օրուս ունի... հանուրը հանքն է:

Այս պատահականով Ուսանաւ իր արը-ն ուն մէջ կուտակումը մայման եւ, որ պէտք կուտար: Երաբար թիւթաբը չարա-պը վերադարձ եր զինքը:

Ինչ եր սպարով, որ այս մտածանակն գործին մէջ վիտարու դիւրաւարտու ը-լլալ, երաբար հետ փնտրել գտնէր վա-նչ շարունակ, նշանը իր ձեռքով ան-ցնէր, վերնաղեւ մեծ զրով մը արժույք իրականներն տեսնեմալապատկութիւնն — ըր վայելի:

Եւ սակայն այդպէս էր կայծ: ձան ինքն եր պիտուն տեսած եր դարձը եւ օր մըն ալ կէր ինքն եր քորով:

— Գիտն' ու, նշանակալ:

Ուսանաւ չէր համարձակած արտուն — ըլլ, յայնչապատեան խոնք մը ուղեղ իր կարքը, որ Անկերկարի վերապատկա-նի մը նիւթական օշոնթիւնները լուս — լուսիկներն ունէր: Բայց այս արաբը խոր վէճը մը բացած իր արուն մէջ, որ միշտ ցաւ կուտար: Եւ որովհետեւ, չէր կրնար իր երաբար զէմ գրաւած, թէ՛նա — մական զգաղումով մը համակումս եր

Մարիկանեցի հանդէպ, որոնք այս ե-ղաճանքուն միակ պատահականութեան եր համարք:

— Արտուր ինչոյք դարձուցին, աղէկը-նին դուրսը փառքիցին... ուրիշ՝ աղէկը ուրիշ եւ չէր կնար անեւ, եր քան-դարձ իր բարեկամս հնչեմուն:

Քաղունի հանքը տրտած պատահաւ — նին մէջ ծախիւտած գաւառիթիւնը զարդ, բայց չհաղով մեմնաղու եւ շարունակ — Ինձ անկաղ ըլլալուն համար չէ՞ ու սէր՝ ըստ չառ արէկ ընտեքիկն անի, չառ անտնտեսի, չառ ալ մանր դուրս-ն... ասիկ դառ յաւալլա՛ւ ալ չէ, դրամին յարցը դիտ:

Քաղունի հանքը անպիտի յառու ու թիւթանը կ'ուշտը ցոյցարկել, որոնք դա-հառուելով Ուսանալի կողմէ: Բայց այս վերջինը ալ ընկերի կուտակել քարի եր եւ զուտ ինչի տեսնեմութեան ու եր-րորը հետաւորութեան զարգելուած, պատահական:

— Գէշ, ալ ըլլալ, իրեն է, աղէկ ալ ը-լլալ իրեն է, ինքն եր ձեռքովը գտանք ուրիշի քան ընկերի չունի:

— Եւ փառն է որ երկուքն ալ եր-բանի կուտակում ըլլան, զնանք Քաղունի հանքը: — Ինչպիսի...

ԵՐՈՒՆԴ՝ ՕՏԵԱՆ

(Տ արք.)

ԴՐԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

« Բիշաբնիս քի 1913 Յունւար 1/14 քիլիմ մէջ, որ նուիրաւոր էր Կոր Տաւաւան, Խօսքի Քարաքանալ յետադարձ անկարգելիք վր կը ընդարձակուի 1912ի գըրալան տարիի՝ Պոլսի գրուաւ: Տաւաւաններն իւր իսկ ինտաքրիալ կամ է կարգաւ Ջարգարեանի կառարած հաստատումները:

Անշուշտ որ, մեր գրականութեան համար ցատկային լսան մըն է՝ կենդանի արուած վերելք, մէկ բառի գէշի եւ նայիլ՝ տեսնելու համար, Բէ մաքի քննադատութիւնը Ինչ թուրքացի է իրեն:

Յատկան է այդ հայաւանը, ոչ միայն անոր համար որ՝ դաւար փոքր է, հազիւ անոր մը անու ապրելու անհաման տա՝ դաստանի մէջ, այլ մասնաւոր անոր համար որ՝ տարբի միայն մալուղի կը շարունակէ մնալ: Եւ հոնմը անբաւական: Մշակի իր գաղտան ունի անպակաս որ թերեւ իր ընդարձարարութիւն է նաեւ, որ մը կարելու, որ մը չեղել ու որդ - դուռ, որիւր որ մը կըրտաւիճել եւ միայն զարգացանք մընորով, որ, փոխու - խախտ է, խախտայոյ, չնայ մանկ անգործիքներէ:

Հարկա՞, ժողովուրդ մը, եւ անո՞ղ, հայ ժողովուրդի է ան, որ մշակունդայ տառամանի մէջ է, կենսիկ ու մասնուն տառամանի մէջ, չի կրնար՝ իր անկենի աւելի գրչուն տարբի, անդարտութեան եւ խաղաղ քննադատութեան կարտ ունեցող իր մտաւորականութեան միջնոյլ՝ սակեցողարութեան ունեցող:

Յուսնի է բարձրագոյն ապրելու անոնք չեն, որ իրենց գրչութեան համարադրելով փնտռելու հետեւ ինկած են անկ փայրիկան ապրելուրդով ալեւն հո՞ւսնիկ մը պէս: Անո՞նք եւ մաստաւորու եւ հոգեպէ անդարտորեն, որ իրենց ալ - գային գրչութեան ճարտարութիւն ունին, անոր կրտիկներով, եւ աղջ ճարտարութիւն փայլ յնան է անկէ կարողով իրենց կենսանկիւր, եւ կրտեան Պոլսեան ու Գրականութիւնը:

Անա ինչո՞ւ մեր աղջաւ գրականութիւնը՝ աւել աղջաւ է այս տարի:

Ե՛կէ շարունակ դարձան չհրիք, որոնք իրենցան թերթերու մէջ կամ մէկ երկու հարաւայտու դիւրեւրով: — Զօհար, Սեւանման, Արտաշէ Յարութիւնեան, Դանիէլ Վարսման, Տիկ. Զապէլ Ետալեան, Անու Սեդրեան եւ որքիներ, շատ անկ չգտի զնոնք մը որիով բարձր, ինչ որ տարուն մը շրջանին իր մայա այս պահան՝ թրգաւայ զեղարուտակային գրականութեան շրջան:

Հարկա, կարին եւ անկ նորրը՝ Ինչպէս Հր. Կարաբանի իր կոնաւան ինքաւնելով, Յակոբ Տէր-Յարութեան՝ իր իսկ եղենիւր ժողովեցով, Ենոյէ Արմէ՛ն: Իր

Հրանդ Կարաբանեան է զեւ մի ջանիկը, թայց անոնք, ըստ իս, գրչիկ են արդարացիել հանձնաւորարար այն անկարտիքներ՝ ինչ որ հարկ էր, ու շատ իրաւարող, ապաւն իւր սերունդի ներկայացուցիչներէն:

Բաւերկաւորար Վենետիկը օգնու - թեան հասաւ: Պոլսը՝ այս տարի աւելի բարձր ճարտանկով, եւ տաւա: Հայր Զապէլեանի հանձնաւորարարութեան շրջան - ներք, ինչպէս եւ զեւ վերջերս՝ 2. Սիմէոն Երեմեանի «Հայ գրականութեան ուսանի ապրք, տաւար համարող մը, որ տրան պիտի յաղորդեն, ինչպէս կրտեան, զեւ ուրիշներ: Վենետիկ նոյնպէս շարունակելիք իր թանախութեան գիտական եւ դիւտարիք, բայց ամէնէն յորէլ ու աղիք: Երտաւորներէն մին՝ տարլ 2. Մ. Մէնէլեանի Գր. Մաքիարտի Գաւալիփտուրի անդալաւան լուծումը եւ Յորեկեանի հայալոյ Յալալաբանը, որ ընդ գիտական վերլուծման ու ինքնական թանախութեան կրտեանի ղով՝ Յովսէփեանի Ազգայնաւոր մասնաթիւր պարգաւէն չեղունութիւն մնալու դատաւոր - տաւան է:

Եւ Ե՛կէ անկարած լոյ Պոլսի տպա - դրատւ ըլլալու: ճարտանկարող՝ չնք իրար թրգաւայ մաստաւորակն արդիւն - քին մէջ գտակ Ս. Անգրեանիցի Պար - տաւանմը, Ա. Դանսանիցի Աղա Կապար ինչպէս նաեւ Գ. Կոստանի Կոնէ Լեզգարիքին եւ Կոնէ Գոստաւարտ Երկու ընկերակարտիկան հմտայոց գործերը, պիտի է անպիս մեծ որտաւութեամբ յիշատակելի է: Լարենցի Մարգման - թեամբ իւր տաւան թիկի Պոստուրիքի Իրանական Անգալաւորութեան, որ ճշգրտարտ հարտաթիւն մը կ'անկնի մեր թարգմանչական գրականութեան վրայ: Եւ արդէն անկ պիտի է կրտեան, Թէ Թրգաւայ գրականութեան համար ե՛կէ ինչ գործ մը, որ ծայր տարուն հար - կեցողիք: Եւ լայնորէն օտարակ է, ան ալ՝ օտար գրչելիկայուն չէրու, պէտարուտակայ, պատական, ընկերայուն եւ այլ տեսուր պատկանող չեղունակու: Թանց չալալուն է:

Ինչ որ անկ Թրգաւայ գրականութիւնը հնարիկ խորանի եւ խալալապաւ եւ - կրտեանի փոխալոյ, Ինչ ունի Պեր - մանիայն, Խալալայէ, Անգլայի եւ նոյնիկ Ճարտանկը, որ իրը թէ չալալուն է Թրգաւայն, տաւալալայն անշուշտ պոլսաւայ արդեւորի՝ որովս մաստաւորակն չարեւիք: Ինչպան լսան ունին Գրականութեան գրականութեան հար - յանդերձանի, որովս կարող ըլլալիք արտեսուր եւ խորհողութեան իրենց գործիքի տակ, արդարաւորով լայնորէն հայ փոքր ու հայ ճարին: Երեւ զորս սերունդ ու - ուղանալ մեր մաստաւորակն գործիքներն այս տեսակէտէ, շատ աւելի արդիւնաւոր եւ յաւանքեցողի են երկր՝ քան մենք, արտաւորաններ: Երբ թրգաւանքն է Հիւրիկ թրաւաւոր, Տիգրայի Մանիքի-Իրիստուն, Երեւ Կրտաւորիքները, Միշ-

ԱՍԵՐԻԿԵՆԸ ՄԱՍՈՒԼԷ

Միշաղլային մասնուի մէջ իր մասաւոր եւ տարտրութեամբ բարտաւիկ զիւր լոյ կը գրակ անթերիկան մասնուր: Մասաւորապէս Մ. Կոստանիցեան մէջ է, որ մասնուր ամէնէն աւելի հարկաւորակն է նկարտ ունեցող մասն - պատկերաւորիկ որ տարտ շէտաւոյց զերս ու կիւր հանարակն կ'անքին ներս: Արդարեւ, միայն ինչ երրէ շրջանի մէջ եր հայտեն 45 ճարտարիկ եւ 11 պատկերաւորիկ կայան: Աւելցնելով, որ լուսն ինքնի մէջ ամէն օր 24 ժամ շարունակարար կարելի է օգտուիլ պատկերաւորիկ Խալր կայանիցէ: Աստի, շարիք, արտաւաւան կ'անքանալեւոր, ի վիճակի են ուղղակի ներկայացնել: Վիկեմանի կրտ - ներս ու Իրաւարտութիւններ՝ իրենց ցուցնելիքներն: Այս ցրտարտ մըքսի - ունեցնան հեռանալով, մասնուր նալա - պատկերաւորիկ կ'ուտայ մեկնարանունս յարտաւոր, վերաւորական ընդէլ ունեցող գրչելիկներն՝ փոխանկ գրչա - նալու պարզ նկարաւորութեամբ զգեպե - նալու:

1937ին, ինչ երր ունի ինչ օրտրթիթ - լոյս ունի երե օրտրթիթ, ում միշին թանգլուսեան համար: Անթերիկան ամէ - նէն մեծ տարանուն ունեցող թերթի է Երեւ երրը Տէլիկ ինչպիսիք 1.800-000 տը -

լիս Երեւորի Բանախ ինչ եւ զեւ ուրիշ - ներք, բարտաւորական զիւր այն տանն - ուսան Թրգաւայ ընթերցողներու: Թիւր, այն տանունս մաստաւորական գործիքն - ինչ հարաւակն կ'էրար, ունեցած մէ - ղնցիներ, եւ բարտաւորական զիւր ա - նունք ճարտանիկ լայնորիկներն՝ այս օրունս մեր պայմաններուն հետ, ու պի - տար ինքնի Թէ՛ աննից գործը ոչ միայն անձնականաւ աւելի աղիւն է կ'անք, այլ - եւ անքան բարերար Թրգաւայ գրչուր - նալանիկ է նոյնապ Միշինիկներուն եւ ինքնաւորաններու սերունդը՝ ապարը - Եւսմ թրգաւայն տաւարտ չէին ընել: Ինչ - պի տարտութիւն է ընել այսոր ընդհան - րապէս, այլ կը ճարտիկ հայ մաքիկ խա - լերիկ ստեղծել եւ հնորիկներ թանգլ - տուր աղիւն:

Ինչո՞ւ պիտի չէ ընելը նոյնը այսոր, եւ աւելի ընդարձակ ու աւելի թրգաւան - եւրանակ մը, քան իր նուազարտուած հարաւալալալուն, տաւալալալուն եւ ընթերցող հասարակութիւնը մեր մէջ այն օրիկ ու փեր, եւ իր հասիկ, հեռուց - լակ, սերունդ մը, որ իր պահանջէ մաքի համար անդարտ անուիլ եւ հոյիկի հա - մար զերկեցիկութեան:

ԲՈՒՐԷՆ, ՋԱՐԿԱՐԵՆ, Բ.

տունիկով պատմաւ տաւարտ մը կար, անկեղս այ հարաւալուսն հետ, մինչ րա - պատարտը աղտոնիկներով ընտանար - ուսած օղիկ քանի կը ընելը: Ովսանա իրեն ցուց տրուած զեղեկայն թիկնա - թիւիկ է մէջ տաղտուկեցու, պատկերի - իր անդաւորութեամբ:

— Օղի մը եր խմէ՞ր... Գորիկի վարտունակ մը կ'ուր Ովսանա - նա զալալը տաւ:

— Բարի կ'արք, աշերեկ մը տա, Սա - նունս շարունակ հարցիլ, րտու թաղուհի - հանր իր օղիկ զալալը քէլ մը րարձար - ցնիլով:

Ճնտղ պուտ մը խմելը: Ովսանա հե - տեկեցու անոր օրինակն, միայն թէ ի մէջ անոյ զալալը պարտը: Ընդհանր - խալեցուցու Ովսանա, միայն այն տանն, կ'եր յօղիկ պատկեր իր լեցնիկն ու իրեն կ'երկարելի, զիտու փոքրիկ շարունակը իր շարտակարար իր յայտերի, իս - կ'ան զալալը իր պարպիլ ու տար իր զիւր:

— Զէ ջարեի, ետեւի կ'ուր ի խմէ, մասնիկ Սուրբիկի հանր, եւ տաւալ ջու - րի, րամունս յալի կայ խմէ... Արդարեւ Ովսանա հանալուց իւր կ'ուտար իրեն հրամանաւ օղիկներ: Ու - րը Մեծ կզիլ զեղեկն ի փեր, փրտ տեսու իր երկտուրիկն, մեկնարտութիւն ե - կան էր եւ կ'ուրքը վանել զայն օղիկն

պատանակով, երկրորդ՝ «Երեւոյ ին - ուր» մէկ միկին տալալալով, ինչ երրորդ՝ շերտ երրը թալալը լոյս կը տանել 900-000 օրինակով: Այս վերէն - նին կ'երկարեցող թիւրիկ եր կ'ուրէն մի - նին ինչու փր, ինչ որ ընթերցաւորական տաւա նիթի կը պարտիկ են երրորդն - ուն, կ'երկի օրերը: Թերթը, որ Սեւանի հետ համեմատութեան երրը ունի, եւ ինքնաւոր շարտ լրացողներու լոյ - է: Աստի րամունս են երկու յաւալի մասի: Թրգալիկները, որոնք լուրիկը եւ հարթիկներ կ'ամ ճնտիկներ իր կ - տաւան: Խալալգրիկներ, որոնք քէլ խմ - րաղերեն տրուած տեղեկութիւններն ու հարտարած լուրեր:

Հալալալ այն իրտուրութեան, որ թեր - թերը մասաւոր իր պատկերակն « Ընտա - ներեկն », խալալգրիկներ կը վալեկն անբարդական տարտուրիկ՝ տարեւա - թեան նկատումը: Խմարիկները իր ցը - րալիկն լուրերով, որովս եր գրտեն թեր - թիկ մասալիկ 97 տարտը, րտունք կը ինքնալալակն անալց հիմնական տեսա - կէտ, տաւալ զերկարուի, ինչպիսի խալալակարիկ կ'արտայայտ թերթիկ սերլը զարգալակն թէ ընկերային տե - սակեկները:

Ինչ կը փարերիկ նիթիպան պրիւր - եւրան, շերտ Թրգալի իր պիտա - ճէկին 70 տա հարիկը կը հալալիկ մա - նալալեւորներու միջնոյլ, որովս թիւր կա - նաւարարպէս ում հարալ է:

Եւ նա՛հալեկներու մէջ թերթերը տա - ըրկան մէկ միկինա տալար (Գրտանալ զրտով չեղի միկինա 579 միկին փրտը) կ'անում կ'ուրենա ճարտուրաներն, մինչպիս պատկերաւորիկը՝ յոր միկինն տարտ: Անթերիկայն թերթերն, ինչպէ - տար թիւն է 1.800: Ե՛կէ անոր փրայ ա - նեցնելը ըլլար շարտաթերթերը, ամ - տարթերթը, պարտերտալաները եւ, մաստաւորապէս, ճայն - պատկերաւորի - կը կ'անալեկներ, այս րտուր տեղեկատու - անքն աղիկները պիտի ունին աղա - տու մեղերեւ: Ուր կը պարտաւորան յարալ մեծ թիւով լրացողները: Տարե - կան 3000Է 3500 լրացողներ անքանեւա - կն՝ տաւալալուսն համար շարտեր ար - զին պատկերիկ թիւ կայալող լրացողը - ներսն է 28-000 տաւալուրթեամբ, հակէ շրտանալու կ'երկարիք մեծ դի - րալեւորը րորձ իր գտեն: Լայնար երեք յորս գործի տաւալորի միտանալ կը կ'ուտարուի:

Աշտաւանի տեղադրութիւնը շարտին եւ Կիլիկիայի մամ է, տարտանուն հնդք օրերու վրայ: Տարեկան արձակուրտ - մէջ կամ երրը, շարտը է մէկ տա - ըրն ըրալած պալաւանիկայն համար, ե - ըրն ըրալած՝ տարտ տարին յորտարձ եւ յորս շարտի ջանն տարտան ալաւաւա - լու անցնող ունեցողի համար:

աղիկութեամբ: — Անա մերկանիկը կ'ուտան, զոյնց Բարսիկ Էփրայի, Թերթը զէլի փոյոց ին - կարելով:

Սեկնի ալ ցուց տրուած կ'ուրի մայի - ցան: Ուրթեր ճոն եւ Զապէլ թիւ-թիւի կ'ուտային եւ քիլ մը հեռուէն իրեն կ - տանէ Զարուհի ու Մարտիկ Էփրայն:

— Կերկարիկ նալո՞րք, շարտը թա - զուհի հանր իր անաւանոյն:

Թոյ տար ինչմէր քիլ մը յոյնա - թիւն տանէ:

Խորեկներն ալ կ'անա օղիկ սեղանին լուրեր:

— Մենք ալ մէկ մէկ հասա պիտի ին - ժմեք, զոյնց Զապէլ զալալներն լրաց - լով:

— Մարթեր ճոնը օղի չի խմէ՞ր...

— Քոյ անոր սեղանի ընթեր, կ'ուրքէ՛ր:

— Ե՛կա, կ'էս, հասա մը եր խմէ:

Մարիկան Էփրայն իր փնտալուրի համար յաւալայուն ունեցող տաւալ եւ:

Ովսանա այժմ իր եւրտարտութիւնը Թրգալան իր վրայէն: Հանարակ գր - իւր կը շարթեր ու յորս զին իր փրտը:

Իր նաւարածը յանալ կ'անք կ'անքը Զապիկ վրայ ու զայն իր շալիկիլ օտ - քին միկին գրիւր:

ԵՐՈՒՐԱՆԻ ՕՏԵՒՆ

ԵՍ ԴՐԱՅԻ

ՉԵՄ ԱՌԵՆԻ

(ՎԵՊ)

Թրգաւաւաւ շէտով մը արտաւան - ուսած այս մաղխալով վերլ գտաւ իս - սակցութիւնը:

Բայց Ովսանա Կ'ուր իսակցութիւնը շարտանակն: Ինչ քանիկ անկ հաս - կըրնիլիք, քորտ ունի տար զիկիլ ու անհամար իր պատկեր ու թաղուհի հա - ջոր նոր իսակը եր ընէ, Թեւանիկ մը պէս, եւ հոյաւորալոր կ'ուրիկ յարմարանի կը ապալի իր շրտանակն մէկուի հանու - իս համար:

Թաղուհի հանր շատ ապակցնել շտաւ:

— Ինձի քիլ մը գիտար պիտի զար Զապիկն միկին: Անթերիկա զիկիլ, րտա:

— Գիտար զալիկ Ինչ կայ... աղա - լար տուն ինքիւրս ալ:

Այ զիկնալան պատախալաներն յու - սանաւալուցին Թաղուհի հանրը, որ

դադարութեամբ ազատ արձակուին լիբա-
նանց ղերիները:

ՕՐ ՆԵՐԱՏՓՈՒՄԱՆ, ՍՈՒՌԳԻ ԵՒ ԵՆՈՒՆԿԻ

Ա.

1944 թվականի 28:

Այդ դերերն էր որ մեր սուներին հաւաքեր էին մեզ ու սուր տարեր, որպէս իմ ամբողջ տասը տարի եւս չգարածին: Ընթերցողներս անշուշտ պիտի կար՝ դան որ մեր պատմութիւնը աղբոր էր այդ տասը տարիներուն: Դեռ չստ գերբուն էն մարդը Վերելը որպէսզի պարզեին լսեն ինչ որ եղբայրներն ըրին իրենց եղբորը: Իրենք, թէ թշնամիքն չանձնելով Վարդիկ Բաճակին էրր ան մտա Սոսա՛նեա Գեորգեանները զբոյս: Համար այս հոգեղեն:

Անպաղ սուներ էինք մենք մեր սուներուն մէջ, որեւէ բն չունենալով մեր ինչէնքի վրայ որպէսզի փութեինք: Անկիւն: Այս տարերը զրոյր որպէս սիւներ էր համարաւորակ էր գաւորներ: Թուովանկի նոր կարգերուն տակ եւս, ու Հերթական էր հարաւորաբանակ մայր Պարզանկան Կասա՛ր լրջանակին մէջ:

Եւ ահա, Կարթիկ Բաճակին դաշնէ աւելի քան չորս ամիս լստայ դերակարգ մեր սուներն եկան, որպէսզի մարդն Հէլքէ՛ն լիւրէր դործակալներէ: Պարզէն հայ լուրջորդները ապշուց ինչ ժամանակի մէջ:

Թիւով տան էկնայ պիտի գրէր տար՝ ուսաններ: Մենք հաւաքէի տուներըր զո՛ւ էկին անշուշտ այս ճոցէնք թիւէն: Ուրիշ տասը խնջող մեկ հետեւեալանք ինչ յետոյ: Եւ սուներն այդամով այլ լուրջորդ չէր գտեր եղբայրաւորակ մարդը, կասահանէինք: Նոր ցանկ մեր պարտաւորում էր ան: Եւ եթէ չլլայր այն արտի մարդ որ որ սուներ մը ամբողջական ներկայա՛ն ցուցադրութիւնը վաղեկ կարթիկը դործերուն Պարզէն հաւանքէն լստայ՝ Վե՛րէն մտ ուրիշ թուովաներ եւս պիտի բռնէին Սիւնիւրիւն խոյն համար:

Մեր աշխարհ բացիք Մոսկուայի րանտին մէջ: Հէր թնդիներն ամաններով անցնան որպէսզի Հէլքէնին հետ մեր ունեցան կայսերը գտնեն: Ապշուց եւս զոյգ էկին կրտսեր քանաւը հայ տակաւներէր: Մեր ետեւէն անընչաւու նիւթ կը տակաւնէին որպէսզի չլլայ թէ աման ապարմեք Բերդիլի անկէն:

Այդանակ այ բաւ չանկեցին: Խառապաններով կ'որոշեցին նաեւ Պարզէնը, որպէսզի չլսաղեցին ունէ մէկը արտաւանկէ մեր հաւանքէն բարկ խոսք մը: Կը թուանու՝ Երեւն Հայաստանէն աշխի կողորդեր: Եւս երբոր անոնք իրենց գործներն ու դաշ՝ րաւթիք էր յայտնէին Պարզէնին մէջ պարզաւոր այս դրոշակի պատկերին էր տես: Իրենց մայրը՝ Կարտաւէնէն նաեւ Սիւնիւրի՛ր որպէսզի թիւով լիցնէն դուրս հայ թիւը:

Թերն ալ, Փարզէնէն միջեւ: Ամբերկաններ (Ի՜նչ արտաւանք պահ էր ինձ համար երբ անոնք խառապաններով փայրեաներու կորով ներշնչեցին ինձ անոնք, եւ դիտ համոզեցին թէ մարդը մէկ լուսեւ եւս կան: Անոնցմէ անմեղ եւ հանգիւկեցայ Հայաստան վերջին այցերուս, եւ քաղցր եկայ անոնք հետ մէկտեղ վերջինէ՛ր միասին ապրած աստապանք մեր տարիները, եւ նաեւ անոն պահերը որոնք Երեւնի խառնուէր էին անոնց...

Տաղ տարուան իմ գնդակի կնանկը մէկ հոգեկան կաղաղորդ ջրման մը պիտի ըլլային ինձ համար: Բայց այն ամիսները եւ զորս ինձ միջակեցան ապրել հայ հողին վրայ, երբ Մարիկանը հետաւոր մեր խմբաբեր 1946թ վերջերսին Երեւան փոխադրեցին զիս: Մտ երկու տարուան իմ ապարման լրէր պատած եմ իմ յու՛ւ՝ Հերուս մէջ: Բայց չեմ իրար չարձանալ զիս նաեւ հոս երանովները որով մարդ կը լեցուի երբ կը շնչէ հայ հողը, եւ երբոր զայս ժամէն, թէ կը փրճարե՞ր կնանկը հայ հողին վրայ: Այստեղ այն օրերուն ալ, քաղց դարուն էի հողով, անկողնուող այդ նոր կնանկին հետ, ու կ'երթանակ ծառն աւել մաշ անպա մկրտարար տեսնելու: Երազի պէս անցան այդ ամիսները: Ու երբեք այլ չլուրջեց թէ զեւ քանտարիկու էի: Երազը ընդհանրապէս Բերդիլին: Թուովեցու մէջ տնոր ժամանակն էին Վերջապէս հին ինձ խմբաբերակ մեր, որ պարզով Ազատ Խանգեղանի երկուստեմ մայրը, Երեւան ցոյց կուտար երբ դա՛ւերք անոր: Եւ կրկին համարը րդէկ կուտար ինձ, այս անգամ թիւթմա, սակի փոխով պարձաններու մէջ, քան ինչ որ ունեցեր էի Սիւնիւրիւն:

Հոգեկան փոփոխեցի այլապէս քաղցր պահ մը ինձի արեւուցան: Գրու յայն այլ համարի մէջ: Պարզէնէն աշտակ ըր բերանած ուսմէն համոթ էր ինձի պատմութիւնը երբ փորձեցին մանկ դարս երբ էին ուսմէն ըր բնականութիւնները ապրան: Ու համար զիս Բերդիլի անկէն: Ինչէ փոխ թէ անպա չէին տուր այս փորձ՝ մանկ եւս: Գաղտը Բերդիլի յուրիշ էր: Ինչէ սակի ինքնաբերական արարելու: Ինձ թէ թէ ուսմէն էր իշխանութիւնները ու գիւ ինչ փրկել ցոյն հակառակորդ յանձնաւոր այս դերակարգ մեր ժամաւորակը: Ինչէ որ հայ երկրորդը ցնծութեան օրեր կ'ապրեցին ամէն անգամ որ զայն կ'երթանային համարներու ամաններէն: Եւ հոգեկան մէջ: (Յետագային՝ Պարզէնը զգանձուց կամք մը որ պիտի Խառնեց թէ Խոստանանկ Արեւիկան եւ Պետա՛կան Արեւիկաներն էին նախահանգութիւնն ասանները, որպէսզի Արեւիկան գործերու նախադրութիւնը միջանկ խորհրդէն յայտնէր ինձ Կարտաւէնէն ժամ եւ վերադարձներ: Եւս համար երկնայ այս աշխատանքին: Եր անշուշտ անպիսին, նուրբուրու: Եւս ինչ համարեցին մէկ, քաղց զեղեքեր այ կրան յանկաւ մեր դէմը: Եւ քաղցը ցուցին մեր դիմադր օրերը: Ոչ յայն էկնք անմեղ անուր, ոչ ալ յուրք ունեցեր որ

Այլապէս այ յարթական էին հիմա: Թաղեցի էին մեկ զատապարտելու տար, եւ ինչ զատապարտութիւն կարէն է կրկն պատմութիւնը որոս ամանակ կուտար Բերդիլի որ ծանկն ինկող զուճուրէն: Անոնք որ մեկ հարցումներն էին Մոսկուայի մէջ եւ հետագայեր մեր կնանկն ու դործու՝ չեւսնային, ոչ մէկ կուտ զտեր էին մեր հետ... Հէլքէնին միջեւ: Բայց այս րաւաւուն չէր որպէսզի չբռնէր մեր շունկեց մեղերը:

Մեր զոյգութեան կը սիւներ արդէն, ու անք պիտի տեւեր ամբողջ տարու տարի՛ներ: Կրկն տարի մը նաեւ Մոսկուայի զոր քանտարին մէջ, լստայ ուրիշ ինչ տարիներ համարէ՛ր համար՝ պիտի զաւելիք մեր այլ անկերը, յուր շունկե՛ն՝ լստայ մեր պիտիներէն, եւ չերանաւ անոնց զոր հաւանք մեր մասին: Թէ ինչպէս անցան տասը մեր տարիները, զուցէ՛ չհաստանաւ մարդիկ երբ որ մեր քանտեր պատմեմք մենք իրենց: Անայտմ լաւ է չգիտանալ...

×

Տասր տարիներու այդ անդունդէն էր, անուշ պահեր մը վերապան մեր սուներն մեկ հակառակորդ: Յուսան՝ Խոստանանկ մեր վարկեաններուն քանակ: Եւս համարեցին մէկ, քաղց զեղեքեր այ կրան յանկաւ մեր դէմը: Եւ քաղցը ցուցին մեր դիմադր օրերը: Ոչ յայն էկնք անմեղ անուր, ոչ ալ յուրք ունեցեր որ

մը հանգիւղի անոնց: Եւ սակարկ երրորդ մէ մը սակին կղան անոնք ինձ համար: Հոգեկան խառապաններով փայրեաներու կորով ներշնչեցին ինձ անոնք, եւ դիտ համոզեցին թէ մարդը մէկ լուսեւ եւս կան: Անոնցմէ անմեղ եւ հանգիւկեցայ Հայաստան վերջին այցերուս, եւ քաղցր եկայ անոնք հետ մէկտեղ վերջինէ՛ր միասին ապրած աստապանք մեր տարիները, եւ նաեւ անոն պահերը որոնք Երեւնի խառնուէր էին անոնց...

Տաղ տարուան իմ գնդակի կնանկը մէկ հոգեկան կաղաղորդ ջրման մը պիտի ըլլային ինձ համար: Բայց այն ամիսները եւ զորս ինձ միջակեցան ապրել հայ հողին վրայ, երբ Մարիկանը հետաւոր մեր խմբաբեր 1946թ վերջերսին Երեւան փոխադրեցին զիս: Մտ երկու տարուան իմ ապարման լրէր պատած եմ իմ յու՛ւ՝ Հերուս մէջ: Բայց չեմ իրար չարձանալ զիս նաեւ հոս երանովները որով մարդ կը լեցուի երբ կը շնչէ հայ հողը, եւ երբոր զայս ժամէն, թէ կը փրճարե՞ր կնանկը հայ հողին վրայ: Այստեղ այն օրերուն ալ, քաղց դարուն էի հողով, անկողնուող այդ նոր կնանկին հետ, ու կ'երթանակ ծառն աւել մաշ անպա մկրտարար տեսնելու: Երազի պէս անցան այդ ամիսները: Ու երբեք այլ չլուրջեց թէ զեւ քանտարիկու էի: Երազը ընդհանրապէս Բերդիլին: Թուովեցու մէջ տնոր ժամանակն էին Վերջապէս հին ինձ խմբաբերակ մեր, որ պարզով Ազատ Խանգեղանի երկուստեմ մայրը, Երեւան ցոյց կուտար երբ դա՛ւերք անոր: Եւ կրկին համարը րդէկ կուտար ինձ, այս անգամ թիւթմա, սակի փոխով պարձաններու մէջ, քան ինչ որ ունեցեր էի Սիւնիւրիւն:

Հոգեկան փոփոխեցի այլապէս քաղցր պահ մը ինձի արեւուցան: Գրու յայն այլ համարի մէջ: Պարզէնէն աշտակ ըր բերանած ուսմէն համոթ էր ինձի պատմութիւնը երբ փորձեցին մանկ դարս երբ էին ուսմէն ըր բնականութիւնները ապրան: Ու համար զիս Բերդիլի անկէն: Ինչէ փոխ թէ անպա չէին տուր այս փորձ՝ մանկ եւս: Գաղտը Բերդիլի յուրիշ էր: Ինչէ սակի ինքնաբերական արարելու: Ինձ թէ թէ ուսմէն էր իշխանութիւնները ու գիւ ինչ փրկել ցոյն հակառակորդ յանձնաւոր այս դերակարգ մեր ժամաւորակը: Ինչէ որ հայ երկրորդը ցնծութեան օրեր կ'ապրեցին ամէն անգամ որ զայն կ'երթանային համարներու ամաններէն: Եւ հոգեկան մէջ: (Յետագային՝ Պարզէնը զգանձուց կամք մը որ պիտի Խառնեց թէ Խոստանանկ Արեւիկան եւ Պետա՛կան Արեւիկաներն էին նախահանգութիւնն ասանները, որպէսզի Արեւիկան գործերու նախադրութիւնը միջանկ խորհրդէն յայտնէր ինձ Կարտաւէնէն ժամ եւ վերադարձներ: Եւս համար երկնայ այս աշխատանքին: Եր անշուշտ անպիսին, նուրբուրու: Եւս ինչ համարեցին մէկ, քաղց զեղեքեր այ կրան յանկաւ մեր դէմը: Եւ քաղցը ցուցին մեր դիմադր օրերը: Ոչ յայն էկնք անմեղ անուր, ոչ ալ յուրք ունեցեր որ

Մեր աշխարհ բացիք Մոսկուայի րանտին մէջ: Հէր թնդիներն ամաններով անցնան որպէսզի Հէլքէնին հետ մեր ունեցան կայսերը գտնեն: Ապշուց եւս զոյգ էկին կրտսեր քանաւը հայ տակաւներէր: Մեր ետեւէն անընչաւու նիւթ կը տակաւնէին որպէսզի չլլայ թէ աման ապարմեք Բերդիլի անկէն:

Այդանակ այ բաւ չանկեցին: Խառապաններով կ'որոշեցին նաեւ Պարզէնը, որպէսզի չլսաղեցին ունէ մէկը արտաւանկէ մեր հաւանքէն բարկ խոսք մը: Կը թուանու՝ Երեւն Հայաստանէն աշխի կողորդեր: Եւս երբոր անոնք իրենց գործներն ու դաշ՝ րաւթիք էր յայտնէին Պարզէնին մէջ պարզաւոր այս դրոշակի պատկերին էր տես: Իրենց մայրը՝ Կարտաւէնէն նաեւ Սիւնիւրի՛ր որպէսզի թիւով լիցնէն դուրս հայ թիւը:

ԽԱՍՏԱՏՈՒՐ ԱՐԲԱՂԱՆԻ ՍԻՐԱՅՅԻՆ ԱՊՐՈՒՄՆԵՐԸ

—

Շատ զարմանալի պիտի լինէր, Էրեւանից արտադրող Սիւնիւրիւն, չտեսնալով հանգիւղ որ կուտակործին ուսում եւ արիւն ինքը կ'ըմբռնան, չունենար նաեւ սիրող արտի զիւրմաներ, սիրային աղբուրներ:

Երբ Արեւիկան դիւս էր կելի լուսնը, անք եւս ապրած էր քաղաքի ուսու քա՛ն հանա՛ շար Սերգէյի ծառ, նա մէկա՛ն

×

Ստալինի մահէն ետք սիրտ ամբողջ պահ մը մեր համարներին ներս: Բաղադրանք մը կը փոխուէր յայտարար՝ ինչպէս երկրին, նոյնպէս ապարմարտիչներն մէջ: Մատուցում ապարմանքին մը քաղց երազներով կ'որոշեր մեկ մէկէն:

Բայց դուրսը թէ չստ քան փոխուէր մեր հակառակորդներն մէջ՝ կէր չպատահէր: Հատուկ զիջ լստայ Բերդիլին: Յուրիշ անպիտ իր քանիէն հիմա մեր ներքու, ու մեր երազները իրականանալու կը սպասէին վարկեանք վարկեանք: Լաւաւուն, ու հողով ամուր մայրցի կ'է եւս ամբողջ տարու տարիները: Հիմա անկէն անհամարներով կը սպասէին փրկու՝ Թեւան փամուն: Բայց աստղէն փամունա կղաւ: Երկրի մը հաւանքէն սուներ, ու աղբուրները մը խնդրեցի վարկեանքին: Եւ Խորհրդային Միութեան խաղաղեան կը այլ պահուն, որպէսզի հիմա՛ն տայ ընտանեկան դիւրու: Պատահաւոր յայն ցուա՛ն: Եւստայի շարժարարիկը արեւ թիւր, որ Բերդիլի հակառակորդները գրգռեք էր տարիներ տուց՝ հիմա փոխարկը կ'ըլլար ինձ համար: Իրականութիւն կը արտէր ինձի զրկ տեսն, զրկի՛ր որքան կ'ուրջէ:

Պիտի չստապեքի նաեւ եւս անպիտ՝ կուտ: Արտաւան հիմա՛նը կուտը: Ցանկի մէջ էի այն տարաբաններուն, որոնք աստղէն Հէլքէնի պիտի զիւրեմէն իրենց ինչներէն:

Համարեմք Մոսկուայ, ու արեւմտեան մահահարկ զոյգերով մեկնամք՝ 1955 Յունուար 19ին կը վերադառնային սուներ, տասր տարի ու տասր օր լստայ: Պարզէն չեւս արտադրեցին աստղին եւ զար՝ ծառը կ'ըլլային այսպէս, հայ անպիտիկ՝ ներսին թիւս անպիտիկ: Ոչ որ կը սպասեք մեր վերադարձին, որովհետեւ ոչ ոք կը կուտար թէ քան մեր կը փոխէր Խորհրդային Միութեան մէջ...

Գ. ձ. ՍԻՐՈՒՆԻՆ (Միւնիխիւր յաղորդով)

ԵՆ ԴՐԱՅՅԻ ԶԵՄ ԱՆՆԵՐ

(ՂԵՂ)

Իր խաղաղութիւն աշխարհի ք դուր էր լաւաշին Բերդիլին մը քանակ ժամանակ ապշուն կը այլ քանի կը կատարեցին ձորի քաղցը:

Արշալի արեւին, որպիսի երեւանիկ պիտի ըլլար եւս կէրաներ ասիկ պարզի կըստ: Կատարեցին էր քանակ Չապիկի վրայ: Կատարեցին չիւրիւրիւն մը, անմարտիկ խաղաղութիւն մը, կուտակեան շարքը մը, վերջապէս կուտ արտու որ զոր պիտի մեկնեցէր, ապաշին իրականութիւններու: Հաւանքէն ու երբեք զեւ մը գործանքի կարող դէմ, որ ասանք իրեն ապշելիք՝ անպիտ քանակ եւ քանակութիւն քանակէն:

Բայց, արտա՛ն, Չապիկ ամբերի կը եւ տասր համար Ուստայի թշնամութիւնը ժամանակաւ ապշական զէ՛մ գրեթէ աստ՝ լուրիկ կը փոխուէր:

— Կերպարի պատարան է, ծանոց

պատարան: Ամբեր մէկ ուղղութեան ուղղաւորուած, որ պարզեցին վրայ յայտը ընդարձակ արտ մէկ էր ճախ կերպով կատարու՝ ուսան:

Ճառ շատ դուրսիկ անցան: Մերթըր ծնն Ամբերի վրայ տակերկրիներն աստաւ, զոյգարմանով ամէն ինչ որ մերթիկան էր, Հէլքերը, Կատարեցին, փոփոզեցին, պարզեցին, թաղաղեցին եւս լուրի, կայուն:

Ներապրեցին իւր Երեւն 15-20 յարկ բարձրութեամբ չեւերներ որուն միջոցին Սուրբիկ հանդի զոյգէ:

— Վայ, խոսքն անպա՛ն զուրիս կը դարձնէ:

— Դո՛ւք այ աստակ սուներու մէջ պիտի նաւար, հարցոց Չապիկի մայր զոյգ կայ:

Մերթըր ծնն յարաբերութիւն թէ այլ բարձր չեւերներ ընդարձակութեան զրաւանգներ էին զորի մարդը համար եւ թէ իրենք իւր Երեւն հիմնադրող ամբերին պիտի նաւարն այսինքն թաղաղեցին լաւա՛ն զոյն տեղը:

Կերպարեցին ետք ծնն պահ մը փամուն՝ ցուա՛ն քանակ եւ կուտայ մը հարցոց:

— Ինչպէ՛ս դուրս շնորհաւոր:

— Ետքը միտակ ժաման նէ՛ կ'ըսեն, փափաք Ուստային:

Տակարին յայն ունի Բերդիլին մը դանակ: Չապիկի վրայ, տասր համար կ'ուրջի լստայիկը կը զանաւանալ լիւրս: Ծնն դիմա՛ շարժումով մը հետապնդէր ըրէն: Սուրբիկի հանդը՝ փամունք մը Ուստային:

— Ձեր խոսքը շատ լաւ եմ, բաւա՛նա՛ն:

— Ուրի՛շ լաւ եմ, հարցոց միւրը զըրէր շարժում:

— Մեր Երեւանէն, մեկ շատ քարեկան է կ'ըր:

— Ո՛ր Երեւանիցը...

— Ծանո՛ր, Չապիկի Երեւանիցը... մեր շարժարներն մեր կը կուտ:

— Սա՛ն:

Ուստային մէկէն ինքզինքը քանկէ՛ր՝ հակառակորդ մայրցիկը որ Երեւանիցը անհամարանք էր, կ'ուրջին մէկ ծառ, քաղց հանցանք: Թէ կը վրայ ինչ խոսքն՝ կ'ըստ լուրի խաղաղարարներ:

— Կը համարեմ ինչ քանկ ուղղող, պատահաւոր խաղաղարար:

Սուրբիկի հանդը զոյգանք մը քանակ խաղաղութիւն համար: Ուրիշ զարմանիկ իր սիրայ:

— Երեւանիցը շատ աշխի կը խոսի մեր մասին, բաւա՛ն:

— Կուզէ աշխի խոսի, կ'ուզէ զէ՛ն, պատահաւոր Ուստային, եւ այ պիտանա պիտան մէջ՝ իրեն համար լաւ քանի կը գտնեն ամա՛ն, անպա տեղը չէ:

ԵՐՈՒՆԻՐ ՕՏԵՆԻ

(10 - Շար.)

ՕՐՈՒՄԸ ԽՈՒՐԸ

ՍԵՐ ԿՈՐՈՒՄՆԵՐԸ

1969-ԻՆ

Բ.

Արքի 14ին Հեկտորին (Բանաստ) մէջ մեծաւ կատարուող ընկեր մը Բակը (ձեւ) Մարտիան: Մեծաւ փոխադրուած Կարին, որ արտադրած է Արմենի փար- ժարին ու յաճախած նաեւ Մանասը - նան: 1908ին ի փեր կ'ապրէր Հեկտորին: Դաճակցութեան շարքերը մտած էր 1910ին ու հանդիսին ու կուսակցական գործունէութեան իմաստ էր կեանքի աճը: Երբ ընթացքին մէջ նախորդած: Օգ - տակար կ'աւծ է Բանաստ դպրոցը բաշ- ժաթին հարկակցեցեալ: Մանակցած է Դաճակցութեան Ընդհ. Ժողովրդին: Մայիս 1915 չալ գրականութիւնը կըր- արեցաւ իր փառանքը մշակելուն մէ- յը: Արմէն երկար (Շաղկաւ) Մանթիւ- լի (Բանաստ) մէջ, որ փոխադրուած էր քառի մը տարի տալով: Մնած էր Ամա - տիա 1803ին: Կանգնել մեծապէս ծա- տարած է երկրորդ, որ թիւիչ էր ճա- րը: Կանոններ սկսած էր գրել ու աւելի քան իւր գործերն էլ ձգած գրեց: 1922ին էր քանտակցութեանը մէջ: Բա- տարակց Գալիլէի մէջ, Արմի ու միւս - տան երկրի առեւտրի տակ: Բանի մը քանի տալով լոյս տեսաւ: Երբ երկրորդ - կանգն: Վերջին տարեկանը Յաւաթիւր, Հայրենիքի ու Զաւաթի մէջ հրատա - րակուեցաւ Ընդհանր Էջերի, խնամաւոր - ակաւն մասնունքի, գեղարուեստական մեծով ներկայացուած: Փրսւծ է նաեւ Փրսւծակին լեզուով ու իր գործերինը: Բայանի արժանացել է երկրորդին մէջ: 1920-21ին Փարիսի դաճակցական փոխակցին գործունէ անդամներն էր: Կը հետեւէր Մարտիի գրականութեան դաս- ընթացքին:

1969 թ. մեծապէս կուսական Լու- Սիանով արեւմտ, որ տարեկան անկ - դիս քանակով վերջ, Մայիս 21ին աշխարհ փոխել յախտեալութեան: Մնած էր Եւր - յանի քանակով ՄԸՄ Մայս դիւր: Նախ - նալան կրկնութիւնը էր ձեռնարկելը: Երբ քանի մը անգամ վերջ 1900ին մտած էր Հեկտորին փոխակցին ձեռնարկը, որը ա - տարած էր 1906ին: Կանոններ մտած Դաճակցութեան շարքերը, ձեռնարկը տարակուսելու եւ նախաձեռնելու ու ցախան դրեցի Նախաձեռն (Եւր Նախի - Նախ) շրջան: 1907ին մասնակցել է Լիւքսմար Դ. Ընդհ. Ժողովին: Յետոյ Ման Պետերսոնի մէջ մէրէն: 1910 Հե - տեւած է կուսականութեան ու մանկա - յոբանջութեան:

1910-12 թ. ընթացիկ Կարգին Յանգիւնի ու ստացելի Մանաստիւնի, լեռնոյ խմբա - յից Գուրգին: Հայրենիքի մէջ 1914, երբ մասնակցելու է. Յ. Յ. Դ. Տրդ Ընդհ. Ժողովին (Կարին): Առաջին տարեկան - մարտին Կովկասի մէջ գործունէ մասնակ - ցութեան ընթաց: Կանտարական շարժում - ներուն: Անկախութեան շրջանին զանցեա - յաւաթարք, իրեն փոխակցեցաւ: Հայտա - տանի խնամակցութեան յաճախելու ներքեւ, երբեք Գալիլէան: Փետրուար - նան ապստամբութեան օրերուն խախ - տած փորձութեան փոխակցին, ստարակու - թեան մէջ նախորդեց: Նախաձեռնի գոր - ծունէութեանը Բանաստ, Արմենի, Նախի - ռալիւն: Լիւքսմար, որ 1951ին մէրէն: մասնաւոր նախաձեռն վարելը Համադրա - յին: Զեռնարակին տեսչից պաշտօնը: Կը Բալու իր իշխանայն յաւաթարկելով իր - Բալուական գործերը — Հայաստանի Հանրա - պետութիւնը, կեանքի ուղիներով, վեց

ՕՐՈՒՄԸ ԴԵՊՐԵՐԸ

ՏՐԱՆՍՄԻ ԵՄԱՍԻ ԶԵՆԻԵՐԸ

ԲԻՐԻՏԵՐԸ ԿԸ ԲՈՂՈՐԵՆԸ

Բաղարական շրջանակներն այլեւս հա - մոցուած են, որ Ժրաման Լիւքիյի պիտի ծախի ստարակներն ու զինուորական պատրէ: Լաւանդակայն ապրելու հա - մաձայն, լիբիական ստարակներն էր, որ մեծապէս մեկնած է Փարիսէն, շար - թու ընթացքին կրկին պիտի մասնակի Փարիսէ շարժակներն համար սկստած քանակացութեանը զենքի դնումի մասին: Այժմ նորիսից փակել կուտան թէ, րա - նապետութեանը ու խառնակութեանը ծայր տեսած էին քանակեց Բաղարական խորի օրով:

Հաւանական էր նկատուի, որ Յրաման տակնին հեղինակ ՅՈՒ Մամ Միլման օգտուել Քրիստիոյի: Կը խոսուի նաեւ Քր - րիկական ստարակի մը մասին — աճե - րիկական օգտակարին յաճախումը Բը - րանասի կողմէ, Լիւքիյի մէջ:

Բաղարական Ուսանիկներն ու Թէլ Ա - փիլ զո՛ւ չեն՝ իւրաքանչիւր ունեւորել իր իւրաքանչիւ մասնակցութեանը: Առ - ջի օր, Յրամանի Արտաքին նախարար Շուստի յառաջ տեսակցութեան մը ունե - ցած: Փարիսի անկերկական դեպատին հետ: Կը կարծուի թէ խառնակութեան պիտուի նիւր Լիւքիյ յաճախելից Բրամանի զենքերը մասին կ'աւ լոյս:

Մ Ազգայնական Բիւրոյից բողոք ներ - կայանցուած են Ժրամանի դէմ որ զենք յաճախել է Իւրաք: Զոր: Պարզանի, ի - րաքան Բիւրոյիստանի յեղափոխական Խորհուրդի հետեւանցով, Կարմիր խաչից զինամ է ժրեւել, զիսկ առկա թէ աշ - զենքերը զեւտ ժողովուրդին դէմ կը գործածուին:

ԿԱՆԻ ՄԸ ՏՈՒՆԸ

ԺՈՐԺ ՄԵԿԻ, Ալխանաթի Ընդհանր Կուսականութեան (ՍԷ. ԺԷ. ԹԷ.) շար - տուցար յառաջանելու կաշած է իր սե - րական լեռնային վրայ, որ իւր քանիք միւս - անկերկանները: Մնում է որ կայ-երկ -

Հատորները, վե՛ն հաւաքածուն, Հայրեն - օրի Տարեկաններն է ալ երկրի: Բաղա - րական գործիչ էր ու Զրադակցութեան: Կանգնի ուղիներով շարք երեսուն հա - նեց խաչ: Լուսակցին գրաւեց:

Յուլիս 13ին երեսունի մէջ մեծաւ Պրոֆ. Ալիս Մարգարէի՝ անուանի քանդակչու - գործ, չեղեցի էր արուեստարան, անդամ - Մ. Միւրիկան Գեղարուեստի Ակադե - միային: Մնած էր Մայիս 1902ին: Պոլսոյ Գեղարուեստից վարձարանէն վերել ու - ստեւ Կանտարականներն էր վե՛ն ծախ - մել էր իրենցինս Հայաստանի Զեռնար - ան: 1925ին: Արտաքին է արուեստի Նախաձեռնութեան ու զատարակած՝ քան - յաղակարծութեան ամբողջ սերունդը:

Յուլիս 13ին երեսունի մէջ մեծաւ զրա - յեւ Նախիկի Զարման: Մնած էր 1900ին Վանի Խառնակցին դիւր: 1915ին արա - ցած՝ անցած էր երեսուն ու տասն ուն - արե թե՛նակցութեանը անկերկան մէջ: Բա - նաստանի էր քաղաքի՝ Հրատարակելու լոյսարժեք Զատորին: Պետհրատար քանիք ր տարի տալով լոյս ընծայել իր Լիւքի - ան ամբողջական հաւաքածուն: 1953ին լոյս տեսաւ իր Ուղեգրութիւնները:

ՀՐԱՆՑ — ՍՄԱՌՈՒՄ

1969-Ի ԿԱՐԵՒՈՐ ԴԵՊՐԵՐԸ

(Բ. և Վերջին մաս)

ՅՈՒՆՈՒՄ

21 — Մարքը տալիս անդամ ոտը կը դնէ Լուսինի վրայ: Ամերիկացի երկու տասնամյակներ Նէյլ Արմենիան և Լուսին Լուսինի երկուստեք, 21 Յուլիսի ստատու կրկնեւ Լուսին: Սեփով 11ին տարակուսութեան կատարուել յաջողու - թեամբ կը պատկուի:

30 — Պաղը Ուսանաւ կ'ալցելէ:

ՕԳՈՍՏՈՍ

2 — Նախագահ Երեւանի կ'ալցելէ Ռու - մանի, որ կ'արժանանայ անհաղթելից ընդունակութեան մը:

8 — Յրամանական կատարակութեանը 1250 աւ շարքի կը նուազեցնէ Քրամանի արժէքը:

11 — Իւրաքանիս օդուր տալիս ան - դամ ըլլալով կը անբաժնէ Լիւքսմարին:

արականութեան տօրեկութեան տաւ - արական շառաւիղներն պայման - գրեւեւ թափու, միայն ՍԷ. ԺԷ. ԹԷ. էր որ ամբողջ տարազներն ու որոշեց քան - ունեւորեւ կարծեք իսկ առնել հանրա - քանով մը: Այս հանրաքանի տեղի պի - տի ունեւոր Յուստար 14ին, լոյսը միջ - ալ: Վերանախարարները կը շարժու - ալին: Բանուորական Ուժի (ԵՊ. Օ.) քն - իրկարական) քաղաքային յայտարարել թէ ՍԷ. ԺԷ. ԹԷ. չաւ ծանր պատանա - նաստակութեան մը կը տեսնեն: Այս ձե - տով: Ընդհ. կարծեք այն է թէ նման հանրաքանի մը խնդրի տարակուս կրկն - անկերկաններու ներկայացուցչական ու - նալքը: ՍԷԿ. ստակցի, տարբեր մասու - ղութիւնները ունի էր այս ամբ կուսական շարժանքով: Տրաման ըլլալով որ կալ - երկարակաւութեան մէջ մեծամասնութե - թիւն կը կարծէ ՍԷ. ԺԷ. ԹԷ. ն, կ'ալցէ այս մեծով փառակ թէ ոչ մէկ պայմա - նադրութեան խնամ ունի երբ ՍԷ. ԺԷ. ԹԷ. չաւարակէ:

ՄԱՐՏԻ 2 աւ շարքին յաւաքում կը կրէ անհաղթելու շարք (Փետրուարին) և 14 աւ շարքի ճարտարարականի հա - մար:

ՉՈՐ. ՎԱՐՈՒՄ օր 1956ին 1960 կ'ալցուի. երազային դաճակցութեան ծախել հրամա - նադարով էր, մեծաւ առջի օր 71 տարի - կանին:

ԱՐՄԱՆԹՈՐԻՆ անկարողութեան մը քան - ցութեան ըլլալով, առնել չալ շարքի մե - ռալ կալ էր հանրաքանակներն ալ անհաղ - թել էր մնաւ: Այս արկածով՝ Հեռուստա - տեսարարային անկերկաններու, պատան - է Մեկտուրայի մէջ:

ՓՐԻՆԻՍԻ Ռուսոյ Պաղտի մէջ տեսու - ցութեան մը լոյս տեսած է Հուսեպիս, որ ի մէջ այլոց լոսած է թէ շարք է թէ պատանակներու: Երբ ճարտարներուն դէմ պայքարել: Դատարարներով հան - ցութեան էր նախորդել (Տուրքի) տարու - թիւն: Հուսեպի կը պայքարուի զայն տեսնել դէմ, որոշե փալի էր պատանա - նաստու կը նկատուի մարդը՝ որ դարուն էր կ'ալցուի այս կը հայրենիքին:

ՄԱՐՏԻՐԸ անկերկաններն են եղիք պատանակներ մասնակցի Այս է քան հան - րային կարծեք ընդունակութեան մը՝ Ամերի - կայններու: 65 աւ շարքին տեսուկէր Սոնի-Միլի Նալիկին առիթի:

ԱՎՐԱՐՈՒՄ անկերկանները բողոքելու համար Բրնդի զանգուլ փոխադրական զատկերը ընդունել դէմ, քանի էր հան - րաքանակը պարզած ու են իրենց իւ - մարտարանի քակ տարած Բախտան - րու ընթացքին եօթ ռուսիան իրաւոր - տաւ է: 34 ուսանող ձեռնարկուած են:

20 — Չեկոսլովակիոյ դրաման առա - յին տարեկաններն առիթ, ծանր դեպքեր տեղի կ'առնեն Փարիսի մէջ:

21 — Երեսուցիք ՍԷ-Արա զեկտոր կը հրկարել: Արաքան արեւորէ խոր - քարոյթ կը զգալ:

25 — Իւրաքի մէջ 15 լոսեւ կ'առաքան կը հանուի:

31 — Պետական հարստութեան Լիւքիյի մէջ: Բաղար Պաղտարը զանգուլց, Բանակի կը տեսնեն իշխանութիւնը՝ յառաջելով - կան պարտաւորութիւն:

ՍԵՏՏԵՄԲԵՐ

4 — Հիւսիսային Վիկտորիա նախագահ Զ Շի Միլի կը մեռնի: Հանդի մէջ, 79 տարեկան:

9 — Իւրաքանիս արեւալեզ Երկրորդի դէմ: Տարբ մաւ տալով կ'ալցուի:

17 — Նախագահ Ապուլ Նաւր կը հի - անդանայն ու երեք շաբաթ ամբողջ գոր - ծունէութեան կը դարձեցնէ:

22 — Իւրաքանիս վե՛ն ծախողով կը քաղցի Բալաթի մէջ:

26 — Լուսակական ծանրակցիւ զեկ - քը մը Զուլիկայի մէջ: Զուլիկայից հար - տարակց մը Բարդիսի կը ծախէ ՍԷ - րամաններ: Գաղտնի յատակալիք:

ՀՈՍԵՏԵՄԲԵՐ

12 — Ամերիկ կուսակցութիւնը կը շա - ի Քուրեկոյ երեսփոխական ընտրու: Թիւնները:

13 — Միացեալ Նահանգները Երալեկի կուտան Երեւանի քանակութեանն են անկերկանները համար:

20 — Վալիկ Պրամի Էրմուրովի Արեւ - մարտան Գրեմանիոյ վարչապետ:

21 — Սաղիք Համաձեւ Էրմուրովի Ուր - ճարարանի նախագահ:

22 — Մանրակցի կացութիւն Լիւրա - նանի մէջ: Զինկոյ տարեկան յարձակում կը գործեն իրանական սահմաններու վրայ: Բախտաններ քանակին են փետու - ներու: միլէն:

24 — Լուսարկել կը հաստատուի Պե - րուլիկ ու դիւտուր քաղաքները մէջ:

28 — Զորավար Պետականի Գալիլի կ'ըրկարէ՝ տեսակցելու համար Եւստի - ռալաթիկ հետ, իրաւարարներով համա - յալալան Նաւորի:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

3 — Պաղտին է ամբողջական համա - մալուսութեան կը կըտուի Լիւքսմարին և ֆե - տակցներուն միլէն:

5 — Սոլիկցիլի կ'արտաքուրի Գրոցին - րու Միւրիկին:

11 — Սոսալ Մուսեալ կ'ըրկար:

19 — Ալխարիկ պատանակներն մէջ երկրորդ անգամ ըլլալով, ամերիկացի երկու տասնամյակները կ'ընեն Լուսին, «Սեփով 12» ստատակներ:

27 — Ուսարակոյ Ելի-Ալիս Արմենի գր - քանակներին դէմ: Երաքայ մը կը մեռ - նի, քաղաքիկներ անկեր կ'ըրկարուին: Անարկիները՝ պատանակներ ընտան - ներ, կը ձեռնարկուին: Միլէ Զ. Ե - դիւս ՏԷ-Կարակախան (ՏԷրեքան):

ԴԵՏԵՄԲԵՐ

12 — Երեւանի մէջ Միլանովի մէջ:

21 — Արաքանի հիւսիսային վե՛ն ծա - քով կը քաղցի Բալաթի մէջ:

23 — Եւստիս վե՛ն ծախողութեանը եւր, որոշե յաճախ սոր ընթիւ կը ստա - նան, արտաքանի հիւսիսային վե՛ն ծա - քով կը քաղցի Բալաթի մէջ:

25 — Եւստիս վե՛ն ծախողութեանը նա - յալալէր կը հանդի Լիւքիյ, որ Լուս - կուսական կուսակցութեան խոսնակներն Լիւքսմարին յալալալէր: Բալաթիկին Լուսարկային Լուսարկային Երեւանի յարձակումը խորհրդային զաղտնի տասար մը կ'առնանային:

$$(11 - \mathfrak{T}_{\text{wp}}).$$

ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԿՐԱՅ

ՔԱՓԱՌՈՒՄՆԵՐ

Համարած փամեղը մեկը կը պահեն հոգեկան կուցմանը մը մէջ՝ որ շատ կը նմանէր զրպանի մէջ չիլնելու զամ զուժար մը փայտի ունեցողներու պիտանի...

Ինչպէս ընել, որ ամօքով պնաս. առ նուազն փրկես կեանքները:

Հաջից քանակները մամ ունեցիք, փառքիկ համրով տուն վերադառնալու համար. ու, ըստ մեր պարտաւստած ժամանակացոյցի, երեք կարելու այցելու. Թիւններու պէտք է ձեռնարկէիք:

Լուծուողը կեալ, դարձեալ, զննէիք: — Հարպէ չնեմ կրնար գործել: Գաճի որ այս գնիւնը եւ վազուտով լմամ որը միայն ունեցի, ինչու կ'երբանք Հայիւ, կէմբոյցի, Մայելիկիկի եւ վիճեմանամ անասուններու շրջակայուլիմ. վազ աղ Գաղաթի բաժնի եւ « Խաղար ճնաղնեմ — Մերուս » վիճեմանի Միջիւրեաններու տարբեր կը վաճարեմ, ու չիվզարայի աստուտ կեանքով՝ բաշով վաճարել կը բռնեմք տամ ճարմամ:

Ճար ճար: Եղանակ էրք Ս. Մստիսնաւոս խորհուրդուն եւ ճնշէի զնեցիք: — Թիւնէն, սակայն զիշխարյն մեք պայտըլ հանրատար ինքնապատճով էր: — Փիւրէ, քալանս պայտուով խոնկէ ճար:

Բաշակին թան մը որը պիտի մէջ, կըր ինքնապատճով մեկ կ'անցնէր: — Նախ քան զպէի զպայտուով կը համարու ճար: Գաղաթի զիշխար պարտաւստներէն. Ունիկ կ'ըլլին. Գաղաթը ճարմամք, ու Դոմեոսիւմ ճարմամքի կուտնէն զպէի անասունայն եւ ըլլալին զպիտեմ:

Յետ միջոցի խոնկէքը ճարած էրք: Օր. Մարտիկ, ճիւղիւ պիտեմանի, որ պարտաւստներէն ունեցի զպարտաւստներ մեկ՝ պատմական դիտար քարերու եւ ժառիթաւին ճատաւարութիւններու մասին կը քայտարարութիւններով, վարդիկ կուտնէն ու զնեմը դարձանած մեկը, աստիկն իտ թողնէն անցան յարձակողս — կախ:

— «Տիւրուրիկն կը ստեմնի շատուր. դէմանք վաշ: Վիճեման իջ պիտի ընէ — ինչան տեսնալ կը ինքներ: ... Չէ՞ք ուզիք երբեք ինձի ինչ: ... Անշուշտ ծանօթ է՞ք Շրթաւորս: ... Իմամ ինտիկի ինձի: ...

Շուրիկ նախկին: Ինձիկ կրկնապատճով կըրու երեք չոյի մանկ հաշուելիք: Բառաստուն զո չիլիկներէն կրկնապատճով ընելն էր, փոքի չէ ինչ ստաղ: Վա — Բառաստ մը կար բարկուն ալ ծառ: Օր. Մարտիկ, որ, ըստ կրկնապատճով մար — դուտն ու զնեմը համարք, աստիկ չարա — որ ըստ թիւնի եւ քարաքեր թաճարա — նան, ու սկսաւ զխաղաղ խանութքը իջ — լիւ:

— «Էնտիւնցէ՞ք ինձի: ... Իր անկերպարանութեան մէջ հաճելի

խաղանքանքը մը ստեղծուեցաւ մայն — թու: Դանա ճատմայի, հաշուեմ կարգադատ: Եղանակներ կ'ընթացնէր յաճախ, որովհետեւ մեր տառնորդը դա — կար կ'առնէր: Համարն ընթացելի ինչ — նաւարքը կեցելու եւ մեկի ցոյց տալու: Համար պատմարթէք չէնքերն ու ճատա — տութիւնները: ... Սակայն կարգ կը պա — ունէր մէկու, ու երբեք կը շարունակէին ընթացատուած կէտէն:

— Միասնիկ այն տունը, ուր ծնած է Շուրիկը՝ 1797-ին. մեկնացիս վերածուած է քանդակներ... Միասնիկ Շրթաւորի քանակարմը, ուր ան գրի տաւած է իր վաշարս: ... Եւ, պարտաւստ արտադր, կտրուէ ու Շուրիկը դէմ դէմի, քիւ մը կար Մեղարդի արձանը, Հաղապարիկ — մանր պատար, Մարտի թիւրապիկ ալ — մանր, ինքնիւրարման ու Համրայիմ Պար — լարք: ...

Կցուողը քայտարարութիւններ էին արք — ուսանելիք. մանկական դրեթէ՝ Մէր Ն — չը, սակայն, կ'ուր ալ մայն, որ ճըք ղեցելից յաղողը որտան մեր դիտարու քիշակարարք:

Իրականանական միջոցորտ կը ստեղ — ծուած հանրատար ինքնապատճով մէջ՝ Հայիկիկներէրք եւ Մայելիկիկի համ — ըրտն քայտ:

Վիճեմանի կեղծուեմ քանի մը ժողն հե — ու, ըլլալին եւ անասունայն տաններ, զիւրիք, զգնալներ, միլյանք, զրոս — քանիք: Անասունիկ կ'ընթարտարթը՝ զն — զանիկ զգնալներով, հոյեմանքով վա — ղուեման ու Թաճարութիւն ընթող կը պար — տալանքներով. Մտալիմը՝ որ Անտարիկ զուգար եւ արձակաւստութիւնը հիւսած էն կըրիք ապաշար փառքը եւ յայտն — նանքեր, որ Պիւնիկին ժամեթիկ յաճախուած է անասունայն խորհուրդով, որ, ինչպիսի կ'ընթ 1815-ին զրի տաւած իր համարմանքի մէկուն մէջ, զմտունի ընթ — մէջէն պայմէ՝ Է տաւած Մեկնապարք Ան — տունէն մայնէր, որ արտած է անասուն — եւ անտուրք խաղաղարթիւնք, փոխա — ճելու համար կարճացող եւ խորացող իր պարտաւստի՝ լեւտարգրութեան, — համա — տարարները կը հոյակերտ ստեղծութեան — լիւ: ...

Այս անտառաւորն մէջ կը փոթորիտու հոյեմի համար անդորը, կարգ խոն — թիւքի եւ փնտած նաեւ վաշերով, հա — լաւանած ու նախապատմական կրկնապատճով հանաքը՝ որտեւ կարծիքիկ ու զո խո — ղուեմանք մէջ մարտին ստաւապար — կայ, մեծարման եւ տարւորման իր — տալցութեանք թաճարով, կարգին ու ի — րականութեան, մայնէն ու հոյեմի հալա — տալով:

Նախի՞ անցած է նաև... Թուրքը՝ մահ

ու աւեր անկերով, կարողելով ընակա — րեան կարեւոր մէկ մասը:

Միւր Օր. Շուրիկի կ'ընթ՝ ու կ'անցնէր, կիսա սակիք կ'զարմարէր իր կտորած անկերներով պատմելու համար մեր ժա — խակողը նստած անկերիցեղ զոյնի, թէ կ'ըն զդրեղութիւն կայ մեկ տառնոր — ղով օրիգրիկն այնպէս պարզելն, այն — քան զգլորք չարութեան տաւած ծա — ռութիւնակց նաեւ: Եւ, կրնա՞ր ներքա — լել, թէ խաղը ինչպիսի կը հասնի Հա — լու, Հայտարան, Եղեմին, պատմա — ներկուն, ու մեր ներկային...:

Բաղիթիթիթի զոյն մը կն, վաճ — ունիկ սահմաններուն մէջ: Կը լսեն (տա — րորեմ)՝ Կ) խոր հետաքրքրութեամբ, հարցուններու տարափով թէ, խաղը վերջացած չտեսնելու պայտովով իր, կարծես: Կը պարզեմ թէ կ'ընտելան, մեր հոյեմի՞ն: ... Միւրեւ պայտիկ վ — րապար, ամբողջ երեք-չորս ժամ, ան — կերիցեղ այս զոյնը այդեւ չհնազան մեր ժառոյրութեան: Եղանակ, զարուս — քանք, կ'ընթադրաւորանք կ'ընտելանք՝ քայլ առ քայլ մեր թուր պայտարարին ընթացելի:

Անային Սեփրիկցիները չէին աշտան տալ ու թեր: Ուրեմն՝ մը ալ, ասոնց պէս, դարձաւորապէս եւ հաշուով խանութի զպայտուով մը կը կարգուին Հայուն՝ կըր կ'ընթանին թէ արեւմտի, դրեւորով, ա — ներկայութեան եւ տառապանքով թըր — ծուած ժողովրդին զ քալանքներուն հեւ ե ինքն զնեք: Կարծես ստեղծ մայնած ըլլալու թաղարթիկ է որ կը ստեղծուի ի — ընց մէջ, Կըր սակայն ինչ՝ կը լսեն՝ Թէ Հայը լոյս այն զարմանալից ընթող չէ, որուն մասին ինքնած եւ պատմա — րա՞ր, Կը յաղաղք թիւրքի մը կամ զրի մը մէջ տնիւնէն եւ զաղային:

Գրեթէ կը յուրանէ, կըր՝ աշտարակ՝ աշտարակ հայտարան մէք Եղեթի ու յու — ղանով պատմութեան տնիւնէ՞ք՝ կ'ընա — նան որ երեք հաղար տարմաներ կ'անք մէք նա պայտն, ու մեր զոյն-թիւրք ար — ծուեթած էնք պայտին, զարուսներուն կ'ան — կան ու ժառիթաւին պատմական իրա — ղործութեանը: Հարցում՝ հարցումի կ — տեւէ: Անտառաւորի կը թուի ինքնը, որ ըլլի ըլլի արտածած ժողովրդի մը, այսօր ալ տալանք կ'ընտելանով կը մայն կը հաւաքողով եւ դարձով, ինքնապէս անտառանիկ, զարուսաներուն անմար, պիտակտանիկ զրկուած, սակայն կն — զանի ու ստեղծարար: ...

Տնեւէ՞, կ'ընթ Օր. Մարտիկը. սա քարձումնիկ վաշ կ'ընթանային զոյնակն է՞ որ կ'ընթիւ, թիւրմամ արշաւանքներու ինտելիգենցիալ տեղանք աւերած, սա — կայն ծիւ: Դարձի ի վիթ ունի, վիթաւ — րազում ու պատմապատմական: ...

Մեր խաղաղարթիկներ կ'ընթանային: Մե — թեւարքի կը սեւեմանք զգնալի, որ մեկը կը թուի ըլլալ լեւան ընթողիցի պարթիկացող ուր մը: Եղանակը՝ իր

ՆՈՃԱՆԱՆ ՏՊԱՆ

ՏԱՐԻ ՄԸ ԱՌԱՋ

ՆԱՅԻՐԻ ԶԱՐԵԱՆԻ 268

Ա.

Լոնտոն, 1968, Դեկտեմբեր: Ճիշդ տարի մը տաւ:

Յուրա ու անձերնու տաւառ մըն էր: Տանտնալորդը յարկին պատահանէն կը դիմած հալալ զարգը, որ անձերի տա — րածութեան կը ցոյցալ: Հնազանդի զի — կանչը դիւ սխալուեցոյց ներքին զնեւ — րածներէ:

— Այժմ...:

Չարքեանի էր, որ կ'ընթէր. — Հայը Արեւելի հետա խաղալու ե ինքեթը որ ընդի իմաց տաւած, թէ Նաթիլ Չարքեան Լոնտոն կը գտնուի եւ իրեն հեւ տեսակցուիթիւն: Կը ցանկանայ կը դան: Ինչէ կը խորհէ... Երեւա՞նք:

— Երեւանք, ինչո՞ւն չէ:

— Բայց, պարսիկ Պարսկական, ինչ — քան տեսնել ալն մարդը, որ Չարքեան Բաշարքը խոչնդ:

— Երթանք նախկին թէ կ'ըն զամբողջ խաղէք:

— Ուրեմն եւ ուղղալու Ս. Մարտիկ եւ կեղեկի կ'ընթան եւ Նոն ընդի կը արա — սեմ, որ Հայը Արեւելի հետ կ'ընթան Լոնդոն Լոնդոն, ուր ինքնապատճով է անիւն: Կիւ մամ Լոնք արդէն Նոն Լոնք, պան — զոյնի պատմական դիւնտնէն մէջ:

Ինչի մայնած է հաղիւ միջառաւանք, տա — կուտ ժողովրդի եւ դիւնտնի զնեմով զոյն նախկին Չարքեանի, միւրեւ ինչ, որ կ'ընտ — զրէ նկարներէն ինքնապատճով, կը ստեղծի հաղիւնիկ թարգմանական մարտը:

Հայը Արեւելի կը ներկայանայ մեկ իրա — րու: Հայը Արեւելի Է՛ն ինքնապատճով եւր — տապաղ ժառանգան մըն է, Հոյեթը ճատարանէ, եւ կ'ընթ՝ Լոնտոնի մէջ ա — տուր շարունակուի:

Նախկին Չարքեան Մոսկուայէն կ'ընթ ի Լոնտոն Պարտիսիւնական Պարտիսիւնական Կոմիտէի իրեն: անգամ տեսակցուիլ հա — մար անդլիստան ինտալցիստական Կոմ — տէնի հետ (Սիւլայիւնի մէջ):

Եղանք իր սեւեմանք զնեմանք զնեմանք:

— Շատ ուրախ եմ, Օր. Չարքեան, որ տախիթ ունեցալ մեկ ճարմանք: Դուք հայերեանք ալն զարդերէն էք, որ քա — լանցի կարգադրուած էք իմ պարտաւս — տան մէջ եւ միւրեւնիկ աստեւ անտառ — ծառի: Բաղարուած, — ըստ թաճարի վերջեմանք: ...

— Ինչո՞ւ ամառնաւոր թաճարուած: ...

— Անշուշտ դիւնտն, թէ ճիշդ մերա — կից կը համարուի Չարքեանի եւ Արեւի Բա — կուեթի կրտսեման:

— Այլ երկար դիմաւորութեան եւ վեր — ցրեման եւ կրտսեման եւ երկար լուսաւոր — անութեան: Այժմ խոնքը, չեւոյն կը խո — սեմը, — յարեք Նախկին Չարքեանի, զոր

ԵՍ ԴՐՍԵՑԻ ԶԵՄ ԱՌԱՆԵՐ

(վեթ)

— Սիւյն չէ, ընէ՞ք ալ արեկ հասեցալ... ապարա մարդ մարդապետ չունի կըր — ... մէկը լսանէի թուած է: ...

Բաճի միւրեւնիկ ինչ կուտանայ, կը թանախի ինտիկը ստուշ կապիկ, այն — յան Սիւլայիւնի համարմանքի թիւնը կ'ա — լեւոր: ...

— Սիւլայ, շարունակեց տեսնուած թան է՞ք, արդարա կարողու ու իմ մար — դիկս հարաբեր չարս... Ինչ կ'ըսեն Լոն — քը... երես մը պիտի տեսնեմ, անտեսն — քալու խաղը պիտի ըլլաւ: ... Զորք արշալ — արքայիկ ունիք ինչ: Եւ ալ անպիտի ու — ճիւր:

Եղանք Պոլիս զայնի կ'ըն Սիւլայիւնի հաշուեմէն Լոնդոն կը անոր հարաբերին ճարմանք իր թուր արքայիկներ եւ նախկին թիւնարման եւ հոյեմութեան ու փառաւորութեան ցոյցարարութեան մը

Եղանակ, անկացելի զանաւոր: Այս կե — րպով կը յուսար նաեւ, որ խոնդուած ու անպատաւած անցեալը սրբի, մարդիկ, շարախտ ընթանալով կարկեցել եւ իր թաղին մէջ տիրանալ յարձակել ու ան — խառնել: Միւսեւ եւ կ'ընթ ինչպիսի ինչ էր ինչի համար այս հարաբերին Եղան — քը տալանք խաղը մը չէր ըրած ինչի ալն մասին եւ ինչն ալ չէր համարմանքն որեւէ հարցումը մը ուղղի: Եւ ասն հիւստ կը տեսնէր որ իր այլ փայտաշած յոյ — սերը կ'ընթանալ:

— Սիւլայան հանրը, մեքը ինչ որ խո — սեմը արապալ է եւ օրտւս ըր չունիք, բաւա — Թաղարիկ հանդարտութեան, միւրեւ — ճիւրք ինչպիսի հոյեմի թուր այնպիսի ընէ... մեքը ինչ կ'ընթ զգտարութեան մը չէնք հանրը:

— Ինչո՞ւ գտարութեան պիտի մանքը, զոյնց միւր, այդպիսի փայտը հանրը կ'ընթ ինչ է՞ք: Թուր աղիկիկ շտապէք մեկի... ճիւրքիկ որեւէ աղիկիկ տուող մը կը դառ — նալուր:

Վէրք հոյեմիկ եւ կ'ընտանալ կը զանաւորուի կը թուարուոր:

— Ճիշդ ինչպիսի տեսնել ինչպիսի աղ — իկըր դիւրի կ'ընթ թիւն, ճիւր...:

Թաղարիկ հանրը, թաղարիկներ կար — մերած ալ ալ չէրմայլ հանրիկը, Ու — սաննիկ խաղը թաղարիկ զոյնիկ:

Ինձի հայէ՞ք, մեք ալ տեսած խոս — թելու փաթեւած չենք... ասիք դաս

զիցեղի որ մայրուլ զուրի փաթեթիկը աղիկի չունիք, կարողու տեսալ, հա — նեցալ, այդպիս, ունեցալ տուիք... սա ալ թան, որ աս կամեթով չէկու, որովհետեւ ու աղիկիկ մեքնէ. Անթիկիկ զնիկ չէր ուրեւ... հիւստ հիւստ ճոնք զայն չէ կ'ընտանալ իր խաղին, նախկին ար ջանաճիկուող ինչ պատմաւոր պիտի տալ...:

Այս պատմաւորը կը անթիկական ար — դիւնք ունեցալ: Սիւլայան յանկարծ — անցեալ: Եղանքը արքայաւորս՝ պալա — նալից, իր արեւն ցնցեալ: Համար: Թէ քաճիկ տալով զպայմ եւ իր ունեց — հաղաւորութիւն ինչի խաղին:

Եւ ճիշդ մարով չիմ թան կըր այս թանկը, կ'ընթալ:

Բայց Թաղարիկ հանրը յուրանք՝ զու — րանալ, ունեցի կամ կըր, իր արքայաւ — ղուք կ'ընթ ինչպիսի զպայտու ինչ դու — ճիկ կ'ընթ յարձակութեան ու ալ կարող չէր հանդարտիկ անոր ներկայութեան:

Անտարմանական հաղար անտարի կը լսելով Սիւլայիւնի եւ սեւեմանի զուր — անիւնի՝ զույ պարտուլ, որ, ինչպիսի Բարեկ ինչպիսի ինչ: ...

— Աս ըլլալիք թան չէ, զոյնց անոր մտածանով, եւ աղիկիկ սա մարդը չիմ տար...:

— Ինչ կ'ընթ ինչ կ'ընթ, հարցուցին երկու մարդիկ խաղերին զարդերնով:

ԵՐՈՒՄԱՐ ՕՏԵՄԸ

(12 - Շար.)

ՏԱՐԻ ՄԷ ԱՌԱՋ, ԴՆԱՅԻՐԻ ՏԱՐԱՆՆԵՐ ԶԵՏ

(Բ. և վերջին մաս)

— Դա պաշտպանական հոգի վրայ մեր կայածն էր, որ արկելն...

— Կր կարճե՞ք որ պարզ գրական վերլուծման մեր պես ընդունակը...

— Կերպունով որ զարգալան մեղակցումներ կային յոդաւանի մէջ...

— Բայց, Պր. Ջարնան, չանդարդար — մաք գրած էր, որ զարգալանի քան...

— Ամէնքս այլ գիտենք որ օսմանն աշխարհ օրերուն ունէ մէկ Օսմանցի...

— Ես դրամաներ կողորդել դիտեմ, պէտք չունեմ դարձան աղաղակ... — պատասխանեց ինքն ինքն...

— Անցնելով ձեռն արձակաբեր կրօնաւառն, նոր նոր օրերու...

— Եղտեղ մէկ կը կեննէմ, — դուրսը Ջարնան ամենախաղաղ կրօն... — ո՛ր մէկ ժամանակ չեմ ընդունիր...

որ զիս գաղափարներ մեղակցութեամբ Ջարնանց մասնան: Ան իմ անկասկերիք քանակներն էր...

— Մերկիթի՛ ժամ, — Ներանդով սուրցոց Ջարնանց...

— Ընկի՛ր, Ջարնանց, դարձաւ. Ջարնան զէջ էր գաղափարած, շատ Նչոյէ էր ձեռն...

— Ինչեղ ուրիշ աղաղիկ մաստորանքներ — ինչեղներով որ չայ մաստորանքները...

— Ինչեղ Ջարնանց, զիկ եմ ասում, թո դաժանագիտական րեկորներն զիս մտայն է...

— Հայտա Յարմանան, անկողնից եւ, ան գաղափարներն էր որ բոլոր զարգալան...

— Մերկիթ Պարոն Պարոնեան, դարձանայ կը գործակել կը կրկնէ, ինչ...

— Կերկր ՍԱՊԻՆԻՆԷ՛ր մէկ կարգաշի մեր գլխուն յոյճէ կը կրկնէ:

— Դա ՍԱՊԻՆԻՆԷ՛ր կողմից խնդրանք է իմ դէմ. ինչո՞ւ պղծման կըրդ կոչել, ինչ...

— Ուրեմն ինչո՞ւ լուռ եւ ինչ պատասխանել: Իմ կործակով, ինչ կ'ուզէր որ մեր քանակներուն համար...

— Պր. Ջարնանեան, դարձաւ իստում էր մէկը մտնուիլ պէ: Կողմիկ մեր հարցը — դարձաւ ինչ էր, կողմիկ մարդկային ժամ...

ԵՍ ԴՆԱՅԻՐ ԶԵՄ ԱՌԱՆԵՐ

Աղաքան, Ռոմանան չէր կրնար բորոնել թէ իր բառի խոսքերը կրնային արեւել վերադարձնել պատճառով: Իրեն համար...

— Սերգա ի՞նչ ըլլար ձե՛ մէյլեր ա — ասո՛նք էի խաղէ՛, շարունակեց, տակին կ'երթէ...

— Եղած միջոց քանիկ վրայ ինչ տեղի կ'աղ կայ իստը բնեւոր, շարունակեց Սուրբի հանրը:

— Հայտն չըսու՞ է թէ աղաքան մարդ մարդասեր չունի՞ր: Գիտես թի կրկնէր — ներք կ'արտ փայն, գոչեց Ռոմանան, զո մարդ պապա, մենք այ մեր չային կեղծ մարդ մը...

Ի. ձոնի ըլլիր, ինչն ալ իր արման — պատմութեան մէջ լինարգրուած, սխառ կատարութեան արդեւորեմ թափել:

— Բարձր խելով Սուրբի կամը ըլլաւ — չինք, իր մտածել Սուրբի հանրը, յորտ այս անգործարարեկն կ'ըսէր, ինչ...

— Սուրբի կ'ըսէր, ինչեղ աղաղակ զոն էր այս մեղաւորին ինչպիս գիտնուած: Իր...

— Սուրբի կ'ըսէր, ինչեղ աղաղակ զոն էր այս մեղաւորին ինչպիս գիտնուած: Իր...

— Եղաւր ինչ, մեկն չայտնեցինք, ինչեղից զոնք, կըրպաղաց Սուրբի հանրան, երբեմն նայիմ ո՞ր է Քաղաքի հանրը:

— Ես ասելու եմ: — Ես արդարեւ չեմ որ հաշտուիր, յայտարարեց Ռոմանան, ինք արդողման:

— Սուրբի հանրը հեղափոխ, զիս պարտաւ որ Քաղաքի հանրը զիս պարտեմ մը յուրի մէջ քանի մը կ'աթիկ կ'ըրէր ինչու — ցած պատառ — ինչ իմէր չիղեր հանրապետական հանրա, մինչ կ'ըրէր մարդիկը սխառ էին իրենց հարցը:

Յոյ արտի զարարար մեր կամ հայ զրորներու մահիկներն էին:

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

— Գա՛ր իր խոյ շունչ քաղեց, պարտը նայումս էր նետեղ զիկը զոյ հարկորներ, և ուսած էր...

Պր. Կերկրեղ, զարարար արեւն լոյ — տեղով կ'ըրէր:

— Կնտուրը փրկան զարգէ է, խորհրդը դուռն է: Ջարնանց:

— Իրարեկ քանակներու ասուն էր: Երբ արեւն խոտում կուտակող շաղար օրն իսկ տակաւին, աւելցոյ:

— Պր. Ջարնանեան, մեր գրեթէ ուղտ իմ ունեան անպարկան: Ել փոստ անպարկան շունչը անկել:

— Երբդ աստու շէրանցոյ տարի մեր ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

— Երբդ աստու ճաղիցը արեւս ալ է Պր. Ջարնանց: Կարո՞ւ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱՒԷ

Երկրեան, Պառնոսեան եւ Քիլարեան ընտանիքները երեք խորին շորահալութիւնը իր յայտնին «Յառաջի եւ բոլոր անոնց, որոնք անձապէս կամ դուրսը երեքն վշտացողութիւնը յայտնեցին»:

ՏԻՆԻՆ ՀԱՅԳԱՆՈՅԵ ԵՐԿՐԻՆԵՆԻ (Տնայ Քիլարեան)

Կեցակից մահանա տուր տալին: Մտապէն շորահալութիւն եկեղեցւոյ հոգեւոր հայրերուն եւ մանաւորաբար՝ Փարթի Առաքելով Սկրովի Արք. Մա - նուկեանի, որ իր միջնորդութիւնով օրհնեց եւ դրամատեղ հոգեւոր զամբար - պուհ: Սրբազանի խնդիրն անունն ու յի - շատակը:

«ՅՈՒՍ» ՔԻ

ԲԱՐԳԱՎԱՃԱՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Պերիքին ընկ. Պետրեան 35 Քրաթը 4ը նուրիւ: X Մարտիկէն Պր. Յովհ. Յակոբեան՝ 10 Քրաթը:

ՅԱՄԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ընկեր Անն Ալեկսանի մահանա տր - խոր տալին, Հ. Յ. Դ. Կոնիկ Էստրադա - նաւն կոմիտէի ցաւակցութիւնները 4ը յայտնի իր աղկան փնիկ եւ ընտանեկան պարտապահութիւն:

ՇՆՈՐՀԱԿԱՒԷ

Հայ Ուսանողներու Օգնութեան Միութեան շորահալութիւնը ստացած է հետեւի խորհրատուութիւնները 1969 թվականը, Նոյեմբեր եւ Դեկտեմբեր ամիսներու ընթացքին: —

Օր. Արաճանան 25, Պր. Առաքելեան, Օր. Փապազեան, Պր. Աճման, Տիկն Նախապետեան, Տիկն Ուսպետեան, Պր. Մովսէս Աւագան 20ական, Պր. Սարգսեան 10: Գումար՝ 32-055 Քր:

Միութեան մանաւոր շորահալութիւն - թիւն իր յայտնի նաւն հետեւիկ հաստա - տութիւններուն եւ անձերուն, որոնք ի - ընց աշխատութեան եւ կամ գլխակ - ղէն իմացութեան խորհրատուութիւնն - րով օժանդէ հանդիսացան Միութեան եւ Անտուիլի Հայ Գործերու վարձար - նին:

Կրկնը հաստատութիւն 19 կողմերու կերպով, 9 կողմերու տալիքով: Փառնա - նան հաստատութիւն 9 գոյք զուլայով, փոխ ըրցը: Ոմ 20 կանգնեա նայուն, 20 միւր, 10 զուլայ, 4 հարստան: Պետրե - նան ընտանիք 24 սաւան, 5 բուրջէ վեր - մակ, 9 բուրջ ձեռնոց, տառետեղէն: Շե - րան հաստատութիւն 54 գոյք զուլայով: Պր. Տիգրէյան(Լիւնի) պիտիկներ, դա - մանիներ, պատառաքներ: Պր. Բրդուր Միւրեան 10 զիտիկ: Պր. Տիգրան Տճ - զեան 9 գոյք իւրիկ: Արտի Տիգրան թիւն 27 գոյք բուրջ զուլայով: Տիկն Սե - րա Կրկնեան 4 փոխ բուրջ: Բժշկիկ Հեմիլիկ Հովնան վիճակահանութեան գրուելը Պ. Խաղապետի պարտաւոր - մանքաներական եւ պատմական քար - տաքը, իրեն նուր Միութեան:

Համագործակցող կարուած եւ սիրա - ւոր Պր. Միւնանի, Քաղապետեան հա - տատութեան եւ Տիկն Սեւա Կրկնեանի կողմէ: Նաւն պիտիկներ եւ վերաբերմունք Լիւնի չրմանը դրուած, ձեռնոր Տի - կն նուրը Տիգրէյանեանի, նայալի Պրիւսէն եւ Փարիզին:

Հայ Ուսանողներու Օգն. Միութեան վարչութիւնը իր խորին շորահալութիւ - թիւնները իր յայտնի Միութեան պատ - ունայ անդամներ Պր. Գառնիկ Խոսեան Վարդապետեանի եւ Պր. Նշան Հայրեանի կողմէ, որոնք երեքն ձեռնորդութեան եւ սրտակցի զորակցութեան, զորակցի հանդիսացան Միութեան:

Նաւն շորահալութեամբ իր ծանու - ցանք թէ Փարթի Որտառնոտ աղիկներու կողմէ ստաց տարիկ ի վեր Հայ Գործերու հաստատութիւնը կը ստանայ տարիկան 3000 Քրաթը (Երեք հարաք Քրաթը): Միութեան ներթափան եւ բարոյական հոգածութեանը ներքեւ կը գտնուի, քա - ճիկ Անտուիլի Հայ Գործերու վարձարանի մէջ պարտապահով Պրիւսէն եկած 9 աղջկ - նաներու (եւ ուրիշներ ալ կը պայման գին), նաւն 16 համալսարանական երկ - տն ուսանողներ:

Յանիկ շորահալութիւնը յաղորդէ: Հասցի Unité d'Aide aux Etudiants Arméniens C. C. P. PARIS 19173-83

ՆՈՒՐ

Արք. Տիկն Հո. Տիկնիկեանի նոր Տարուան աւրիկ, 4ը նուրիկ 50 Քր: Կա - պուց Ուսչի Փարթիկ զարդոն իր դու - րամուտով: Պր. Տիգրէյանեանի յիշա - տակին (ստանալ «Յառաջէն») եւ 10 Քր: «Յառաջէն»:

Տիկն Մարթիկ Ինձեան իր սիրելի ծնողք ամուսնուցող յիշատակին 50 Քր: 4ը նուրիկ Կարպուց Ուսչին եւ 50 Քր: Կարթիկ Ուսչին (ստանալ «Յառաջէն»):

ՅՈՒՍԱՏԵՏՐ

ԷՍԱՅԵՆ Սանոց Միութեան անդա - մական ժողովը Յունուար 9, Ուրբաթ ե - թիկն ժամը 8.30ին Ռէման սրահանով վերահայրը, Միւրեք Գառն: Կարեւոր օրակարգ:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՐԴԻՒ ՄԵՋ Կառնակցեցողութեամբ Մարտի 10-ի Երբ, վարչութիւն, մասնակցութեամբ իր մասնակցութեամբ:

ՅՈՒՆՈՒՐ 11Ն

Ժամը 14.30ին, 14րդ քաղաքային - րանի օրհնը, Փառն փերիման Պրիմո (Միւրեք Մարտի - Տիւրիկն): Յալապիկը պարտաւորուած է ար - ուսանողներու եւ կայանի երախաներու կողմէ: Ներկայացած, երգ, պար, ար - տատանութիւն, հապիտ (Բաւն) եւ Կա - ղաղ Պապան իր նուրիկներով: Նախընթերցը կը ըստնուի երախան - րուն: Խաղ՝ Թորոս Օստանեան: Խաղարկ՝ Արա Գրիգորեան:

Պրիւկ: Մուտքը ազատ է:

ՇԱՄԻԼԻՆ օրհնողը կը մեկնի ժամը 14ին: Փուլն ար Շաւիլ եւ հայի. Կարե - յէն:

ՌՍԻ մասնակցող վարձած է օրհնող մը ար իր մեկնի ժամը 2ին Կառ տիւրիկն Փրառ Լիւն Պրառ:

ՍԱՐԴԻ - ԱՌԻՆՈՒԽԻՄ մասնակցող մեք զաւանդներուն արտադրութեան օպէ կը դնէ անձապէս ինքնաշարժներ Առ - նուրիկ Շաւր: Ինքնաշարժները պատ - րաստ կ'ըլլան ժամը 8ին 13ին Անտուիլի Հայոց եկեղեցին աւել, Ռիւ Սիւ Բիւս Բուրձալի մը երախաները տանին հան - ղէսին, եւ հանդէսին նոր վերադարձնեն Անտուիլը:

ՏԻՆԻՆ ՄԵՋ

Կրկնիկ 11 Յունուար կէտիկ ետք ժա - մը 15ին, քաղաքային քաղաքի շրջա - հին մէջ:

Կրկնուստական քաղաքի Տիկնի Կա - պուց Ուսչի զարդոյ աւելիքներուն կող - մէ — խորհրդներ, երգի, արտատառ - րիւններ, հայկական պար, արամախ - տութիւն:

Կաղաղ պապիկ կողմէ նուրիկներու բալետով: Ընտանիկան ընթ միջնորդող սեղանն - րու չուրիկ:

Մուտքը ազատ է

ԼՈՒՆ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Կարպուց Ուսչի մահանա տր իր յայտնի ժամը 14.30ին եկեղեցւոյ քաղաք, 295 Ռիւ Պառու: Երգ, պար, արտատառութիւն, հայի. տար միջնորդող:

ՎԵՐԻՒ ՄԵՋ

Կրկնիկ (11 Յունուար) կէտիկ վերջ ժամը 15.30ին Սեւրը Կարթիկ քաղաքի մէջ: Գեղարուստական քաղաքի վերջի Կարպուց Ուսչի զարդոյ աւելիքներուն կողմէ (երգ, պար, արտատառութիւն): Աւելիքներուն նուրիկ բալետով, երգ, պար, արտատառութիւն, նոր Սեւրեանի կողմէ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ՅԱՆԱՍԱԿԱՆ ՀԵՐԱՏԵՍԻԼԻ ԵՐԿՐԻՆ Հայերու Ժող. ժամը 9.30ին:

ԵՐԿՐԻՆԱՆ ԹԵՑԱՆԵՂԱՆ

Կաղաքակրթութեան Փարթիկ Կաղաքի, 18 Սանոց Միութեան կողմէ Կրկնիկ, 18 Յունուար ժամը 16ին, Սեւր Սանուր Միութեան վարձարանի Մ. ՊԵՏԻՆ - ԹԱՆԵՆԱՆ - Պ. Մ. ԱՆԴՐԵԱՆ քաղաքի մէջ:

Սեւրի 4ը հրախորհի բուրջ հին ու նոր խաղանքներ եւ համակերպող: 26, Ռիւ Բուրիկ, Մեքթո Փոն ար Սեւր Միւրեքուր մասնակցութիւն 7 Քր: —

ՕՐԱՑՈՅՑ 1970

Լույս տեսած է Համալսարանի քաղաքի Միութեան Ֆրանսիայ շրջանի 1970թ. օրակարգը: Գինը է 3 ֆրանկ

Դիւկի տեղական մասնակցողներու վար - չութիւններուն:

ՄԱՐՏԵՍԻ ԵՐԿՐԻՆ

ՇՆՈՒՆԻ ԵՐԿՐԻՆ

Պարտաւորուած ՊՈՒՍՏԱՆԵՐՈՒՆ Հայր. Մալուրիկի Միութեան արքան ծննդական տառնական շրջա հրախորհալ տառնական, որ տեղի պիտի ունենայ Յունուար 18 Կրկնիկ, յետ միջնորդի ժա - մը 16ին միջին կէտիկներ բուրջի ծա - նոթ Ծաղուր քաղաքի մէջ, ԴՆ Պառ - վառ Ծաղուր-Լիւնի:

Կր խորհրդի ալմէմ պալատիկ մը մուտք, անձան շրջան շամար այս քաղաքիկ խաղաղութեամբ միջնորդի, իւր - նամով պարտաւորուած սեղաններու ըրցը՝ հրախորհալ տեղիկներուն անձանիկ աղիկութեամբ, հանիկ օր մը պիտի միջնորդ, հանիկ անձանիկներով դե - դարուստական քաղաքի, մանուկներու զարդութիւնը պարտաւորուած, անձանիկ զարդութիւն:

Մուտքը պալատիկու շամար դիւկի ծանոթ վարձարան անձանիկներ եւ կամ կերպարներին՝ 37 պիտ, Ռիւ Բիւսպան, Պ. Եւրիկի քաղաքներ, հնա. 20-26-74:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Բնապալար քաղաքային Սեւր Պարտիկ Մարտ 16 Իւր. Խիւիկ Թիւրքը ար Միւրեքի մէջ:

«Disques VOGUE»

Հրապարակելու Թառախ ԳԱՐԵԳԻՆԻ կրպակալը, թիւ 409 Հայ եւ Կողմական կրպակութիւն 30 մ. ժ. նուազախորհրդ մասնակցութեամբ:

Նախորդ կրպակները պարտաւորութեամբ արք. ՊԱՐԹԵԻՆԻՆԻ

Թիւ 20114 Եկեղեցւոյ քաղաքի 20169 Գումարնայ կայ եկեղեցւոյ ինքնաշարժներ 20175 Գումարնայ կայ եկեղեցւոյ ինքնաշարժներ

Հանապա տանիկ յատուկ (խորհրդ եւ երգչոն) 199 L'Arménie (կրպակութեամբ - նուազախորհրդ) 182 Le Caucase (պարիկ) 20157 Reflets d'Arménie 20167 Promenade en Arménie 20172 Soirée Arménienne 20181 Arménie Légendaire

Աղջ. եւ գեղեցիկ կրպակութիւն (նուազախորհրդ մասնակցութեամբ) 20176 Անկոմիկ գործը 714 Au fil des songes

Concert Colonneի Ուսապալարով (Գին 30 ֆրանկ)

Մասնաւոր շամար դիւկի Մ. Պարթեանի 14, Rue Petit — Paris — Tél.: 208-99-22

Կամ 15, Rue Jean Goujon, Paris (Գումարները համար/տարածում/contre remboursement)

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Վարդապետի Հայր. Միւրեան Կեղ. վարչութիւնը կը պարտաւոր - օգնողիլու յարկապան դիւցապետարան 55ամեակը, նուրիկան տեղապահ մէ հայրենակը իրենեան Հայրիկի ծննդին 15ամեակին: 12 Ապրիլ Կրկնիկ, Օրիւ Միւրեքուր քաղաքի մէջ: Մարտ - մանուկներուն յետապահ:

Կարպուց Ուսչի Իւրիկ ծաղը Փետրուար 21, Սեւր Սանուր - Մուրառ վարձ - րանի թառաքարութիւն:

ԼՈՒՆԻ ԵՐԿՐԻՆ

Յարգաւորուող միջնորդ տառնական - րութեան Կողմաւոր ծննդական 100ամեակ - ալմէմ:

ՎԱՄԱՆ — 14 Փետր. Ծաղաթ Երկր ժամը 20.30ին Պետական թատրոնի մէջ ԼՈՒՆԻ — 15 Փետր. Կրկնիկ ժամը 15ին, տառնիկ անձա Տրք թաղապետ - րանի նուազախորհրդ եւ արդիական ուղ - յառած Լիւնի անձապէս Պետական թատրոնի մէջ:

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՒՆԵՐՈՒ ՕՐԱԿԱՆԱԼ ՄԻՒՆ

Իւրիկ 4ը հոգնաւոր Միութեան երկ - տառաքար թատրոնի խորհրդ՝ ներ - կալանքով Պարտեանի ՇՈՒՆԻՆԻՐԻ (Խորհրդ ծննդաւար զաւառ 4 արք) Օր, Ծաղալի քաղաքի մէջ (Մեքթո Բի - փիւրիկ) Փետր. 14, շարթ Երկրեան Մարտեանի թիւնը յաղորդ:

ՀԱՅ ԿԱՐԵՐԻ ԵՐԿՐԻՆ

ՏԱՐԵՍԻՆ ԵՐԿՐԻՆ ՏԱՐԵՍԻՆ ԵՐԿՐԻՆ

Փարթիկ Մար Նեկեղեցւոյ կրպակով իր տարիկան վերադարձուական շրի - կով — թէլապետար Փետրուար 15, Կրկնիկ Սեւր տէ Մարթիկ մէջ:

Մ. Խաղ Ընկերակցութեան տարիկ պարտաւորուող Փետրուար 22ին:

Ճիւղիկով եւ շրջաններու Հայր. Մի - ուրեան տարիկան պարտաւորուող Փե - տրուար Ռիւն, Օրիւ Փարթիկ մէջ, Ե - րկնիկ ժամը 4-30 — 11-30:

Նայիկի պարտաւորութիւն ՓԱՌՍՏՈՒՔ Փետրուար 22ին, ժամը 21ին:

ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՌԻՌԵՆԻ 39Ի

ՏԱՐԵՍԻՆ ԸՆԴԵՐԻՍՈՒ Կրկնիկ Մարտ 8Ի կէտիկ ետք ժամը 14.30ին, Սեւր ար Երկր:

ՍԱՄՈՒՆԻ - ՄՈՒՐԱՏԵՆԱՆ ՎԱՐԹԱՐԻՆ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԵՐԿՐԻՆՈՒՄՈՒՐ ՄԱՐՏ ՏՈՒՆ

«Disques VOGUE»

Հրապարակելու Թառախ ԳԱՐԵԳԻՆԻ կրպակալը, թիւ 409 Հայ եւ Կողմական կրպակութիւն 30 մ. ժ. նուազախորհրդ մասնակցութեամբ:

Նախորդ կրպակները պարտաւորութեամբ արք. ՊԱՐԹԵԻՆԻՆԻ

Թիւ 20114 Եկեղեցւոյ քաղաքի 20169 Գումարնայ կայ եկեղեցւոյ ինքնաշարժներ 20175 Գումարնայ կայ եկեղեցւոյ ինքնաշարժներ

Հանապա տանիկ յատուկ (խորհրդ եւ երգչոն) 199 L'Arménie (կրպակութեամբ - նուազախորհրդ) 182 Le Caucase (պարիկ) 20157 Reflets d'Arménie 20167 Promenade en Arménie 20172 Soirée Arménienne 20181 Arménie Légendaire

Աղջ. եւ գեղեցիկ կրպակութիւն (նուազախորհրդ մասնակցութեամբ) 20176 Անկոմիկ գործը 714 Au fil des songes

Concert Colonneի Ուսապալարով (Գին 30 ֆրանկ)

Մասնաւոր շամար դիւկի Մ. Պարթեանի 14, Rue Petit — Paris — Tél.: 208-99-22

Կամ 15, Rue Jean Goujon, Paris (Գումարները համար/տարածում/contre remboursement)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

ԱՐԲՈՎ-ՍԵՒԱՆ ԶԲԱՏԱՐԸ

Սևանի և, Հեռուստարը, Հայաստանի համար այնքան կենսական նկատուող այս բնութագրի քննարկումը, անոր ընդունվելիս օգտակար և կատարուող աշխատանքները մասին շատ և խոստանա տարիներին էին: Եւ զեւ պիտի խոստի բնականաբար:

Շեշտուր համար կարեւորութիւնն ու արժեքը ջրատարին՝ դիտել տանք, թէ 1938ին ցայտօր, այրիները կենդանութիւն ևս ունեւորել նպատակներով Սևանին Լուրերու օդադարձումն նախապէս կիրարկուեալ միջոցն ալար, լինել մակադարից 18 մէթր նուազող արձանագրում է, իսկ Լուրերի խորանից կրճատում է 40, մակերեսը՝ 13 սուտուր:

Մարիերի պայմանաւորումը ապահովորու և ջրերի պայմանները կայուն չհանդիմանալով ջրերի պիտու անպայտորութեամբ էր, որ հայրենի կենսականութիւնները ասիկ քանակ տարի անո՞ղ 1950ին, մասնակցել իրենի հիմնական գործուն և միջոց, Արփայի Լուրերի լիւնային փայտաշինարար փոխարկը Սևան: Համաձայն ծրարքին, զեւր տարեկան 270 միլիոն խորանից, 44 մէթր խոր, պիտի ձախթալ՞ թ որ ուրբ Լուրի նուազող արձանագրող Սևանին:

Ջրատարի ընդհանուր կերպարանքին Կենտրոնի միջին Սևան՝ մաստաւորումն 48.5 քմիւրով է: Իսկ համաձայն երեւանի մասնակցին մէջ ջրատարանանք թիւ կրճատ, միջին անցանք տարեկանը, այսինքն 1969 Դեկտեմբերին, ջրատարին փորձում մասին արձող կերպարանքի կը հասնէր 19-774 միլիթր, այլ աղաւթով՝ մաս 20 քմիւրով: Այնպէս, որ 1969ին ընթացքին փորձում է մաստաւորումն 4478 միլիթր, որուն 2481 միլիթր՝ պէնձանպատումս է:

Անճարձկու է լեւանդ հոս, որ ծրարքին իրադրութեամբ կը բարի գնաւորութիւններու: Աղբարին, լիւնային փայտեր և զեւանորի պայմաններու մէջ կատարուող աշխատանքը յաճախ համարող է պիտանքի, և ի դուր չէ, որ զբաղանքը ու իրադրութիւնը շարունակ գորտաթիթի խոսքեր կը հիւսն Արփայ-Սևանի թիւանկարաններու հասցին:

Այս հաստատումը, սակայն, իրականում չէ տար փոխելու կամ ուղարկու ասի միւս թիւներէն, ՝ շատեր հիմնական, ՝ որոնց անպատճառ աշխատանքի թանր զգալի համով կը նուազուի, և մասնակի խորարդութիւն կը զանազուի և ծրարքին մը փայլ:

Հայաստանի մամուլը ընդհանրապէս կը սիրէ թափի յաջողութիւններու մասին: Ասանց անպատկալական մանցումը ձեկով փոր ներկայացուելու նաեւ թիւներէն, մասնակցու ար իրապանութիւն: Եւ

այսպէս է, որ տարիներէ ի վեր կը իջնա տակուելն միայն այս կամ այն շարքի՝ կատարի կատարած անդհանաւոր գործը, ծրարքին իրադրութեամբ այսպէս անփութ ևս աստիճանաւորով եւայն: Սակայն երբեք չէր կատարու այն չոր իրողութեան մասին, որ աշխատող մեղերը, զայի պիտանքին պատճառով, ինչպէս նաեւ, գործին յարմար իրադատակ կարգ մը զեւաններու չդրուեալն Հեռուստայի, աշխատանքները կ'ընթանան նախատեսուածն չափ չափի կանգաւ և, Հեռուստարը, ծրարքի իրապանացումը, որ տեղի պէտք է ունենար 1970ին, կարելի պիտի չլայլ իրադրութիւն:

Այս ցուալի իրողութեան հաստատումը կատարելին Վարուճէի կրկնապատկար աշխատակիցները, հանդէպին Փետրուարին և Օգոստոսի թիւներուն մէջ: Ի դէպ, ու՝ երախտի և հաստատու, որ ամառային թիւներէն իրապանող իմարիկներն ու աշխատակիցները կը փորձեն ընդհանրապէս բնուրեւեան աղաղակ դարձնել անտեսուելու լիւնային, շատ անգամ նաեւ քրտանք ընդմէջ ունեցող հարցեր՝ առաջադասական մասնակցուն և հնարաւորութեան աւանան: Տեղում մէջ՝ զարդալական տարիք զերծ բոլորանկարութեամբ:

Փնայելու են մեծու աստղութիւնները դրուեալն են, որ մեծով մը արփարարել ընդմէջ ունէր (նաեւ անդարիկ), Գրիգոր Յանգիւկանի կը պատկերացնէր թուանկա ՝ դործներու տարանք՝ Վարդէնեղի լիւններուն մէջ: Առաջին չերթին կը մասնանշէր զաշխատանքի գնաւոր, քանիտ համար անանակի պայմանները, որոնց հետեւեալով շատ շատեր պարզօրէն Վարուճէի կրտանք իրապանք իրենց զորքին՝ վերադառնալով տուն կամ մէկնելով այլուր:

՝ Գիտեմ, կ'ըսէ փարէշներէն մին, թէ միայնակները մեք ջուլեն, այսպէս ո՞չ միայն շնայ, այլեւ բունը, բա՛ն չէ հարու՞ն: Խնայեմ էլ չկայ, որ մարդ տանք, ապա քանտարեկրին:

Սակայն դործը կը զանազուի յաւակ և պէս աշխատող մեղերու պիտանքին պատճառով: Անա ցայտուն նկարագրութիւն էր ք ի շարք արիւնքներու:

՝ Գուրբ ցանքի, խաւարի մէջ խար ՝ խաղիկով տանք իս:

՝ Ուր, սկանքին հնեց Վանեղի մայրը:

՝ Ինչպէս թէ, թուելն:

՝ Թուելն չկայ:

՝ Ինչո՞ւ:

՝ Բանտուր չկայ, որ փորո՞ւ...

Գ. Յանգիւկանի դուրսիւնը, ըստ երեւոյթի, մեծ չափաւորութիւն ստեղծում է շատերու մօտ, շատի որ հանդէպ խորհրդարկութիւն վեց ամիս կար. Օգոստոսի կը թիւին մէջ մեծը արժէ Սևանի համարեւորութիւնը խորհրդին տակ արձանագրող կը հանդիսանար դանազան նամակին ըստ: ՝ Այս առթիւ հանդէպին երկուստ փոր իմարիկները կը մասնակցելն հիմնական ցար քրկով՝ Վարչայ ասոր բոլորի համար էլ պարզ է, որ հիմնական

արկիւկանի թանուորական ուժի պա՝ կան չէ: Արք, Գ. Յանգիւկանի փորձում էր այս երեւոյթին շարք մը պատճառներով մասնակցել: Վեցամ վեց անուսով ընթացումն այդ պատճառներէն ոչ մէկը չէ վերապէս կը զանազուր հանդիպը ցուով: Առաջինայ պէս փառ է քանտարարի տեղի մաստաւորութիւնը (փայտորիկ աշխատանքները) ապահովումը չեն անհրաժեշտ գործիքներով, տեղին մասնա՝ նախկինը արտաշահուանքով, հանդիսարկ տարրական պայմաններով:

Հանդէպի իմարցութեան կարգապահութիւնը այն է, որ Արփայ-Սևան բնութարկ հաստատման ուղղութեամբ ցայտօր կատարում աշխատանքին արդիւնքը շատ արժէ օւրբանային չէր բա՛ն է տալիս: Երբեք հեռու չէ, ըստ նախապէս հայտնուելի ջրատարի չնարարութիւնը պիտի աւարտուի 1970 թուականին, թայց միջին արժէ յարթաւորութիւն է թուելին կիրարկութեան հաղի մէկ երրորդը: Ուրեմն, աշխատանքային այս տեղով, Արփայ դեմ ջրերը Սևանի կը հասնին մասնակցը չափաւորում է, այսինքն մաստաւորակ էր մասնակցի, կը Արփայ էլ ի վիճակի չէ լինի եւս թեկն տեղարձ կարելի: Այս առիթանկարով վիճակ փոխանակում անհրաժեշտ արդիւնք մեքանային ինչորք: Մտանք է, որ ոչ հաստատան և ոչ ալ հաղիկ Խորհ. Միութիւնը ի վիճակի էր չափաւորութիւն այս մէքան, և նաեւ էր իր ապաստի լիւնեղիկը չափաւորում:

Իրաց այս կարգութեան մէջ անհրաժեշտ է արձանագրել ցայտն հանդէպ մը, որ ստեղծու, խորհրդարկութեան տարի կը անայ շատ շատերու՝ երբեք միջին, արտաշահում:

Մտանքի իրողութիւն է, որ ամէն տարի հարաբար հոս կրկնապատկար Խորհ. Միութեան ծայրապատկարները կը մէկնին՝ զիստ ևս խորանք հողեր մակերև: Նարդաղաբանքին տակ, կամ ինչպէս պիտի ըստ բարձր քրտակ Տօր Արփայան թեկերի 1968 Մարտի 28 թիւին մէջ՝ լիւն մէկնին կատարելութեան կողով, կամ և իրաւութեան ուղղութիւն:

Եւ այսպէս՝՝ ամէն դարձանաւորութիւն...

Սակայն կայ զեւ անկին՝ Գրիգորի և ջրաղբիւրի հարաբար աշխատող մեղերը ամէն տարի մասնակցութիւն մեկով (սեղիկէ) կը մէկնին ջրաղբիւրան, Ուրիկանան, Կիւրիկան, Հեւա: Կով՝ կամ եւ այլուր՝ տակի լայ մարձաւորութեամբ պայմանագրով աշխատանք և հարաբարանալ մաստաւորութիւն (**):

Ու ասպէս, Հայաստանի մէջ, թայտն ՝ թիւ մեկնաւորները կը մանա անդարդութիւն կամ կ'ընթանան զանազու չափով (օր. Արփայ-Սևան հարաբար չնիւթները) անարդիւնքութիւն թիւի նուազումին պատճառով:

Ցաւին ամբողջական պատկերացումը կը շարունակարարական սեփական ինչպէս անպատկառ արդիւնքին... քրտեան հեռուեալ հաստատման մէջ. ՎՄի քանի

խօսք խում և խորանք զանազորներէ մասին: Սեր կարծիքով խում և խորանք զանգիւր հիմնականում կրկնապատկար է վերաբերում: Բայց պարզապէսով խում և խորանք զիստ ևս բոլոր տարիքի մարդիկ, որոնք թուում և կին ու երկուս ունեցողները: Մեր Հայաստանեւորեալ ժողովրդի զանազաններ չնարար թանար, անին մէկ կարիք կայ: Մերք տեսանաեւ թիւ, թէ ինչպէս ամէն որ քաղաքի մեքանային (Իրճապատկարի) զիստ ևս զիստ չնարարութեան աշխատանքին չափ: Եւ իրօք, քաղաքի չնարարական ևս և շատ մանր աշխատանքներում կատարել են ընդգրկուած (սեւ Վարուճէ 1969ին Հեռուներէ թիւր):

Կատարող մեղերու պիտանք, արժէ, զիստուր մասնագործութիւն մը դարձան է Հայաստանի համար, որ մեկնաւորութիւն չափաւորութեամբ և օտարներ թեկն ևս աշխատել:

Բանտարեւոր. հարցին կարգաւորութեամբ, այլ մեկնաւորներու կարգին, հարաբար կը զանաչու նաեւ կ'ընթանան Արփայ - Սևան բնութարկ չնիւթներէ: Տեղի ժամակէտին:

Հազուաէ կայ Արփայ - Սևանի աշխատանքներուն անհրաժեշտ արդիւնք մեքանային ինչորք: Մտանք է, որ ոչ հաստատան և ոչ ալ հաղիկ Խորհ. Միութիւնը ի վիճակի էր չափաւորութիւն այս մէքան, և նաեւ էր իր ապաստի լիւնեղիկը չափաւորում:

Չմոռանալ, որ Սևանի փրկութեան համար ապահովարար անհրաժեշտ ըլլող Որտանք գիտի թիւներէն ու լիւնի զեւր Ջերմուկ, այնպէս էլ ալ զեւր Սևան, որպէսզ լինէր տեսական կերպով մայ շնայ մակարդակի վրայ:

Ժ. ՄԻՐՆԵՆՆԱ

(*) Խմբագրութիւնը կը ստացած մուտքանակ կարգին կը յիշէ 20ԻԻԻԻ, որ թուած է: «ՀՈՒԻ կողմէ կ'ընդգրկու արքա քրկի, թայց դժուարութիւնները շուն են: ՝ (***) Ճիշտագիտի լուրագրի Ուրդիկ Լուրերը Վեկիկատօսի պէս խաղակով կար. Միւրիկանը մայրաքաղաք արիւնքի մտով, ինչպէս կուտայ, թէ աշխատանքները Սիւրիկայ այլ շրջաններում մէջ 20ԻԻԻԻ ևս կարելի անկի բարձր են, թայց անոր թիւերին այլ շրջաններում: Միւրք արշաւարդ գործերի ալ անպակաս չեն:

ԿԱՐԿԱՅԻՐ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԵՍ ԴԻՍԵՑԻ

ԶԵՄ ԱՐԵՆԵՐ

(Վ.Գ)

— Զեմ դիտեր... բան մը ունի:

— Շուտի քան, դուք ձեռն անհամար, այսպէս ըստե՞ր կը ելիք է...:

— Ինչ պիտի ըլլայ, մեղայն, նստիք աստուր-աստուր կը խաղինք կոր...:

— Ինչո՞ւ քարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Չարքրելիք՝ ուրեմն էլ, հարցուց Ուսանան ծարարէն ձեկնով մը...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

— Ինչո՞ւ չարքրելիք ըստե՞ր է...:

մա Ջալալէն էր որ կուտայ, անկին մը քաղաւա, թուելով ալ ալբերուն: Մարդը քանի որ ըստով պատմած էր ամէն բան, կրկնելով կը ստանալիւր: Այնպէս այս անակիկա պատմաւորներին յարաւոր չէր կրցած ինչորքը զգուի:

ձեռն կը նշանակէ այս վիճակը տեսնելով՝ քաղաք ինչպէս է փարկ անոր քով:

— Զալալի, թուել է այս... կուտա՞ւ...:

— Ձէ, էլ, մայրիկն էլ կ'էկն է մէկ անհանգիստ տեսնելով յարաւոր:

Մինչ Ուսանան աղտանքուն տակէն ինչն ըկէ կը մտար:

— Ինչո՞ւ ալ աստուր թխալթու կը խաղան կոր մար ու արկի:

Մարքը ձեռն ալ կատակ չուէր. հիմա աստուրով էր, որ խիտ մանրակշիռ դէպք մը տեղի ունեցած էր կը բոլը մա Ջալալի մը միջեւ և ինքնորին խորհրդա՝ թէ հարկ էր անմիջապէս կողմին անուրջը տանը:

— Թաղուհի հանքով, բաւա լուրը և հանդիսական ձայնով մը, և հետեւի փայլունք մը ինքի հետ ներսի անհանգիստ:

Թաղուհի հանքով, ասանց պատմաւորաներու, սոսի կուտ և հետեւեալ իր փխտարկին:

Երբ երկուրդ ասանքին մայրիկ՝ ձեռն բաւա:

— Տիկին, կ'ըստե՞մ որ չէ՞ք ու չէ՞ք ինքի պատմել ինչ որ տեղի ունեցած էր:

բայտարկութեան միջոցին:

— Բան մը ալ չեղաւ, կիկնայ թա՝ դուհի հանքով:

— Կը զուգակն որ քայքայ անկրթութիւն մը և, Թեկան տեղի մանք թա՝ ցանք մը դարձած է... մէկ անգամ անկրթութեան քան ինչպէս:

Այս անգամ թաղուհի հանքով ալ զիստանցաւ և հաստատում ձայնով մը պատմաւորանք:

— Այո, մէկը զուգակնցի:

— Կը փխտարկ որ ասանքին մը քով տեղի տեղիւր, բաւա ձեռն:

Այն ասանքին ինչպէս էր զիստ հոս, մասնակցի կիկնայ որ մը, որ ուրիշ հիւրեր ալ ունեցի:

— Բայց, ինչորք, պատմելիք կուտը:

Թաղուհի հանքով մանքանքներին բաւարարել փոխադրանքով խորհրդին: Ինչպէս կ'ըստե՞մ:

— Կամ աղբիւր կամ մէկ քայքայ կը դուհի, որից կ'ըկր կուտի չէ:

ձեռն մէկէն է ինչ պատմաւորանք: Այս վիճակուն ու անակրթ յայտարարութիւնը զիստ քնցած էր:

— Ինչո՞ւ չէ՞ք զուգակն քայքայ դուհի քով, հարցուց իրաւորիկը...

— Այսինքն ալ տունս ուր պիտի լինայ, պատմաւորանք Թաղուհի հանքով:

ձեռն դուրսով հաւանութեան նշան մը քուտ:

— Հարեւեքին ալ պիտի չգայ, աւել -

(14 - Տար.)

ԵՐՈՒՄԵՐ ՕՏԵՆՆ

անձն զրկելու մասին) :

- Նա որտեղից խմանայ, այ տաս : Կաթնիկորդ տասը տարի է ինչ, Հայաստան է կելի :
- Բա ո՞նց եր լինի :
- Ինչ տասն :
- Ասում ե Անդրանիկ դորաբարի գիւրքմանն էլ չկայ :
- Կայ, ոնց չէ :
- Նոր չափերի : Արեւ խորանայ պէս լիւսում եմ : կարծիք քարից մատուտ էր, ինքնի կուրցն է :

(Ես ռաւ ընկնուեցի դորաբարի մահաբանի ինչոնքմէն թիւշուտ, այլեւ ինձ թրւաք՝ հաղիւ եր քայլի, իմէ ինչոնքան - նայ, իսկ դորաբարը ի՞նչուսմ էր, նա կարծաւ աւարարք էր խուսմ թաքին, իման չէր ինչ ինչն : Յուշարձանի ծում ծաղիկներ չկային, նոյնիսկ չորացած ծաղիկներ չկային : Իսկ յիշեցի - զէջ առա՛ւ յայտն էինք ինչիքի Պիպիի՝ քրտապիւր միմ երգչուհու զերգովանը : չէր - մաքարը չէր երեւում, ամաղղոյթեանքը թաղուած էր ինչանիկ ծաղիկների մէջ, իսկ ամաղղ Դիւստրներն էր : Գերբեմք - նախորդի չկայ նոյնիսկ երգչուհու ա - նունը, այս մի կարճ նախապատմութիւն, Վեկոյ միշտ զիւ չէս կնքէ : Մի, մեծը, երեւի քրտնը, որ ծաղիկներն են ընկել, եր ընկնու... Իսկ դորաբարի զերգովանին սովն ինչ գրուած է մանդարնեմ՝ հարեւոյն, քրտնեմը, գրուած է, որ յուշարձանը կառուցուած է համարողային նուիրատուութիւններով...) :

- Գիտե՛ս, տատ, երբ է մտնել դորաբարը...
- Ի՞նչ իմանամ : Ե՛րբ...
- Գտատուն տարի տառի : Ամերիկայում :

Հառա ինձ նայում է քաղցրաբայ կաս - կանանցով, ծերունական պարտաւած հայեանքը ուզում է քունի իմ զիմաշկներ, համախալ՝ ես չե՛մ կառուցում : Գուցէ ինչոնք յուշեր են դարձրել, ու զի - ունի : Երեւի ես ինձ հարցնել է ուզում, ի՞նչ տպւ, որտ տասն էլի քրտնեմն - յայտն է թաղուած, չէիկ էլ, իմ Սեւերի - կայտն է մտնել... Արեւիկի նա համախալ, այս է ինքնը : 1929ին, երբուտ տարի քրեկոյանով թաղուելուց յետոյ, դորաբարի անձնը մանդարնեմ ընկուտ : Մայրենիէ պարտ եւ... ծնած Գորգովում : Կը քաղցարեմ, քայց կը հաստատու՝ նա ինձ :

(Եանկարծ ուրեք քան եմ լիւսում : Մի քանի տարի առաջ էր, Մոնթրէալում, մեծահարուստ կի կանաչացի մեկ ցոյց եր տալիս Գորգը : Մոնթրէալը մեծ է, փրտանում՝ դժուար է որոշել սահմանները : Եւ ա՛հ, այժ քանի փողոցի վրայ Գանաչացիք մեկ տակու եր նայ նախապատուութիւնը - զկայտնի մանդարնեմն ունեմ, զուցէ մտնե՛նք : Ինչքա քայլաքայլում - թխածը մերժում էնքը, քայց, ի վերջոյ, այց նախապատուութիւնն ինձ յայնքուրցէ :

ՕՐԻՈՒՆԷ ՀՈԳԵՐԵՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԲՊԺԱՍԱՐԸ

ՅՈՒՍԱՆԱՅԱՐԱՆԻՈՐԷՆ ԺԱՄԱՆԱԳԱՎՈՐԷՐԻ ԴԻՈՒԹԱՆՄԱՆ ՄԵՋ

ԽԻՐ... Այս յօդուածէն կը պարզուի որ բարձրագոյն աղետակի վիճակով միայն քրտնեմայի յատուկ չէ : Պատկերը ճիշդ նկննն է աշխարհի ամենեւն արդիականն

Ծանօթ չարաթիւթը՝ Վայֆը, վերջերս փաստական աուկայներով կը պարզեր Վալտերայի շատուկ չէ : Պատկերը ճիշդ նկննն է աշխարհի ամենեւն արդիականն

Անդրուտ չէն նիւտեր այս առթիւ հրապարակուած կարգ մը կէտեր թաղը - մանաւոր ներկայացնել նաեւ մեր ըն - թերցանութիւն, որտեք նոյնքան կը տա - տարին իրենց նամակներու եւ թերթերու ուշ, անկանայ, յաճախ կառուած տա - ցուցէ, ու մանաւոր ներկայացնել

- 2ի թիւի Տիւս առաջույ...
- Երեւորակից Վալտերայից Ուրբաթի խորհուրդը հաստա : Առանկի խորհուրդը...
- 2իւրի 6րդ Պատկերին ին Եւրոպ :
- Թերթերի 5ի թիւի հաստա մին, իսկ 6ի թիւի՝ Տիւս... Ինչոնքիս կրկույ...
- Անգղիա չարաթան թերթերն մէկը չառաջաց, չէկա՛ւ ու չէկա՛ւ...
- Վայֆիի խորհուրդներն, չէկանիկ ետք թէ Միացեալ Նահանգներու քոլում - զակ տարածքին մէջ քննութիւններ կա -

Վայֆը միանգամայն առէր, թէ ա՛հա - տարալ քան առն ունէր Մոնթրէալում : Համախալ, իմէ հայտնեք նաեւ Սուրբ Լուրենսի գետի ափի երեք տնակները : Վայֆը, ի վրայ, տասններկու տուն՝ նոյն ժամանակ : Կանաչացիք յոյն-չոյն, յո - տայ տասն-մէքը գիւրեւ զայլիս, մարդ մի տեղ միայն կարող է ընել :

Ինչո՞ւ եմ լիւսում կանաչացիք : Բնէն էլ մանդարնեմն չուն չէ՛ : Մեկունից էլ անընդհատ քան չէ՛ : Ուրեմն, մարդ մի տեղ միայն կարող է մտնել : Եւրոպը յոյս ունեւ, որ այլ մի տեղը հայրենիքն է : Բայց զուցէ դա ոչ մի ընտանեկութիւն չունի : Կուցի մէկ է, թէ որտեղ եւ թաղուած օրեք որ փոքրացող այս մարդուկի վրայ : Կ՛որ այլը հաստատուած է նաեւ, տատ, որ քան տա - րի առաջ Անգրիկի դորաբարի զերեւ - մանք ստեղծ է ինքնանման, ինքնի ծում : Պոլցի :

... Երբ կը լինի զերգովանների հայրե - նադարածութիւն :

Վ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

տարած է թղթապարական դրօթեմն կաղնիներ առաքարայրի դիւնահայտու համար, կ'ընէ հետեւեալ հաստատում - ներք :

1) Ոչ որ տարակարգի է այն մասին, որ թղթապարական դրօթեմն տնայն - ընէ համարակալութեւ վիճակ կը պարզէ, եւ հարկը տարի առաջ կ'երկարուող ձե - կերով ու միջնոցներ կը գործէ այսօր այ :

2) Ինչոնք յայտարարում են արդէն Միացեալ Նահանգներու թղթապարական վարչական վերին երկու տնօրէնները - տնային դրօթեմն կրեալ շատով աղ - ին վիճակի : Ոչ որ տարակարգ ունի այն մասին, որ կազմակերպականութիւն եւ պաշտօնութեան տնայնաւոր, ամերիկ - նան թղթապարակ տնայնաւորումն համ - արուած է չէ :

3) ՕՐԱՄԱՆ 82 միլիարդ էր հասնի թիւը թղթապարակ յաճմանն նամակներու, թերթերու, զերգերու եւ քրտնեմի : 1980ին՝ այս թիւը հասնում ըլլաւ փաստա - թիւի 116 միլիարդ : Արդ, իր ներկայ դը - րքիմեմը՝ ամերիկեան թղթապարակ վերադարձի մէջ է աղտնիկ հետա, ինչոնք յայտարարած էր, Էրեք տարի առաջ, Լորդն ՕՊրայդն, Թղթապարական վար - չութեան տնօրէնը՝ Բոնիկիսի մէջ եմնա - յանձնարարութիւն մէջ :

4) Գորաբար մը տայու համար թէ ուր է, ինչ կազմութեան մէջ է թղթապա - րական գործը, չարաթաններ կը լինէ հետեւեալ պարագայով :

«Օղալին յարապալով նամակ մը՝ Միւթերին (Արեւմտեան Սեւերիկ) Ուս - լենիթըն (Տիւս-Սի) հասած է Ինկ օրէն : «Սուրբ Բերդույանին Բենիթարը զըր - կուսմ ժամանկի կարգին նամակ մը, 499 մարի չէտարութիւն կարած է 2ՈՐՈՒ ՕՐԵՆ, ինչ որ համար է մամական 5 մարի...»

«Ին Եւրոպէն տասնեակային թղթա - արարող Պոլցի կը պրտւած նամակ մը... 31 ՕՐ կամ միայն կը հասնի արտք, ո - րով հետեւեալ այս վերջին փոխադարձ էր մտաւայլ արտքանմը՝ իր նոր խա - ցիմի տեղակալ պոսիւիկ եւս միլիոնի բնա - կապիլի քրտնաւորակ զրաւանակը :

«Գայլ առ քայլ հետեւելու համար Պոլցիին Սան Էնդրէո (Բալիթորն) զրկում ժողովին համոյն նամակի մը ուղեղեմի՝ Վայֆի կը տնկերարեւորէ ինչին պարագայութիւն կուտայ 22 մամ համարողելու Ամերիկայի արեւել - նան ափին (Պոսթը)՝ միջին արեւմտեան ափ (Սան Էնդրէո) : Տեղեկարգը ման - րանդարմանքի կը պարզէ այն տնայն - փոխութիւնները, որոնց ինքնաւորին տա - կանակիկ յաճմանն նամակի պարզելը, զուտմ է ցրտումի այն նախնական մի - ընցներ, որոնց ինքնաւորին այդ նա - մակները, անփութութիւններ, որտեք ջոյլ կը արտին համար, ընթացքին թէ նամա - կառուցելու մէջ եւ ցրտումի տանն եւայլի : — Թղթապարական դրօթեմնը

անձնիկիցն զանգալ է եւ օրդմանային տաւարակները տարածութիւն չեն տար այն մասին, որ գրեւորաւ շատով տեղ պիտի հասնի... Դուի հետով զրկուած նամակներն ալ՝ երբեմն տակի զրկող կը համարուին, քան... տանք զիկ ինչ նամակներ : Մէկ խաղող, ամէն ինչ կախուած ունի օրին, օրէն, անձին եւ... քրտնեմ :

5) 32-064 թղթապարական դրօթանկ - ներ կան երբեք մէջ՝ 742-000 պաշտա - նակով, 8 միլիարդ տարեկան պիտա - ճէտով : Զիկ հետերը եւ հասցեաները շար - ղացողը մեկնանքերով օժտուած է թղթ - թապարական կազմակերպութիւնը : Սա - կան, բոլոր այս միջնոցները բաւական չեն նկատուիլ զայլի քարեկանում մը համար :

6) Պաշտօնեաներու տաղնայ կայ : Վարտանները արտաբար են : Երոյնմէ - ին շատերը պարագայականութիւն գործի ընտան են : Անփութութիւնը հետեւեալ են այն երրորդեմն, որ քաղաքները կը պարկի, պաշտօնի քարեկանները շատ անմասնակի են, փոքրեւոր յաւան - քը կը կարտան Երեւորտան : Ժառայու - թեան, եւայլի :

X

Ամերիկեան չարաթաններին մտնա - ման պատկերացումը՝ թղթապարակ աղ - արի կազմութեան մասին, տնային տա - սեղմ է ընդհանուր դիմորում մէջ :

Որքան նամակներ, նամակ ու մամա - ւանդ թերթերու ցրտումը կը պարզէ ընդ - զիմցուողին պատկեր : Թերթերը կը - ընտան օրերով կը ման նամակառուները, մէջ, կը զրկուին ուշ եւ անկանում, հա - տաւորութիւնով, պատասխանութեան դե - րք :

Ամեն օր, մայն մաման, եւ միմումա - րորը թերթերը կը յաճմանին նամակա - տուն : Սակայն որ չէ պատասխան որ չէ - ներք թէ ի՞նչ կամ միայն չընէին ինչ - թերթերը անկանում ցրտում են, երբեմն կործանուցած են թերթը, յաճախ 1-2-3 օրուսն յաղապարակով յաճման են դա - նախորդները...

Բողբ, ինչոնքը, դիմում՝ հոն թէ հոն :

— Մեր վնասակա եւ անյնապագիկ կարգադրութիւն մը ըլլալով, կը չըէ Լաւաթի, քրտնաւորակ մեր անընդ - դրարիւմի պիտի կ'իի եւ քայլաքայլի ա - զիմաւորները :

«ՀԱՄԵՐԵՆԻԲ»

ՄԻՄԱՂ

— Ուրեմն պիտի անունանա՞ս Լուսինն հետ :

- Բնու չեմ կարծեր :
- Ինչո՞ւ, այդպէս :
- Որովհետեւ, երբ զիմով է, եւ զիմ չեմ ուրեք, իսկ երբ զիմով չէ, ան զիմ չուրեք...

«ՃԱՆՈՒՄ» ԻԹԻՓՈՐԸ

(675)

Ժան Վալթան էր խոստումը ունէր : մարդ պարտաւոր է կատարել իր նաեւ փոքրիկ թիւարարք մը, մանաւոր փոքրիկ թիւարարք մը տուած խոստում - քն : Սակայն Մարիտան տասնիկ պարտքի եր աս Բոլթի՝ Վերջական կը զարքացիլ զիմը փոքրեւորան դրօթութիւնը, որ ա - մէն քանի կը յարկեր :

Մարիտա այս բոլոր դրօթաբանները խառնափոխ կ'երկարէ մը իր մարքին մէջ կը շրջէր : մէկեւ միայն անցնելով եւ ամէնէն յուրեղելով : Այս պատճառաւ տնտեսացում, քայց անը տարաւոր մըն է, եւ Մարիտա յայնքուտ պահէր կը վեր -

զուտմը : Սակայն, տասն անկերով յայտարարի թէ՛ հարցումներ ըրա Բոլթին, որ ա - նարաւոր թէ՛ աղտնիկ աղտնիկ մը պէս, եւ որտեւ միջոցն ընաւ քան չէր անցնէր : Իր մանկեանքն եւ պատմութեան վրայ հարցութիւններ ըրա Բոլթին եւ համար - րեւելան, թէ մարդու իր քրտնի կարելի է ընկերակարար, հայտարար եւ յարապո - րարուել, անգործ փորձում էր Բոլթին չէն ապա միջոցն եղեւնաւորած : Մա - բուտան բոլոր ընդդէմաբան եւ եմթա - րանները տալով էին : Այն աղտնիկ կըն - ճը (Ժան Վալթան) սրտն եւ պաշտաւ - րան էր այս շուշանը (Բոլթի) :

ԳԼՈՒԽ ԴԲ.

ՎԱՐԻ ՈՒՆԵԱՅԱԸ

Հետեւեալ օրը՝ զիմեւան մօտ, Ժան Վալթան փիլիսոփայի տան կառուցման դրան կը դարձեր : Պոստը կուտ եւ ընդուն - ցուած պահ : Պոստ չէր յոյս պահանք ընդունէր էր, եւ կարեւոր թէ հրամաններ ղրկում էր : Երբեմն կը պատահէր որ տեք մը ծառայի մը կ'ընէ Վիտալ այս պարտքը, երբ դարձ :

Պոստ տասն օրտակու որ Ժան Վալ - թան իրեն զայլ ըրա : «Պոստն Պոստնը հրամայեց ինձի հարցնել ձեզի թէ կը փաճաթէր ձեր կը -

լի թէ վարը մնայ : «Վար մնայ պատասխանեք Ժան Վալ - թան :

Պոստը յորդորով յարապակ կ'երկարէ իր վարի արտքին գուրը ընտնելու ետք ըսաւ : — Երբեմն իմեալ տամ տիկնիկն :

Ժան Վալթանին մտած ստեղ զիման - ընէ, զիմեմար էր իմանա, ի պահան - ընէ հարկին իրեն մտան զրոյնաւոր, փողոցին վրայ նայալ արտք մը կը կար - մէր աղտնիկով յայտնուած, երբեք միջակայով պատասխան էր ունէր Ժանն ուրեք չէր մը յոյս կ'ունէր :

Դիւս անեակը չէր այն սենեակներու կարգին, զորս փնտարելին, աւելի էր դաշտայլուր կը յոյնեմին : Փոշին հանա - քորտ էր հոն : Սարկերը հայտնելու հոյ չէր տարուած : Փաստահանն աղտնիկ - ընէ մէկին վրայ յաւերին տարած - ըսած, սեւի սեւ, մանաւոր մտած հանձնելով պարզարտ տասնի մը կ'երե - վար պեղապաններին : Սարսը փորը եւ ցամ եր : Կանգնէր էին սենեակ մը զիմ - ըսած շատ մը քաղաքի չէկը : Նիկին ներկան էին քաղաքի, որոնք ձեւերը կը քոնիկին : Ներսի կոյրը սեւով ներ - կուսմ փայլով քոնիկերի մը կար նեղ լիւով : մէկը կրակ կար, ուրեք կը հա - տա : Կեցուէր թէ փոստ՝ էին Ժան Վալթանի պատասխանին մասին, որ կը՝ վարը մնայ :

Բուխերիկին երկու կողմը երկու թիւ -

նախեւ գրուած էին : Թիկնաթիւններուն մէջեղտը իրը օճեղ, անկերին չին եւ թե - ինքը երեսուցի չափ մաշած ծածկուց էր փոստն էր :

Սենեակը միայն բուխերիկին կրակովը եւ պատահանին ապա յոյնը կը յուսա - ւորեմէն :

Պոստը նորէն կուտ, եւ բուխերիկին վրայ փաստ մամ մը զնկելով գնաց : Ժան Վալ - թան գլուխը ծնած եւ կարեւորներին վրայ գրած ըլլալով, ոչ Պոստը եւ ոչ ալ Պոստը նմարեմ :

Յանկարծ կանոն կարծես ցտակ - լով : Ժան Վալթան չէր տեսած, քայց զգա - ցած թէ անոր մտնելը :

Ժան Վալթան ետեւը դարձաւ : Գնե - թիւն նայեցաւ հոլային : Պաշտին զիմե - կը ինքնուր մը զիմեկին էր ան : Բայց Ժան Վալթանին խորին նայաւածքով նայալը ոչ թէ անոր զիմեկին էր, այլ հոյնն էր :

ՎԻՓՈՐ ՆԻԿՈ

(Շար.)

TRENTE-TROIS PEINTURES RECENTES

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Տէր և Տիկին Նորայր Երաման և զաւակները կը ծանուցանեն թէ Հոգեհան - գրասեն ապառնի կը կատարուի այս Կի- րակի (Յունուար 18) առաւօտ Փարիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց Տօր՝ ԱՆԷԲՐԱՆԻԿԻ ԵՐԱՄԱՆԻՆ

մահաւան քառասուններն և իրենց ժօր՝ ԱՆԱՆԻՆ ԵՐԱՄԱՆԻՆ
մահաւան 16րդ տարեկարգին կը յիշատակ: Ի դիտութիւն ողբալիկներուն յիշա - տալիս յարգուցնեն:

Այս տխուր յիշատակին առթիւ Տէր և Տիկին Նորայր Երաման կը նուիրեն 200 Փրանք Կապույտ Խաչի Անիկո - Պուա Գո- լովայի մահանշնչելն, 200՝ Կարմիր Խա- չի ծովահայտն շնորհ, 200 Դպրոցական- րին, 200 Աղաքատիկանի (ստանալ Ճա- տաշէն), 200 Փարիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ եկեղեցւոյ և 150 Ճատաշէն բարգաւաճ- ման:

Նոյն տխուր առթիւ, Պ. Քէլենան Կար- միր Խաչի ծովահայտն շնորհ 30 և 20 Փրանք Սերբու Օգն. Մարմինը:
(Ստանալ Ճատաշէն):

Այս կիրակի (18 Յունուար) Փարիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ Մարչ եկեղեցւոյ մէջ յաւարտ պատարագի Հոգեհանգիստ կը կատարուի:

ՀԻՐԱՆԻ ԽԱՐԱՌԻԹԵԱՆԻ
Համար, անոր մահաւան Յրդ տարեկին առթիւ:
Հանդուցեալին յիշատակը յարգուցնե - րն կը խնդրուի իրենց զատելով:

Այլեւ Տիկին Շուշանիկ Հաջադորեան, զաւակները, Հարսեր և թոռնիկները կը ծանուցանեն թէ Հոգեհանգիստն ապա - տան կը կատարուի այս կիրակի (18 Յուն- ուար) Պոստի Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի ե- կեղեցւոյ ողբացալ:

ԿԱՄԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
մահաւան քառասուններն առթիւ:

«ՅԱՌԱՋ» ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

Լիւնէի Օր. Ստիվանան մէկ տարե - կան Ճատաշէն կը նուիրէ իր մեծ-հօր Միհրան Արաւանեանի (ՍէնՔէ Եթէն):

ՆՈՒԻՐ

Լիւն — Տէր և Տիկին Գրիգոր Անէճ- ան իրենց դարձելէ Հրազդ Քոստան- ին յիշատակին 50 Փր. կը նուիրեն Ճա- տաշէն բարգաւաճման:

Պրիւսէնի Օր. Արաւիք Փափաղան 100 Փրանք կը նուիրէ Կապույտ Խաչի օգտի- իտական կապակին իր նշնշեցող յիշա - տակին: (Ստանալ Ճատաշէն):

Օպրեմայն Տիկին Ն. Կրկեղան 10ակի Փրանք կը նուիրէ Կապույտ Խաչին և Ճատաշէն: (Ստանալ Ճատաշէն):

ՅԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Յրանալուց Կապույտ Խաչի և Ստանալ Ճատաշէն Պարիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ եկեղեցւոյ յարգուցնելու առթիւ Տէր և Տիկին Հարգաւորեալ, իրենց զրօշ, զննին մահաւան տխուր առթիւ:

ԵՆՈՐՀԱԿԱՆԻՔ

Պուլ. Ստառլի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ Հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է Գիկունքիդ անու. նուիրա - տուութիւնները:

Միլիթանի Քոպլան առթիւ Պ. Նա- յակեան փ. ծ. Կ. Խաչին 20, Պ. Թու - մանեան եկեղեցւոյ 20, ալիք Տիկին Զա- տարեան եկեղեցւոյ 120, Յովակիմ Նոյար- անի Քոպլան առթիւ Պուա Փառաշը ընկ. փ. ծ. եկեղեցւոյ 50, Տիկին Անի Զնառ- ան, ալիք Տիկին Լազարեան եկեղեցւոյ 30ական, Օր. Ա. Նովիկան եկեղ. 10, Տէր և Տիկին Գեորգեան եկեղ. 30, Տէր և Տիկին Կիլիմեան 10, Տէր և Տիկին Հայրապետեան 10, Քէտօսեան բնակիչ, եկեղեց. բարեգործման 20 և Կ. Խաչին 10 Փրանք:

ԳՈՐԾ ԿԸ ՓՆՏՈՒՆ

Օրբուն մէջ Հայ բնակիչի մը ժամ աշխատանքի կը փնտռէ Հայ տիկին մը (Լա- րախոյ նալի և խաւանայի աշխատանք) տանայ ընտանիքինս:

Դիւնէի Ճատաշէն:

ՏԱՆՈՒ Է

Առողջեալան պատճառներով, ծախու և ուսուցանելու և արեւելեան նպարդեցնելու խոստով մը

10, Rue du Champ de Mars, Paris Te
Այլեւ Տիկին Կարմիր, քաջի կիրակի: Յաւելեալ տղեկութեան Համար Հեռա - ձայնը Պ. ՊԼԻԿԻ 736-32-20 գրասենեակի մամեղուն:

ԿԸ ՓՆՏՈՒՆԻՆ

Փարիզէն Տիկին Շնորհիկ Տէրեանի (Տեղա Փորսանեան, Շաղին Կարմիր- Կարմիր շրջանին) կը փնտռէ իր Լարայը Առաջիկ և քաջիքը Թիւրքա և Արաւու- չի Թորանեան: Իրենց Հօր անուար Գրիգոր, իսկ ժօր՝ Արաւանի:
Լուր ունեցողներն կը խնդրուի տեղե- կանել Շնորհիկ Տէրեանի
34, Rue Raphael — 92 - VANVES
Tel.: MIC. 66-52

ԼՍԱՐԱՆԻ ԲԱՑՈՒՄ

Հ. Բ. Բ. Միտրեան
Մարաշիկի Մամանիկի
Տեղի կ'ունենայ 30 Յունուար Երեկոյ մօտ 20,30ին իր սրահին մէջ

7, Ռի. Փափիկ:

Կը խօսի ՅԱՌԱՋ ԵՐԱՎ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Ինքն ընկերակց Տպարարութիւնը Հա - յաւանքին և խնամքին:

Մուտքը ազատ է:
Կը Հրաւիրուի բոլորը անխափ:

ՅՈՒՆԱՆԵՏՐ

ԿԼՈՐՏ ԽՈՐԴ Վալանի մահանշնչիկ ժարգը թիւրք. ընկ. Ժողովը կը Հրաւիրէ իր բոլոր անդամներին 18 յունուար, Կիրակի կէսօրը Խաչ 2,30ին, ըն - կերակ Մարի Յովակեանի բնակարանը: Օրակարգ՝ Պատգամարուի ղեկուցում և ժարգեան ընտրութիւն:

ԱՅԴԱԿ ԵՐԱՐԱՌԻՑԱԿ

Շուտով Պէրիւքի մէջ կը սկսի Հրա - տարակերպի ձեռնարկը՝ շարժարեւի, Բերդիկի ծառայող, 16 էջ, առանձին խորագրով թարգման:

Շարժարեւի, ընկերային, Հասարակ- գիտական, ազգային, քաղաքական և պատմական բովանդակութեամբ, լոյս տրուի տեղին մէջ շարժար (տարին 50 թիւ):

Շարժարեւի տարեկան բաժանարար- գումարը պիտի արժէ, ինքան թիւն - րուն Համար, օգտային թղթատարով 14 տարու:

Մանթապուր. Համար Թիւրքին, կամ բաժանարարութեան Համար անոր, դի - մէկ Հետեւեալ Հասցին —

Monsieur KULTCHEYAN
23, Rue Pixerecourt
PARIS (9e)

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԱՅԴԱԿ ԵՐԱՐԱՌԻՑԱԿԻ

ԵՐԱՐԱՌԱՆ ԹԵՅԱՆԵԱՆ

Կարմիրկողման Փարիզի Խաչանի Ամուսն Միլիթան կողմէ Կիրակի, 18 Յունուար մօտ 16ին, Ասիք Մուտուլ Մուրատեան կողմանի Մ. ՊԵՆԵՎ - ԹԱՆԵԱՆ - Գ. Մ. ԱՆԷՄԱՆԸ պահին մէջ:

Սիւրով կը Հրաւիրուի բոլոր Հին ու Նոր Հայեանքները և Համակերպի: 26, Ռի. Թրոյսե, Միլիթ Գոն աք Սեր Մարիբուր մահանշնչութիւն 7 Փր.:

ՆԱԿՏ ՈՒՆԵԱԿ

Բնակարգը բաժանակալու միջի ներկայացուող Մարտ 16
Իշ. երկու
Թեաքը աք Միլիթիկի մէջ

IMPRIMERIE SPECIALE
DU JOURNAL «HARATCH»
32, Rue de Trévise — PARIS (9e)

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

ՀԱՆԱՐԱՑԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Կը խօսի

Ճարարակութիւն Պ. ԱՐԱՐԵՆ ՀԱՆԱՐԱՐԱՆԻՆ

Ինքն:

Տպարարութիւնը Արեւմտեան Հայաստանին (Տրապիզոնէն մինչեւ Վան)

Նկարներ ցոյց կը արուի լուսարձակով

Հինգշաբթի, Յունուար 15 մօտ 21ին

ՄՈՒՏԳԸ ԱՁԱՏ Է

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵԱԿ

ՄԱՐԱՐԵՍԻ

Վապարդական Հաշը. Միութեան Կեդր. Վարչութիւնը կը պատրաստուի օգնելու յալըական դիւղապետարանի համակարգ, նախարար անդադական մեծ Հայաստանը երբեմն Հայրիկի ծննդեան 15ամեակին: 12 Ապրիլ կիրակի, ՕՐԷՆ Սիւրանիտի արահներուն մէջ: Մանր - մանուկները յետապնին:

Կապույտ Խաչի Նախ. Տարբ. Փետրուար 21, Ասիք Մուտուլ - Մուրատ վարժա - րանի թատերասրահ:

Լիւնէի ԵՒ ՎԱՐԱՆՄԻ ՄԵՋ

Յարգատալոյ մեծաւոր տանկատա - րութիւն Կոմիտասի ծննդեան 100ամեակի առթիւ:

ՎԱՐԱՆՄ — 14 Փետր. Շարժար երեկոյ մօտ 20,30ին Պետական թատրոնին մէջ:

Լիւն — 15 Փետր. Կիրակի մօտ 15ին, առաջին անգամ Տրդ թաղապետ- արան նախկինայ և արդեական ոճով շինուած Լիւնի աննաշնչ Պետական թատրոնին մէջ:

Վիւն — Ապրիլեան եղեռնի յուշատ- ան նախաձեռնութեամբ Վիւնի Հայ Աղը. Միութեան՝ Ապրիլ 26ին, Կիրակի կէսօրը Խաչ 15,30ին:

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Հ. Ե. Դ. ՔԱՐԱՐԱՐԱՆԸ

Կարիքի է ալիքի:
Բաղի կիրակի և տան օրերէ
ամէն օր մօտ 15 - 19

ՄԱՐԱՐԵՍԻ

ՄԱՐԱՐԵՍԻ

ՏՆՈՒՆԻ
ՏՈՒՆԱՆ - ՃԱՆԱԿԱՐ

Պատրաստուեցէ ՊՈՒՆԱՆԱՅԻՐՈՒ
Հաշը. Մալուկեանի Միութեան արքան ծննդեան աւանդական շնորհ Հիւրերով տանաւորին, որ տեղի պիտի ունենայ Յունուար 18 կիրակի, յետ միջերէն ժա- մը 16ին մինչեւ կէս-գիշեր ընդհանրապէս Թուրքի արահներուն մէջ, 71 Պուլ - վառ Տարա-Լիւնէ:

Կը խնդրուի այժմէն ապահովել մը ընտել, անմահ շնորհ. Համար ար քաղաքի խաղաղութեան թիւրքութեան, իր - նաժըով պատրաստուած սկզբներու յօրը՝ Հիւրերով տեղեկներու անձանքի տեղեկութեամբ, Հանձնի օր մը պիտի ժամեղի, Հանձնի անակիւններով գե- րաբարեւոտական փայլով, մահուանից քաղաքի թատրոնին ապահովուած, անտեղ օրերէն:

Մուտքը ազատ է:
Կարմիր Խաչի Մարտի մահանշնչիկ զարգաւորի ցերեկայինը՝ Կիրակի, Մարտ 10ին:

Հայ Ուսանողներու Օգնութեան Միու- թիւնը կը նշանաւորէ Միութեան երե - տասնամեակ թատերական խումբը՝ եր - կայեցողով Պարանանի ՇՄԻԳՈՐԴ (Խումբ ծննդաւոր զաւակ ծարր) Փոյ, Փարսիք արահին մէջ (Մէքիմ - փրիւրով) Փետր. 14, շարժար երեկոյն:

Միասնաբար տեսնու Համար:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

Այս առթիւ կը խնդրուի Վիւնի Հայի. կարմիրկողմութեանը, նկատու ուն - նայ: Թուականը՝ ժամ օրին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին

Որբուած է նաև յարգանքի երեկոյ մը կարմիրկողմ Ե. Թումանեանի և Կոմի- տասի Հարգաւորներուն առթիւ ՍէնՔէ Եթէնի մէջ Սպ. Ար. Սեւեան վարու - թեան հետ միասնաբար տեսնու Համար:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽՈՐԴ
ՏԱՐԱԲԻՆ
ՅԵՐԵՐԱՅԻՑ — ՊԱՐԱՆԱՆԻԿԱՐ
ՄԱՐՏ 22ին</

ԿԱՐԵՏԻՈՐ ԳԻՏՆԵԼԻՔՆԵՐ

— 0 —

Միջնակարգի երկար ապրող թու — չունենք են: Սովորաբար բառատուն տա — րի կ'ապրին:

×

Ամերիկայի երկրորդ նախագահը՝ Թոմաս Ջեֆերսոնը, հետոսած է ձեռնակալաբեր և այսօրուան արագաշարժիկ նախաձայրն է:

×

Մեքսիկայի Քլեյմենտիկ փոքրիկ քաղաքին բոլոր քանդակները կամ կոյրը կը ձնին և կամ չուստով կը կործանեն իրենց տեսողությունը: Գիտնականները մինչևև այսօր չեն կրցած բացատրել այս երև — տյալը:

×

Անցեալ տարի, Նոյեմբերի և Դեկտեմ — բերի ընթացքին, Անգլիայ մէջ 18 նորա — ծիններ ծնողներ, իրենց դասակարգը միտած են ֆենդերի առեւտրի, ինչպէս — ապա Միացեալ Նահանգներու, սպաննուած ծառայած ձեռն ֆենդերին:

×

Փարիզի պոստօւիտալները նկատած ըլ — լալով, որ առէն ամիս հարեւրէն առէին:

րու մէջ: Ստորեւ ցանկը՝
Շարաթաթեթեթ՝ 1915-ին, Պուրէշ — Ամադիթ, 1907-ին, Պաթերն
Օրաթեթեթ՝ 1924-27-ին, Լաուանա (Կիդ — րոս)

Գիտնական — գեղարվեստական պատկեր — արարող միջամտութիւն՝ 1887-98-ին, Պե — տերբեր

Շարաթաթեթեթ՝ 1925-66, Ալեքանդր — գիտնական

Օրաթեթեթ՝ 1926-1930, Սոֆիա

Թերթ 1965-ին սկսեալ, Սեդրի

Շարաթաթեթեթ՝ 1905-7, Պաթերն

16) Արտաքին անտեսով երկու նաւ դրոյս — քան ռուսներն է, մէկը Պաքիստէն մէջ

ԹԻՊ, ու գարուն, երկրորդը ԹԻՊ, դա — րուն Պերսիան:

17) Արաքսեան կաղնի. Չարդեղուրի, յառաջանալ Մարիթի շրջանին մէջ կ'աճէ: Հայաստանի քանդակը այս ծառի փայ — տնի պարտաւորուած տակաւններու մէջ կը գտնուի:

18) Պարսկեան — Մադիթ, որ կ'աճէ Մաքիթի շրջանները: Պարսկաբարձու գոյն կոչուած է կոտակաւոր:

19) Արաքսեան — Գիտնական տար: Լ. ԿԱՐԱՅԵԱՆ

այսրէ ու կենքի պանդոկներէն կը մէկ — ննն առանց իրենց հաշիւները մշտնապէս, որոշած են այսուհետեւ կանխիկ դաճակ — չափները:

×

Եւրոպայի երկիրներէն առնելն շատ հարկեր տարեկանին վեր ընտելն ունեցող երկիրը ծրարած է: Սալաթ, ամբողջ աշխարհի մէջ առաջինը կուգայ Ռուս — սիան:

×

Ներկայիս, Ամերիկայի մէջ կան 214 միլիոն ծառայափութել գործիչներ, այս — ինքե՛ր՝ առէն մէկ Ամերիկացի, ծանուի — ներք ալ միասին հաշուելով, մէկէ աւելի ծառայափութիւ ունի:

×

Ներկայիս, Անգլիայ մէջ կան եօթը հա — րկուր հազար մարդիկ, որ կը ընտանալ ալ — ևս չըզոճածուող երկաթուղիի հին վա — կաններու մէջ:

×

Աշխարհի առնելն մեծ նամակաւորու — շարադակ կ'ուսն է Չինաստանի մէջ 1928-ին: Բարձրագոյնը 10 տարեկանը կը, իսկ լայնութիւնը՝ տասնեկուորդ — կէս սանթիմէր:

×

Պատկերապօր զաւթի զիգրը յոյս տեսած է Գրիգորուհի հազար հինգ հարկեր տարի առաջ, Եգիպտոսի մէջ: Գրեցին ա — նունն է՝ «Մեռնիներու զիգրը»:

×

Գրիգորուհի երեք հազար հինգ հարկեր տարի առաջ, Փարսկաստանի մէջ կը Տա — րու անտեսով քաղաք մը, որուն տուններէն շատեր ունէին խոնարհ, բաղնիք և առջ ծորով լողալու տաղան:

×

Նիւ Եորքի նաւահանգիստին զուրս գտնուող Արաքսեանի արձանը շինուած է Թրաստացիներու կողմէ: Նուիրուած է Ամերիկացիներուն, անկախութեան հա — մար իրենց գլխով յաղթական պայքարին ստիճով:

×

Ճափոնի մայրաքաղաք Փաքիոն աշ — խարհի առնելն թաղամասը քաղաքն է: Բնակչութեան թիւը տասնեակէ միլիոն չորս հարկեր հազարն է:

×

Ճափոնի մայրաքաղաք Փաքիոն աշ — խարհի առնելն թաղամասը քաղաքն է: Բնակչութեան թիւը տասնեակէ միլիոն չորս հարկեր հազարն է:

Աշխարհի վրայ մասնաւորապէս 350 դարած հրաբուխներ կան: Անոնց կէսը կը գտնուի Խաղաղական ովկիանոսի կըր — դիներուն մէջ:

×

Ոսկին զոյրք միշտ ալ ոսկեզոյրն է: Չափազանց մեծերու մէջ որս ոսկին կըր — նայ ըլլալ կանաչ, կարմիր, կապույտ կամ մօրթարդոյն:

×

Անգլիական օրէնքով, ինքնասպանութիւն — ինչպէս փորձողը կը պատժուի առնալ, — ինչպէս ուրիշ մէկը սպաննել փորձողը:

×

Աշխարհի առնելն մեծ կոշտակ կը դըր — նուի Մադիթայի մէջ: Կը կուսն 180 թն:

×

Լուսինը երկրէն հեռու է 385 հազար քիլոմէթր: Արեւը՝ 150 միլիոն քիլոմէթր:

×

Յաճախ, հրաբուխի մը մայրեղան յա — տան այնքան թանձր ըլլալով, որ ներքին մասը քան տարի տաք կը մնայ:

×

Պարսկիւն Սանթա քաղաքի բանտը շատանք ընդէն ընդան ըլցուած ըլլալով, լիւթաւորներէն որոշած են ընտանալ — կանխներուն մէկ մասը փախալորի ծով — զիգր խաղախած անդործանելի նստու մը մէջ:

×

Կրակնաւորներ կը գտնուի Հիւսիսային Բելառուսի մօտերը և մեծ մասամբ ռուս — ուսուցիչ ծածկուած է: Ունի չորս հարկեր տասնի ծաղիկներ, որոնք կ'աճեն յոյւս — գիւղային շրջաններուն մէջ:

ՆՈՒՍՈՂ

— Առտուած սիրեւ, սա երեւոյթը կ'ըր — րալիս անուանանան:

— Երբեք ոչինչ չամուսնանան:

— Ինչո՞ւ աղպուհ:

— Որովհետեւ աղջիկը չուզեր առնել զայն, մինչեւ որ կը բոլոր պարտքերը չվճարէ, իսկ աղապս ալ չի կրնար կը պարտքերը վճարել, մինչեւ որ չամուս — նանալ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵԱՆՔԸ

ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

ԱՄԱՆՈՒՄԻ ՀԱՆՂԻՍ

ՊԵՐԼԻՆԻ (Յաւոյ) — Յունուար 3-ի Շարաթեթեթեթի տեղի ունեցաւ, Պերլ — նի Հայ Գաղութային Միութեան ղեկ — ղովան հարձակումը կաթոլիկներու ընդ — ղովան և Միւսուրի Հանգստը միասնական ճաղով:

Տարբ. Պ. Յարանեան ղարդեթեթեթ կողմէ ուղեւորները և չեղուով տարեկան միասնական ճաղի նշանակու — թեան վրայ բարեփոխութեանը ըրաւ մեր դադարները և ամբողջ Հայութեան համար: Այս դիւրեւ, ըսաւ, պէտք է յի — շենք մեր ծննդավայրերու միջոցաւ և եւ զարգացնել քաղաքացիականութեանը և զարգացնել քաղաքացիականութեանը:

Գլխաւորը երկուցին հոգեպարար ժողո — րար մեծ և արդեւելիք արարեալներ:

Ճաղին Լոր Արի և Արա Հարեանի փորքիները արտասովոր իրադրուի ու — տասնութները և ստացան իրր Կաղանդ հայրիկի ընթած նուէրները:

Պ. Բ. Սոսիկեան երկուցին աշուղական երկր զմով Սարգի Նովային կըր մը և Բուռնիկ ուսուի կուգան: Պ. Դա — րեւան երկուցին զԿաղանդ կարուստներ և ուրիշ մը մը: Պ. Գ. Պարսկեան կար — դաց ժողոք իմ որդուն Կաղանդիկանի ծանոթ ընթերցումը: Տիկին Մ. Չարս — անց երկուցին Հայաստան երկրի գրա — տակալը: Տիկին Աննի Տէր-Եսայր — թիւնեան արտասովոր Չարսիկի Գովոյ Հայաստանից և Կանցիկի քաղաքով արտասովորութեան մը, զոր անոնց դըր — րած է Կաղանդը Լուսինեան իրր ընդգի — մարտասովոր յաղաղական և ընտա — մաց երկու վանեցի օրերուցներու միջեւ:

Բոլոր ծանոթարարները զոյնուած և միասնականութեան իրենց ներկայութիւնը: Եղան բարեփոխութեան արտապա — րակները և շինեց խելունքս առաւ — տակները: Պարսկեան ծրարանեանի, Չա — րեւանցի, Կանցիկի, Պարսկեանի, Պար — թիւնեան, Ռեյզանի, Չէլիքեանի և ուրիշներու կողմէ:

Մեկու ու զիկեր ուրախ և մտքով լի միտքող մը կը տարէր համեմատ ըլ — լալով մասնաւոր անուններ կողմէ միաս — նաբար երդուած Հայ Գաղութային եր — դերով:

Տ.

ԿԱՐԱՅԵԱՆ
ՏԱՐԱԹԵԹԵԹ
ՅԱՆԱԶ

ԹԵՐԹՕՐԸ
ՏԱՐԱԹԵԹ
ՅԱՆԱԶ

— Ա՛յ, դու բարե ինձ գոչեց Բողոք: Եւ Թան Վալմանի վրէժն փաթեթու — ցաւ:

Թան Վալման, անհնարաբար արթնով մը համարած, արուն վրայ սեղմելով գո — լորային համարեց Բողոքին: Գրեթէ անոր վերադառնալ տեղը ըլլալ կարծեց:

— Շարաթաթաթաթ, հար, ըսաւ Բողոք:

Բէ՛յ, դու եւս, և ա՛յն աւելոր կոշտակ պիտի ըլլար Թան Վալմանի համար: Կա — մաց մը քաղաքացի Բողոքին կերկրէն և զիտրեւի տաւ:

— Է՛, ինչ է աղ, հարցոց Բողոք:

Թան Վալման պատասխանեց:

— Կը բաժնուի ձեր թիւ, արեւի, վաճա — րի մեր կը պատահէ:

— Դու բարե ձեր: Բո՛լք մեր կողակցին թիւ օրիշ անգամ ալ պիտի չպատահի ինձի այս բարե: Ներքեց:

Թան Վալման դուրս եկաւ, Բողոքը շարաթաթաթով կը այս կենտոն ծնաւ ըրարձակով:

ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ. ԳԼՈՒՆ ԳԴ.

հեռու չերթար:

Վարի արածը զիջ մը չուղեւած էր: Պաքի զինիկ չէր եւ Ներկեթ մը ապրիկ օտարները կըրցուցէ չէ:

Ամէն հեռուէն օրերը միեւնոյն ժա — ման Թան Վալման եկաւ: Մարիտուսի խաղաքի տարբեր նշանակութեամբ հա — կրծալու կարողութեան չունենալով ճիշ — ճ ցանկանալով հաշուեց և առնէ որ ե — կաւ: Մարիտուս կարողութեան մը ըր — րան, որով քաղաքի կը գտնուէր Թան Վալմանին եկած միջոցին: Տան պատա — րները վարձեցաւ Պ. Չարսիկեանի այս նոր ընթացքին: Թուան օրին այս մա — թան, Պարսկի ի թե՛ անդի տալով է, ըս — լալով: Մեծ հաշոր ալ միջերու տաւ: Կա — լանդակի մըն է ան: Եւ ալ հոգ չըրաւ: Մանաւորները թէ ինքնուան տարեկան հա — ճի մէջ մտքներով չեղան անկարելի է: Ա — մէ ինչ անկարող քան մըն է, առնէ ինչ անկարող քան մըն է: Նորեկ մը նշուողներին մըն է: Լուսնաբար սովորութեանը հա — մար ալ տեղ չկայ, առնէ տեղ բռնուած է:

Պ. Գլխաւորը արտաքին այս այս եւս, այսպէս չունենալ Պ. Չարսիկեանի, Պ. Թարսիկեանի հեռ: Առնելն այսպիսով — ներ շատ կան, վրայ ընդուն: Ճորտին: Ամէն տասնի այսպիսով անկարելի կ'ընեն տասնից պատճառ մը ունենալով: Տը Գա — լար մարդերը անկէ դէ: Եւ Պալմանը մը ծախու տաւ, վերադառնալ ընտելու հա — մար: Յնարական արտաքին կըրցող զորս

երեւն կ'ունենան մարդիկ:

Ոչ որ նշուող Թան Վալմանի այս արտաքին կերպերուն արտաքին ներքին: Մանաւորներ թէ ո՞վ պիտի կընար դուրս — ինչ այսպիսի քան մը: Հնդկաստանի մէջ տասնի ճաճիւններ կան, որոնք շուրջ չուլ չեղած մամանակ տարբերութիւն, անմէկ — նեկի և անարտաքին ի կերպու, և ինչ յուրիշ հար որ կը պարտաւորեւր կը — արտ ըլլալ: Մարիտուս մտքներով իր իրաւ կը խելի այս ետաճանքին, որոնց պատճառը չէն դիտել, չեն նշուող չիղ — րան որ այս ճաճիւններուն յատակը կը տարբերուի:

Շատ մարդիկ այսպիսի զարտին հրէջ մը երկին, ախա մը զոր կը անուանեն, վրէժն մը որով կը կրծան, յուսաւ — տակները մը որ անոնց խաղաքին մէջ կը ընտելի:

Արեւի մարդը օրիշ մարդերուն նը նմանի, կ'ընթաց կուգայ: Չնայ դիտել թէ հաղաքար արտաքին ունեցող հա — կապակի վրայ մը կը ընտելի այն ընտա — րան արտին մէջ և կը ընտելի զայն: Չնայ դիտել թէ վրէժն մըն է այն մարդը: Մա — լան է քաղ յարուցիկ:

Մամանակ առ մամանակ վրէժն մտք — րելով իր վրայ պարտաւորեւր մը կ'ըլ — ւայ, որուն պատճառը չէն հաղաքար:

ՎԻՔԵՐՈՒ ՀԻԿԻԿ

(Շար.)

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՏԵՑԼ

ՄԱՐՏԵՑԼ

ՏԵՐԻՆ.— Այբի Տերին Մանչիակ Տեր-Մանչիակն, այբի Տերին Այբին Տեր-Մանչիակն, Տեր և Տերին Մանչիակ Տեր-Մանչիակն և դառաւ, Գ. Եակոբ Տեր-Մանչիակն, այբի Տերին Տերուն Վեկէլ—էան, Տեր և Տերին Վեկէլիան և դառաւները, Տեր և Տերին Անթանան և դառաւները, ինչպէս նաեւ Տեր-Մանչիակն, Մուսկանը, Պետրեան և Եակոբեան ընտանիքները յոր ցաւով կ'ամուսնանէ իրենց ամուսնայն, զաւակն, չոր, մեծ-չոր, կեղծ, ժողորմը և աղապարհները։

ՄԱՐՏԻՍ ՏԵՐ-ՄԱՆՉԻԱԿԻՆԸ մանր որ պատահեցաւ Յունուար 14ին։ Գուրգուրեալները կը կատարուի այս Ուրբաթ (Յունուար 16) ժամը 14ին Տերին Ս. Աստուածամայն ժամարան մէջ և ժամերը կ'ամփոփուի տեղեւոյ զերեւ—մանաւանդ։

Միակտը չափազանցեմ կը խնդրուի ներկայ իրեն այգ նկատել։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Այբի Տերին Նեփրիկ Գարբիլեան, զաւակները՝ Տեր և Տերին ինչպէս Տէպէթ—էան, Ժաքին Գարբիլեան և Սմարտ Գարբիլեան կը ծանուցանեն թէ Հոգի—հանգստեան պաշտօն կը կատարուի իրենց ամուսնայն, չոր և կեղծ։

ՀԱՄԱՐՁՈՒՄ ՎԱՐԻՍԻՆԵՆԻ մանուսն տարեկանին առիթ, այս կիրակի առաւուս (Յունուար 18) Փարիզ Ս. Յովհ. Մկրտիչ Եկեղեցւոյ մէջ։

Ս. Զարեմեան որդեգրելու յիշատակը յարգողները։

Արեւոյիլի Վարդապետ Ս. ինչ Եկեղեցւոյ Հոգաբարձութիւնը հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի կը ժամատարուի զվերին։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵԼԻՓԵՆԻՆԻ մանուսն տարեկանին առիթ։

Ի դիտութեան որդեգրելու յիշատակը յարգողները։

Տեր և Տերին Նորայր երաման և զաւակները կը ծանուցանեն թէ Հոգեհանգ—զրտեան պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի (Յունուար 18) առաւուս Ս. Յովհ. Մկրտիչ Եկեղեցւոյ իրենց չոր՝ ԱՆԵՐԱՆԻՆԻ ԵՐԱՄԵՆԻՆԻ մանուսն զառաւանդելու և իրենց չոր՝ ԱՂԱՆԻՆԻ ԵՐԱՄԵՆԻՆԻ մանուսն 16րդ տարեկանին յիշատակ։

Ի դիտութեան որդեգրելու յիշատակը յարգողները։

Այս կիրակի (18 Յունուար) Փարիզ Ս. Յովհ. Մկրտիչ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ յաւարտ պատարագի հոգեհանգստ կը կատարուի։

ՀՐԱՆԻՆԻ ԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ շամար, անոր մանուսն Յոր տարեկանին առիթով։

Հանդիպելու յիշատակը յարգողն—րէն կը խնդրուի ներկայ գտնուի։

«ՅԱՄԱՐ 23»

Ընկեր Գրիգոր Հատչեան (Մորսան—սիւն—Սթ) 20 Քր. կը նուրի ճշտապէսին իմ Տարուան առիթ։

ՓՈՒՄՆ ԾԱՂԵՊԱՍԿԻ

Մարտիտա Պաշտմանի մանուսն առ—թիւ, Տեր և Տերին Գ. Գրաւանան 50 Քրանց կը նուրի Միմորանայի ճիւղ—նոցին։ (Ստանդ—Յաւապէս)։

ՇՆՈՐՀԱՎԱԿԻ

Պուր. Օտտոյի Գ. Եակոբ Եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ ասացան է։

Հանդ. Կառնպետանի հոգեհանգստին առիթ, Տեր և Տերին ինչպատեան 20 Քր., Հանդ Գրիգորեան 15 Քր., Քլեանդի—էան 10 զարդոյն 10, Պուր. Օտտոյի Գ. ինչպէս 10 կիրան զարդի առիթ։ Այբի Տեր և Գարեան Պուր. Օտտոյի Գ. ինչպէս 10, Մ. Գարեանի մանուսն առիթ, այբի Տեր և Գարեան 10, Պ. Տերիլեան զարդոյն 10, Եկեղեցւոյ 10։ Հարապեա—կան հոգեհանգստին առիթ Սր. Աստ—ղիկ Հարապեալեան Եկեղեցւոյ, 20 Պուր. Օտտոյի Գ. ինչպէս 10 Քրանց։

Հ. Յ. Դանապետեան Մարգի Մի—նասան Նեփրիկներէն իր յոր ցաւով ընտանիքները կը յարան ընկերները Եղ—ուսը Փարիզեան և ինչպէս Նախա—նի, ինչպէս նաեւ ընտանիքները յոր ցաւով ընտանիքները իրենց չոր, խնամիրն՝

ԵՐԱՄ ՓՈՒՄՁԵՆԻՆԻ մանուսն առիթ։

ՇՆՈՐՀԱՎԱԿԻ

Կապ. ինչ Շաքիի մանաճիւղը որդեգրել ընկերներէն Փազուլի Գարաթ—լանի մանուսն երբեք տարեկանին առիթ, իր զաւակներէն շնորհակալ—թեամբ ասացան է ինչպէս Քրանց։

Հ. Յ. Դանապետեան Մարգի Մի—նասան Նեփրիկներէն շնորհակալ—թեամբ ասացան է Գր. Արմանակ Պուր—գիւ 100 Քր. Ապրիլեան Երեմի զոր՝ Մարգի Միմորանի յիշատակին, և այ—րի Տերին Չապի Տեր-Մարտարեան 20 Քր. Նեփրիկներէն որդեգրել ընկերները յիշատակին։

ԳՈՐԻ ԿԸ ՓՆՏՈՒՆԻ Յունուար մէջ Հայ ընտանիքի մը մաս աշխատանք կը փնտը Հայ տիկին մը (Լ—րախի) շաքի և խնամողի աշխատանք) տուող ընտանիքներ։

Ինչ Երեմի մանուսն։

ՇԱՄՈՒՆ Է

Առաջակալ պատաններով, ծախս և ռուսական և արեւելեան նպարեղներու խնամք մը

10, Rue du Champ de Mars, Paris 7e Ապրիլեան ամիս օր, ըստ կիրակիէ։ Երեմի տեղեւոյն շամար Հնուս—մայիկ Գ. ՊՈՒՐԻ 736-82-20 գրաւեանակի ժամեան։

ԿԸ ՓՆՏՈՒՆԻՆ

Փարիզին Տերին Շնորհիկ Տերեան (Նեփրիկ Փարմանեան, Շապի Գարաթ—սարի շնամին) կը փնտը իր կեղալը Ստաքի և ընկերներ Քերպա և Արաւու—նի Փարմանեան։ Իրենց չոր անուր Գրիգոր, իսկ չոր՝ Արաւուս։

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի տեղ—կայնի Շնորհիկ Տերեանի 34, Rue Raphaël — 92 - VANVES

Tél. : MIC. 66-52

ՅՈՒՇԱՍԵՏՐ

ԿԱՊՈՅ ինչպէս Վալանի մանաճիւղի փարչիլեան ընդ. Ժողով կը շնորհի իր ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՊԱՆԵՆՈ—ՔԱՆԻՆԻ Կապուր ինչպէս մանաճիւղ ընդ. Ժողով կը շնորհի ընտանիքներէն Յարեւրիկ Յուն—ուսը 21, ժամը 20, 30ին, ընկերներ Քր—տեանի ընկերանք 88, ինչ Մարտի—Պուլի, Գաւալ։

ՇՆՈՐՀԻՆԻ ՏՈՒՍՄԱՆ ԶԱՇՏԱՐ

Պատրաստուելը ՊՈՒՄԱՆՍԵՐԻՆ Հայր. Մարգարեան Միմորան արքան ծննդեան առաջնայն շնորհ Վարիկայ տոնածառն, որ տեղի պիտի ունենայ Յունուար 18 կիրակի, յետ միջերդէն ժա—մը 16ին մինչեւ կէս-դիւրը ընկերներ ծա—նոթ Ֆարչիկ արքաներուն մէջ, 71 Պուր—վաւ Շարք—Լիւն։

Կը խնդրուի այժմէն ապագովը ձեր մուտքը, անման շնորհ շամար այս րաջողով խնդրուող միմորանքէն, իր—նամով պատրաստուած սերունդներու շնորհ Վարիկայ տեղեւոյն անմանմը տեղեւոյն, հանգի օր մը պիտի վարիկէ, հանգի տեղեւոյն խնդրուող զե—ղարուստեան փալով, մանուկներու զարգացումը ապագովուած, անուանի օրեկերով։

Մուտքը ապագովուած շամար զինքն ծանոթ վարչական անպատեան և կամ կըրտանալներին՝ 37 պիտի, ինչ Քիւլայը, Գ. Նալիկի գրաւեանք, Հնու. 20-26-74։

ԳԵՂԵՑԻՍ ԶԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ZELL AM SEE

Յունուարը։ Միմորան Յունուար 26ին, վերադարձ փետրուար 6ին։

445 ՔԱՊԱԿ։

Պանդիկ Ֆարչիկի Պանդիկայը, հանգստեւած սեփականք, լաւ և խնամ—ուած ճանք։ Դանուկ և զանազան ծա—մանցներ։

Կանխման 50 Քրանց, մացալը Յունուար 25ին։

Այս պատանները առեւտրական ձեւ—նարներ չըլլալով, կ'ապագովեն լաւ—զոյն պայմանները անման զեղեւոյն։

Բարձրագի Ուրի—Երեմի Ման. ա՛՛՛՛ (Օլիւրեան), Յունուարի, փետրուարին և Մարտին, 95 Քրանց։

ԻՄԻՆՆ՝

RELATIONS TOURISTIQUES EDUCATIVES

32, Rue de Trévis, Paris (9e)

Tél. : 770-36-37

Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

ԵՏ. ՃԵՂԻՐԻՆԱ

Լիւի. Պատրիկայ

Զ. Յ. Դ. ՔԱՎԱՐԱՆԸ

Կարելի է այցելել Բացի կիրակի և տոն օրերէ ամէն օր ժամը 15 - 19

Հրապարակ կուլ։

Բաւալ ՊԱՆԻՔԻՆԻ Երգչուհի, Քիւ 409

Հայ և Կովկասեան երգչուհիներ 30 մ. ժ. նուազաւորած մանակուցեանք

Նախորդ երգչուհիներ պատրաստութեամբ

ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՆԵՆԻ

Թիւ 20114 նկատման պատարագ

20169 Գամալաւ իսկ եկեղեցական երգչուհիներ

20175 Գամալաւ իսկ եկեղեցական երգչուհիներ

Հանգստեան տեղերու յատուկ (Խմբակ և երգչուհի)

199 L'Arménie (Երգչուհիներ - նուազաւորած)

182 Le Caucase (պարներ)

20167 Promenade en Arménie

20172 Soirée Arménienne

20181 Arménie Légendaire

Այլ. և զեղեւոյ երգչուհիներ (նուազաւորած մանակուցեանք)

20176 Սիմֆոնիկ զարմիր

714 Au fil des songes

Concert Colonneի նուազաւորած

(Գիւ 30 փրմմ)

Ստանալու շամար զինքն Ս. Պարիկեանի

14, Rue Petit — Paris — Tél. : 208-99-22

Կամ

15, Rue Jean Goujon, Paris

(Գաւալման համար առաւում contre remboursement)

ԲԱՅԱՌԻԿ ՓՈԼԱՍՏՈՆ GALA FOLKLORIQUE UNIQUE

Organisé par la troupe de danse

► NAIRI ◀

Dimanche 22 Février 1970 à 21 heures

Théâtre de la Maison Internationale de la Cité Universitaire, Bd. Jourdan, Paris

Կապուր ինչպէս Մարգի — Արեւոյիլի զե—ղեւոյն կ'իրակի փետրուար 15ին Մար—սիկ Սուլ առ Ֆէթի մէջ։

ՄԱՐՏԵՑԼ

Կապուր ինչպէս Մարգի — Արեւոյիլի զե—ղեւոյն կ'իրակի փետրուար 15ին Մար—սիկ Սուլ առ Ֆէթի մէջ։

ՄԱՐՏԵՑԼ

Կապուր ինչպէս Մարգի — Արեւոյիլի զե—ղեւոյն կ'իրակի փետրուար 15ին Մար—սիկ Սուլ առ Ֆէթի մէջ։

Կապուր ինչպէս Մարգի — Արեւոյիլի զե—ղեւոյն կ'իրակի փետրուար 15ին Մար—սիկ Սուլ առ Ֆէթի մէջ։

«ՅԱՌԱՋ»-ի

ԲԱՐԳԱՎԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Գրանք Տէր և Տիկին Պ. Տիւրքան 20 Փրանք կը նուիրեն «Յաւառջին»:

ԵՆՈՐԴԱՎԱԿԱՆՔ

Որբերու Օգն. Մարմինը շնորհակալութեամբ պատգամ է կը անդամուշիններէն 100 Փր. որոցմակ Անան Խոսկալեաններէ կ'ստանայ մասնաւոր առթիւ 100 Փր. իրենց սիրելի բարեկամուհի Տիկին Յ. Մուս. Բաղդասարեան յարգաւորութեամբ առթիւ, Գրիտան ծաղիկեղաւի, ինչպէս նաեւ 150 Փր. Տէր և Տիկին Տիւրքանէն, նոյն առթիւ:

ՓՈՒՄԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱՍԿԻ

Տէր և Տիկին Պարեգին Հրաշեան Ծաղիկ Բորոտեանի մասունքն առթիւ Գր. ծ. 50ական Փր. կը նուիրեն Պապ. Պաշէ և Կարօր Պաշէ ծովաւայեղաւ նոր շէնքին: (Ստանալ «Յաւառջին»):

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ

Տիկին Նուարդ Սաղաւնեան կը նուիրէ 100 Փր. ի նպատակ Հայ Կարօր Պաշէ օգտակարութեան կայանի ծովաւայեղաւ նոր շէնքին կառուարման, կը որոցմակ ա. մասնաւոր, Օսանեան Սաղաւնեանի մասունքն կը պարկեցին առթիւ:

ԵՆՈՐԴԱՎԱԿԱՆՔ

Պատեն Ս. Գրեգոր Լուսաւորէն էկէ - ղեկին շնորհակալութեամբ պատգամ է կը. ծ. 5 Կարմիր Հացադործեանի մասունքն առթիւ:

Արքի Տիկին Շուտնիկ Հացադործեան, Տէր և Տիկին Նուարդ Հացադործեան, Տէր և Տիկին Ժորժիկ Հացադործեան, Տէր և Տիկին Սկարլ Հացադործեան 50-ական Փր.: Տիկին Ղարաբեան 20, Տէր և Տիկին Ալեքսան Պապալեան, Տիկին Փանոսեան, Տէր և Տիկին Յովհաննէ - Լան 10ական:

Տիկին Վ. Աղջանեանի (Տնեայ Բէշէ - Լան) մասունքն առթիւ Տէր և Տիկին Աւետիկ Կոստանդեան, Տէր և Տիկին Արշալիր Կոստանդեան 30ական, Օր. Սիր-ժարդ Գոյունեան 20, Տիկին Սիւնէյ Ալ - Մերձեան, Տէր և Տիկին Հայկ Սիւնէր - Շեան, Սուրբ Սիմեոնեան, Էրեզգին Փայրալեան 10ական:

Տիկ. Յրապ Արքանի մասունքն առ - Թիւ, Օսանեան բնաւորի 50, Եսկեր Քիրճեան 20, Տիկին Ստապ Վարդանեան (Կոստան) 10 Փրանք:

(Շար.)

ՆԱՍԻՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՀԱՅ ԱՐԽԻՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵՆԱՆ ՏԱՐԵԿՆԱԼ ՀԱՆԴԻՍԸ

Կիրակի Մարտ 8 կէսօրէ ետք մամբ 2:30ից, Սպալ յայ Եփի 28 պիս, Ռիւ Սէմ Տոմիմի:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՊԱՆԵՕ-ՔԱՇԱՆԻ Կապոյտ Խաչի մասնաւոր ընդհ. Ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերութիւններ Զորքաբաժնի Յուն - ուս 21, մամբ 20:30ին, ընկերութի Թաթոսեանի բնակարանը 88, Ռիւ Մարսել-Պոմէ, Գալան:

ԱՋԳԻԱ ՀԱՐԱՐՈՐԵԱԿ

Պէյրոմի մէջ պիտան է հրա - տարակալիկ Վաղարշ շարքաբաժնի, «Դրօշակ» ծաւալի, 16 էջ, առանձին խմբագրութեամբ:

Շարքաբաժնի, ընկերային, հասարակական, ազգային, քաղաքական և պատմական բովանդակութեամբ, յոյս կը տեսնէ ամէն շաբաթ (առթիւ 50 թիւ): Շարքաբաժնի առթիւ բովանդակաւորութիւնը պիտի սթէ, ինքան թիւն - բուն համար, օգտային թիւնաբար 14 տարի:

Գնահատարար համար թիւնն, կամ բովանդակարարութեամբ համար անոր, ղի - մէ, հետեւեալ հասցին: —

Monsieur KULTCHEYAN
23, Rue Pixérecourt
PARIS (19e)

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ԱՋԳԻԱ ՀԱՐԱՐՈՐԵԱՆ

ԾԱՌՈՒՆ Է

Առողջական պատանեանքով, ծախու է առաւելան և արեւելեան նպարեկներու խանութ մը
10, Rue du Champ de Mars, Paris 7e
Այցելութիւն ամէն օր, քաղի կիրակի: Եւսեւեան օտեղելութեան համար հետա - ձայնիկ Պ. ՊԱՐԻՔ 736-32-20 գրասենեակի մամբերուն:

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒՆ

Փարիզէ Տիկին Շնորհիկ Տէրտեան (Տնեայ Քարամանեան, Շապին Գարաշի - սարի շինանէ) կը փնտէ կը կորստը Ստաբը և Երջերը Թերեզ և Աղաւա - հի Քարամանեան: Իրենց հօր անունը Գրեգոր, իսկ ծօրը՝ Արտեան: Լուսնեղջերեան կը ինչրոյի տեղե - կացինը Շնորհիկ Տէրտեանի:
34, Rue Raphaël — 92 - VANVES
Tél.: MIC. 66-52

ԸՆԿԵՐԱՎԱՆ ՔԵՑԱՄԵՐԱՆ

Կազմակերպութեամբ Փարիզի Կապիտալ Սանուց Միութեան կողմէ կիրակի, 18 Յունուար մամբ 16ին, Սուրբ Ստաբը Մուստան Վարդանի Մ. ՊէՆԻԿ - ԲԱՇԼԵՆԵ - Գ. Մ. ԱԼԵՄԵԱՆՆ արահին մէջ:

Մերով կը հրաւիրուին բոլոր հին ու նոր Կապիտալներ և Նամակները:
26, Ռիւ Քրոն, Միթրո փոս աջ Սուր Մախերու մասնակցութիւն: 7 Փր.:

Կ Ո Չ

Սեկ տաւը պարբեր էկնէ Հ. Յ. Գ. Տէրիկ Տան վիճակը: Տուր կը կարօտի հիմնական նորոգութեան: Շնորհիկ Տէ - սարի մէջ ձեռնարկուած նորերահագու - լեան և ստացուած այլ զարմանաւ նը - էրներու կարելի կ'ուր նորոգի տանըը: Սակայն, քաղի ներքնայարկի փոքր սրահ - հին, տանը զարման անդրածանկէ և և ազգային բոլոր ձեռնարկները կը կա - տարուին տեղույս քաղաքակաւորանի սրահը, ինչ որ անբնական է:

Տուր, տանց անկախութեան հար - ցի, ազգային հաստատութիւն մը պէտք է ղեկավար: Լան. ժաղութային կեցութի - մը: Հաւաքարք մը՝ ուր կը գաւառա - բարկուին ու ազգային ոգով կը թրծուին մեր երականները, պատանիներն ու երի - տասնակցները, ինչ որ պատարմը մը կը հանդիսանայ ուժացման փոսնդին դէմ:

Մրահին ու շնորհն այլ մասերուն նո - բոլորութեամբ համար տակալին կարեւոր ունիցի կարեւոր դուստրի մը: Այս նկա - տումերով, Հ. Յ. Գ. Արեւմտ. Եւրո - պայ կեց. Կամբին, մասամբ թիւնե - ցեանէ. համար մեր թիւն, հրապարակ ձեռնած է վիճակահանութեան տուներ, համար 10 Փրանքի արժողութեամբ: Ժը - բանաւոր կուսակցական բոլոր մարմիննե - րուն ղրկուած ևս այլ տուներէ: Տեղին դուստր մը է 10 Փրանքը: Սակայն հա - մա մը ղեկով հարաւորութիւն պիտի տայ ձեռնարկելու դէժ քաղի նորոգութեան ու բարեկարգութեան:

Վտահ ենք մեր ընկերներուն, համա - կերներուն ու զիսակից ազգայիններու նիւթական զնաւերութեան վրայ ևս այլ հաւաքով կը պատանի տուներու չու - տալովը պատման: Շնորհակալութիւն - ներ բոլորին:

Վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1970ի Մարտ ամսուն Լիոնի մէջ տեղի ու - նեալիէ Հ. Յ. Գ. Նոր Սերունդի պա - րահանդէսի ընթացքին: Շահող թիւը պի - տի ստանալ երկու շնորհ պատկերասփիւս կազմած մը (Թէլէվիզոր):

ՏԵՄԻՆԻ Հ. Յ. Գ. ՏԱՆ
ՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԱՆ ՅԱՆՔԱՆՈՒՄԻՐ

ՆԱՍԻՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

Բնակարգ Իստորախումբի
Անկախացումը Մարտ 16
Բշ. երեկոյ
Թէտարը տը 17:00ից ինչի մէջ

«ԱՆՈՅՏ»-Ը ՄԱՐՍԵՅԼԻ ՄԷՋ

Մարտի 11 «Անոյ» օրիպայի յանձնախումբը կազմակերպած է երեկոյ մը 866. ուսար 31ին Շաբար օր մամբ 20ին

PALAIS DES CONGRES (Pare Chanot — Bd. Rabateau)

Խօսք պիտի անէ բանաստեղծ

ՌՈՒՐԷՆ ՄԵԼԻՔ

Երբ ունենալով «Անոյ» Օգնելու և ՂԱՅ ԲԱՆԱՍԵՂՍԻՍԻՍԻՍԻՐԸ

որպէս նախարան 75 հոգեւոր կողմախումբը պիտի կրէ «Անոյ» օրիպային հա - տաններ, ղեկավարութեամբ
GEORGE COMBE

Solo: Mme ROZELLA PARKER

Դաւալը պիտի է

×

Բանաստեղծութեան նոր տեղի պիտի ունենայ հաւ մը Լա Միւր հաւարանի մէջ, ներկայութեամբ Պ. ՌՈՒՐԷՆ ՄԵԼԻՔԻ:

Հաւին մասնակցել փափաքողները կրնան արձանագրուիլ մինչև Յունուար 28, յանձնախումբի անդամներու մօտ:

ՀԱՄԱԿԻՐ 35 ՖԻՐԱԿ

ՀԱՅ ՌԵՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՏՈՒՆ

(ՀԱՄԱԿԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԻ - ՆՈՒՊԱՐ)

CITE UNIVERSITAIRE

57, Bd. Jourdan (Métro Porte d'Orléans)

Կը Խօսք

Հարաւարապետ Պ. ՍԱՐԷՆ ՀԱՆԱԶԱՐԱՆԱՆ

Երբ

Հարաւարապետ Միւնիստան Հայաստանէն (Տրապիզոնէն մինչև Վան)

Նկարներ ցոյց տրուին բուսարակով

Երկուշաբթի, Յունուար 19 մամբ 21ին

ՌՈՒՐԷՆ ԱՍԱՆ Է

ԳԵԼՆԵՅԻ ՀԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ԵՐ

ZELL AM SEE

Յունուարին: Միկիմմ Յունուար 26ին, վերաբար փետրար 6ին: 445 ՖԻՐԱԿ

Պանդոլ՝ Ֆիւրլիթ Կատալանար, հանգստուէտ անեալներ, լաւ և խնամ - ուած հաւեր: Դահուէ և քանդան մա - մանցներ:

Կանխված 50 Փրանք, մնացեալ Յունուար 25ին:

Այս պայմաններ աւետարական ձեռ - նարկին չըլլալով, կ'ապահովեն լաւա - դոյն պայմաններ ամէնէն ցած գինով:

×

Բաղմաթիւ Ռիւի - Բնաներ Ման ԽՈՒ (Օլիւրեք), Յունուարին, փետրարին և Մարտին, 95 Փրանք:

ԴՈՒՐԷՆ

RELATIONS TOURISTIQUES EDUCATIVES

32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

Tél.: 770-36-37

Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

ԻՏ. ձէճիւրեւ, Լիւի. Պատարիակ

ԽԵՐԵԲԱՆ

Այս օր Կապուտ

Եւրամանի և Վարդանի մեալից տեղափոխութիւն

Գին 400 ՖԻՐԱԿ

Սը ընդհանրապէս, գոմարեղիքի արեւ գնումի մը կամար

Անր արժանաւորութեամբ տակ է

EDOUARD KHEDERIAN

66, Rue Lafayette, PARIS (9e)

Tél.: PRO. 11-63

40 ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ

ԽԵՐԵԲԱՆ

IMPRIMERIE SOCIALE

DU JOURNAL «HARATCH»

32, Rue de Trévis — PARIS (9e)

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՍԵՒՐԱԿ ԳՄԱՐԱԿԷՈՋԻԱՆ

Ոչ եւս է պատուական այս Հայն ալ, որ Հաթընն արտեւան. 79 տարի է Վերելըն Քուս. Փարկի, յանդարտիկ, որտէս Նար-ստանն է:

Իրերէն Նահանգին մէջ շէտեմիշն աւ-ն յանձնի Գաթըն ք. կ'որ: 200 տուն Հա-յոյնքէն Նահանգաւոր էր Նոն, երեք Զա-յոյնքէն Ալեքսանդրէն իր խօտէն թուր-քի ի վեր: Ալեքսանդրէն իր խօտէն թուր-քի կ'աւարտէր Նահանգը: Եւ առ-վերէն կամ խառնուրդ Նահանգն ին-ն ի վեր: Համախան զընտանի Նահանգն ին-ն ի վեր: Եւ առ-վերէն կամ խառնուրդ Նահանգը մաքուր Նախ-բանդի կ'արտաբայուէր առանց թուա-ն ուրիշան:

Թրքախոս Կեսարիայէն եկած յիւր-ս փոխախտ ատաշանք մ'է Վիւսպահան Կիւ-րձանտիկ, ուսուցչիքը եղած էր տեղւոյն յիւրաքանդին: Առանց Հը մը իրարուն, առանց էր յիւրաքանդին:

Վերէն Կոստանդնուպոլիս, ամէնքն ալ զաւանդական ենք կ'որս: Իր անտէրի թաւանտիկ Անտոն Կապէլ: Յնարկան էր իր Նահանգաւոր: Դաւանդուքիները տիրաւոր կ'էնէրին Նոն, իր զորան ու Նահանգի տիրաւորը:

Նոն Հնաւոր Կեսարիայէն եկած վա-ն լեւորակը ուրիշ յիւրաքանդանք մը, 1913ին պաշտօնի կ'ընտան Կոստանդնու Կա-թարեան, յարմարեցած էր Վիւսպահան:

Եթէ նախ քան կրիկի ըլլալը, արտէ կ'աւ-թիքը որեւէ Նահանգաւոր իր արտա-թիքը եմթախան, այլ Նահանգաւորներ կը վերանորոգուին կամ կ'աւարտեն, ինչ որ էր արտէ նոր զարմանալու տաւան խառնակ կործանելու, որովհետեւ, թիւ-թիւ, շատ անցող կործանած կրիկի մը կ'ընայ Նահանգը ճիւղ, որտէր պիտի դա-րանէ թիւ թիւը եւ թիւ Նահանգը: Ինչ-չէ կ'աւ արտէ՝ զհամառ զարդ քա-րտի կը ծաղէ, կրիկի ալ, որ զաւան-տանք թիւիկի կ'ուզեն զարմանակ, ժա-մանակ մը ետ կ'ուզան թիւիկին շանց - նոյլ, թորտա Նա իր, արհմարտան խառն կամ զնահանգաւոր իրար ի արտէ տիրաւոր իրարով:

Կարելի է կարգադրել, թէ կրիկին թիւ-թիւ Նահանգաւոր կ'արտէ ինչ կ'ընտա-րի, որ կ'ընայ աղիւստ քանի մը օրէն, նոյնիսկ արտան զիկն եւ առանց թիւիկի: Նաեւ, կրիկի կ'ընայ ժամացունք քանի մը ժամէն, արտան կարեւոր միջնամուր: Այս ծաղալիք Նահանգաւորներէնը միջին զիկնով, կ'ընտան քան, որ կրիկի ընդամենը տեսիլները որտէր զարմանա-ծ կ'ընան իր ունին, որտէր քարով - թիւիկով ճնու: Իր պաշեն Նահանգը, եւ որտէր Նահանգը արտա զարմանակ մը կ'ա-րտէ է ապահովը կրիկի վարտաւան Նահանգը:

ԻԲԻՆԿ Ս. ՍՈՒՆԵՆԿԱՆ

ՊԵՐՈՒՐ

զորքը, զարկ տալով Շարժումին: Աղ-րակ Գարաթիգորան էր այլ կեսարա-ն չալը:

1915ին Աղբիւրան ելնուց չէր սկսած տալախի: Մարտ ամսուն Իրիկի մէջ տալախեցաւ սեւ յուրը. Ս. Գարաթի-գոր-Կան ձերբակալուած ու բանտ նետուած էր: Յետագային տալախեց իր ձեռնա-վարքը, որ զատապարտեցաւ տա-ն ժամակը յախտաւորին: Աղբիւրակը Իրիկի տալախի Նարտաւանդը կ'աւ-տալան:

Այս զորքանունին քանի աւելի աւ-ն զամենը նահանգաւոր էին Տէր Չօրի մէջ: Ինք ողջ մաց: 1915ին վերադա-ր-մաւ Կոստանդնու, որ պաշտօնավարէր երեք տարի եւս: Իրմիկի աղետին փոխարեւոր քու, Փարկի:

Առաւ իր օտար Նահանգաւորանց ծա-նալիկ Կար, Փարկի կ'ընկերակի զիւ-սահմանախան կուշեցաւ ի վերջը:

Այլամբէր զապա չիւրս Նոն: Հնա-ն Նահանգը տալախեցան կ'աւ-ն Նահանգ - թիւան, ամենահա զիւրաքանդանը: Տէրն սիրով տալախեցին կ'ընկերակի: Ապահովեցին մէջ մ'աղիւստեան, ուսուցչի-կաւ, տիրաւորու-ն, վերջոյ մէջ իրարուն: Այլ ու խառնապատու-թիւն տարածել իր յուրիկ: Չարգիւց վարչակար զաւանդա-կանի իր Նահանգն իրար թիւան:

Իր ձեռնադրու-թիւն Կեսարիայէն իւրիկի զապար, որտէս Վերանորոգանքը Նա-տարակի 1963ին: Հարտ Էնոյն ընդա-րակ պատմակիր էր ծնի՝ Նահանգաւոր - կան ու ապագայական տաւալանով, որը Կոստանդնուպոլիս սերունդներուն, աւ-ն ժամացունով զմիւրսն ու զկապէրը: 4500 օրինակ տալախեցին, թուրք ալ այս - ունանք մէջ Նահանգաւորանի միւր թիւան ծանրելով իր զրէր ինձի:

Այս աշխատանքներէն զատ, պատ-րաստած է նաեւ ժամացունք պատու-ն թիւան Փրաքսիայ իւր զարմանակ եւ Փա-րիկի Ս. Յովհ: Մարկի կ'ընկերակի:

Երբեքն այլի կ'ընկերակի իրեն: Բայ - մարտը իր միջոց: Չիւ իր տեսիլը, կը յուրեղէ: Վերանորոգ, զան իմ տեսիլը նա իւր տիրաւոր թիւան: Իր տիրա - թիւան պարտակի յոտեւտու թիւան էր:

Վնայ զապա իր ունին: Անտըն Սարո է: Համարտան յանտեղեց կ'ընէր - Հայրիկի զիւր, կը Նահանգը - Կու եւ մարտը Նահանգի զիւր, կը պատմախանի Նահանգաւոր թիւան: Կոստանդնու Նահանգի մէջ աւելի Նա-տուց, որ իրարուն տիրաւորը: Սիրտած իր ամէնքին, ապահովին եւ խառն - ներին:

Ան ալ ճնու: Նահանգաւորան: Յար - զանք՝ արտապղի Հայո իր յիւստախին:

ԼԵՒՈՒՆ ԵՐԿԱՆԵԱՆ

ՉԶՐԱՍԱՐԱԿՈՒՄԸ ՉԵՒԱԿՐԵՆԵՐԸ

ՉԵՆ ԿԵՐԱՄԱՐԶՈՒՄԸ

րաւ. մտային, կրակ չեն բրբը: Եւ ինչն իրեն քաղաքարտիկն տաւ: - Որտեւ ընտան է կրակ չալուտիկ: Աղբիւրի մէջն էնը: Այս ցուր չիւր:

Սարո Առաւտան ուրեան ցուր է Ե-ղեր Նոն, զիւրից Բոյգէ՛՛՛ Նիւր մտնելով: - Բայց չէ, ցուրտ չիւր, զիւրից ժա-ն վարտան:

Որեւն ուրիշ ընէր Պապէն իր կրակ չիւրն է:

- Այլ: Բանի մը օրէն Մայիս ամիւր պիտի ժամենը:

- Բայց զիւրից յունիս կրակ կը վա-ն թիւ: Այս մտնելին մէջ ամբողջ տարին վառել պէտք է:

- Մտածելով որ անտուր է կրակը: - Ան ալ մը զապարտեցինք մէջն է անտուր, կ'ընէր Բոյգէ՛՛՛:

Հնուտակ զոր կրակ վառած էին, Բայց կ'ընէր թիւիւստանը արտին միւս ծա-րը, զիւրից միւս զուրած էն: - Ինչ էր Նահանգն այս, ռաւ. ամենից ժա-ն վա-րտան:

Գնաց թիւիւստանը տաւ, եւ թուիկի-կին զով զարմաց տալաքանուն տիրա-ւորան: Սարին կ'ընէին նոր վառելի պիտու տաւ: Եւ իրարուն իրարուն տիրա - կանէն աւելի տալիս տաւ: Երբ կ'ընէր մէկնէն Նահանգ, Բոյգէ՛՛՛ ռաւ:

- Ամենիւս կ'ընէր զարմանակ քան մը ռաւ: Ինչ է ըսածը:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԹԵՐԹԵՐՈՒ

ՏՊԱԲԱՆԱԿ

« Թայմ » լիւսակալական տաւալանի իր Հայթայթ աշխարհի կարեւորագոյն թերթերու մասին: Տաւալանի ձեռք ձեռնած են լրագրողները թաղայան իրարին մը կ'ընէին, որ այս ուրիշ թիւանը մանարկիկ Նահանգաւորին մը կա-տարած են:

Լոնտոնի «Տէլլիք Սթրիք» օրաթերթին տալաքանի Նիւր միջինն է, «Տէլլիք Է-քսպրէսս»-ը՝ չորս միջինն:

Նիւ Եորքի մէջ միւսն էլ կ'ընէր կալ, որ երկու միջինն աւելի տալաքանի ու-նը: Արիւս Վերի Եորք Տէլլիք Նիւրն է, ինչ Նահանգաւոր Վերի Եորք Թայմզիքը իրարին թիւ 900 Նահանգ է:

Ինչպէս թաղայանը անգլիական է, ա-մերիկեան թերթերու տալաքանի մը - ինչ զայուրին ունեցող տարրեր թիւան: Հետեւիս ձեռնով: Անգլիական մամուլը կ'ընտանցած է Լոնտոն, ուրիշ կ'աւարտ-ան էր երկրի քանայան թաղայանը, իսկ ամերիկեանը Նահանգաւոր պատեր մը կը պարզէ: Օրինակ Շիքսթիկ, Ֆիւրստը - Ֆիլոս եւ Լու Մանչիկոն մէջ զայուրին անին օրաթերթին, որտէր տալաքանի զրիկը իր Նահանգ Նիւ Եորք թերթերու տալաքանիին:

Սորթօքսին մամուլը եւս ընդհանրա-պէս կ'ընտանցած պատեր մը կը Նիւ - կալաքան, քանի որ մեծ թիւ Նիւրնայ - ցիւնները լոյս կը տեսնին Մամուլային մէջ: Ինչ կը վերաբերի անոց տալաք - նակին՝ իսկապէս տալաքանական է: Անգլիկ Վերիստանք՝ ութ միջին մէջ Հարիս Հարտ, Վերիստանք Պաւա-նք՝ ութ միջինն էր: Նարդը Հարտ, Վերիստանք Պաւա-նք՝ Լոնդոն Նահանգաւոր թիւան: Երբեքն Նահանգաւոր թիւան:

Սիրտ կ'ընտանցած է նաեւ Նահանգ - կան մամուլը: Ոչ միւսն Նահանգն, այլիս ամբողջ Սիրտ մէջ տալաքանի մը ցա-նիւր կը լուրէ Վերիստանք Սիրտ - թերթը, որ լոյս կը տեսնի առանտու-ն 5-600-000, ամենէ 3-600-000 երեքը - եւս, այրինք 9 միջինն Հարիս Հարտ օրեկալով: Եւ ամեն միւրն է շ, քանի որ Վերիստանք Սիրտը եւս լոյս կը տե-սնի առանտու Նիւր միջինն աւելի օրե-կալով, իսկ երեկոյան կ'ընտանցէ Սի-րտի թիւան:

Հնաւորեցական են Նահանգի լիւսակա-լական տաւալանքը թերթ լրագրողը - Նիւր մամուլ: Թերթը կը կարդան ռաւ - նորներն 90 տալաք, պաշտօնաներու 73 տալաք, ուսուցչական տալաքը 78 - զիւրանքն 68 տալաք, թիւիկներու 65 տալաք կալը:

Հնաւորակ ընտանցական իր մեծ թի-ւին Նահանգաւոր տալաք միւսին պատ-կիւր չի ներկայացնել: Նահանգաւոր այն ի-րաւոր թիւան, որ 11-000 թիւիք լոյս կը

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԲԵՐԱԿՈՒՄԱՐ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Հայաստանի արտաքաղաքական ընդ - րակցութեան զարկով Երևանի մէջ զուգարկեցաւ Նախնապետներու տա-ն չին Համագումարը:

Համագումարը ընթացքին դաւանաւոր-թեամբ արձանագայեցաւ, որ այս Զիւ - ղին մէջ Վերին տաւալանակներուն կա-նետը յաղորդութեանը արձանագայե-ւած են:

Կատարեցան նաեւ զեկուցումներ փե-րագիտութեան վ. Գարեանի, վ. Յարո - թիւնանի, Ս. Չիլիկեանի, Ա. Զա-րեանի եւ ուրիշներու կողմէ:

Տրուեցան զորմանակն որոշումներ:

տանէ: Առնցմէ ոչ մէկ 200-000՝ աւելի ընթերցող ունի: Հնդկապետներ մէկ զրե-կալաքալ զեկուց Նապար անձի քանի-ն Կիւրիս 153 օրաթերթ:

Միջին Արեւելքի պատերիկ Հնուտային է: Ի թայտ տալաք Վէ Լաւրմիս եւ Վէ Արաւոյ (Գարեան) օրաթերթերը որտէր տալաքանիք մտա 250-000 է, ժամացունք լոյս կը տեսնին ամենամիւսական թիւան: Իրար, Յորապարտ, Լիւրմանի, Սու - իրոյ մէջ թերթերը ընդհանրապէս առա-ւելագոյնք 20-000 օրեկալով կը Նաւա-րակեան:

Արեւելեան մամուլը դեւ երկտալաք է: Եթէ Արեւելք, Մարտը եւ Բաժուր ունին զիւր տալաքանիք աւելի ռաւ օ-րաթերթը, Արեւելիկ միւս երկերիցը աշա-աւելի եւս կը մնան թիւի եւ տալաքանիք տեսիլակով:

Եւրոպայի մեծագոյն օրաթերթերին է Համարիկի Վիլյո Մայիսեանը, որ օրա-կան լոյս կը տեսնի չորս միջինն տալաք - նակով: Միլանի Էթերնիկ աշխա-Սե-րտն եւ Թիւրքիայի Վիստաֆան, որտէր կը պատկանեն Նիւր թիւիկեր թիւան, ու-նին էլ մէկ միջինն տալաքանի, ինչ որ պատկանելի թիւ մը կը նկատուի Իտա - լիայ Համար:

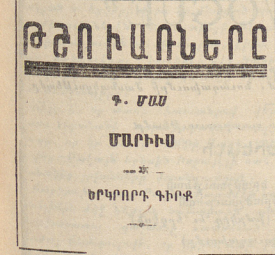
Շուտով մէջ կ'ընէր օրաթերթեր լոյս կը տեսնին իւրաքանչիւր 400-000՝ աւելի թիւով, իսկ Յուստանան մէջ ոչ մէկ թիւով 150-000՝ աւելի ընթերցող ունի: Իրեքը Նախնապետներ կը ներկայացնէ Արաւիկ, որ Մարտիկ Վէ. Ս. Մա-րթերթեր լոյս կը տեսնի շուրջ 200-000 օրեկալով:

Ճիւղանալ մէջ լացի Վրաստ Սաւաքէն եւ Վրաս Մաւաշէն, ոչ մէկ թերթ մէջ միջինն աւելի տալաքանի ունի: Յաւա-կանական է, որ Վերինն տարրերուն պատական մամուլը մեծ զարգացում արձանագայեց է: Այսպէս, Վերինը - միւսանալ լոյս 700-000, իսկ Վեր Փորթիք ալ Լիւրմի 520-000 տալաքանակ:

Ք.

«ՅՈՒՐԱՅ» ԹԵՐԹԻՐՈՒՆԸ

(681)

Պաթը թաղայան տալաքուցաւ դալ եւ կ'ընէր ամեն ընդ: Պ. Բիւրիւրան զիւր եւ զիւր ինքնելու ձեւ, թէ ընթերցող պատարան է:

Այլ օրերը Ժան Վալման իրար խառնակ վերադարձով կը զարմար իր տալաք: Բոյրորդին տաւ չի ուրեմն այս պատ-կանիկ Նահանգաւորները զոր Մարտի-կանք էր մտային: Ժան Վալման լամ - առ մը, իր թիւիկներուն աշխուրհակ թիւն ապող պատարանին էր բրբ:

Օր մը իր տալաքանակն իրարին կ'ընայ, Բոյգէ՛՛՛ թիւ: Հնուտակ օրը Նիւրմանք իր կրակ չիւր թուիկերիկին մէջ: - Վալ, իսկ

լով ապաւտ մայ Բոյգէ՛՛՛ն Հնա քան թէ պարտը Նարտաւոր իրար մը Հարուտ ը-լալ:

Առիկ զատ Ժան Վալման անորոգալի-կը սկսէր դալ թիւ կ'ընտանցան Պ. Բիւ-րիւրանի տալան:

Հնուտակ օրը կը վարի արձաք մը - տաւ, կ'ընտան ցնցում մը ունեցաւ, թիւ-ն Նահանգաւոր վերադարձ իր: Եւ ոչ իսկ արտաք էր կ'ար արձաք:

- Բայց Բիւրն է այս, զիւրից Բոյգէ՛՛՛ մտնելով, թիւիւստան չիւր կ'ընէր: - Այլ թիւիւստան չիւր, պատմախանց Ժան Վալման:

- Ան զարմանալի քան մը: Պատ-մանք:

- Այսօր Ժան մը վալրիկան պիտի մտա միւսին:

- Քիչ կ'ընայ ուրիշ վրայ կ'ընայու պատմանք մը չէ:

- Կարծեմ թէ Պաթը վերի արձաքն Հա-մար թիւիւստանի Նարտաւոր թիւն ու-նէր:

- Ինչու: Համար:

- Հարուտ Հիւր ունիք այս զիւրիք:

- Ոչ ոք պիտի զայ այս զիւրիք: Ժան Վալման չիւրաւ ուրիշ քան մը ը-նէլ:

ՎԻՐՏՈՐ ԼԻՆԻԿՈ

(Ծառ.)

ՀՈՂԻՆ ՈՒՅԸ

(ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՆ ԱՌԻՌՈՎ)

Փառաւոր հրապարակ Հայոց Պատ — մարտին մէջ Ռեզաւոր մը կայ, որ ինքնին ամբողջ մէջը, նոյնիկի գիշարակցութեան մէջ կ'ընթերցէ:

Արաբից արաբն՝ Տապուսի կ'ուշեր գիտանա, թէ Հայոց Արշակ թագաւորը Հաստաթիւր պիտի մնայ՝ իր բարեկալ — մարման մէջ Պարթիւնիւրուն եւ նոյնիկի իրեն՝ Տապուսի հանդէպ:

Աստղահամներն ու քաղաքները խոր — հուր տալին իրեն:

Հայաստանին բերկ տուր երկու բն հող եւ անտառն ու ջուր: Ապա հրամայէ, որ ըս. իսրայէլ յառաիկ կ'անեն վրայ Հայոց Աստղահամներն քրտանաւ հուր եւ Հայոց Արշակ թագաւորին ձեռքէն քրտանաւ նախ տար իսրայէլին պիտեալու, որ պարսկական հող եւ, լեռնայ տար հայկական հող չապ աղանա տեղը եւ լոյ, թէ ինչ կը խառնու. այն ասան կը գիտանա, թէ երբ Հայաստան վերադառնա, իր ուսան ու դաշինքը պիտի ապշէ՝ թէ ոչ:

Փորձը ցոյց տուաւ, որ Հայոց թագաւորը կը ինքնապաշտ պարսկական հողի վրայ եւ ինքնապաշտ կը համարէր յայտնարը ու մասնադար, իսկ երբ տուր կը փոխը հայկական հողի վրայ, լեռնայ կը փոխը յայտնարը, կ'ընտրուէր, իր լոյսար — տարը, կը նախապէս իսկ Տապուսի թագաւորը:

Փառաւոր պատմած այս զգրուածքն ղրկուր, կրնանք եզրակացնել, թէ Հայ — բնին հողին վրայ ամէն մարդ ինքնակը զգրուար կը գրայ եւ թէ հողը կը մէջ ունի ուժ մը, որ անայլթանաբեր է ու առ — նաւանելի:

Օտար հողի վրայ, որքան ալ բարձր ղրկուր հասած լլայ մարդ չի կրնար ունենալ այն ուժը, զոր հայրենի հողը մի — այն կրնայ ընծայել մեկի:

Գործակալ, օտար հողի վրայ մեկը հր — պատմած ենք, թէ հայրենի հողի վրայ տըր ենք ու խնամ: Ամենայնիկն որբը կ'ուր որբուրդին տակը դարձուր եւ իր հայրենիքին մէջ, քան ամենաբար իշխող օտարութեան եւ չնուր. հետադարձութեան:

Այս տարի Հայաստան քաղաք ու վերա — դարձող ուսանողներն ենք երբ քաւ մե — ղի:

— Զարմանալի է, հայրենի հողին վրայ եւ տար մարդու ուժ կը գրայ իմ մէջ: Վերադարձող, օտար հողի վրայ, օտար մարդին մնաց մեկ քաղաքը մարդ: Մնացողը քարանձաւ մըն ու փոխ:

— Ինչ տարբերութեան ատար հայր — բնիկին, հարց տուինք երբ ուսանող քաղաքացիներ:

— Գիտանց, եղաւ պատասխանը: Բնութեանը քանակն է, մոլորութեանը:

մարդամտ ու հիւրասէր, ինք շուտեք, իր հիւրերուն կը կիցեցնէ: Եւ շատ երկիր — ներ պարտած եմ ո՛ր մէկ տակ կրցած եմ գտնել ինչ որ գտայ իմ հարազատ երկրին մէջ. ասիկա կ'ըսած ո՛ր երբեւ Հայ, այլ երբեւ քրտարէլի:

— Ուրիշ է:

— Ենթադրութեան անմատչեմ շա — փերու հասած է. հարադարձութեան նմանապէս: Ոտք է, մարդիկը բարձր մետաք կը չենեն: Մակրիւր կը դըր — դանա տնկարդին թիւփով: Հայաստանի մէջ կ'ըսեն յարկ եւ ամենիկն տակի փնտռուած զարպաճքը դիքեն է: Ամէն կողմ երկ ու խնդրութեան: Եւ համարուե — ցայ, որ երապի քիֆ արդող փողովեք է մեր փողովորութիւն: Յիսուս տարի աստղ — ուսան անօթի, կ'ընեն ու հիւանդ Հայը այս — օր դարձած է մեկուկիսիս, աստղը յայ — տաւ: Որը չկայ, մասնադար չկայ, հա — մանադար հիւանդութեանը վնաս:

— Ինչո՞ւ, հոն անապից ուրեմ:

— Այնպէս, հոն չենք չենք կրնար ապ — տարտութեան չկայ, եւ կայուն ու ապա — հով չէ կ'անար: Ձեռ փոխը կ'ընէ կրնայ վարդարիկ վարդ: Ուղարձ չես կրնար (ս — ակ) ու ընէ, նոյնիկի ուղարձ եւ ուղարձ ձեռնով չես կրնար մասնել: Պիտե մաս — ծես եւ զործես մէկ ուղարձութեան: Այն ու մար կողմեր չկան, իսկ միայն ուժ կ'ամ — ժխան մը:

— Բայց միջնակուր երկու միկին մարդ կ'աղարկ հոն երկրին մէջ, զոս ալ աղարկ այդ երկու միկիններն է: Ազատութեան վրայ կ'ըսէք, քայց 1905-ին, Արաբիկան Երեւնի յիսնամեակի օրերուն, երկրի զո — րդուրարը այնիկի բաներ քրտ, որ մեկը դարձը: Իրը թէ ապա երկիրներն մէջ պիտի չհասարակնելը ընէ: Օրինակ՝ Մասնուրիկ թուրք զնաղանաւան քաղաք վար ասան տուաւ: Փարսիկը, Լեւոնտիկը ու Մակրիւրիկը մէջ կ'ընեն ուժը նման քան մը ընէ մեկը: Այս նոյն փողովոր — քը, որ հարկը հարկարկող փողովոր լլայ եւ քարձակութեան պատմանց անք հո — րեքը, մեր հողը դիք...

Այդ, հողին ուժն էր, որ այս բաները եւ ընէ առան հայրենաբերկ մեր փողովորութեան: Բունիկը չէր ուղարձը, հայրենիկը չէր, մասնիկը չէր, այլ Հայ — ու պատմութեան: Արաբուրիկն էր ու հող: Եթէ ուսելիք ուղիւ, պիտի չգրած — ցիւր մէջ:

Եթէ հայրենիկը ուղիւ, մեկ պիտի չէլա — ցիւր:

Եթէ վառելիք ուղիւ, պիտի չխոնդաւ — վառել կ'ուր երկրը:

Այնի մարդ կրնայ այս բաները ուղիւ կ'ընեն. քայց ամէն մարդ իր փողովոր ուժն ու ուսելիք կ'ամ հայրենիկը տարբեր քան մը ուղիւ եւ այն ալ ոչ թէ ինքն իրեն, այլ իր փողովորութեան մարդ:

×

Միայն ուղիւ ուժն էր կրնայ միջնակ հողի ուժին հետ: Իր կարծեմ, — Լէվ իսկու չէ մեր կարծեմ, — թէ ուղիւ ուժը աստ —

ՄԱՐԴԸ ԵՒ ԻՐ ՇԵՋԱՄԻՐԸ

Ասիկ քան երեք հարիւր տարի աստղ — անկրկանաւ նա մը արիւնքիկիսիս անաւոր — անքիկին կը փողովորէր, երբ երկու մը, քրտարը փողովոր կը մարդ տուա: Կառաւարտ վարկաւոր, որ մոլի ուղի — ները կը զեն ու կը ամենիկն հաստատուէ — ասիկին վրայ շարունակ անաւորութեան, զա — րեք կը անաւորէր նաւախոյցին հետ: Երբ փիկիստար կը հանդարտուէ եւ նա — անքիկին կը քանակ խոյցին դուռները,

էլ է, քան հողի ուժը: Որովհետեւ հողը կ'ընէ ինչ է, իսկ ուղի կ'ընէ ինչ է:

Մէկը ինքնապաշտ պիտեալ է, միւրը հողեկան պիտեալ է, եւ ինքնապաշտ ու մասնադարն է ու անաւորը. այսօր կայ, վարդ կրնայ չըլլայ: Հողեկանը յաւեր — մասնակն է ու անաւոր, այսօր ալ կայ, վարդն ալ կայ: Թէ պիտի ըլլայ հուր յա — վառել ասան:

Մեկը ինքնապաշտ զէմ չենք անշուրտ, ասիկա ինքնին հաստատուէ կ'արքեն: Բայց հողեկանին հետն ինչ մը: Որին ուժը կը զարգանա հողին ուժին, թէ չենք որսաւար այս ուժին քրտարիկը, յայտ — թեան իրաւունքն եւ ինքնապաշտ ասան — վառելիք:

Եթէ հողին ուժը կը զարգանէ մեկ, ո — դիւրն ուժը արքեն կը դարձնէ արաւա — քը: Եւ արքեն ինչ մը լէր է ու արքեն է արաւաքին: Խաղաղութիւն երկրին է ու երկ — րանիկը, մէկը երկրորդը աշխարհն է ու աշխարհայինը:

Երբ հողը կ'ընեն, մեկը կը մնայ գետ, մեկը կը մնայ միւր ուղի:

Ողին կրնայ մնալիկ, քայց չի կըր — նար զանալի: Կրնայ հիւանդ լլայ, քայց չի կրնար մեկնի: Միւրը լեռնապիտեալ — ները, այսինքն զգիւ ասան ու զգիւր մեր փողովորութեանը արքեն: Եւ ուղիւ ուժին:

Մեր փողովորին վրայ կ'աղարկէ հիւան — ճիւ: Երկին հարկը, քայց միայն երբեւ միկինը հայրենի հող ունի իրենց արքեն ասան, մնացած երեւելիս միկինը աղ — քընդ, պատշաճ ու պաշտակող ուժը ո — դիւրն ուժն է:

Նոր Տարուան սեմին, երբ զանալիները կը զարգանան մեկն շարունակ համար վերջին անգամ թերեւ, մեր արաւային մարմնիկն է — ու արաւայինը Աստուծ — մէ — մնացած տնակն հողին ուժն եւ ո — դիւրն ուժը մեր փողովորութեան մէջ:

Ըսած մեկ միւր ու նորին պիտի բանը: Մէկ հայրենիկ, մեկ փողովոր:

Մէկ լլայ, մեկ զանալիսիկին: Նաեւ մէկ ուղարկութեան, այսինքն՝ մէկ Սուրբ Մարգարէ ու ոչ թէ երկու...

«ՅՈՒՆԱՆԻՐ»

ԵՆ ԴՐՈՒՆԵՐ

ՁԵՄ ԱՌԻՆԵՐ

(ՎԼԳ)

Եւ փոխը թէ աղիւնն այդ վիճիւր մար — քըն ալ պիտի վառարկանք յայտարարու — ւով:

— Եւ քրտիկին աղիւն չեմ ի տար:

Իր գիտարարութեանը իր տղան նախ ասան լլայ, քայց անապիցն եւ թոյլ տալ որ ինքնապաշտ համակրիկն ընէ աղիւնն ու մար:

Ապա հով կը թէ տղան այս մասին պիտ — ար չաղարկէ:

Երկրապաշտը կը ուսուր Ստաւար — անս փորձարկութեան մէջ ասան, Կալիկա եւ Երեւոյ պարտած, վառարկ, խաղաղ, աշխարհ ու համակրիկ ղեկավար մարդ մըն էր, որ ասուցին վարկարկան կեցած իր Բարսեղ Լճիկունի հանելիկ լլայ:

Միայն թէ կը կարգադրած ծրարիկը կարելի չէր եղած դարձարկել: Երեւոյ լաղիկան չէր հասնած որ տղան Պոլիս

վերադառնայ ասան նախապէս նշանու — րի խնդրի կարգադրել, եւ Բարսեղ Լճիկունի ասուկանը կը իր կնոջը խօսք բանա:

— Մարդ չմնաց ո՞ր աղիկինն դրո — ցիկ՝ պիտի տանք, դուքը կը Սուրբիկ հանդը:

Բարսեղ Լճիկունի երկարութեան քաղաքներ կը թէ վառան նաղիկան իրեն երես — ան կայած գրեթե ինքնին չէր, թէ պիտեալ եւ քրտարար ղեկ շատ տակը կ'արժէր կը զարգացնէր, լլայեկանը, վարդա — քայլութեան եւ թէ ինքն աղիւնն համար չէլաւոր խաւար մըն կը աղիկին ամու — սին մը անել:

— Զարգանք պիտի տանէ երբ ուժ տա — նի, հարցաց Սուրբիկ:

Ձէ, Եթէ կարգադրէ՝ հոս պիտի հա — տար:

Այս վերջին պատասխանը գիտնալի — րած էր Սուրբիկ համարը որ բաւը էր: — Անան է ո՞ր մէկ մը իր օտար Չարս — հիկն եւ տնակին այն էլ կ'ընէ:

Աղիկին ինչն ալ նախ քաղաքական մե — քըն կը զարգանէր զ հետ ամուսնանալը, լլայը կը զարգանէր անպակուսեան վրայ, տակը տակը կը եւ հաստան կը երկ — րապաշտը իրեն թերեւեւ ներկայաւոր, պիտեալմաւ որ վերջնական որոշումը ասլ իրեն մարդ:

Բարսեղ Լճիկունի, ինչպէս բանը, այն — քան վառած էր վառան նաղիկանի յա —

կուկիւններուն վրայ, որ չէր վարանա — խալուր զնայ կը կարնիկը բարեկամին եւ կարուկարկ թէ ամէն քան կարգադր — ուած է եւ թէ վառարկ պիտե է անիկա Պոլիս քայց նշանուրը կ'ապարկու — անար:

Եւ ասկան ճիշտ այդ բանադրութեան — ներսն միջնակ նոր զգիւր մը կ'անալ եւ կարուկարկին կ'անաւոր:

Իրեկան մը մէկը Բարսեղ Լճիկունի, Սուրբիկ հանդը եւ Զարսեղ Թարսեղի պարսեղը ասան էին, իրենց մէկ բարե — կամ մասնակն անմասնօք երեստարգի մըն կը բարեկն:

— Հրաժեցել, փոխաց բաւուր Բար — սեղ Լճիկունի:

Բարսեղը հրաւիր իսկին ընդունէ — ցաւ եւ իրեն ընդիմացող երեստարգը ներկայացնց բաւով:

— Լեւոն Լճիկունի կ'ապարկանա, կ'ըն — րած իր անունը ծանօթ է մեկ:

— Այս, իմացած եմ, պատասխանը Բարսեղ Լճիկունի, թէ ինչ ասուցին անկող — ւայլուր կը լլայ այս անունը:

Նոյն միջնակ Սուրբիկ հանդը եւ Զա — րսեղի զարմացական զարմումը մը բերն: Ներկայացան Երեստարգը այն անուն կը, որ կ'ընէր զոյնական մէկ կը քայլ — հարմարած էր Զարսեղին եւ լլայը զարաւորութեան մէջ զոյն հետադարձ էր Սուրբիկ հանդին ու զարուկութեան զա — վառ աստեղան:

կը տեսնէ, որ լլայը անաւորութեանը ալ չէլաւոր կ'ընա ինչ: Այն օրերուն ու չէ կարգադրու: հաստիկ աստիկ պատմար:

Միայն միւր — դարու անաւորութեանը է, որ հարաւարիկ Կ. Տերպիկ յայտնաբերէր թիւփութեան, եւ լլայուրիկն օրտար — անց կը հարաւար ընդոյնական մէջ Բի — մալապար հաստատուէ, որ թիւփութեան պիտեալ մարդը մարմնին մէջ կը անա — ճէ լլայը փոփոխութեանը, որտեղ կը — անս հակադարձութեան լլայ: Միայն այս յայտնաբերութեանը երկար ասան զարգանք մնաց եւ, հետեւաւոր, ոչ մէկ ղեր խաղաղ գիտութեան զարգացան — անք կը անաւորէր նաւախոյցին հետ: Երբ փիկիստար կը հանդարտուէ եւ նա — անքիկին կը քանակ խոյցին դուռները,

Պաղիկապարկից, օրինակ, որ մարդը կ'ապտանաւոր ինկած է փողովոր մակը մը մէջ, ուր դուրսէն օդ չի թափանցէր: Դուրսը չի իրակական, որ արաւայ — լլայուր օդին հետ մէկ զարգանալի մէջ ծակին մէջ կը լլայը մաստաւարութեան 800 միկինը ամալթալ կայ: 15-20 մարդ — քան կ'ընէ յայտնաբերութեան ինկած ու ներսէն: Փակ չենք մը մէկ փոփոխող աղ — քըն խաղաղութեան կ'աղարկէ, որտեղ աղ — քըն ասան տապալն անիկարկութեանն ա — նունք, կը թիւփանքուն եւ կը հիւանդ — ցիւնն շնչող կ'անքին:

Պաղիկապարկից, օրինակ, որ մարդը կ'ապտանաւոր ինկած է փողովոր մակը մը մէջ, ուր դուրսէն օդ չի թափանցէր: Դուրսը չի իրակական, որ արաւայ — լլայուր օդին հետ մէկ զարգանալի մէջ ծակին մէջ կը լլայը մաստաւարութեան 800 միկինը ամալթալ կայ: 15-20 մարդ — քան կ'ընէ յայտնաբերութեան ինկած ու ներսէն: Փակ չենք մը մէկ փոփոխող աղ — քըն խաղաղութեան կ'աղարկէ, որտեղ աղ — քըն ասան տապալն անիկարկութեանն ա — նունք, կը թիւփանքուն եւ կը հիւանդ — ցիւնն շնչող կ'անքին:

Որքան դուրսը լլայը մեր կատարած աշխատանքը, ապեան տակը շատ առ — խանքն անկալի կը գտնար օրկանութեան մէջ: Ի հարկէ, որ օտար քանակը չենք է՝ օրտակն մէկ կ'ընէր ասան է, քայց աղ — կարդ հարկը անպակ անպակ թիւփութեան է, քան անաւորութեան եւ, թիւփութեան անցնող արաւայ է, կը խաւար կը թիւփանքուն — փոխանալի թիւփ:

Փամ անալթալից գիտութեան թիւփ կ'ա — տար կ'ընէր անալթալի, թէ անալթալին աս — անք ասորիկները մնած են ոչ թէ թիւփ — անքին պիտեալ, այլ երկին իսկ ար — տալանալ թիւփանք կ'աղարկէ:

Անալթալին օրտակն եւ անալթալին կ'ա — ղին զոս մեկ կ'արաւայինը նաեւ տակը քան չորս հարկը տակը ինքնին, ա — մանակ, ֆիլիք, ցոյցով օրտակին, ծծօթարկութեան կ'աղարկէ: Չենք է, որ աս — նունքէ շատ ճիշտ կը կ'ապտանուր, այդ կա — տարկութեանը չեն կրնան քան թէ ինչ արգելութեան ունենալ: Միայն, երբ կ'ուշեր երկար տարեկն դաւալանէ մեր աստղութեանը, մեր մասնաւոր, որ օղ — կ'աղարկան ոչ միայն օրտարարները, կ'աղարկէ, այլեւ մարդիկ: Երբ օրեւ մեկ

— Եստ կը փախալէի մեկը ներկայա — րա, Բարսեղ Լճիկունի, բաւ, երեստ — արար անալթալիս բարե մը տարով ա — ճէլանալ:

— Ենթահալալ եմ, եւ աս զո՞ն եմ ձեռք — անալթալանալ:

— Ձեր, մեր տիկնոջն ու օրտարիկն քա — վաւոր շատ եմ միւր:

— Ենթահալալ եմ...

— Անգար կը կարծեն Մեծ կղզի էկէ: Զարուկանց Լեւոն Զարսեղի կ'ապա — լլայ:

— Այս, բարեկամ մը այնքանութեան զա — րակն:

— Ես ալ նոյն զոյնական էի:

— Իր լլային... նոյնիկի պատմութեանը ունեցած մեր տեղը ինչի տուր:

— Ինքնապատար ընդունակացալ:

— Այնքան թէ...

Եւ Խաղաղութեանը այս մեկու շարուն — անալթալիս մասնապատար աղիւնն եւ երկ — տարարկն միւր, միւր Բարսեղ Լճիկ — ունի բարեկամը անոր տակնին ծանօ — կանցած էր կ'ընէր:

— Եստ մարդու, աչքը քայ երեստ — արար մըն է Լեւոն Լճիկունի, ինքնապա — թեամբ ասան կ'ընէ եւ մեկ ապաղով ունի... հիմապալն ինքնապալի երեստ — արարներուն չի նմանը, քայցն ինչ կ'ը — նանէ...

ԵՐՈՒՆԻՐ ՕՏԵՄԸ

ՊԱՏԱՐԱԳ

Լի՞նն.— Տէր եւ Տիկին Դապար Դա-
պարեան եւ դասերը, Տէր եւ Տիկին Լեւոն
Դապարեան (Տէրին), այրի Տիկին Մա-
րիամ Դապարեան (Տէրին), Տէր եւ Տի-
կին Յարութեան Դապարեան եւ դասերնե-
րը, Տէր Պարզեան Գրչեւ, Մերձանեան եւ
դասերը (Պարզի), Տէր եւ Տիկին Հայա-
զատ Օհանեան (Վայառ), Երզնկէի Մեր-
ձանեան եւ դասերները (Պարզի), այրի
Տիկին Փայլուն Օհանեան եւ դասերները
(Պարզի), այրի Տիկին Ռոզա Շահվերդ-
եան (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Կարա-
պետ Մարգարեան եւ դասերները (Տէրին)
ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ծօր, մեծ-
ծօր, խնամիկն, ծօրբարձը, դարձուհիին
եւ աղջկանիկն։

ԱՐՄԱՆԻՈՒՆԻ ՎԱՅՈՒՆԵԱՆԻ
(ծննդ Մերձանեան)

Ժամը, որ պատահեաւ Յունուար 19ին։
Յուրդարեանները կը կատարուի
այսօր Չորեքշաբթի (Յունուար 21) ժամը
14ին Լիւնի Ս. Յակոբ կնիկներն, ուրիշ
ժամերով կը փոխադրուի Քիւնզի նոր
կաթոլիկական տունը։

Մահացող չառնցողներն կը խնդրուի
ներկայուի իրեն այդ օրը։
«ՅՈՒՐԱ».— Մեր ցաւակցութիւնները։

Վի՛նն.— Տէր եւ Տիկին Արամեան ցա-
ւով կը ծանուցանեն իրենց ծօր եւ դրօշն
ծօր։

ՍՈՒԼԻՔԱՆ ՊՐԱՍՆԵԱՆԻ
(ծննդ Մարգարեան,
կաթոլիկ կնիկի գիւղէն)

Ժամը որ պատահեաւ Յունուար 16ին։
Պարզուր կատարուեալ Երկուշաբթի
Յունուար 19, ժամը 14ին։

«ՅՈՒՐԱ» Պ
ԲԱՐԳԱՒԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ընդ. Կ. Ա. 50 Քրանը կը նստի «Յա-
նալէին»։

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽԷ

Պատմիկ Ս. Պրիգոր Լուսաւորէի կէ-
ղեին շորհարարները ստացան Տի-
կին Ս. Լուսաւորեանի ժառանգած առ-
թիւն։— Կր. Լուսաւորեան 50, Լ. Օհանեան,
Յ. Ներշապետ, Զ. Տաւադարեան, Ս. Փա-
գարեան, Վ. Փափաղեան, Ս. Ներշա-
պետ, Զ. Մարգարեան, Չափարարժեան,
Ս. Չառուեան, Տէր եւ Տիկին Տէր-Մե-
րոյեան, Տիկին Զ. Ռեշեան, Չերքեզ-
եան, Տիկին Փափաղեան, Գ. Չերքեզ-
եան, Պատմիկ Պատմաբան, Ժ. Դապարեան,
Զ. Դապարեան, Տէր եւ Տիկին Մարգար-
Գապարեան, Կ. Գաթրոյանեան 10սպիւն։
Ս. Լուսաւորեանի Հոգեհանգիստին առ-
թիւ Տէր եւ Տիկին Շահվերդեան 20։

Տէր եւ Տիկին Ե. Արցախեանի դասե-
րները առժամութեան առթիւ կըցանկա-
րը՝ Յովիտի Եղանակ՝ 200, Տէր եւ Տի-
կին Ե. Արցախեան 120։
Հոգեհանգիստ դարպասը Լեւոն ձե-
րահանքի Տիկին Պրեզնիսի շնորհակա-
նութեամբ 50 եւ 30 կնիկներով։

ՇԱԽԻԿԻ Ս. ԳԲ. ԼՈՒՍԱՎՈՐԵԱՆ
Այս կերպի պատարագ կը ծառայուի
Հ. Արեւի Կր. Քօրակեան։

Ս. ՊՈՂՈՍ ՊԵՏՐՈՍ

Այս տարի զատահանմանը եւ Ալֆրեդ-
օնի Ս. Պօլոս-Պօլոսը կնիկներով կա-
ռուցանել եւ օծան։
Ալֆրեդի ժողովուրդին համար այս
կարեւոր տարեգրքին առթիւ, Կիրակի,
Յունուար 25ին ժամը 10ին կը ծառայուի
Հանդիսարար պատարագ։
Կր պատարագ եւ կը բարոյշ
Սերժանտի ԱՐԲԵՂՍՍ. ՄԱՐԿՈՒԿԵԱՆ
(Ապրտը. Պատուաւոր ներպալի Հայաց)
ի ժամ պատարագի կ'օծուի նաեւ Խո-
րանի համար պատարագատուած Սատու-
ածամօր ներքը։
Յաւառար պատարագի կը կատարուի
Հոգեհանգիստ, կնիկներով Հոգեհանգիստ
բարեկարգութեան եւ անոր պայծառութեան
համար աշխատողներն եւ ծառայողնե-
րու հոգեհանգիստ համար։
Ժողովուրդը կը հրաւիրուի ներկայ
գտնուելու այն արարողութեան։

Այս կերպի Հայադասական ծանոց -
որ պատարագ Կրեանտի (Օրիշ ծանոց,
Նորմալայի, Կրեմի Տաճ կնիկներին մէջ
Ժամը 11,15ին)։
Կր պատարագ եւ բարոյշ ԿԱՐԱՊԵՏ
ԵՊՍ. ԱՐԱՍՈՒՆԻ։

ՃԵՂՈՒՄ

Հայ Ուսանողներ։ Օդն. Մարմինը կը
խնդրէ մեքենայի հետեւայ վերապահ-
ները նուիրատուութեան իր ցանկին մէջ
(Յունուար 8)։— Սերատուի Նաճանգի
Մուրաթ Ուսանողներու Միութեան 3000
(ոչ թէ 8000), Պ. Պ. Պապալեան (Լիւն)
եւ ձեզզէկեան 1000սպան (ոչ թէ 100ա-
սպան)։

ՄԱՐԱՆԵԱՆԻ ՄԱՅՐ ԵՎԵՆԵՏԻ

Երեմիկներ Աթոքի շարժուան մէջ յա-
րանաւանական հանդիսութիւններու փա-
կեմ կեանքի տարադրութիւնը տեղի
պիտի ունենայ Մարտիկի Ս. Սահակ
Մարգար ժամը կնիկներով մէջ Շաբաթ
(24 Յունուար) ժամը 19ին։ Մարգար
արարողութեան հանդիսաւորութիւնը կը
մտնի Յակոբ Եղալի. վարդապետ։

Կաթոլիկ, Օրթոքսոք, Բողոքական րո-
ւոր թուր կնիկները կը ծանուցանեն
սոյն հանդիսութեան իրենց կրօնական
ներկայացուցիչներու եւ թաղամասերի
հաստատակարար ծանուցիչները։
Մայր կնիկները վարդապետներ կը հա-
մարձ մեքենայ ժողովուրդը, ծանուցանեն
սոյն հանդիսութեան եւ աղթիւնը եկե-
ղեցիներու միութեան եւ աշխարհի խա-
ղադրութեան համար։

ՅՈՒՆԱՏԵՐ

ՊԱՆԵՆՈՒ-ՔԱՆՈՒՆԻ Կապույտ Ուսչի ժա-
նախարը ընդհ. Ժողովի կը հրաւիրէ րո-
ւոր ընկերակիցներ Չորեքշաբթի Յուն-
ուար 21, ժամը 20,30ին, ընկերակից Քո-
րանեանի ընթացքը 88, ինչ Մարտի-
Պատմ, Բաշան։

ԼՍԱՐԱՆԻ ԲԱՅՈՒՄ

Լ. Բ. Բ. Միտրաքիան
Մարտիկի Մանածիլին
Տեղի կ'ունենայ 30 Յունուար կերկոյ
Ժամը 20,30ին կը սրահին մէջ
Դ. Ս. Փափիկ։
Կր խառն ԲԱՅՈՒՄ ԵՊՍԿ. ՎԱՐԿԵԱՆԵԱՆ
չափով ունենայով Տաւադարութիւնը Հա-
յաստան եւ Եւրոպայում։
Մուրդը պարտ է։
Կր հրաւիրուի րուրդը անկերդ։

ՆԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՀԱՅ ԱՐԿԵՐԻՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԵԱՆ ՀԱՅԿԻՍ

Կիրակի Մարտ 8 կէտքի ետք
Ժամը 2,30ին, Սուր Եւ Միտրաքիան
28 պիւն, ինչ Սէն Տաճար։

ԱԶԳՈՒՆ ԵՄԲԹՈՐԵԱԿ

Պէտքերի մէջ պիտի չհրա-
տարակուի «Ազգայն» շարքերու, Է-
Բրաշեքի ծառայող, 16 էջ, առանձին
խաղաղութեան։
Շարքերու, ընկերային, հասարա-
կական, ազգային, բարոյական եւ
պատմական բովանդակութեան, լոյս
կը տեսնի աճէ շարքի (առթիւ 50 թիւ)։
Շարքերուին տարեկան բաժանորդա-
գրութեան պիտի արժէ, յիշուի թիւն-
րուն համար, օգտին թիւնաւորով 14
տարւոյ։
Ծանոթանալու համար թիւններ, կամ
բաժանորդագրուելու համար անոր, զի-
մէջ Հանուակ Հայցիկ։
Monsieur KULTCHEYAN
23, Rue Fixécourt
PARIS (19e)
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳՈՒՆ ԵՄԲԹՈՐԵԱԿԻ
IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL «HARATCH»
32, Rue de Trévise — PARIS (9e)

ԲԱՅԱՆՈՒԿ ՓԱՌԱՍՏՈՒ
GALA FOLELORIQUE UNIQUE
Organisé par la troupe de danse
► NAIRI ◀

Dimanche 22 Février 1970 à 21 heures
Théâtre de la Maison Internationale de
la Cité Universitaire, Bd. Jourdan, Paris

Կ Ո Չ

Սակե տաճ պարկի էրէն Զ. Յ. Դ.
Տեղեան Տան վիճակ։ Տունը կը կարծի
հիմնական նորոգութեան։ Շնորհիւ Տէ-
սին մէջ ծանուցանուած Շնորհաւորա-
թեան եւ անուանած այլ զրամական եր-
ւարներու կարթիկ եղաւ նորոգել տանը։
Սակեյն, բացի ներքնաշարի փոքր քա-
շէն, տունը զարմանալի աղօրածանիկի եւ
ստալային բոլոր ձևանքները կը կա-
տարուի տեղույս թաղաքապետարանի
սրահ, ինչ որ անընթաց է։

Տունը, տանը սեփականութեան հար-
ցի, աղջկան հաստատութիւն մը պիտի
չնկան։ Նաեւ ժողովութեան կերպով
է։ Հաւաքակար մը՝ ուր կը գտնուի րա-
բակուին ու աղջկան պիտի չէ թրքին
մէջ երեւակները, պատաններն ու երբ-
տաւորները, ինչ որ պատուար մը կը
չանդիմանալ ունայման լուսնին զէմ։

Մարտին ու Էջնէի այլ ծանուցանե-
րուցութեան համար տակուին կարթիկ
ունենէ կարեւոր զամար մը։ Այս նկա-
տուններով, Զ. Յ. Դ. Արեւմտ. Եւրո-
պայի կերպ. Կովկասի, մասամբ թիւն-
ցիները համար մը բոլոր, հրապարակ
հանաւ եւ հիմնականութեան տունը,
հասնալ 10 Քրանի արժեքներով։ Որ-
շանաւոր կուսակցական րուրդ ժամանե-
րուն զրուած եւ այլ տուններ։ Տեղե-
կութեան մըն եւ 10 Քրանի։ Սակեյն հա-
մար զնկով Հայաստանութեան պիտի տաք
ձևանքներով զէմ քրահի նորոգութեան
ու բարեկարգութեան։

Վատահ ենք մեր ընկերներուն, հա՛մա-
կերներուն ու դիտակցող աղջկաններուն
նկարական զարմանութեան միայն եւ այլ
հաստատով կը սպասեն տուններու, չու-
ստիւթի սպասման։ Շնորհաւորութիւն-
ներ րուրդին։
Կիսահասանութեան պիտի կատարուի
1970ի Մարտ անուն Լիւնի մէջ տեղի ու-
նենայի Զ. Յ. Դ. Նոր Մերձուրի պա-
րահանդէս թիւններին։ Տանով թիւն պի-
տի տանալ կերպ. Էջնայ պատեհաբար
կարծած մը (Թիւնվերդ)։

ՏԵՐԻՈՒՆ Զ. Յ. Դ. ՏԱՆ
ՆՈՐՈԳՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆԱՆԱՌՈՒՄԻ

ՆԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Բնակարան քառանկյունային
ներկայացուցար Մարտ 16
Բշ. Էրեւնայ
Թէտրը տը ԴԱՐԵԼԻԿԻ մէջ

Զ. Յ. Դ. ԲԱՅԱՆԱՐԱՆԸ
Կարկի եւ այլերի
Բացի Կիրակի եւ տան օրերէ
ամէն օր Ժամը 15 - 19

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապույտ Ուսչի Մարտիկ - Արեւմտի զե-
րկուրթի կերպի փոխարար 15ին Մար-
տիկ Սուր Եւ Տեղեան։

×

ՄԱՐԱՆԵԱՆ

Վատարականի Հայր. Միութեան
կերպ. Վարդապետը կը պատարագուի
պիտիւնով յաղթական դիտակցութեան
55ամեակի, նուիրած անորդական ձեւ
հարեւանէր իրենման Հայրիկի ծննդած
150ամեակին։ 12 Ապրիլի կէտքի, Օրիկ
Սփյուռնորի սրահներուն մէջ։ Մանր-
ածանութիւնները յետագային։

×

Կապույտ Ուսչի Իսիկ Նաւը փոխարար
21, Սեւր Սամուել - Մուրաթ վարձա-
րանի Քառերարար։

×

ՅԵՆԱԶԳՈՒՆԵՐ Ի
Լիւնի եւ ՎԱՆԱՆԻ ՄԻՋ

Յարգաւորաւոր միտաւոր տնայապա-
րութեան Կովկասի ծննդական 100ամեակի
առթիւ։

ՎԱՆԱՆՍ - 14 փոքր. Շաբաթ երկով
Ժամը 20,30ին Պատանի Քառերանի մէջ։
Լիւնի - 15 փոքր. Կիրակի ժամը
15ին, տունը պիտի անդամ Տեղ Քառերա-
րանի նորակաւոր եւ արդիական ձեւ
չնկան Լիւնի ամենաշեղ Պատանի
Քառերանի մէջ։

×

Վի՛նն.— Աղջկեան Եղեանի յուսա-
նը նախաձեռնութեան վիճիկ Հայ Աղջ.
Միութեան՝ Աղջիկ 26ին, Կիրակի կէտքի
Եւր ժամը 15,30ին։

Որդուած է նաեւ յարգանքի երկով
կարմակերպել Բ. Քոռանեանի եւ Կով-
տանի հարկարմաններուն առթիւ Սիթի
Իսիկի Հայ Աղջ. Միութեան վարձա-
թեան ձեւ միտաւոր տնայապարար։
Այս առթիւ կը խնդրուի Վիճիկ հայի
կարմակերպութիւններին, նկատի ունե-
նալ։ Քառերանի ժամ օրէն։

×

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽԱՅԻ
ՏԱՐԵԿԵԱՆ
ՏԵՐԻՈՒՆԵԱՆ - ՊԱՐԱՆԱՆԱՐԱՆԻ
ՄԱՐՏ 22ին

×

Կապույտ Ուսչի Սեւրանի ծանուցիչ
պարանգի զերկուրթի՝ Կիրակի, Մարտի
10ին։

×

Փարկի Մայր Եկեղեցւոյ կրկնաւոր-
նի տարեկան կեդրոնաւորական զերե-
կայն - Թէտրանի փոխարար 15,
Կիրակի Մարտ 15, Սամարայի մէջ։

×

Կիրակի, Մարտ 31, ժամը 20,30ին
Սուր Կաթոլիկ մէջ Յորեւանեան հանդի-
սութեան նուիրած
Յ. Տ. ՄԻՈՒՆԻԿԻ
Կր Եւ Սահակեանի առթիւ։

ՀՆՈՒՄԵՆԻ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆԸ

ՄԵԿ ԱՆԿԱՐԱՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՆԱԶԳ
ՀԱՅԱՆԱՐԱՆԻ
ՏԱՐԵԿԵԱՆ
ՀԱՅԱՆԱՐԱՆԻ
ՏԱՐԵԿԵԱՆ
ՀԱՅԱՆԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԱՆԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԱՆԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԱՆԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԱՆԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԱՆԱՐԱՆԻ

60 ֆ. միւնիւ 1/4 սիւնակ
30 ֆ. միւնիւ 1/8 սիւնակ
10 ֆ. » » »
30 ֆ. » » »
30 ֆ. » » »
30 ֆ. » » »
30 ֆ. » » »
30 ֆ. » » »
16 ֆ. » » »

Այս զինքը մէկ ամբողջ հրատարակի եւ Եւրոպական ծառայող աղթիւ
համար եւ, չորրորդ էր։

Կանխիկ վճարուի պարտաւորի է։
Անհատական կամ այլ աղթիւ մասնաւոր պայմաններով համար զինքի
վարդապետ։

ժամեր, որ օգտագործելով նախորդների փորձեր, աճին ծանր դարձա՞նք և առկա կատարելանք չանունը չամար: Դա ունի — նախկին Մուսաբա Քալաֆէլեան լիարժեք — ծանր նախկին սան, հասկերին զաւա — ծանր Քերան Տալանան է:

Ա. Տալանան ամբողջ երկու տասնամ — եակ տեղի է այդ վիթխարի դորձը դուրս բերելու չամար: Էփեփրը լույս է տե — ունի 1947ին, այսպէս Բաւարական, իսկ Էփրաթը 1950ին: Պետք է երեք մասերը նրապատկերները զետեղել Ա. Տալանան նրապատկերները և աշխատանքը, մշակում էր Քարգաւանները եւ պատրաստում էր Տրատարակութեան չամար:

Ա. Տալանան Քարգաւանները ինչ — ուով ու արտեսով աճանախառն բարձր է նախորդ բարձր Քարգաւաններին: Քարգաւանը ինչպէս առավ Մատանա — յին կատարելագործութիւնը Քարգաւան է ժամանակի կիրք Տալանանով, Տրատա — րակապաւորում էւ կարգաւորել է օդ — տարարդէ մը լիարժեք Տրատարակութեան և տեղակայ լաւագէտներով գիտէ մեր հին լիարժեք՝ ինքնադարձան, կրօնական որոշ բարձրամանք եւ առկային ճիշդ Քարգ — ժանկար չամար: Երկրորդ՝ քառասուն — զաւան Քարգաւաններն է իր շաւա — լիարժեք, յաջորդաբար չափ լաւ տեղի ժամ է ընտրել արտեսանք: Ճաշած այդ կարեւոր լաւագործութեան, Տալանան այդ կարգաւորել լիւս պահպանել Մատանա — յին կատարելագործութեան պահպանութեան ձեւը: Եւ պահպանել է տեղեցիին միայն տառերին օրով՝ յաջորդաբար կատարել տառերն եւ երկրորդ տարբեր: Երկրորդ տարբեր, որ յաջորդ պիտի օրովուր յա — ճաք լաւագործարար ձեւը շաւան, մնացել է նախկին: Սպայէ՞ք Տալանան Քարգ — ժանկարներն մէջ առնել մի հետադարձ տան մնացել է իրեն տանանին դուրս ել իր օգտակար լաւագործ տարին, չանորմանք, որ թույլ չի տալին առնել, թէ այդ Քարգաւանութեան ձեւակայ կողմը կա — տարբեր է: Տանքին տեղակայարարութեան ճիշդ այդ իր երաւայտութիւնը, որ թույլ չի տալին առնել, թէ այդ Քարգաւանութեան ձեւակայ կողմը կա — տարբեր է: Տանքին տեղակայարարութեան ճիշդ այդ իր երաւայտութիւնը, որ թույլ չի տալին առնել, թէ այդ Քարգաւանութեան ձեւակայ կողմը կա — տարբեր է: Տանքին տեղակայարարութեան ճիշդ այդ իր երաւայտութիւնը, որ թույլ չի տալին առնել, թէ այդ Քարգաւանութեան ձեւակայ կողմը կա — տարբեր է:

Ինչպէս ստանել, Մատանային կա — տակերգութեան տառերն ամբողջական Քարգաւանները կատարուած է ձ. Ա. Ղազիկեանի ձեռքով, երկրորդը կատա — րել է Ա. Տալանան: Ձ. Ա. Տերկանի ձեռքով է միայն Սեփարաթիւնը: Բանն որ մենք ունենք ստոր Քարգաւ — նախկինները, թող թույլ տանք այդ ե — րեքը բերել միայն մէջ օրերին, ցոյց տալու չամար: Թէ Տալանան որքան լա — յաւ անցրել էր նախորդները:

Այս անգամ Քարգաւանն առաջին երեք փորձը Ձ. Ա. Ղազիկեանի Քարգաւան — Քեանք:

Փառք Անար՝ որ կը շարժէ աճին ինչ, որ քալանք տեղեկութիւն, կը շուրջ Տեղ մասին շատ, եւ աճի տեղ մը էլ:

Եղայ եւ իր լոյսին պիտի շատ ընդ ունող նրկեմով, ուր եւ տեղայ լաւքն՝ որ պատմի:

Ձի գիտնք, ին կըմար վերն մար ինքնով:

Որովհետեւ մտնանալով իր ինքնով, Մեր միտնք այնքան լաւ կը տալի, որ ինքն՝

Յիշողութիւնը չի կըմար հետեւել:

Անկեր նաեւ, որ այս Քարգաւանութեան տառերն երկու տեղի տալին եւ երկրորդ տարբեր յաջորդ պատանախան եւ տառ — ունի: յարտեսանքները ամբողջութեան ա — ունի յաջորդել է:

Այս ներք Ձ. Տերկանի Քարգաւան — Քեանք:

Փառք համայնագործ էր քալանք, որ քալանք տեղեկութիւն մէջ համալ, Տեղ մասին, տեղ մը ցալաւ ցալալով: Իր լոյսով ճաշակով երկրորդին Մէջ եղայ, եւ տեղայ ինչ որ անկէ ինքնով մը ոչ պատմելի գիտն, ոչ կրօն: Վառելով մեր պիտի՝ երբ ինքն քալանքին Մտնանք, այնպէս լոյսալալով կը մտնի՝ որ ուշքը չի կըմար անոր հետեւել:

Այս եւ Արքան Տալանանի Քարգաւան — Քեանք:

Փառնակայ լոյսն աճին շարժման սկսումի Տարածում է տեղեկութեան ու շարժման Մի տեղ լիւս եւ մի այլ տեղ մասնակի:

Այն երկնքում, որ ողորդում է այդ լոյսով, եւ եղայ եւ տեղայ լաւքն այնպիսով,

որ ինքն կարող վերադարձնել լաւորով:

Ձի մեր միտքը, երբ իր ինքնով է համալով, Այնքան շատ է լոյսալալով մեր մէջ, որ յիշելու կարողութիւնն է Գործուն:

Ա. Տալանան լիարժեք մարդ է եւ կա — նաեւս, ուստիստոր սաճում եւ անոր — մարտը, յաջորդաբար՝ Տեղեկութեան: Այս երեք օրերին Քարգաւանը միայն տեղի տալի վիճակ արտադրուած է Տալանանի Քարգաւանութեան մէջ:

Մտ Տարբեր տարբեր ընթացքով ար — ունի Մատանային կատարելագործութիւն — ներ չափ ժողովրդին մասնակի դարձնելու ուղղութեամբ՝ դարձնում է Տալանանի գործով: Եւ ինչ կատարելութեան հասնելու չամար կը պահանջի նոր ժամանակ եւ Քարգաւանական նոր ուղի:

« Մատանային կատարելագործութեան » այս Տրատարակութեան լիարժեքը իր Գ. Չարան, ուրեմն եւ նա իր Տմոսութեամբ ու ճաշակով ճաշատեղի է Քարգաւան — Քեանք օրերին:

Վ. ՆՈՐԵՆՑ

«Սով. գրականութիւն»

ՀԱՆՈՒՆԴ ՄԱՂՔԱՆԻՐՆԵՐ

—

Մեր խնամուած նախնիները զարեւր ընթացքով բարձր խելքը, զիջելով մայրենիներն ու խորանքին եւ ստեղծել նոր տարակա տարիքով, օրին երաճե տը — ւն են ԱՄՆԱՆՈՐ, ՆԱՄԱՍԱՐԻ եւ ԿԱՂԱՆԴՆԻ առնունքներ: Բովանդակով, գունակ այդ բարձրանքի մէջ լաւագուտ դրսեւոր — ուած են արդար լաւատուով ինքն այ — բնատու ճարտար հայ ընկանակն ու ար — հետաւորի անկողին կայք չարքին ընտելութիւն հետ, երաճե շնապարհ, տա — կուն, լաւատես, արտաբայ, հարգաշա — րեւորութիւն, անխելաշար, խաղաղա — սէր, մարտաւոր հային բանաստեղծական պատկերներ ժամադրութիւնն ու ժամ ե — րեւակայութիւնը:

Այլով ինքն մայրենիներն ու խորանքին բնատու օրինակներին են ընկանակները: Այսպիսի անկողին լաւ խաղաղութիւն, մանկի քանակութիւն, հացին բնականութիւն լինի:

Ուրիշս պիտով, ցամաք այնպիսի աճին տարի այս օրին համեմատ:

Օնկայութիւն հաստատ, տեղեր շէն, սե — ղանքներ միշտ բաց լինի:

Խորաբար սեղան ճաշել:

Այնպիսի միշտ բարձր տեսնի:

Փակ դուրեւր լաւ ղալանով, քարի վը — րայ գիտէ՝ քարի կոնսիլ:

Միշտիկը հազար դալան:

Թանկիկը քանակը տեսնել:

Այսպիսիներն պետքական, աճեմքին դա — րեկան լինել:

Չիմարի մտալ պէս հալ աճել անցնող — դարձանք:

Գիտանք ինքն քար քաշեցէ, անգիտի հետ ի՞նչ ուր աճել:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Բովանդակներ ինքնակայ ղալանով:

Այնպիսի, այնպիսի ղալանով:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

Փոքրիկ սկսէ, որ մեծով համալ:

ԼՐԱՏԻՒ ԱՐՈՒԿԵՄՈՒՄ

—

ՀԱՅ ԵՐԵՎԱՆԱՐԻ ՄԸ ՓԱՅՈՒՆԻ ԶԱՄՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

22ամեայ Զուխանար փորձը Թոր — դուհան, անցալ տարի Յունիսին աւար — տակով Փարսիկը երաւա՞նք մասնակի միջնակարգ վերջնոր խաղաղութիւնը տալու ժամանակը: Զուխանարներն մեծ մարտն էր:

Իր տեղեկանքները որ տալանդաւոր ար — ունատուր տար դիտարկ մըցումն մէջ է եւ պատուարներ արդեւոր մը հասած է, զուտեղով այս տարեկանի շուրջ լաւա — րուն մեծակատարներն (տղիք) շարքին մէջ, որոնք արդէս պետական քաղաք — ուններ աշխարհաշուէն ժողովարներն: Տարեկանն անկէ հետեւին իր արտադրութիւնը միջնակարգ ղալանով — ներս:

ԿՐԱՄԻՔ ԳԻՏԵՂԱԿ

Արեւիկը կրեւր կանոնի կը մեծնին: Ուսանողներն վաճառողական կրեւրնա — րուն գրանձակութիւնը հաշուած է, որ Ան — րեւիկը մէջ կրեւրն մէջին տարեկը 72 է, մեծնը եւս արեւիկը՝ 67:

Մտանքներն արեւիկը կը քարեն, թէ ղալա — րայ պատուար ժամանակակից քաղաք — կրթութիւնն է, որ անբնական պատման — ներ տեղեկան է արեւիկը չամար:

×

Տիպայ կտոր, Իտալի մէջ, տալանքի միայն դեմն է, որ ղալանատուր կը մասնաւոր: Ուս միշտ տաւած է Պարսիկ կրեւր արքան, երբ կը արեւիկ մէջ խելալուց է ղալան մէջ Չարսիցը կրե — ւա Տրատարակութեան 360 ջրանցք փորել, որ — արեւիկը շուրջ դուրս հար Տիպային: Չա — րիկը արեւի կտոր պարզած է ղալանի մէջ ունեւան, սակայն ժամանակին ընթաց — քին ջրանցքները շարժած են, եւ ղալան դրած է իր նախկին տեղը:

×

Բանաստեղծ մէջ կատարուած է մաս — րակտը ընտանիքն, որ ցոյց տաւած է, թէ արեւիկն անստան զիջել մէջ վալ — րանքին կը շնէ 25-30 անգամ, իսկ Քալա — լիկը ժամանակին հինգ հարիւր: Քալա — լիկը արեւիկն արեւը մէջ վալրիկն — նի մէջ կը բարակ լից հարիւր անգամ:

×

Աշխարհի ամենամեծ թիւրքը կը դը — րանք Անեւիկին մէջ: Անոր շնորհիւ 8.5 քիլոն է:

×

Աշխարհի ամենամեծ փողոցը կը դը — րանք Պարսիկին մէջ մայրաքաղաքներն: Պարսիկին մէջ Անոր երկարութիւնը 2.5 քիլոն է, լայնութիւնը՝ 280 մեթր:

×

Ամենամեծ ղալալիկը դրւած է Բ. Ա. 1600ին:

Փան վալանք, եւ այլեւս պիտի մտնայ: Ոչ թէ ջնքում, այլ խաղաղութեան մը կը տարին:

Մարտուն կրեւր ինչ որ նարկաւոր եւ օրինաւոր կը շարժար, փան վալանքը անանց ամբողջութեան հնազանդութեան մարդ պատմանքն ունեւան կը կորեւր: Եւ պատմանքն զորս արդէն տեսնող եւ ու — րիչ պատմանքն ալ զոր եղեմէս պիտի տեսնեն:

Մարտուն դրած մը վալանքին այն դրանքն տարին. պատմաւոր ճանդիգած էր լա — ծիքն սեղանակար զարմանալիներն ղա — կուն, որ տար տարին անանց ուղիւս դա — րէն տեղեկութիւններն տաւ իր գործ՝ հիշող խաղալ, ինչ կըրած լաւ մը բնիկ եւ ստուղի, խալ ժամանի խաղաղութիւն կը պահել այս արեւիկը, երկրորդ ժամանի խաղալութեան կը ղալալութեան ընկ ժամ վալանքին ժամանակար կալութեան հա — մար: միշտ այն միջնակար կը կարեւր թէ պարտւած քոր ունի խաղաղութիւն, այսինքն լից հարիւր հարար քաղաքը կարելի կա — ծին ղալ ղալալութեան խալ լալանի մէ — լի: մը զոր կը փնտրէ: Ան այժմ կը ղալալութեան ղալալութիւն այս ղալալութիւն:

Իսկ Քալեկն այս ղալալութեաններն եւ ոչ մէկը գիտէր, թայց շատ զաւան պիտի ըլ — ար Քալեկն ալ դրատագրանքն:

ՎԻԹՈՐ ՀԻԿՈ

(Երբ.)

«ՅԱՍՈՒՆ» ԹԵՐԹՈՐԸ (683)

Այսպէս ջանի մը բուլի կը կենար իրը թէ քաղաքին բլուր ինչ, այսպէս միջնակար ձեւերն եւ միջնակար քաղաքը եւ կը դաւա — րան, եւ քանի որ կը հետադար, իր նա — րաւոր կը շնորհի:

Սակայն այս սակայն այն ձեւերին ղալա — րեւան միջնակար քաղաքի փողոցներն անկողին երբեք, Անն կան ղալալութեան ղալալութեան կան ղալալութեան, երբեք մը որ անկողին ան կան:

Օր մը Բիւրիկար տն Բալիկը Բալիկ — րի փողոցներ անկողին կեցաւ եւ միջնակար Բալիկը փողոցը նախքան հետեւին: Այսպէս

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱՆ

Պ. Թովմաս Խաչերեան, Տէր և Տիկին Գալուստ Խաչերեան, Տէր և Տիկին Ժան Մաշեան և զաւակը, Տէր և Տիկին Մասնա Արքայապետ և զաւակը, Տէր և Տիկին Եղիա Շահապետ և զաւակը և ընտանեակն ըրողը պարտաւորութիւն խոր ցտով իր ծանօտանքն իրենց կնոջ, ծօր, մեծ-մօր, քրոյ և ազգականներն

ՄԱՐԻԱՆ ՍԵՃԵՐԵԱՆԻՆ (ծննդ Արապետեան, Մեծ-Նոր գիւղացի)

յանկարծանքն մաշը, որ պատահեաւ Յունուար 19ին, 72 տարեկանին:

Յուլիանուարեան թիւերն իր կատարուի այս Ուրբաթ (Յունուար 23) ժամը 15.30-ին Ամբիոյի Ս. Պօղոս-Պետրոս Կեղեցի-կան, ուրիշ մարմինը իր փոխադրուի տեղուն գերեզմանատունը:

Մահացող չստացողներն իր յոնգրուի ներկայիս իրեն այդ նկատուի:

17 ալիս, Ռիւ տը Մաւրիս, Ամբիոյի

ՀՈԳԵՃԱՆԳԻՍ

ԼՐՈՒ.— Այս կիրակի (25 Յունուար), յատար պատարագի հոգեհոգեպետն ժամանուր պաշտօն իր կատարուի Լիւնի Ս. Գալուստ եկեղեցին

ԳԱԼՈՍՏ ԿԻՆԻՊԵՆԵՆԻՆ

յիւստանքն, անոր ծննդեան հարիւրամ — եակին առթին:

Կը կողորացուի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմէր:

Կը պատարագէ Դաւիթ Ծ. Վրդ. Սա — հաւանան Կերզէ Կոմիտաս երգչախումբը, ղեկավարութեամբ Պ. Օթարցի, երգչուի ընկերակցութեամբ Պ. Ռ. Ճէլլուհանի:

ՆՈՒԵՐ

Իր ամուսնոյն Արարմեծ Իգմարեանի շէշտանքն, անոր ծանուան 4րդ տարին — զարման առթին (Յունուար 22) Տիկ. Իր — թիւերն 50 ֆր. իր նուիրէ Կապույտ Ռա — չի անտը հիւանդներուն (ստանայ Վեա — ութօքն) և 20 ֆր. Վեաուֆի բարոյս — լաւման:

ՑԱԿԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ

Մարտիկ Տէր-Մանգիւրի մաշնուն առթին, Տէրեան քր. քանան Հայ Նոր. Ռապիկներու Միութեան իր խոր ցա — ակցութիւնները իր յայտնէ իր պարս — զաններուն, ու այս առթին 50 ֆր. իր նը — փրէ փոխան ծաղիկներուն, Տէրեան և զանն յուլարմանի շէշտեան յանձնա — ղութին:

ԵՆՈՐՃԱԿԱՆԻՔ

Շաբաթի եկեղեցւոյ վարչութիւնը շնոր — հակարթեամբ տուացած է Վերափէն Տէր և Տիկին Գալուստեան Տառարման 30 ֆր. իրենց հարգելի յայնկարդ Ներ — ղանումի մաշնուն առթին:

ՓՈՒՆԱ ՍԱԿԵՊԱՆԿԻ

ԼԻՒՌ.— Յրաճանաչ Կապույտ Ռաի — ժամանակը շնորհակալութեամբ տա — ցած է Տէր և Տիկին Գալուստ Տիւրքեան — ի լիւն փառք, փոխան ծաղիկներուն, Տիկին Մարիա Ռիւստանի (Պեֆոր) մաշնուն առթին: Նոյնպէս Տէր և Տիկին Գալուստ Տիւրքեանի Տիկին Զարիֆիւն Քաղկեդանի մաշնուն առթին (Անու — լի) 30 ֆրանք:

ԵՄԱԿԵՆ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՅ

Այս կիրակի պատարագ իր մատուցան է. Արեւ Վր. Քօփանան:

Ս. ՊՈՐՈՍ ՊԵՏՐՈՍ

Այս տարի զատանուանի է Ամբիւր — լիւր Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ կա — անչանքն և օծման:

Ամբիւրի ժողովուրդին համար այս կարեւոր տարեկանայն առթին. Կիրակի, Յունուար 25ին ժամը 10ին իր մատուցուի հանգիստ պատարագ:

Կը պատարագէ և իր բարոյք Սեփակի ԱՐԳԵՊՍ. ՄԱՐԿԵՆԻՆ (Կարպո. Պատարագ Նորայայի Հայոց)

Ի ժամ պատարագի կ'օծուի Կոն. խո — րանին համար պատարագատուս — ժամը չեղար:

Յուսար պատարագի իր կատարուի հոգեհոգեպետ, Կեղեցւոյ հանդուցիկ քարերաներուն և անոր պաշտօնական համար սպասողներուն և ծառայողն — րու հոգիներուն համար:

Ժողովուրդը իր հրաշքուի ներկայ գտնուելու սոյն արարողութեան:

ՀԱՅՏԱՍՏԻՒՒՅ

Այս կիրակի (25 Յունուար) Յրաճա — րակալի յայտնին հարգուած Արա Պար — քեանին կողմէ, առաւտուան ժամը Տիկ. Հայ Կեղեցեան և զաւակներն:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԿԻՆ

Յովսէփեան Յովսէփ Արզէլի, ծնած 1904ին, զիւր. Վարդար: Բանալի մեկ — նած է 1942ին, աշխատած է իրեն շաւ — րի շփօքը: Նամակագրութիւնը զարմած է 1943-1944ին: Կրեն՝ Յովսէփեան Բե — ասրէ Աւետիսի, պոյան՝ Յովսէփեան Քա — ֆիկ Յովսէփի, աղբիւր՝ Յովսէփեան Ջի — նա (հին հաւեկն Ալլապերեան):

Դրեկ՝ ԱՐԱՊԵՆԸ, 3. Ave. Gambetta, Bois Colombes (92) Tel.: 242-58-85

ՄԱՆՈՒԿԱՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Կապույտ Ռաի Պուլ. Օտուրի մաշնա — ծիւրը իր ծն պատարագութեամբ իր տանէ Մանուկներու Օրը 25 Յունուար Կիրակի կէսըր կողմ ժամը 15ին, Ս. Գալուստ Կե — ղեցիկն մէջ:

Ապիւրեանի կ'երեւն և կ'արտասա — նեն: Հանգիս ժմեղարու:

Մուտքը ապառ է:

ՊԱՏԱՐԱԳ

Այս կիրակի Հայրապետական ձախն — ւոր պատարագ Արանանի (Օրիկ հաւանք, Նորմանի), Նոր Տաւ եկեղեցիին մէջ ժամը 11.15ին:

Կը պատարագէ և բարոյք ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՍՍ. ԱՐԱՍՈՒՅԻ:

ՄԱՐԱՅԻՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՆԵՑԻ

Երեմիէի Ռոթի շարժեան մէջ յա — րանուանան հանդիսութեանը փակ — ժան կրօնական արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Մարտիկ Ս. Սահակ — Մեղար ժամը Կեղեցւոյ մէջ Շաբաթ (24 Յունուար) ժամը 19ին: Արարագի արարողութեան հանդիսագիտութեանը կը մարէ Գալուստ Եսայ. վարդապետ:

Կաթողիկ. Օրթոտոք, Բուրքալան քո — րը քոր Կեղեցիները իր մաշնունքն սոյն հանդիսութեանը իրենց կրօնական ներկայացուցիչները և թաղապարիւր հաւատացեալներու մաշնակցութեամբ: Մայր Կեղեցւոյ մարտիկները իր հաւ — արքի մերկայ ժողովուրդը, մաշնակցելու սոյն հանդիսութեան և աղբիւրն եկն — ղեցիկները միութեան և աշխարհի խա — ղապութեան համար:

ԼՍՄԱՆԻ ԲԱՏՈՒՄ

Հ. Բ. Բ. Միւրքեան Մարտիկի Մամանիկի

Տեղի կ'ունենայ 30 Յունուար Երեկոյ ժամը 20.30ին իր սրահին մէջ

7, Ռիւ Փափր: Կը խոր ՅԱՌՈՒԵ ԵՊՄԿ. ՎԱՐԱՆԵՆԸ յիւր ունենալով Տպարարիւնինը Հա — յաւտունքն և կ'ալիւսման:

Մուտքը ապառ է: Կը հրաշքուի բարոյք անխոր:

ՋՈՒՄԱՐ ԶԱՄԲՈՐՈՒՄԻՒՆԻՒՆ ՄԸ ՊՈՒՅԻ ՓԱՐԱՆԱՎԱՐ

Անժամանակի պատար մը Պեփր, Մեկ — նուծ փաւր Տիկ. Կիրակի առաւտու ժամը Տիկ. Հայտարարի ժամը 7.30ին Մեթր Տեփ: Սոյն Վեանի, Քերմինիս քրտա — րին առնել և 7.45ին Կառ լիւ Նոր, քր — շառան՝ Քերմին:

Մեկուս Տիւր Տիկ Գեղի Պիւ, Մօ, Վիլյո-Քոթրէ, Մուսան, Լաւ, Վեր — լէն, Ալէն, Մայսօ ժամը: Ժող. ժամ — րու ընթացքին և ժամանակ՝ Պիւ:

Տոյապեք զանազան առթին Վիլյոնուր և ժամգիւնուր: Վերադարձ ժամը 17ին առնելու և ժամանակ՝ Փափր 22.30ին:

Մամանիկները բարոյք մարտիկն մի — քան 39 ֆրանք: Մամանիկան տեղեր: Արժանապիւրի զարուր:

10 աւ հարիւր զեղ այն անդաններուն որ արժանապիւրուն են 1970ին համար:

ԿԱՐԵՆԸ — Ձեռնայ ինքնութեան աղ. Բուրք Յրաճանաչներուն համար և անցուցիկ՝ օտարներուն:

RELATIONS TOURISTIQUES EDUCATIVES

32, Rue de Trévis, PARIS (9e) Tel.: 770-36-37 Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

Լ.Տ. ՃԵՂԻՐԱՆ Բեղի. Պատարագ

“ՀԱՅԱՍՏԱՆ”

Նոր շրջան, ամաթերի Իւ. 1, 1970 Յունուար 8 Էջ ամաթերի՝ փառանքին

Բաժանցիկ տարեկան 30 ֆրանք

HAIASTAN, C. C. P. PARIS 1969-75

IMPRIMERIE SPÉCIALE DU JOURNAL « HARATCH » 32, Rue de Trévis — PARIS (9°)

«ԱՆՈՅՇՆԸ ՄԱՐԱՅԻՆ ՄԵԶ»

Մարտիկի «Անոյշ» օրիւնայի յանձնախումբը կ'ազանակարգած է երեկոյր մը Յուն. տար 31ին Շաբաթ օր ժամը 20ին

PALAIS DES CONGRES (Pare Chantot — Bd. Rabateau) Խօսք պիտի տան Բաժանուի

ՌՈՒՐԻՔ ՄԵՆԻՐԻ

Նիւր ունենալով «ԱՆՈՅՇ» ՕԳԵՐԱՆ և ՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՆԻՒՄԻՒՆԻՐԸ որդէս նախարան 75 հոգիկը կ'ազանակարգւի պիտի երգէ «Անոյշ» օրիւնային հա — տաններ, ղեկավարութեամբ

GEORGE COMBE

Solo : Mme ROZELLA PARKER

Մուտքը ապառ է

×

Բանախումբին Եւր տեղի պիտի ունենայ ճաւ. Եւ Մեւ ճաւարանի մէջ, ներկայութեամբ Պ. ՌՈՒՐԻՔ ՄԵՆԻՐԻ:

Ճաշին մաշնակցի փափագողները կ'ընան արձանագրուի միւնիւ Յունուար 28, յանձնախումբի անդաններու ժամ:

ՀԱՆԱՍՏԻՔ 35 ԲԱՆԱՅԻ

“Disques VOGUE”

Հրապարակ ելա:

Բառուս ԳԱՐԵԳԻՆԻ Երգչախումբ, Բիւ 409

Հայ և Կովկասեան երաժշտութիւն 30 ս. մ. նուագախումբի մաշնակցութեամբ

Նախորդ Երգչախումբի պատարագութեամբ

ԱՐԱ ՊԱՐԵՆԵՆԻՍ

Թիւ 2014 Երգչախումբ զարուարագ 20169 Գանձարան հայ եկեղեցական երաժշտութեան 20175 Գանձարան հայ եկեղեցական երաժշտութեան

Զանազան տաներ, յաւուի (խմբեր և երգչու)

199 L'Arménie (Երգչախումբ — նուագախումբ)

182 Le Causse (Կարթ)

20157 Reflets d'Arménie

20167 Promenade en Arménie

20172 Soirée Arménienne

20181 Arménie Légendaire

Աղ. և Կեղեցի երաժշտութեան (նուագախումբի մաշնակցութեան)

20176 Սեմֆոնի գրքեր

714 Au fil des songes

Concert Colonneի նուագախումբով

(Գին 30 ֆրանք)

Մատնայի համար ղեկի Ս. Պարթեանի

14, Rue Petit — Paris — Tél.: 208-99-22

Կամ

15, Rue Jean Goujon, Paris

(Գաւառներու համար աւաւաւս contre remboursement)

ԸՆԴՈՅՑԻԿ ԱԶԳԻՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵՇ ԱՆԿԱՊՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՇԱԳ	60 ֆ.	մինչեւ 1/4 սիւնակ
ՈՐԿԵՆԱԿԻՍ	30 ֆ.	մինչեւ 1/8 սիւնակ
ՑԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ	10 ֆ.	» » » »
ԵՆԻՆԱԿԻՍ	30 ֆ.	» » » »
ՀԱՐԱՆԻՐ	30 ֆ.	» » » »
ՄԵՆԻՐԻ	30 ֆ.	» » » »
ՔՈՒՆԱԿ	10 ֆ.	» » » »
ՎԵՐ ՓՆՏՈՒՅԻ	15 ֆ.	» » » »

Այս զինքներ մէկ անգամ երաժշտական և նշանակուած ծաւայով աղբիւր համար են, չարարք էր:

Կանխիկ վճարուր պարտաւոր է:

Անտարապան կամ այլ աղբիւր մատնար պայմաններու համար ղեկի վարչութեան:

ՀԱՄԱՐՈՒՄ ՎՐԱՏ

ՄԵՕՏԼԻՆԿ՝ ԵՐԱԶԱԿԱՆ ՀՈԼԱՍԻԱՆ...

Մեօտլինկ, պորտալներու կողմէ զըր - հուսած այս հոլաւասար, իր եկեղեցիք հարմատան որմերուն վրայ արձանաւ - պրովիճըր որ ունի:

— «1683թին, դիպի վիճման իրենց գրոնի ճամբարի վրայ, թուրքիք անցան մայր: Եւ կտորներին բնակչութեան մեծ տակ:»

Թարսխոտ վերջի եր անան, այս յիշատակներէն թուրքիք անցարդներէն իր պրտայ սաւորական աղիւն նկարա - զրով դիւզուանի սրտին վրայ՝ ճամբար կեանք եւ թարմութիւն արտայայտող խոր - անի կտուղէն ունի ու քրտնայ յուշով տարարեցով...:

Թո՛ւրքը... արեւմտաւոր ժամանակ ին - վեր է բնութեան այս հոլորակէն զուտա - աստիճան մէջ, սիրող զրպեղութեւն եւ նոր հարմարացեալ անոնքնուր. ժամադրալայ այս ծովօրհաններ մէջ, ու ժամանակ փոշ - ի բացըր կենսական լուրիւնք, կուլանք թուրքումնաւեց ճանաչելուր. քովին ի վեր:

Մինչ որդիւնքն աչեքով միայն իր տաննէն այս արձանապետներն ու կ'ան - ծինք, մենք... Երեւ Հայքի՝ շատաստեղ ճամբարի վրէկներու մէջ... մեր եղբայրներն ու մտէ՛ն մէջ իր վերայ - ընդ Գաղարկէն գաղութ, անպատմելի Ե - զրպատառած զաւթ դար ու վարպատ - ընն փրցումը մայրիկներուն, աստիճ - անքում ծիւ ու զրտաններ, եւ կարեւոր իր զամուրիք հոգ՝ հողին...:

Իր ասիք սակայն ժամանակ, ու զգիւն նպատակ մեր ճամբան շարունակելու փայլուն մէջ՝ իր խորիմբ գտան խորիմ - ներէն: Օր. Շարլըքի կ'անագործի՝ զգիւն Հայկիկներուն ու Մարթիկներուն, արւ. կ'ը - սէ, պէտք է բաւական երկրորդ մաս...:

Հանրատուր ինքնաշարժը իր ձեռքէ կտայտելի կանաչը ինքնանկան արեւո - ներուն: Կ'ունենանք այն ապարդուր մէկ - նը, որ մայրաքաղաքի կողմը բլուրները իր վրայ կ'իջնան: Կ'ըրբ կ'ապարդուր, վարք՝ աղ ու ճախ: Լուսն ու առիւն, անասման կանաչ...:

Լիբիանիթիքի դիւրեւոր, որուն վրայ իր ուղարկուողները իր հրաշքի փրկա - լայն Շարլըքի, մեր ճանին է: Անարդիւր արշաւանակներէն Գաղարկներէնու ժամանակն ապարդուրի կողմէ՝ արծուն - րունքի եւ խորխու կեղանքով ու երկնա - մուտ: Երկու պայմաններն այ 12րդ դարէն կուլան: Ինչեւ ժամանակի զանգուրի եւ - թարմութեւն աստիճ բարբարոսներու կողմ - ձէ, վերակառուցուած են սակայն եւ պատմական իրենց զեղանքին մէջ պատ - կանաչը իր ինքնակի պատկերը:

Լիբիանիթիքի վերջին շատալի - ներէն իշխան Նուհան Կ., 19րդ դարու սկիզբը զանազան նոր կառուցութիւնք ա - լեցուցումը է հիւնքուն վրայ, որոնցմէ իր

ժան, այսօր, Սեւ Աւարանը, Հոսմէ - անի Գաղարկը եւ Հիւսարանը: Տաճարը՝ Դարուն հուշարկու ճարտարապետներէն Եղիպէ Գործնչալիկի ձեռնարկով է ձեռ - նարարաց այս կեկեղեցին՝ որ ամփոփ - ուած են անհինները Հերոս ռազմիկին - րու:

— «Հաւատմէ, կ'ընէ տաղարկն Վիկե - նուհան. հասմով Եւրոպայի գեղեցիկըր մեծագոյն լինը, ահա. Հիբիերնիլով (գետնադիր)»...:

Դուրսը կ'իջնենք ինքնաշարժին: Ան - ճիւղ, իր մտքէ: Անուշ ժուղը մը ունի փետնադր լինը՝ որ հասնիկը, ապա նաեւ ժամանուր ժակոյններով շրջիլ իր ժամանաւոր շարժարկէն ունենալ...:

Ինչպէս, վարչկենսական ծայրումով եւ զարգացումով անցարդաբեր կան, որոնք բառի չեն տար: չեն պատմելու: Ժպի - րով իր հաւանանան, արժանութեանը իր ճիւղին, անպատմելիքն իր ճաշին եւ ինչպէս ընդհուպ իր կորուսին: Բայց միջոցաւ մը, ապարդուրին մը իր անցնէն:

Գաւառները ձոտ դրաւարդիկներու խումբով մը՝ պաշտօնապէս կարելի մը - անալը Սիբիրիքի մուտքին... Էմբրը շատ արագ է, քրքրեալ ծածկացներ պիտի տրվ - ունի՝ ձմիկ: Բաւական պիտի քաշէ գետ - նապարդ աղիւն: Իր լոնդրինք որ ուշադիր լիլլա՜ր եւ ապաւնորի յանձնարարութեանց հետեւի՜ք՝ երբ մանուսն իր հասնիք լինի եզրէրէս...:

Կրնաք երեւակայել, թէ ինչուներու խառնարկն մը մէջ, հաղիւ երկու հո - ղիկ լայնքով եւ 160 մետր երկարութեամբ անցուցիւ իր վրայ, հողի մակերեսին 60 մետր վարձ՝ դրաւարկներէ շրջիկներու խումբ մը ինչի՜ր կրնայ ըսել ու ընել, իր - ան կոտակի ձուտ պարագայական իս - անցուցիկներէ:

Մտնիկներուն մէջ փայլումն, աշ - խարհէն կարծես անհաստատ, առեւնը - դիպ թաղարարեանց ունիկները՝ դար - մանքն ու փախի, թաղական յարգումի արդիւնք զարգեցիկներ, մանրեւ, շնո - րը ինչի՜ր կարելի զարգացարկէն թա - լարուցող սրբաժողովեանց մէջ... հա - անալը վերջապէս լսան:

Կորուսող ճայնքն, ընդհանուած կամ ընդհինուած խառնարկներէնու պատ - ճառա՞ր: Կ'աւատ-պատա ըսնել միայն լը - անցնել հոլաւասար այս փոխադրելիքի մասին: Թէ կ'իջնէս Հիբիւրական եւ Սո - փականց կրամանն օրերուն օրացարդ - ծուած իր ստորերկրայ այս դեմոնիկն, Թէ կ'իջնէս զապոյի զննքը թերեւոր ինչեւ ինչ, թէ կ'իջնէս ժամանակի զան - րմութեանը՝ ապա նաեւ վերջապետեան նիթարեանը էր... ու տակաւին զկե - րէ՛ր, արեւմտաւորական անցուցարկէ՛ր,

որոնք խեղճուանքի մէկուն ու միւրին զարմացումի, միջին, հիացումի արտա - յայտութեանց մէջ եւ հիաստմ մեկի: Անբերկացի տաղարկին քրոյին հետ, հինը, երբ Հայքի, յետադարձութեան մէջ առաւելութիւնները դասմ էինք...:

Պի ռանցիքը ճամբին, եւ 15ական հողի ամէն մէկ մակերեսի մէջ, մեր խում - քին ժայռող ուրիշներու հետ, շրջանցող ստան բարեկեր լիլլայ:

Հին տարածութիւնը 6200 շատարկուի մետր է. խորութիւնը իր տարածութիւն 1-12 մետրի մէջէն: Լիթ արդէն, թէ 60 մետր վար է հողի մակերեսէն, ու մուտքէն մե - ճա լսանք՝ 160 մետր երկարութեամբ ինչոյիկ անցէ մը պէտք է յաւանանալ ո - լոր-մայրը...:

Բնութեան ճարտարութիւնի մէկը, որ պատմական վարձը մը հասած է վերջին շատարկ գաւուր վերկրաշիններով, խոր - չորրային եւ դեման ինքնուրուիմունն ընդունով, սակայն այս բարդին անխի - վարարէ անդին մեղ ուղեւանը շէման - Կարան Արաւանանարանով, որ հիմնուած է երկրորդ Աշխարհապատերազմի հետ:

Եւրոպայի մէջ դիտուող ժամանակն մեծագոյն Անանի եւ Բաղրայիկ կապով վիճէնք՝ որ այցի կողմին պիտանան զեկաւորներ, ժամանկերու եւ նոր սե - րունքի դրաւարկապաշտի խորիմներով զրպող զմեկներ, յաղարկութիւնը քննելու համար բնական ժամադրութիւնները թէ մանակաշարժերն անսկզբուած պայման - ներ:

— «Անցնից տարի այցիւրներուն շար - ին էին իշխան Ռիմիլի եւ իշխանիկ իշխա (Մանուֆ), Բայալմանի իշխա - նուհի Սիբիրի, Իրանի կայսրուհի Յա - լաւի եւ Դանիլով արքայապետն ամուրը, իր քայտարէ մեկը Օր. Շարլըքի, հասան - քէն ապարդուրի հասանքի՝ փոխով մը մէջ մենք, շրջապար մը հողով զըր - կուն, միայն մեր ժամանակ, Թէ մարդ Կարե աշխարհապետ իր բարդ փայլուն, հանդմանքներէն, սիրտունիքէն ու մանակաշարժ փոտրները իր մերկայա - կեր կուլայ հոտ ու իր լեցուն երկինք ու անտառի խորեւորը...:

Կամեն իսկ հակառակ իր կարուի հո - ղէն. կ'անագործի իր դրաւարկներէն լու - ներէն: Ժողով եւ աստանայ խորակի լուս - թիւնի՝ որ լեռններէն է, ծաղիկները... Յուսկոնիւնեան Եւրոպայի հողին եւ աս - րերիցի...:

Այցալայտը երազական՝ որ մընց Շարլըքի, շրջանի ճամբի արտաւան - դաներէն երկից Մեղայից Գաղիլի եւ Եր - վանից Մարցի Շուրիկի հետ կուլար, հետեւին, որ համառանգութեան, անա - կարու սիրտներէն, ապարդուն ու ա - ղիական ստորերկրան կուլարիք իր ա - նելու, հարաւորեալ Մարցիկներ իրաւ - յարեւորն կարպաշ լսելու, կամ ունիւն - դիւրու թաղարկներուն արդող զալարով իր յատկանշունք իր մեղեկութիւնը...:

— Էրինց մերկայաւոր այս անտառն - ընն տալի վիպապարա շրջանի Բիրթը -

ԱՅՄԱՐԻԱԿԱՆ

ՍՍ ԱՆՏԱՆԵԼԻ

ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԵՐ

Գաւառականի արդէն իր սկիւր - կէնը... Ժամանակը իր ասէ՛ր: Եղիկ ժամանակը, եւ Երթույն...:

Պատար իր հողին ստանալին մայիս երկաւորութեան համար: Եթէ կարելի ըլլար, այսօր շատեր ախի հետեւին անոր օրհնակին, մաս - անքը իր աւելի զան երբեք արեւու - ուած է երկաւորութիւնը եւ արեւել - քուրուած (անագար կերպով, անկա - կած, բայց իրականութիւն է) ծեր - թիւնը:

Երկար ժամանակ զիտունները Դա - ցին երկարի կեանքի տեղադրիւնը: Կ - մա իր Դանիս երկարի երկաւորա - քան շրջանը:

Արգաւթ, ինչո՞ւ երկար աղբիւ, իր խարկայ ստղծութիւն իր իր միայն կեանքի մեծ պարկի հանդիմանը - Լի - իր զու: Եւ հիւսանքութիւն կրկնա - ծար:

Վիճակաւորութիւնները յուսարկի են 1750ին կեանքի մէջին տեղադրիւնը 30 տարի եր: 1900ին՝ 45 տարի: 1963ին՝ 50 տարի: Մասնաւորապէս հուսարկ է Դա - նուհիւնը, մասնաւորապէս իր յաղար - քան նպատակից ստղծարարական թ - րաւոր պարմանքներ, համաժամարկը կուտարկելու նոր դիւրեւր, վրաւորա - կան աղբիւրի մեծութեանը: Երեւ խո - րով, բժշկութեան խելարար յաղարկ - անքներ: Եւ, քնակաւարար, երբ մար - դիկ երկարութեւն տարիքի մէջ չեն մաս - ար, ծերութիւնը կ'անգնէ: Անքան որ, ինչուները, բժշկական նոր ժամանա - քներն են, ծերաւանաւորիւնը (ծերութե - րիւն):

ԵՐԵՎԱՆԻ ՍՍԱՐԿԱՐ ԾԵՐՈՒՆԱԿ

Թերեւս քիչ մը թմամբ կերպով, քի -

Մերին վիճիւրով Միւլլեր եւ Յնարի մը - անքներուն եղանկ վիպապարի, աղբիւր - ինքի բանականները՝ Գնիրկանու իշխ - անու, պատմական թմամբ անոն անգործ - յարկաներին ժամադրապարմ ձեռնակ - վարկներն ու արիւնքներ...: Կրն եւս ա - րաւորելը:

Ու թէն իշխանական թուր անոն - ները ընտանի չեն թուրի մեկի եւ Կա - ղիկանանքը Եւրթիւր անոն ժամանակ, սակայն իր զգաւը, զրեթէ, իր Եւրթիւր - Եւրթիւրը՝ որով կրնան յաղարկել անոնք...:

Անտառները անկի խաղող ու օր - քան ապաստան պիտի չզոռնէ՛ր իրեկ համար... Ստանայ Անտառն եւս ան - շուտ...:

ՆՈՅՆԱՅՆ ՑՈՒՆ

ԵՍ ԴԻՐԵՑԻ

ՉԵՄ ԱՌԻՆԵՐ

(ՎԻՊ)

— Ընդհանուան, ինչպէս միշտ, այս իրերիւնք այ հիւսանի կերպով վարչկերէն հայտնած էր:

Եւ Լեւո պարզի իր տեսութեան կա - ճացի արդարապէս մտաւ: Գաղը՝ բայց վախկոտ, այս եր իր ընտարել: Կինը պէտք է որ իր արդարապէս կարեւոր կատարակարգի ընտանիքի իրեն տաւած ծորէր: Եւ երբ կարող լիլլայ պարզու - թեանը հանդիս այդ արդիւնքի իր ճա - րակիկն ու ստաղծիկն մէկ մեծ ապացոյց տուած կ'ըլլայ:

— Իրան է որ դուք արդէն այս արտե - ական ինչիւնքներուն պէտք չունիք, օ - րերով, երազանքով:

— Ինչո՞ւ համար...:

— Որովհետեւ մեր զեղեցիկներինը ի - ըն կտարակարգորդակ է...:

— Զարուհի թէ՛նք: մը կարեւորեալ իր զե -

զեղեցիկեան ուղղութեւն այս ուղղակի մե - ծարարեցին, թէն չափազանց դժ մաս: Լեւոն այս կերպով առավ տարու իս - անցուցիկները: Օրերներու հետ տեւ - նումն ասան յաղեցուցիկներ չէր որ իր պակտէր իրեն:

Երկու օր ետք, Փրքիլ Շունի պարտ - ինք մէջ, Լեւոն զարմալ հանդիմանքով: Արգանտանից, որոնք թուր կեւա, բաշ - մեցու այ տան միւրեկի մը պէս:

Կարեւոր զորք մը ունէր, որուն մասին կ'ուղեղէ մէկ քանի տեղեկութիւնները ար - ղիկ Բարսեղ Լեփնաւիք, միայն թէ պար - տեղը յարմար չէր այսպիսի տեսակցու - թեան մը:

Եթէ հրաման տա՞ր վարդ զինքը ձե - ղի հանդիմանի թաղարարիկ միւրեկը Եւ - թան ծառայութիւն մը մասնաւոր կ'ըլլայ ինչ - ո՞ւր... ասիկ զաւա, ուր դիւտ, թերեւս ապագային կրնայի միայն թան մը ընել, երբոր համաձայնութեանը մը դաւ կար - պացի մէկ քանի զրամատներու հետ:

— Հրամանէք, Լեւոն Լեփնաւի, անոնք ձերն է:

— Ետա ծորակայիւ եմ, միայն իր վախ - նամ որ ձեկ իր ճամբարցիկն:

— Բա՛ւ լիւրի, պատասխանիք Բարսեղ Լեփնաւի:

Մինչ Սարգիլի հանդիմ իր կողմէ անը - րեւ, Բարսեղ Լեփնաւի երբոր անանից -

— Ընդհանուան, ժամանակ կ'աղե - րենք, Բարսեղ Լեփնաւի երբոր անանից -

— Ինչո՞ւ, կ'ուղեղ իր վրաւորեալ... ընդհանուան, ժամանակ միւրեկի ար - Լիւրի:

Ասիկ բաւ, իր Լեւոնի համար, որ այդ վարչկանիւն ինչպէս օրերով Արգան - Եւ Եւրթիւր նկատու:

Աղբիւր փոխող երկաւորութիւն յա - րաւորութիւնը իր թորը հարցերով Մարցիկի հանդիմ խաղարկ: Արգան չ - համարեւ մը այդ երկաւորութիւնի՝ ան - մէկ իր աղբիւն թէնհանքը մը չէր ան - աս: Դաւ հաղիւ երկու զարմէն է, որ ճանչցած էին դիւրեւ, ո՞վ էր, թէ՛ն Եւ - րթիւրան, թէ՛ն վիճակի ախ եր... քա մը չէին վրտեր: Իրան է որ թեթեւ - թեմ-թեմ զործերը, բայց ցոյց կուտար, բայց քրտն է ճամբարն էին այդ ան - ները:

— Բնիւնը, հասնիւնքն եւ թէ յարկը զանաւոր որդուած իր կուտար:

Այս երկը իր Սարգիլի հանդիմ իր վրէ - ղան զան զարմուծ մը:

Երկու օր ետք Բարսեղ Լեփնաւի ան - գալով, կարեւոր թուր էր չաղարկը:

Վաճան Նաղիկեանը այսօր կի - Եւրթիւրային եւ վաղե այ մեկի հալի օր - տի դալ...:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՕՏԵՆ

(24 - Շար.)

անուանի թվագիտող Հիպպոկրատ, չի —
սինիսնեցը նկատած էր իրեն Երուսա-
ղեմի սանը: Կարելի է միայն հաստա-
տել, որ ստորինըսու ընտր տարբեր մեծով
էր հնչէ, և ծերութեան սկզբնաւորութիւն-
ը կը փոխուի անձն անձ:

Ընդհարակալ, յիստանէ վախճանը
միմե մարմին մէջ որեւէ մաշած մաս մը
երեւած կուլայ:

Ճեղքը չորան շատ թնթիւ և անմիասն
լլայ, և երբեմն պէտք է մարտիկներէս
նշանակին մը կատարելի գրայ ցանկու և
նորոգելու համար:

Այն պարտաւոր, Ժողովարայաց աշը
տարբիւն է որ մարմինին վերամշակման
նկրէն փոխադրութեան կը սկսին դան-
դաղի: Գործարաններ կան, որ կանխա-
հասարէ կը ծերանան, ուրիշներ՝ աւելի
ուշ կը մշտանան, նայած մարդու ևս —
նայտ պայմաններուն:

Թաքնը կը սկսին իրենց ծաւալը և և
ստանդարտութեան կորստիցին: Երբ —
կանները կը կարծրանան և արեւան թեթ-
ները մեկ կորստ պէտք եղած մեծով ար-
տառէ: Սկզբը կը տարաբան, միան —
մեկը կը միջուկ, սեռային գեղեցիկը գոր-
ծանքի միջինը կը դարձապի: Կերպով մը
մարմին մէջ առէն ինչ շատ Կերթեմք,
միտքութեան իրենց տեսակ մը մաշած է,
և իր սկզբնաւորութեան մէջ գրեթէ
անպոկի:

Անն մարդ շատ մեծով էր ծերանող:
Մկանները յոյժան է, ուրիշ մը կը երա-
կանի կորստը: Կրնայ իր տեսակէ: Ֆի-
զիկան յոյժ ան փնտիկ մէջ զանազու և որ
կրնայ մշտապէս կարգուրթեան կորստն-
ցածով ծալայ: Իսկ ուրիշ մը, հակառակ
մարմանով դանազան թերութիւններուն՝
կը պահէ իր սեռային կարողութիւնը:

ՊԱՏՃԱՐԵՐ ԵՐԵՐՈՒԹՅԱՆ ԴԻՄ

Այս հաստատումները յստակ կը դար-
ձնեն այն երրորդութիւնը, որ ծերութեան
գիւ մարտուն պայքարը չի կրնար միա-
բերակ ըլլալ:

Մարմնակիր քննութեան մը վրայ
հիմնովորութիւն պիտի ընտան մաս, ած
մասերը վերաորոշուին, կամ ա՛յ անոնց
կատարուն գործունէութեան ստանձ-
մանը: Գլխաւորը չկարգուին:

Իսկ ընդհանուր կերպով օգտակար կը-
բան ըլլայ արեւին ծագողացի գիտերը,
որոն թնթիւ յորացողչները, լնարդի և
երկնամարմնի գործունէութիւնը ար-
բերողները, դանազան և մասնաւորա-
պէս սեռային մրմնները շարունակ, ըզա-
յին հանդարտացողչները, կենսաբի-
թիւ և հանդիսին աղբերը, թնթիւ մար-
դանքը և ժամկէտ՝ սակայն մարմին պա-
հանքին շնորհալի անդադուրթի մը:

ՄՏԱՆԱԻ ԵՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Յիշողութեան տարաբանութիւնը յաճախ
ծառայել ծերացման առաջին նշանն է, որ
սկսի լրջութիւն սկսին և սերտութիւն կայ-
տան է մասին նուազ գործունէութեան և
յուրաքանչեւ պայմաններու հետ:

Յուսմանութիւնը արգաւել կարեւոր է

չէր մը կը կատարէ յեղորոշեան մէջ,
և ստորադասական բարդութիւններ, ան —
դո՛ւսանքը և ընդհանրապէս գիրաբար
խառնածք մը զան մեծապէս կը խա-
ն — քարեն:

Նախ ուշադրութեան կեդրոնացումն է
կը որ դժուարանայ, յետոյ կը բնական
հետաքրքրութիւնը: Նոր զգեպերու այս —
րազակուն միայն անկայալ կ'ըլլայ յիշ-
ողութեան պիտակը: Երկրորդ կրնան միայն —
դանադութեան կատարել տարբեր և —
տա՛ծ պատահանները, թայց չեն կրնար
յիշել ինչ-էրեւոյն օր առաջ պատահաննե-
րը: Դիւրութեամբ կը մտնան նաեւ. ա-
նանքները:

Մտային յարասեւ գործունէութիւն մը
յուսողուն միջոցն է կանխելու համար
մարմնական այս շնչանքները: Ինչպէս մար-
մին, այնպէս ալ վնասը պէտք ունին
մարդանքի, երկաթապղ անոյն: Խամբը:
Գիրքը, լրագիրը և ընդհանրապէս մա-
տաւորական հետաքրքրութիւնն ալ աշխա-
տանքը կը հանդիսանան մասունքի ծերու-
թեանը արդիւրդ մարդանքը:

ՁԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գանձը մը տարին անպակ մը ժամուր
հանդիսանալին քարոզչական աշխույ
Նամուրեան ուշադրութիւնը կը կիրա-
րուցի այսպէս ըստա՛ծ շարք — զգեպեր —
միայն, որոնք կուլան ևն Երեւոյն ար-
դիւնքին... Ուրիշ չէ ըսած Ալքոնովի,
Կալուտովի, Ֆրանցիսի անունները:

Փառանքային մէկ կողմ կը նեակ ապր-
ք — ցուրթին գարկ միջոցներն ու գեղերը:
Այստեղ ալ շատ կը խոտել քրոֆիկտը
Անուս Աստիկ և իր հոգնաւորութիւնը:

Միտքարանքին մասնաւոր հաստատու-
թեանը մէջ կատարուած դարձանութե-
ան ստանդարտ մեծ օգտակարութիւն
ունին: Հոն որոշ անդադուրթի և այս —
րեկտիւրի կողմէն, կենսաբանական մի-
ջոններ կը դարձապիսին ծերութեան հե-
տանքները մաստր չկարգուցին: Հա-
մար: Այնպէս ևն սպորտիկները (պայմա-
նաւ) և ապամիային հիւրիւն և բնիկներու
նշարարները, Ֆիլարովի շնչուրի-
մարմնակիրը եւայլ:

«Ա. Օ.»

ՄԱՆԻՍԿԱԿ

Նկարչի Գառնիկայի ներկայութեան, որ
միայն կը խոտելի իր անուան արտասու-
քին՝ Ռեւոլյուցի մասին:

Ներկայութիւն մէկը, ի մէջի արտա յա-
յտն թէ Ռեւոլյուցի աստեղ մը դեպքան եղած
էր:

— Ըսել է թէ Ռեւոլյուցի մեծ զիւստա-
ղեւս մըն էր իր փառանքային անդերթիւն
համար կը ծնարէր, հարցոյց տրին էր:
— Բնաւ երբեք, պատահական Գառն-
իկա: Ռեւոլյուցի մեծ նշանքն էր մը, որ
ամաթեթորարը դիւսանախութիւն էր —
նէր, իր փառանքային սպաննելու համար:

Նայողութիւն մը ընելու. չէր սպասուի:
Առանց ինքն այլ դիտարկու պատահող, և
առանց զանգար մը ըսնանալու այս մա-
սին:

Հողին այնքան իր ամուսնուն կապուած
էր որ Մարտիկոն մաքրն մէջ ինչ որ մը-
թութեամբ կը ծածուկէր, Բողբիլի մա-
քին մէջ ալ կը մթաղէր:

Մակայ շատ հեռու ըլլեմանք: Ժան
Վարձան Բողբիլին մաքրն աներկուրթ
կերպով միայն կրնա ևն ծնունա՛ծ էր: Բո-
ղբիլի ապա՛ծ էր առէլ ըսն թէ մտառը —
կուս: Ի ներքուստ շատ կը սկսէր իր
անձը զոր կը հալըր կուլանէր իր այնքան
տարբերին ի վեր: Բայց անուանքն առէլ
կը սկսէր: Անտ այս պատահասեւ. զի մը
աւտուած էր այս արտին կէտը, որ միայն
մէկ կողմ կը ծռէր:

Երբեմն Բողբիլ Մակ Վարձանի վրայ կը
խոտել և կը դարձապի: Այն աստե Մա-
րիկա կը հանդարտացողչները կարծեմ
բացալայ է, կ'ըսէր: Ձե՛ր ըսած թէ համ-
բողորոշեան համար կը մեկնէ: — Իրաւ-
է, կ'ըսէր Բողբիլ մտային: Անկախ ստա-
նութիւն ունէր այսպէս աներկուրթ ը-
լլալու: Բայց ոչ այսպէս զուս: Երբու կամ
երբեւ անպակ Ներկուրթ ըմ Արմէ՛ր փողոցը
հանդէս հանկարծ: Համար թէ արդեօր Պ.
Ժան Խա զարմէր է իր համբողջութե-
նէն: Ժան Վարձան շուշ — պատահական
ստուա:

Բողբիլ չուցեց ասէլ տեղեկութիւն առ-

ԻՍԱՅԵԱՆ ՍԱՆՈՒԹԻ
ԹԵՅԱՍԵՂԱՆԸ

Անցեալ կիրակի, Սեբէր Սամուրե-Մու-
րաբանն փարտարանի հանդիսանալին,
հաւաքաժողովը եղաւ իր, Խալիսանի նախ-
կին ասեղուն և իրենց համակիր քար-
էն կաններու, որոնք ջանքի մը ժամ, ընկ-
— րական հանձնէլ միտքարկուն մը մէջ, վեր-
ապրեցան ևս երկուշերկն իրենց պարտ-
— ցարկին շարքը օրերը:

Միտքեան ժաշկան անդամները, իրենց
կարելին ըրին դո՛ւս ձգելու համար, իրենց
հրաւրէին պատասխանող հիւրերը, որոնք
անկախաւանէն շատ առէլ մեծ թիւով
կուլթաճա՛ծ էին ներկայ ըլլալու այս մը-
տարկի հանդիսանալին, հակառակ ուս-
տանաւ օգէն և հանդիսաւարկային հնաւ —
ւորութեան:

Վարչութեան փոխ-ասնակալուրէ՛ն Տե-
կին Չելիկիւրեան, հանդիսանալին խա-
— ցումը կատարելով, ըսէ՛ր հարկեմ Միտ-
քեան ասնակալու Գ. Ճալոյեանը, որ Փա-
րիկի Սամուրեյի հիմնադրութեան համա-
տե պատմութիւնը ըրաւ և թարգմանը
հանդիսացաւ: Վարձարանին րոլին անց —
նող քաղցը Խալիսանցիներու: Խալիսաւա-
րկութեան զգալուածներուն, հանդէպ կրթու-
թեան այս փառարանին հիմնադր — բա-
րակարգի՝ Յովհաննէս և Մկրտիչ Խալի-
սանի:

Ներկայ ասեղն, զուգարկուելով վար-
— արանին հիմնադրութեան համա-
նախակից նորահասարակութեան զիւր մը
ուշից Պոլիս, Խալիսանի տեսչութեան,
իրեն քարոյական ողջն մասնակց —
թեան, այս տարուան ընթացիկն ծաղը-
ւած հանդիսանալին:

Վարչութեան ասնակալուրէ՛ն Օր. Հը-
րա Պափայեանն Խալիսանի նորարդին ըն-
թացարաններին, կը կարդէր, զգույս —
կարծեմար մը, իր թարմ տպաւորու-
թեանը յայտնէր, կրթական այս շար-
— կին ասէլ իր ապրած տարիներուն և այն
անուանալի յիշատակներին որոնք միշտ
գրչուածն էր մասն ամէն մէկ աշակեր-
տի հոգիին խորը, երկար տարիներ ըն-
թացիկ, վարձարանին գրուր այս:

Խալիսան Սամուր Միտքեանը 61 տարե-
կան հնուրին մը տնի, հիմնաւած ըլ-
— լալով 1908ին: Իր գործունէութեան առա-
ւին շրթաքը գրեթէ տեսած է ևեթ տա-
րի, ինչէն եղեռնի շարաքատակ թուա-
կանը:

Իր զեղանակ տեղեկութիւն մէջ (*),
Սամուրը կուսայ իր համառու պատմու-
թեանը, հիմնադրութեան մինչեւ 1914,
չեկելով դիտարու հանդիսանալին իր
բարձրագոյնին գործունէութեան, քարե-
սիրական, կրթական, մշակութային, դը-
րական ու զեղարուեստական ընդառա-
նութեւ մէջ, զոր կարգաճ մանթը զորդ ու
արուեստագէտ Գրիգոր—Վահան:

Իրեն յալըրեց, ձեռնադաշակի վար-

պետ Հրանդ Գեղորդեան որ իր հայրենա-
լունէն եղանակներով, սրանին ոգեւորու —
թեանը ասեղացը, ինչպէս պիտի ընէր մէջ
ընդ մէջ, հանդիսի ամրեղը տեղադր —
թեան:

Ապա, Պ. Գրիգոր — Վահան, յանդա-
րատեց, ասեղուն վրայ զեղարուեստա —
պետ քանի մը ստեղծեց, հարաբարեւոր
միտքով սեղանապարտին իր պարունքի:
Վարձարան Խալիսանցիներին ծնունդ,
յալըրդարար ըսէ՛ր հրաւրեց ներկաներին
անոնց, որոնք արուեստի առաւել կամ
նուազ շնորհ մը ունէին ցուցարարելու:

Ջերմորեն ծախհանարուեան, իրենց
արտասանութիւններու ու երդերով, դը-
րատաններ Պաղեկեան և Տէրփիլեան, Ս.
Երանեան, Խալիլի պարտախոսքին նախ-
կին Խալիսանցի զոյգը որ ու ի վերջի
զուարթարան Միշտ Սեղանաւանէն, որ
հանձնէ զրուստներ պատմէլ ըսաւ, ար-
տանքին կրտսեր մը Սալայթ Նովայի:

Ամէնէն ետքը, հանդէսին զեկալարը
խօսքը առաւ Պ. Ֆրեդուրէր Ճէլայի, որ
իւր ներկայութեամբ կ'ըսէր իր պատուաւ-
ուն հաւաքողիցը: Պ. Ճէլայի, դուստ —
տանի իր խօսքը ըրաւ: Սամուր Մու-
— րաբան և չեկելով Պոլսոյ իր այցելու —
թեանը ասէլ ասա՛ծ՝ կիր մտնէն ծանոթե-
լանքը և Խալիսանի պարտախոսքին նախ-
կանը կրթական հաստատութեան մը կա-
տարած հանդարտու պերկն հայ համալս —
գէն մէջ, յորդորեց որ նորահաս սերուն-
դը չմոռնայ իր զիւղեցիկ մայրենի լն —
դուն:

Փառանաւոր առաջնածն ըլլալով, դը-
մարտար կարելի չէլաւ: Իրենց մաս-
նակցուելուն ընկերու արամաճողը կար
մը որիւք արմէ՛ցնելու զեղարուեստական
կերպիւրթը վաշեկու:

Միտքեան ասնակալուր, իր
հարահալուրթութիւնները յայտնելով ներ-
— կաններու իրենց ըրած զարկանքներուն
համար, մասնաւորապէս ընդգծեց
քարոյական վերակարգը որը Միշ —
տեանն հայրենի քոյոյ ասէլն աշտուրէն
արամաղելով իրենց զիւղեցիկ արա՛ծ
սոյն հաւաքողին համար:

ՆԵՐԿԱՅ ՄԸ

(*) ԽԻՄ — Կը կրտաւարակեմք առա-
մին:

ՀԱՅՏԻԱԿԱՆ ԱՌԱՅՈՒՆԻ

— Ձին ու ջորին կուլ ըրին, էշը զնոց
ոռոյն ըրէ:

— Մէկ տուն՝ երկու տանտիկին, աւել
չէ տաննի գետին:

— Տրեղուրէ չապիկը բաւ համարէ,
կեպուրդաթ չորաբալ կ'ունենան:

— Ամուսնութիւնը խորհրդային երկրէ
մտնելու պէս քան մըն է: մտնել կայ,
զուրաւ կ'ըլլէ չէլայ:

սարկերը կանգնին ցուրալը կը զգան, ծն-
րերն ալ գերեզմանին ցուրալ: Չորաբա-
տանները այս խոյե՛ց պատահանէ:

ԳՈՒՈՒ ՂԷ.

ԻԿՂԸ ՀԱՅԱՏԸ ՃՐԱԳԻ ՄԸ
ՅԵՏԻՄ ԵՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆԵՐԸ

Օր մը Ժան Վարձան իր անդուրիւն
վար ինչաւ, երեք շալլ տառա փողոցը,
ջաթի մը վրայ նստաւ, հնչաւ այն արեւոյ
որ Երեւան Տին ինչկեր կամարը զառմէ ի
զինք կըր և խորհէր: Հոն ջաթի մը ըսող
կեպուր, սպա վեր կուս նոցէն: Ժամա —
ցուցին վերին ճօճուրը եղաւ ասիկա —
Յալըրը որ դուրս չէլաւ տունէն: Միտք
օրն այլ անդիպել չէլաւ:

Իր դանադարութեան, որ անոր պարզուն
ընթերցել կը պատահարէր, այսինքն ջաթի
մը կապուած կամ ջաթի մը իր դանադարութե-
— ղին մը խոյե՛ց հարաւոր, թիպարէն հոյ՛ց
պիտիւնէ մէջ նայելով զուրկ:

Բայց երէկ քան մը չէր կերեր, խոյե՛ց
սիրելի:

— Կերպ, պատասխանեց Ժան Վալ —
ման:

— Պաղար բոլորովին ընցուն է:

— Զուրին փարըլ նայէ, որ պարպուած
է:

ՎԻՔԻՐՈՒ ՉԻԿՈ

(Տար.)

«ՅՈՒՆԱՆ» ԹԵՐԳՈՒՆԸ (684)

ԹԵՐԳ ԻԱՌՆԵՐԸ

Պ. ՄԱՍ

ՄԱՐԻԿՈ

— * —

ՆԵՐԿՈՐԻ ԳԻՐԻՐ

Մարիկան առ Բողբիլ ամենադարձար
մաքրակամութիւն մը կար որ ընթացող
և զրթիկ մեկնարար ընելու կուսար Բո-
ղբիլին որ փոփոքուրէ կը Մարիկանին
Բողբիլ Պ. Մարիկան կողմէ՛ս Մարիկան
կամ մը կը դարձը ևս այս կամքին հա-
մա՛ն կը կարուրէր:

Առանցք անոր քան մը բաւելու. հարկ
չէր ունեցար, Բողբիլ անոր լոյս զիտա —
րուրեանը սինկարին թայց յայտնի
գործեր կը կրէր որ Բողբիլին կը հնա —
ւանքէր: Իր քաղցը հանդարտութիւնն էր
— ինչէն ինչ որ Մարիկան կը մտնար: Այս
հանդարտութեան համար անհնելին էա —

«ՀՈՂԻԻ ՔԱՋ»

ՅՈՒՇԱՄԱՏԵԱՆ ՆԵՐՍԷ ՄԵԼԻՌԱՎԱԳՆԵՐ ԱՐԻՒ

—

Մեր բարձրաստիճան կերպին մէջ, քանի՜ հոգի կրնայ համարել որ արդարացուցա՜յն ըլլան այն կողմերը։ Մանաւորական վերջին 25-30 տարեկան ընթացքին։ Մակամարիկներն մէկն ալ Արարչաւ տալիսն արեւոյ տառնորդը, Ներսէս Արք. Մեկեմեանդեան, որուն ժառանգ զոյգը հարգարժան էինք երէկ։

Սասոր հ'ուզէինք պարզել ջանի մը յառա՜յնական գիծերը, իր բազմամեայ գործունէութիւնն։

Ծնած 1866ին, Նարաթի մէջ, հորն-դուցեալ տառնորդը իր զարգացմանը բեր-ջանն աւարտելիս անմիջապէս վերը կը նստարկու աւուստընովման, սկսելով իր հայրենի գիւղէն։

Այդ հանրամուտը գործունէութիւնը կը շարունակուի 1880ին մինչեւ 1896, երբ ցարկան իշխանութիւնը կը փակէր հայ-կական զարգացիները։

Խորապէս տարուործ՝ աւելի զարգաւ-նալու եւ ժողովուրդին ծառայելու խոն-դալատութեամբ, երեսուսորդ Մեկե-մեանդեան բարեկարգ մը շնորհիւ կը մտնէ ֆեֆերմարտի համալսարանը, իր-բաւարարութիւնն աւանդելով։ Այդ ջրէն ա-նին եր որ կ'ուսումնասիրէր Հայ. եկե-ղեցւոյ Բրաւուները, ինչո՞ւ դրբի մը վե-րանկուր համար (երկու տարու)։

Համալսարանի շրջանը հաւորակ էա՞յր փարպախեա (1900), փառաշուր այսպ զի-տանապա երբեման Հայրիկին (1906)։ Երկու տարի ալ արարական՝ իրենի Ս. Նայ ապրիլ։

Ձանապա՜յն պաշտամարտութիւններ ի վերջոյ գնե՞րը կ'ուսումնասիրէր իրանման Արարչականին, որուն տառնորդ կ'ըն-տարի 1913ին։ (Նպիկեթաթի 1916ին, Արեւիկեթաթի 1917ին)։

Այդ խորաշուր եւ բարձրաստիճան թե-մին մէջ էր որ Ներսէս Արք. Մեկեմեանդե-ան կը բուրբէր իր գործունէութեան աճե-նէն արդիւնաւոր եւ զիջ մը ալ երկուսը - կան ջրէնդ։

Որքան՞ արտաքին եւ ներքին տայնադ-նելը իր համար միայն, ժամանարային 1921ին էլ ի վեր։

Այդ ջրէնման, Արարչականին թեմա-կան կապիտալներովմանը կրնար բրբիւ-տակար ծառայել, շատ մը տեսակէն - բով։ Առաջնորդը ի՞նչ Պոլսոյ երկրներն պատերազմներուն ըստը դիբը եւ Նեի-րեանկութիւնը կը փայլէր Թեմիսի մէջ, իրենն է խալիֆա՞ն ։

Դիտարարարար երկար շտեկեցին շինա-րար գործունէութեան պատահականութեան-ըր, իրենն Նեանտը երկրներն մէջ կը -տարունակ փոփոխութեանը, — ընկերաւ-յին թէ՛ թաղաքական։

Նոր օրէնք մը, որ միայն Հայկական

1906ը զուգարդիկեցու. Ներսէս Արք. Մեկեմեանդեանի ծննդեան 102ամեակին եւ ժառանգ 20ամեակին։ Ու այդ առթիւ-յոր ընկանակ հանդիսութիւնները տեղի ունեցան յամալսարան Թաւրիկի մէջ, որ հայ եկեղեցւոյ տիկար պապարկութեան-բաղձ 35 տարի, 1913ին մինչեւ 1948 ժառանգը փարթ Արարչականին թեմի տառնորդի պաշտօնը։

Նոր տեսանք յորեկանի նախարակին հրապարակ հանձնած Յուժանա՜յնը նշարկուած մէջ Նպրկարակներն կեան-քին եւ զորքին։ Այս համարով հրատա-րակիչ ծարձիկը՝ Արարչականին Հա-յոյ թեմական Խորհուրդը, յարգանքի ու ոգեկրօնակ փորձ մը կը կատարէ միայ-նութեան կոնդիկով ըստմանայն գործուն-նէութիւնն ու փառատիր սիւնիկը երեսու-տաշատ Հայուն՝ իր ծննդավայրէն մին -

յատուկ չէր, իտտօրէն կաշիանդից հայի-զարգացիները գործունէութիւնը։ Հայոց -իմէն անդամ զարմա. օտար ինչու, ար-տաճուած միայն իրենի զանգերը եւ -ծարք։

Մերունապարդ տառնորդը անկարելին փորձել, վերահաստատելու համար նախ-նելի իրաւունքները։ Հայիկ կարելի էր հա-նուր, բարեկրօնականին ապահովել։ Ինքն ալ կը զարք թէ խալիֆաները պատ-մաութեան սնցած են այլեւս։

Իր արքիւ թէ՛ խոր վերքերը բացուի, նաեւ, Հայաստանի խորհրդային իշխա-նութիւնը, անիմա՞յն հեռադիտուող կա-տարիկներ, անհանդիս զանիւր տարբերով։

Տառն անդամ տառք մեկնով փորձը -ցին հեռադիկն գնե՞րը կամ կան ինչ-նչովով ինքնա՞յնի իրայն։

Ներսէս Արք. հրաժարական առուս քա-նէ մը անդամ։ Բայց Արարչականին թե-մական Խորհուրդը միշտ ալ մեքեթի, խորապէս փառաշուրով իր տառնորդը Նախընտարական ծառայութիւնը եւ հա-տաճարութիւնը։

Երկրորդ աշխարհամարտին ետք, ու -րէջ խաղ մը փորձեցին, ինքնա՞յնի հրա-ւերակով ըստմարտիկ տառնորդը, եկե-ղեցական փարպին տալիս։ Ներսէս Արք. Նախընտարիկը դիտուէր պիտա՞րքէն։ Եւ մինչեւ վերջին ընտելը մնաց իր ժողո-ւրդիկին հետ, որուն համար այլեւս կը -րաժանակ մըն է հայկական Արարչական-ըր, համարձակով թէ՛ ազգային կաղա՜մ -կերպովմանը։

Մնաց բրբիւ. Նոյիկ. թա՛մ, տա՛նց աղ-բուկուս օրուան հովիւրէն։

29 Սեպտեմբեր 1948

Գ.

չեւ ելմիսանին, որ ուսած էր ան, մին-չեւ Արարչականին, որ բուրբուր էր իր կեանքին հասուն տարեկանը հանրաճարը գործունէութեան մը պատկով փառաու-րուած։

Հատորին խմբագրի՞ր իրանա՞յն ծա-նոթ ծառայարանին Արեւի Մամեան, երբ հարբիւր աւելի էկերու մէջ գաղտնար-է հին ու նոր փաստաւորար գործիկն -բուր եւ հանրային դէմքերը փայտը -թիւններն ու յուրերը Մեկեմեանդեան Արք.ի փոքրիկիկ կեանքին մասին։

Յուշանշանով չա՜նկան է կրկնակ պատմանովման։ Նայի օրովմանն հոն համալսարանիկ մեկով կը ներկայացուի Նայ եկեղեցւոյ ժամանակակից պատմու-թեան նախկան գիծերին մէջ հանդի-սացող բարձրաստիճան հոգեարարակի մը եկեղեցական, կրթական, զբոսական եւ հանրային գործունէութիւնը, այսպ ու-րովմանեա՞յն այդ պատկերացումներն մէջ ցուցուի կը զուտա՞յն հարեանա՜յնը կրե-րարականի փայլուն գիտարիւր։

Մեր ժամանակակից պատմութեան մէջ մեքե ունեցե՞րը հոգեարարակներն Նայը որ, որ իր ժառը ինքնով, հոգեկան բարձր թիւններով չէ, անստանալով, հանրային ծառայութեան ու գիտարարութեան ղեկով ան ու կելու տեսն այն անմիջելի իր-բարքութեան, թէ՛ Հայաստանիցայն եկեղե-ցին անմէկն տա՞մ ազգային հաստատու-թիւնն մէջ էր, ժողովրդական ծառայու-կիւղած հոգեար տուն մը ու նշ թիլ յուլ պաշտամուտները պարտաւորութեան ու պարտաւորութիւնն ունեցող հասարակա-նութիւնն մը։

Մեկեմեանդեան Արք. չուր՞ կէս դար ինչեղեցի նախկին իր ժողովուրդին՝ լի -յալ ինքնա՞յնի Մայրակներն մէջ, ըլլայ կրթական կեանքը հասարակին իրայ, ըլլայ եկեղեցւոյն պատմական կալուածներն պաշա-նուր։ Երկրակ կեանքին հայ պաշտպալական ժառ-տարու կրկնակ ժառարկը մէջ։

Մանաւորած արտըձ 35 տարի կըսու-սիրուած ու յարունա՞յն տառնորդը Ա. -տորարարականին Հայու թեման։

Փոքրիկայր կըսու-սիրուած ուսանելի կեանքի մը պատմութիւնն է, որ իրերա-յանը ինչեղեցի. հեղեղի մը մեկով կը պարզուի ընթերցողին աչքին առեւ։ Փոքրիկայր, օրովմանն 1886ին, — կըս ուսանելի անդամ ըլլալով կը շը -սիրուէր ուսուցչական տարաբրկ եւ, հե-տաւարար, հանրային գործի, — մինչեւ, իր ժառանգ Թուականը՝ 1948, հայ կեանքը արժանաւորել վերկայնաստիճանը գործունէութեան։ Տարեկան, կը ժառ-յոյ ժամանակակից վերկայնաստիճանը արարուի, ջանի որ զեկերու ինքնա՞յն ըստ, ըլլայ այն եւ զգաստ իմա՞մանման, ըստեկն կեանքին թիւնընթացները՝ միշտ անկախնորար մնալով պատմութեան մայ-նին։

Արարչաւ, մէկ հոգեարարական զուտին մէջ բաժան չէ կամբեր դիտարարար անտեր, որտե՞ր, օրենքի, մէկ արդաստ -դրական պաշարուր արտ օրենքն օրովիկ կեցան հայ յեղափոխականներուն, կամ՝

եկեղեցական կալուածներու գրա՞ման եւ հայ կրթականներու փախ՜նակ ժամանակը, ընթանի իրենթաններու կողքին մնացիկ մեկնովով հաստակելու ուսու կառարարու-թեան հրամանին, Մե՛կ յեղու նաեւ, իր-ըր անոնց, որ հայ-թաթարական կրե-նքուր ջրէնման, 1905ի օրերուն, ժառ-ւ զրբուրային խալիկըր միջեկն զգիլ թիւն պաշտպանութիւն։

Ի դուր չէր, որ այդ Թուականներն Ձանգիկները Ղանդի կըսէ ժամպիկըր ար-տաճուա. Արարչականին ապաղայ տառ-նորդին, Բնիկի, Դրոյի, Մարտակ, Ա. զուլեկը Ռաշայի եւ ուրիշ կորիկներն կողմէ։

Յեկափոխական արժանաւորութիւններն եւ աշխատանքներու համար էր, որ ուս-տանական կառարարականն որոսովով կ'աղաղարուր իրեն, որ կը ժառը մինչեւ 1900։ Բանի մը տարի ետք զիջ իր ջրէ-նիցին Արարչականին, որ իրբեւ տեսն -նորը կը ծաւալէ կուսի գործունէութիւն մը, Թեմին անկեղս կի՜նակ կառարարու-թեան արձրթիկը զարգացական ջանքի մը հաստատումը, զիւրիկըր մէջ թէ՛ թե-րիկ, կը պարսկե՞րը Մեկեմեանդեան կը գործունէակ չէ, կըր այսոր, անոր մա՛նէն աւելի ջան երկու տաճանակ մը կա՞ր, զիւր կը խալիկ ու կը յիշուր հանրայինը գործունէութիւնը մե՛ծ հոգեարարակն, պարսկա՞յն պարսկա՞յն մէջ։

Յիշատակութեան արժանի կը մնայ միշտ անոր ունեցող նախախնայական գերը 1934ի օրերուն, կը Մայմամիկ, Ռաբիկով, ինչի եւ Թաւրիկ Հայրիկիցը գի՜թակ պատմաններու տակ կ'աղաղաւ-նէր հին Նախիկեանն եւ Դարալուրա՛յն թուրք բանակներու Արարչականին յե՛ր -խոստումներ Նեանտեանը։ Դայմանութե-թիւնն մըր տայի ճիւղանմանը աղաղակ պարտաւորութիւններ կի՜նակ անոր ուսե-րանն իրայ։ Տարբէ մը կա՞ր, 1915ին, որ անգամ Առաջարարականին Հայու թեման մէկ կարեւոր թեմն էր, որ կը թալիկ Սա-մալայի գիւղերը եւ հարկի կը կրկն լըն-սիլ այդին իշխանները փրկելու գործին գործ մը որ օրենքանիկ նախընտմով զը-րուս կը հանրէ ան։

Երեսուսորդութեան արժանի մըր էր, որ կ'ընտարուր իրեն, կըր կամբիկութիւնն արտուով 1917ին կը նշանակուէր անտ-նորը Հայոց Առաջարարականին։

Հատորին մէջ տեղ զուս գրութիւն -ներէն օմանք կ'անդարդապա՛ն Մեկե-մեանդեան Արք.ի 1920-1948ի տարեկանը գործունէութեան։ Տարեկան, կը ժառ-յոյ հայ եկեղեցւոյ եւ հոգե-արարականի զուր ինքնա՞յնի անտեր հաստանման, կըր Աղաւստ եկեղեցւոյ յոր-մոյթ ստեղծելու ինչիկը. զապա՞տիկ եւ դրա՞րէր փայլի դարարար ինքնա՞յն հե-ղափոխութիւնը եւ ջրա՞տիկ եկեղեցական կաթմակարդութիւնը հայրենի հողին մը-կան եւ, ինքնա՞յն, կըր կամբիկութիւնն արժանա՞յն ճիւղանման (աւելի ծանոթ Անկա անունին տակ) իրեն գործիկը կը գործե՞րը Ղանտեան եւ կալիկութեան շնորհ-թեման գործակալները։ Արարչականին թեմէն հեռանկեցու համար Արեւի Մե-կեմեանդեանը իրբեւ անարարայն տարը 1945-46ի օրերուն եւս փորձել արիկ կառարարութիւնն այս ուղղութեանը, օյ -տառնովով թաղաքական պատմն առիթն -րէն, սակայն յուրու աղաքանկութիւն կը դը-րեւ պիտի եկեղեցի նորին։ Մեկեմեանդե-ան Արք.ի արք եւ խա՛նան կեցունա՞յն եւ անոր փայլուն մե՛ծ ժողովրդապա-լանութեան։

Յուշանշաններ հարուստ է մեծ հոգե-արարականին կեանքին եւ գործին նախ-րուած ինքնովով, որոնց ինքնա՞յնիկովով ցալուսի կը զառնա՞յն ժողովրդապէ՛ր հոգ-ապալանելու պաշտառ զեմակով։

Այս մեկով արժանի տուրք մըր է, որ կը ժառուցուի հանդէպ մե՛կ մըր, որ կը նախընտմէ ու գործով, իմացական փա-տա՞նքով (*), կորովի կեցունա՞յնով եւ աղաղակին հարցերու. ինչպա՞տիկ ունեցող կը որդիկան ժողովրդները կ'աղաղակ կը նկատուի լուսավարչ զեմ մը հայ եկեղե-ցական դասին մէջ։

Ժ. ՄԻՐՅԱՆԵԱՆ

(*) Այս ուղղութեամբ արժանապիկեթ, թէ՛ իր օրքին կը պատկա՞մի շնորհք եկե-ղեցական իրաւունքն արալուսակի խալիկը, որ Հայոց՝ Սեկեղայն կամանակարարով ամենէն յուրը գործունէ է, ինչպէս իր հաստատմ. նախըն Ա.։

ՆՆ ՄԻՐՅԱՆԵԱՆ

ՁԵՄ ԱՐԻՒՆԵՐ

(ՎԵՊ)

Մակամարար աղբիկը արեւմէ թուրքոյին մասքեր էր այդ հեռաւոր թեմիսանման, որ այսօրեա յանրա՞յն երեսուն կիլոյր հոգե-րանական փայլեկներն մը մէջ։ Ջարտիկ այդ կարեկին երկուստարդը մէկ կը տես-նէր իւրեկի հալաւաւորելը։ Այսպէս ու-րեմե, երբ հեռանալու օրը վաճա՞ն այնն -յութեան կեաւ, Ջարտիկ արդէն անոր հանդէպ թեմիսանման զգացումով մը լըց-տան էր։

Եւ սակայն կարեկին երկուստարդը հա-մալիկերի արտաճելը մը ունէր, երկայնա՞ւ -հասակ, բարեկարգ, խուրը, անիկեթ աշ-քերով ու ծուրը խառնակը պիտիկով։ Սեխտ հալաւաւորը կըրկով հալաւան էր եւ թանա զըրքեցին չէր երեսուր, ինչպէս տառնին փայլեկներն Սուրբիկ հանրի գիտակ տուաւ իր աղկան։

Իր խառնկութիւնն ալ հանձնէ էր եւ

ցոյց կուտար թէ վաճա՞ն յուրը զարգա-ւ ջան մը տեսանք երկուստարդ մըր էր։ Եւ սակայն յուրու այս տառնկութիւն -ները չէր ունէր ծիծաղել Ջարտիկ, որ պաղ վերաբարձու մը ունեցուր իր թեմ -նաճանկին հանդէպ։ Վաճա՞ն, ի բնէ կըր -լուտ, ինչն ալ չհաստատակեցաւ ժողու-թեան ցոյց տալ, թե՛ն տառնին վարկիւս-նէն հրապարկուած իր մանկամարդ աղը-րէն գիւղեկոյրթեմէն։

Մեկնիկն ետքը, կըր Բարսեղ Էփենիսի տաճանին մնաց իր կնով հեւ, հարցա՞յն։

— Ինչեղս գտար փախե վաճա՞նք։

— Ծառ շնորհով մէկ կըրեալ։

— Բայց տեսա՞յր Ջարտիկին զիջ մը պաղ կը վարեալ։...

— Ենչե՞՞ համար։

— Ձեմ փախը, պատասխանեց կինը, կարելի է տառնին անդամ տեղանքը հա-մար... Ջարտիկին գիտեաւ ա, զիջ մը մա-ղս փախուցէ է... մանաւորը որ միայն վաճա՞նն ալ կը քալուէր...

— Ինչ կ'ըսեմ, Ջարտիկին յարմար ամուսնի մը չէ՞...

— Հիմա մէկէն ի մէկ բան մը չեմ կըր-նար բուլ... Թող ջանի մը անդամ տե-ղանք մը... սակե՛ գտա նախեք աչ -մէկինս ինչ պիտի ըսէ։

— Ինչ կ'ուրեալ որ բնէ, տասնիկ շնոր-հով մարդ շատ չի քալուի։

— Անչէ, բայց զամ միայրը օրեւէ է, պատասխանեց Սուրբիկ հանրի։

— Ինչ ըսել է միայրը օրեւէ է, խոսէ,

ստեղծեց, զուցե Բարսեղ Էփենիսի, որ կը զարք թէ իր կնով լըսողին տակ բան մը կար։

Սուրբիկ հանրի իր ամուսնային պատ -մեք, տառնին անդամ ըլլալով, լուսնի մը տեսնական տառնկութիւններ, Բարսեղ Էփենիկը բարկեցաւ, ասոր յատուկութեան։

— Ինչ, այդ անժամով ջոմիկուններն կը համարանկել իր աղէկն աշտ տեկերը եւ Ջարտիկն ալ իսկե՛ր կը դիտը տնոր...։

Յոյնացեալ թուրք է գիտել տուաւ Սուրբիկ հանրի, զիջ մը շախմատեց երես տարի աչը մարտուն։

— Ինչը փախուցանելին ըրուա կեաւ զնայ։ Ինչ ըսի, տունէն գո՞ւր ղեմակէ՞ն... սակե՛ գտա մըրեւ կ'անցնէր որ ա-նա՛կի մըրեւր ունի։

— Ծանոթ, աղբիկներն ուղիւր յանցանք մը չէ եւս, պատասխանեց Սուրբիկ հա-նրի, շատ ալ ինտուկիկ մէկը չէ...

— Ինչ, զիջ Բարսեղ Էփենիկը, րո՞նք այ Ջարտիկին իսկեղս եւ...

— Զէ, ընդհատակուն, եւ կըրն ալ ը-սի որ անանկ մէկէն ի մէկ որոտում չի արուր, հարցնել, փառանք, աղէկ եւր հախմա՞նը իր գործն ու հիւանդ։

— Սակեա մաղէկ ան, քառաց Բա-րսեղ Էփենիկը, որ կը տեսնէր թէ Սուրբիկ հանրի արժանա՞յնը իր Լեւոնը իրբեւ յուրը թեմիսանմ. ըր ընդունուի։

ԵՐՈՒՆԱՅ ՕՏԵԱՆ

(25 - ՇԱՐԻ-)

ԷՄԱՅՏԱՆԻ ՇԱՄԱՆԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԷՄԱՅՏԱՆ ՍԱՆՈՒՅ ՄԻՌՈՒԹԱՆ
ԵՒ ՎԵՏԱՄԱՆԱՆ ԳՐԻՄՆԵՆԴՈՒԹԻՒՆ

ԽՐԱ.— Ինչպէս գրած էինք, ստորիս
կը կտարապանեմք, իրիկս իր փառով
րեան կոնար, կայանի Սմանդ Միւռ —
րեան վերանայ տնիկապիր կարգա-
դատ Յովնաթ 18ի րէյապանային առ-
բիւն:

1908ին, Էրր Օսմ. Սահմանադրութիւն
կը հռչակուի, մեծ դարկ կը արուի հան-
րային կրթութիւն: Ամէն կողմ, կրթա —
կան միութիւններ կը հիմնուին, որոնց-
մէ իւրաքանչիւր կը շրջանակին մէջ ար-
գիւնադար գործունէութեան կը լծուի:

Բերայ մէջ եւս հիւր կը դրուի հայա-
կան Սմանդ Միւռնական կը կը վարակու-
ող նոր տարին, նպատակ ունենայով:—

Ա) Խայկան վարժարանի նախկին սա-
նկերուն մէկն արարչական կայս մը հաս-
տասել՝ դաստիարակ մտղայներ կը կար-
մախիւրդով հանդիսներ:

Բ) Իր անդամներն մաստադրական եւ
ֆիզիքական ինքնագործարար համար
մէկնեցին հայկականը:

Գ) Խայկան վարժարանի աշակերտ —
ներուն մաստադրական եւ ֆիզիքական
գործարար նպատակ:

Դ) Սարգիս զատախանութիւններ, հիւր —
նէկ մասնագէտներ, ինտելլեկտուալ եւ շա-
ղապի աշակերտներուն յատկացնել մըբ-
ցանակ:

Ե) Վարժարանի կրթական մակարդա-
կին բարձրացման հոգատուն դռնուի:

Չ) Կարօտ աշակերտներուն օգնել՝ ա-
նանց խթանելով դրժնական պիտոյն:

Ի) Յանդակ շրջանաւարտներուն օժա-
ղապելին ընծայել:

Ը) Միւռնական անուանով շարուն մա-
նկերուն կրթութեան հոգս ստանանք:

ՎԵՏԱՄԱՆԱԿ

ԷՄԱՅՏԱՆ ՍԱՆՈՒՅ ՄԻՌՈՒԹԱՆ

1914ին, Խայկան Սմանդ Միւռնական
կը վերանայուի Էր Շարտարակին, որքե-
նքարուն հետեւեալ շահեկան տնիկուն —
թիւններ կը հաստատուն թէ այն կար-
ն վրտեման սահմանին մէջ յարգուն եւ ի-
րարեղծ կը առարարութիւններ:

Սմանդ Միւռնական կը հիմնադրու-
ն ընտրել ի իր վարժարաններէ մէջ
1904 առեկ կարտ աշակերտներու դպո-
ցանակ պիտոյն:

Իր նիւնական աշակցութեամբ, Խայ —
կան նախկին շրջանաւարտներին մէկը
արժանապատիւ հետեւեալ եւ Գար-
դիէ մէջ: Սմանդական եւ հայկ. Լրացուցիչ
դպրոցներուն հետեւող աշակերտներին

մը: Որչեղբուն եւ որր պատանի մը որուն
բարձրագոյն ուսման ծախքը հոգացան եւ
հինգ տարի:

Սարգսն եւ ամուսնային դուստրիճախքը
1912ին, որոնց հետեւան են 300ի մօտ
ունեցիկները (100ը ուսուցիչ, 150ը ուսա-
նող եւ մանցապար միութեան անդամներ):
Դատախանութեան զիտար նիւթերն Էր-
գոս են՝ Վեմոսակ մանկերուն՝ Տօքթ.
Պօղոսեան, Վերտեմոսիկ մարտուն ու դար-
գապուր՝ Փրօֆ. Ա. Նաւարթեան, Վեր-
տեմոսիկ Քրօքը դրականութեան վարչ —
Ա. Կուրթեան, Վեմոսիկ Էրր հիւր
դատախանութեան՝ Արա Մամիկոն —
եան, Պատերազմներ կը իրենց դիւր-
Գրիգոր Մարգարեան, Վերգըր եւ պար-
կան Կոմիտաս վարդապետ, Վալ աղբի մա-
գապուր՝ Քրօքը Տօքթ. Ամբրիւս եւ իր
ստուղծութիւնը՝ Մեթ. Քարապետեան կեն-
:

Միւռնական ունեցան եւ հայեւ կրտ-
նարակ զատախանութիւններ, որոնց նիւ-
թերն են կարճ Վեմոսիկները՝ Չապլի Է.
Ասատուր, Վերտեմոսիկ՝ Տօքթ. Պօ —
ղոսեան, Վեմոսիկանութեան՝ Յովհան-
նէս Հինգեան եւ Գրմանդ մարտախա-
րութիւններ: Շարուն Գրիգորն:

1913ի ամառնային դարձեցալի բաժա-
նաւորութեան նիւթերն են կարճ Վալ —
կանցեղ յարտերութիւններ որքե-
կանցեղներուն հետ՝ Մարգարեան Քրօքը.
Օրդանեան, Վարդապետութիւն՝ Ա.
Նիկողոսեան, Վերտեմոսեան Վալ ա —
ղուիցին՝ Վ. Փափախեան, Վալ րանա-
հաւաքիկներ, Տարտապետութիւններ եւ
կարմախութիւններ՝ Տօքթ. Մեկիկեան, Վեր-
տեմոսիկներ զատախանութեան մէջ՝ Յ. —
Բ. Սիւրենց, Վերտեմոսիկ Գրմապետ —
ութիւն՝ Հ. Սարեան եւ Քրմապետական
մանկավարժութեան դաս մը՝ Պօղոս
Գրիգորեան:

Խայկան Սմանդ Միւռնական նախ —
մանարկ կարճ եւ սարքուն հայեւ դրական
ստանկներուն շարք մը, նուրեւոր են —
ան Շարմի, Գրիգոր Չօքարիկ, Դանիէլ
Վարդանի, Ռուրիկ Չարգարեան, Յով-
հաննէս Մէկեան եւ Վեմոսիկներ զար-
նայապատման են Կոմիտաս վարդապետ
Դրիգոր Կոմիտ, Ռուրիկ Չարգարեան,
Երտեմոս Օսեան, Ալեքսանդր Փանոս —
եան, Մեկեան Կրտեան, կեն-:

Միւռնական ունեցան եւ նոյնպէս իր սե-
փական դպրոցարանն ու ընտանարան, ո-
րոնցմէ զարտուն են աշակերտութիւն եւ
ուսուցիչութիւն: Կարմախարդան եւ հայեւ
չապանակներ եւ միջնակարգութիւն —
ներ բարեխառնակ մեծարկներուն ի նը —
պատուն:

Գրիգոր Գրման եւ Վալ աղուր —
թեան զոյգ յորեկներուն ամուլով
Վերտեմոսեան սանդ անուին ասկ ասան-
ման եւ աշակերտ կը բարձրագոյն կը ի-
թութիւն տուր: Հոր:

Խայկան Սմանդ Միւռնական նախ —
մանարկ կարճ եւ նոյնպէս ստանկ վար-
ժարանի վաղեմի ուսուցիչ՝ Յակոբ
Գարգիլի զատախանայ յորեկներ: Միւռնական
պատախանայ անդամ կարճ

ՁԱՅՆԵՐ ԳԱՄԱՆԻՆ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՏԵՄԻՆԻ ՄԵՅ

ՏԵՄԻՆԻ.— Էր Էրբան, Տէօքթ. Ֆրանս —
սայի ամէնէն կենտունակ զարդութիւն
մէն էր: Հանդիսներ, ստանախառն —
Թիւններ, ներկայացումներ ու հրապ —
րակներ զատախանութիւններ զիտար կը
խաչանէին: Ետեւոր, Խանդ, Կիւլու, Կիւլու
էլ հայեւ կուսակցական հակադարտուն —
Թիւններ, Դանե Հարեկանցական Միւռ —
թիւններ, Ռատմադարձակներ կարճիկ
օրք: Ախտանակով կը զերիւններ մօտիկ
անցանք: Չայան այլեւս սիբիկ դարձան
դէմքեր՝ որոնք Խայկան մանկերն կը կո-
պէին գաղութին եւ որոնց խաբարուն էինք
հայեւիկ մեր ստորակ կենտիկ ընկալ-
նէ: Կարդուր հետզհետեւ կը պարզուի
կը լուսնին: Հին սերունդին դաս զի —
չէր մնացան են եւ տարբի բերան:

Էր Միւռնական Խայկան եւ Կոմիտաս վար-
դապետ: Սմանդ Միւռնական ստանկ շըբ-
նիկ ստանկաններ կարճ են Օր. Կա-
տարեան Գրիգորեան եւ Յ. Բ. Կիւրու —
նի, ստանկարկները Համարմանով Մ.
Համարմանով եւ Օր. Նուարդ Շարա-
րեան, հաւաքակալ Պետրոս Ալեքանդ, ան-
դամներ Օր. Տիւրքիկ Կարաւան (խա-
տարիկ Տիւրքի Ծ. Մարգարեան), Տիւրք. Դա-
հաւիկ Գարմէն, Տիւրքի Չապլի Ալեքանդ
եւ Կարմանիկ Շարապ:

Հայեւեան, իրենց դորմն անդամ վար-
չութեան մէջ դրժնան են, Տիւրքի Շար-
ապետ Մարգ, Օր. Միւռնական Չապ —
հապետ, Տիւրքի Քրօքարիկ Տ. Յակոբ —
արեւ, Օր. Միւռնական Վարդապետ, Օր.
Հայկունի Հանգեան, Արամ Մեկուրեան,
Աւար Բ. Կիւլու, Սահակ Միւռնական,
Հարաւ Քրօքարեան եւ Արմանիկ Տու —
խանեան, որոնք կարկերակեան սահմա-
նին մէջ հաստիկ արքիւրներ դաս —
մանակարար, պարճանակ եւ կապի եւ
օրդարար հանդիսացան են:

Խայկան բարեխառնարան պարկան
Չարքի Խայկան տարկան 100 ունիկ մե-
կանի նուիրատունութիւն մը քրճ եւ Մի-
ռնական:

Շարք 15 տարուն դորմնանութեան
կար, Խայկան Սմանդ Միւռնական զա-
րդական պայմաններուն հետեւեալ
կարմախարդուն են եւ Քրօքի կարմախ-
արդարութեան զանապետ Յովհան —
նէս Կիւլուիկեանի մօտ պէս դրժնան իր
100 ունիկ պարտաւոր դասն ու արքե —
թեպարեան, Սահակ Միւռնականի եւ ըն-
կանցեան ստանդարտութեամբ եւ հաս-
նալիկութեամբ տարմարդուն են Մ. Փրօքիկան
հիւանդանոցին, ուր ի լքանակ Խայկան
բարեխառնարան մահին մը հաստատուն
է:

մեկուսացան: Այժմ, անհետադրներու
կարգը կարճ եւ միւրեւ սերունդին: Այն,
որ ստանախանի անցնէին եւ դորմարա-
նային կատարող պայմաններուն մէջ տըբ-
նայան աշխատէին կար, փոքր զիւրք մը
սպասանակ էր իր զատախանան: Անոր
սը կը մէկնին անդար: Դախար Խար —
կանութեան եւ որ նորերն մէջ շատ զի-
ւրք կը հետեւին աղային կենտիկ: Ա-
նոնց մօտ կը պակտի աղայներութիւն եւ
այն զգարմաններն որ յառուկ էին իրենց
նախորդ սերունդին: Անոնք մեղադրե-
լի չեն անոր: Մեր աղային դրժա-
ստութեան արքիւրն են այլ:

Այս մօայլ ու անփառունակ պատկերին
առկէ միջիւրդարական երեւոյթ մըն եւ Կա-
պուտ իմաշի պարզը: Մեր ընկերակի-
նը նիւթերուն թէ բարակական դժուարին
պայմաններուն մէջ մեծ գոյգոյր լուսար կը
յաւանկին կանդուն պայմէ զոյգ յատաւոր
հաստատութիւններ Օր. Թիւրքի փոքր յատ-
ման եւ աշխատանքին արկան ուղիկանցին
մէջ տարտերը, սակայն փիլարար զիւր
Օր. Կիւր եւ այլ հայեւանակող մեր հո-
գիւրներ կը տարտեր յատաւոր հետա-
կարեւոր:

Յանդակ Միւռնական Կիւրիկ Կար, Կա-
պուտ իմաշի մասնահայր կարմարկ —
պատ մը անաղային դարձան Միւռնիկ —
ներու Օրք, մասնահայրութեամբ զարդուն
աշակերտներուն: Տիւրքայ զարաղակ-
տարանի արքե՝ խորուն մնողներ, որոնք
դժանդար պայմաններն ու Հ. Բ. Կիւր Միւռնական անդամներ, սերուն-
ներուն շարք — յորդարուն անհամար կը
սարկան հայեւանիկ բացուցին:

Եւ ան, ընկնի լքալ կուսուն շարկի
դարձեցին երեւեալ աշակերտներ՝ մաս-
տաւորական երեսուն հոգի, որոնց տարբեր,
բացի զանի մը պարմանիկներ, կը տա —
րարերն ճէն 10ի մէկն: Միւրեւոր Խար —
հին մէջ կը զարդուց շահանալող անիկ սե-
նը կը նշարկուի: Ինչէ ե պատանակ
մնողներուն անդամութիւնը թէ ըն, ան —
յարկան այլ պարմաններ հետեւ կը պակտեն
այս տղանքն ու արքիւրները աղային ա-
ռուկ իրքեմութիւն: Սակայն, յալ եւ որ
անցնիլք տաւոր խորանալուն:

Ռատուցուի Տիւրք. Մարի Կարապետ —
եան կը բացման դրժար զիւրեւոյթով, Կա-
պուտ իմաշի կողմէ մարմանները բըս-
եկաններուն եւ պարզան իմ խորեւորա-
նները որոնց զարմախարկով մասնահայր
կը շարմանիլ կը կրթական դորմնան —
թիւնը: Սեւոր աշակերտները կրքիկին
հինգ կողմ իմ խորեւորներ, դրժարիկ տըբ-
ման Կիւր կը ստեղծուի:

Այս պիտան արտասանութեանը, հա-
նէլի անմեղանիկ շրքերի արճակունսն:

Բարդի այլ մայրախանութեան:

Մեզ տարկուն շատ կարիկ Պ. Պ.
Մարտի Չարքարեանի, Խուրդար Կա-
տարեան եւ Հայկունի Քաշեանի, որոնք
համարուն իրենց հայեւորութեան ճէ —
ստեղին մայրիկին լքուի ուսման անհր —
մեղանութիւն: Հայեւորեան մէկն Խար —
փիւրք ծաղման վաղեմի ստանդակ մաս-
տաւորներն եւ բարքին անդորութիւնը՝
այլ անմիւթական պատախանի զիւր
պարզարկ արտաարար միջնեկներն պա-
կարին պատախան: Այժմ զանահայր —
արժանի նկատուցան: Կապուտ իմաշի նա-
խահանգական զիւր եւ թիւրքարեան
մնողներուն անպարտաւորական շարմիկ
իրենց երախտներուն հայեւի կրթական
կատարուն: Պ. Ե. Պատրեանի կողմէ վը-
րակ ներկաներուն կողմէ կարճ ինքնապի-
նայախառնութեան որոնց դրժարար
բարձրացան 1000 քրճանք: Տիւրքի Կար-
մանկարեւորութիւնը ինչպէս նախորդ տա-
րիկներ, զարմակ մասնահայրեան 100 քր-
քանգով:

Չորս պատանիներ կոպիական տարա-
կներով աշխատէին հայեւներն երկու պարքի-
րուն մայրիկ իւրկով: Մեկնարար կա —
տարք Օր. Ա. Կարապետեան, Միւռն —
կանցի Պօղոսեան զարքեր: Կապուտ պա-
պու կար: Իր օրհնութեաններով զարք —
ցական պիտոյնները բարձունք աշակեր-
տներուն:

Յայտարար զարմանիկ վրայ, Պ. Միւ-
ստար Պաշտարեան կը իրեն Տիւրքի պա-
պուտով մասնակցան կը իմարմանի
անդամները կը ապարտութիւնները տու-
ան շարքիկները ինքնարժանի թէ այլ
մարքերն մէջ արճանակող վերեւերն
մասին:

Հանդիպ վերջացան հանկիկ տպուա-
ւորութեան:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԻՐԹՈՒՆԸ (1885)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԻՐԹՈՒՆԸ
Գ. ՄԱ
ՄԱՐԻՒՍ
— Զ —
ՆՈՐԱՐԴ ԳԻՐԳ

— Անիկ կը հաստատուի թէ թուր խման
էր, բայց սակայն կերտուր կերտմ ըլ —
լանելը չապարդանքներ:

— Կ, Ինչ թիւի, քանի որ լուի ջուրի
անօրհնութիւն ունեցան:

— Շարքան Կոմիտասեանի այլ, եւ կըր
մեկունի մասնակի կերտուր շուտուի,
կըր Կոմիտասեանի:

— Վարդ զիւր ուսման:

— Կամ Երեւանական տնիկին: Ինչո՞ւ
այսր չէր ուսմը: ՄԻՔԻՔ վարդ զիւր
լուսմ Կրթի: Պիտիս թողուլ առանց
մեզ գոցելուն: Պատախանի կերտուր —
բիւ Կրթի շարքի:

— Պիտի մեկնի, ըստ զոնապարն:
Դոնապարնիկն հին դոնապար մը սըբ-
սան իտմ հանդ, որ կը բարախառնուի
անուսման տնը կը բուսներ, խոտերը կը
շարչի, ու միւսմանային անդաներով կը
մըմար:

Միւրք, ճերտիկ մը որ այնքան մա-
քուր է: Վախեակ մը պէս ճերտիկ է
իւնգը:

Դոնապարնիկն թաղիկ բոխիկներին մէ-
կն տեսն: Կար փոփոցին մայրէկ հանգեցի-
ր կողմէն զիսց աղաչել բոխիկին, որ
զայ միւրքն Երեւանիկն:

— Երեւոր յարկն է, ըստ բոխիկին:
Անմիւթաչիւս սեւեակներ կը մանիկ: Մերեւ-
ի ամենկին տնկէն չի շարքեր, այս
պատախաւս: Բանային դուրսն վրայ է
միւրք:

Բոխիկը տեսաւ Ժան Վարժարն եւ խոսե-
ցաւ հոր:

Երբ վար իջու, զոնապարնիկն հոր —
ցուց անիւ:

— Ի, Ինչպէս զարք, պարուն բոխիկ:

— Հիւանդը շատ հիւանդ է:

— Ինչն ունի:

— Ինչն քան եւ սընէն: Այս մարդը
կարմապաչա կերտակ թէ սիւրիկ անձ մը
կըրմնացանք է: Անպիտիկ կորուսաւ մը ք-
նոյր կը մեկնի:

(Շարք.)

ՎԻՐԹՈՐ ՀԻՒՊՈ

ՕՐՈՒՆԻ ԽՈՒՐԸ

ՕՐՈՒՆԱՆ ԴԵՊԵՐԵՐԸ

ՊԻԱՏԻՆԱՅԻ ՈՂԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

26 Յունուար 1957 :

Սև թուականի մը Յառաջի տարեգրութեան մէջ :

Տասնեակ տարի անցած է արդէն այն օրէն է վեր, երբ մեզմէ առ յաւելա երբեք չեմք ծառայել Միասնական, այս անգամ արեւմտեան իրաւ իրեն բաժնի ինչպէս պարտականութիւնը լիովին կատարած ըլլաւ : Գոհացողութեամբ :

Իր կենսւոր մտերմակարն էր Հայոց ժամանակակից պատմութեան :

Այսպէս Կուար Տամաշեան ընտանիքը իր ընտանիքի մէջ օրերուն, երբ արեւմտեան կուար Հայութիւնը օտանանան կարգաւորեան մայրաքաղաքին մէջնէն գաղտնի խղի անկիւնները :

Մնած Սկառաւոյ Հայկական մէկ աւանդին մէջ, պատանի տարեկէն իր ծնողքին հետ իր փոխադրելու Պոլս, ուր պիտի շարունակէր գաղտնի մէջ սկսած իր ուսումը : Անկողնայ միայն ընտանիքին պիտի հաստատէր ինքնին 1922, — Հայկական ձեռն ձեռնը :

Կնաճի անտրոյ պատմանները կը ստեղծէին սիրելի կոնտրոլին բաժնուրէն քրոջական զբաղակներին ի ինքիդ տպուկութիւնը :

Օժտուած զրկու, բնածին տաղանդով, շատ երկատու Տամաշեան իր նստուի լրագրութեան տաղարկը եւ լուսով կը գտնուի քննուած խորագրեր մը պայտաւայ օրով թերթերուն համար :

Բնածնայ վարչականի կապովնէն զբաղեցնող տակ իսկական տաղանդները Թերթ խորագրեր կը օրերուն : Տեսաւ Տամաշեանները կը առկայ թուր սեղծութիւններուն ու դիտարկումներուն, կը զննարկէր իր քննարկները, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան :

Օտ. Մամանդուրեան հոգեւորական մը տաղարկը կը իր քաղաքի իր տաղան : Լիւրսի ու զրկ կապովները կը քաղաքին : Արդիւ, Արտասահման, Կարմիր Յառաջ արտա թերթը կուտան իր հոգին խաղող մարտերուն ու զարգացումներուն : Մեն. սակայն իր հաշիւին ուսուցողութիւնը իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան :

Քննարկողութիւնը խաղողութեան իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան : Թերթի իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան :

Իսկ եւ իսկ պատերազմայ պատմութիւնը Հայոց իր կենսւոր, գաղտնի միջին եւ լոյս-քաղաքը :

Հրապարակողութիւնը իր անտրոյ թերթերուն էր, հոգեւոր պատմութիւնը իրեն տեսաւ : Ճիշդ ինչպէս ծնող իր կենսւոր անտրոյ թերթերուն դուր, Տեսաւ իր կարգաւոր թերթեր իր արտա ձեւերուն համար : 1925ին Գրառուածայ զարգացումը որոշ փոխ տառ-տառ կապովնէն պէտք ունէր աւելցնող թերթը, որ կարգաւոր զարգացումը իր անտրոյ թերթերուն, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան, Թերթի իր քննարկները լրագրութեան :

ԿԼԻՆ - ԲԻՆԶԱՆԻ ԳԻՐԹԻՒՆԸ

Յաւով կ'իմանանք թէ Յունուար 15ին, Լուս Անճելուրի մէջ, ուր հաստատուած էր քանի մը տարի է վեր, իր մահահանգան կ'ըստ է Տիկին Էլլեն-Բիւզանդ Բիւ - Բիւզանդ :

Պարագայուր, ընկի Ալեքսանդրապոլի, լուր 75 տարեկան, հարաշարի եւ կու - սակցական ընտանիք գործունէութիւն ու - նեցած է երկատուար տարեկէն : Ասարակէ կը Թիֆլիզի Յոյանական վարժարանը, իրտարանութեան հետեւած :

«Թալմա» կը պահանջէ, որ իրականութեան ըստի, որովհետեւ «հարաշարի կամերի» կ'ուզէ իմանալ ճշմարտութիւնը :

Արդիւ լուրերու համաձայն Անկիւրի կը կարեւոր օտանդակներին կուտայ աշխատանքներուն : Արդիւ հիւանդանոցի մը տարաւորութեան ուսուցիչն է առաջին հերթին : Լուրս եւս կը հաստատուած, թէ մեն օրերուն ընտանիքի կը արտի ինտու - ներուն :

Ինչ կը վերաբերէ Զոր. Օրդուրի, որ անտակ մը ինտուրնալը գործած է ժողովուրդի մը տաղանդական պայքարին, Բիւ Թիֆլիզի կը գտնուի : Արդիւ, առիթի պատճառով հարաշարեւոր զարգացումի ներկայութիւնը լուրսին մէջ : Իր շնորհիւ նաեւ, թէ նախկին Պիւրիֆիկի պետը շու մէջ քաղաքական գործունէութիւն պիտի ունենայ այս երկրին մէջ :

ԲԱՆԻ ՍԵ ՏՈՂԱԿ

ԻՍՏԱՆԲՈՒԼԸ, ունէր պարզեցին Տա - տանան կողմէ 32 ժամ անտուր գրառութիւնը : Իր հարաշարի, թէ արժանա - զինները քանդած են, մեն մասով, կը - զինի քննարկական արտաքինները, իսկ որոշ կամերներ ալ քանդ ու տաղան : Իրենց հետ : Լուս Թէ Արիֆ մաս - տան 70 Նիւլպաքի սպաննուած, իսկ 62 Նոյի ալ զերի տարուն է : Թէ Արիֆ լուս կը մայր իր կրտսերներուն մասին : Ի հարաշարեւոր Տա - տանի գրառութիւն, երկատուար օրդուր օրդու - հանք Սիւրի եւ, յատկապէս կը Արիֆ իրաւական կապովները : Ինչ կը վերա - ընկի իրաւական օրդուրին, կրկին ան - ցած ըլլալով օրդուրից Գաւրիէ մօ - տան գտնուող երկատուար քանդակող - զիններ : Ստորի կը գտնուի Հիւստանի հիւստանի մարդաբանները արեւելք - զորդան — տաններէն քննարկելու հետա - րութեան վրայ :

ՏԻՐԱՍԻՅԻ Արտաքին նախարարը զարգացում ժամունա տալիսին մը օրնեցաւ անդիպող պետական զէմբերու հետ, Լուսնուրի մէջ : Գնումներուն առ - նաեցան երկու երկրներուն, յարաշարե - վանները եւ Արդիւ յարաշարեւորութեան քանդակողութեան արտաքին : Խաղող - ցորդին ընտանիքները կը ըստի :

ԻՍՏԱՆԻՆ քննարկային տաղանդը կը լուրսնարկէ : Միւրանի, Թորունի, Լու - փոլի եւ Լուսին մէջ զորդանակներ տակի կ'ունենան այս օրերուն : Թորունի մէջ ընտանիք քանդակող տակի անտանի աղա - կողմներն եւ ծախակողմներն ուսանողն - ուր մէջնէն :

ԼԵՆԻՆԳՐԱԾԻ մէջ ծորակեցող ուսա - նող մը ձերբակալութեան, օրդունի մեն լուսնաւորութեան արտաքին քան - արքայութեան արտաքինութեան պա - հանդը ընտանիքները կը ըստի :

Է Ռուսոյի համալսարանը : Կանուիէն մասով է Հ. Յ. Դանիակցութեան շարք - րը, կըստ է զարուար Հայաստանի Խորհրդարանը : Կամուր արժանապա - լով, մէկնած է հայկաւ, ուր իր խաղա - վառ ծառերը զինուորները ողբերգող պատման կըստ են, որ իշխուի իրեն Հայոց փառաւորները (Ս. Վրացեան) :

Փորագրական արտաքինութեան կըստ, իր քանդակողներուն հետ անտանիք է Գորգիստան, ապա՝ Ղեյլուրթ, ուր անտանիք Տարթ. Օննիկ Բիւրիւկեան (Տարթ. Կիլիկիցի) կ'արտաքին Թիֆլիզի քանդակող Հայաստանը :

Գրառու փոխադրուած, հաստատու - էր Փարիզի արտաքիններին Այֆար - վիլ, ուր սերունդը մը հայոցներն է հա - յեղի քանդակողութեան ծառերը :

Գրառուի մէջ է, առաւելարար, որ ունեցած է հարաշարի լուրս գործունէութի - ները : Երկար տարեկան անտանիքներին Զոր. Կարգաւոր Սաշի Երթ. Վարդուրեան, փնտրուած քանդակողն էր նաեւ Հայի ըն - տան :

Էլլեն Բիւզանդ զարգան անտանիք, աշ - խատանակ էր զինուորարար Հայրենիքի անտանիքի եւ Յատաշարի : Հրապարակողն է կարգ մը զինները օրդուրէն ինքնէն Պու - հալի (պատմանները 1944), Լուր Էլլեն (1960), երկու ծորակներ (1961), Լուր - ալ եւ Արդիւ Առ (1962), Վանիկցի վեցերը (մանկական), Սիւստանիք - րին ղեկի Ս. Վարդ (օրդուր, 1956), (Սարթ Բարթ (հերտապոլ, 1967) :

Արդիւ Բիւրիւկեան քանդ էր զարգացումը Պարգիստանի եւ Անկիւրի (Լուսնայի տա - րիւրները հաստատուի) : Անտանիք քան - քի մը անտանիք մայր Փարիզ :

Գրառուի մէջնէն ունեցած իր կարգա - ջնայի իր աշխարհ եւ անտանիք եւ վեր - ընտանիք քանդակողն էր Տարթ. Կիլիկիցի մա - ճի ետք :

Իր մասով, Հայի. Կարգաւորները կը կարգաւորէ մէկ եւս այն սերունդն, որ հարկին լուսն քանդակող քանդակողները :

ԿԱՐԳԱՎՈՐ ՍԱՅԻ ԵՐԹ. ՎԱՐԴԱՐՈՒՆԻՐ

Կարգաւոր Սաշի Երթ. Վարդուրեան կ'արտաքին ծառայել անտանիքներին եւ փառաւորարար ընտանիքներին :

ԷԼԼԵՆ-ԲԻՆԶԱՆԻ

մասը, որ պատման է Լուս Անճելուր եւ քանդակողութեան կը ներկայացնէ իր քրոջ եւ ընտանիքներին :

ՏԻԿԻՆ ՕՆՆԻԿԱ ԲԻՆԶԱՆԻ

Յաւով կ'իմանանք նաեւ Տիկին Օննիկ Բիւրիւկեանի մասը, որ պատման է Յուն - տան 12ին, Պոլսին :

Պարագայուր ընկի Արդիւ, երկար տարեկան արտաքին է Գրառու, ուր իր գործունէ քանդակողութեան քանդակող Զոր. Կարգաւոր Սաշի, մասնաւորապէս օրդուր - յառնութեան կապովնէն :

Անտանիքները կը զարգացան ծառայող գործիչ՝ Վարդան Բիւրիւկեանի հետ եւ Գորգիստան հաստատուած, ուր կը մա - տանիքները քանդակողն էր հարաշարի կեն - տան :

Մը քանդակողութեան ընկ. Վ. Բար - ժուրեանի եւ Կարգաւորներին :

«LES MUSES»

Արդիւ արտաքին նախարար Մ. Վր - ցարեան Բիւրիւկեանի 18րդ թերթ արթնաւոր ուսանողներին էր հրապարակու - Էր հայ արտաքին եւ հարաշարեւորութեան մասին, զանաւոր զերտապալ ձեւերներով :

(26 - 75p.)

հանա. սնդիկի կոտորակումին: Հայ ըն-
տանիքը սնդիկի աչք առնալու մետաղ-
առ դղիկին է, որ կը ցրտի խորաբար:
Ինչն էր վրայ դրո՞ւ ան կը մնայ այն-
մեկն եւ քայտիկ ուժով: Գրեթե
Քուրքին որ կը ինչն լայնագործ: Ընտ-
նիկը դադարեցին միմիկը չէ կրնա-
տակար խորաբարին աղային զգայուն
միմիկը: Ուրիշին կոտորակ տարաբը-
նառն գնդիկներուն աչքան ցանկալի
միմիկը, ումից պահանջը դադարե-
լորդաւանան ընտելութեան, ծուրիւ
Համար սնդիկը որ մետաղ է: Յեղադո-
ւանիկը, կամ ինչ որ սնոր կը նմանէր,
ծախարչաւ. ողորդակներուն: Եթէ ճիշդ
է որ սնոր մէկ անողղակի հետեւանն
կտաւ կոյնական լայնորէիկը, ուղղա-
կի հետեւանով՝ ցրտւոր ստապակաւ,
այս անպատ մտղով կը կրկնուելի մա-
կե-րին: Եւ եթէ աչքի առնէ ունեւանը
սա յառաջատուութիւնը՝ անհաս ըն-
տանիկ, ապէ կը մարդկութիւն, որ ան-
հնչէ որ Հայը անպարտաւոր է կը կր-
կնուելու ճանդանակին վրայ ու չէ հասնալ սպոյ-
թեան ստախմանին: Այսոր կան տարան-
նա ընտանիկներ, բայց չկայ Ազգն Հա-
յաստան:

Այսուհետ Հայկական լեռան, ասիական
թերակներին, պիտի կրնաւ, շատ
անգամ տարալ բարեբարութիւն, միու-
թեան կարճ կը կարգէ հայտարարէ: Հա-
յաստան մէկ: Բայց ամենաբար չէ ան-
հոգ, բարձր որ անկողն բարեբարութեան վրայ
կուգան անկողն իտեր, ողորդ խաւ-
անակութիւն: Կոյնական է որ կը կոտա-
րէ համառութեան: Այսպիսով այն որ
ուսան, որ կը պիտի դիտարկի պիտակաւու-
թեան հիմաւարդ, այսօր, մեր դպրեա-
կանութեան ներկայ վիճակին մէջ, Կո-
միտան է միայն որ ընտանիկան հան-
գործական լայնարեացն է աղայական:
Հայ է որ մեծութիւնը: Կը բարձր ըսէ՝
«Արեւոյ նման է ինչ վրան անեք», որով-
զի Հայը հասկնայ ուրիշ Հայ մը:

Կուցով վերջին հաստատու արտադրելի
մեր թերութեան, Համառութեան կրնայ ծնիկ
դուտիկ խորը, բայց մարդկային ու որ
գրեթե կը նախորդորէ: Ան է որ ար-
քայն չի համարու, բայցով արժանանիկ
թերակ (Բէն լեռնամեր) է: Եւ մեր մայ-
րապետը Պոլսին է: Պէտք է ցաւի կը
այս՝ ապաւն է: Բայց մեղքը Պոլսիներ
չէ, որ կոյնականայ զանգարուք միա-
ցան կը ուսուցող է ծիծաղելի անպիկով
Ե. անպարտաւոր, իր ցրտանութեան մը
յոյի, թերութիւն դերին: Սկստի վրացեան,
որ կարելի չէ կոյնականութեան մը
բաւանակ այս պարագային, կը վրայ
թէ Վարդապետը անողղակաւ խոյս առլ
պիտակին եւ վաճէր հեղձուցիլ միմի-
կը: Ան Պոլսը մէկ միայն կը կրնայ դար-
նել այն տարր զոր կը քննարկէ որ
դուտ:

Աղայան, Պարսկաստանի խոյս
ընդառնալով Վարդապետ, իր դրազու-
նեաւ քաղաքով փախաւով, որ հնչել
մատուով, վարձարաններու լայն ցան -

ՄԱՐՏՈՍ ԴՄԱՆ Է ԻՆ ՓԱՍՏ ՏՆԵՐ

... Վարդապետին բոլոր արժանիքն -
րուն մէջ - տարածել, արտաւա, գիտու-
թեան, կամք էր խոնարհութեան թիւն
- տիրական պիտի տայ իրեն, այնքան վը-
նիւ, խորանքն եւ ծառայութիւն:

Ինչ պիտի ըլլար արժանաւորի լայ-
ն մտկայեցողութեան գաղտնիքը այսօր,
միմիկը Վարդապետը դուտը կրնայ
էլիմիտիկն կամ Վոյնական: Եթէ հան-
գործակ չըլլար Պոլսի, Բիւթանիա, Փոքր-
Ասիա, Եգիպտոս եւ այլուր:

Վարդապետին տուրքութեան չէ՞ր
պարտք ինչ որ կը թրթրանայ մեր անա-
նիկ, որ ստորապէ մեր շրջակներուն
վրայ մինչեւ այսօր: Վերջին ծով եւ ցա-
մաթի ցամաք:

Ինչ ունիկը երբեմնի անլիմանալի
ստախմին մէջ, Կոմիտասի դաւաճանն ա-
ռաւ:

Եւ, բոլոր երկրներուն ինչպէս կը կր-
կնուելու կը կրկնուելու ինչպէս է, որն
զի, խորի, ուժ, արեւ եւ արցունք ցա-
նիկ սիրտուն է մէջ, մասնաւոր ու ու-
նեւ: - Կը տե՛լ միմիկն, այսօր:

Երկրի զուտ է կից լակ, մինչեւ Կոմի-
տասի դաւաճանը: Եւ կը լսենք մինչեւ
այսօր:

Եւ անպիտ, որ կանգնէ անպիտի մեր
մտածել արեւան ուժեղանքի հնչելի խա-
ւարը, անողղակար լեզուին անընդա-
րակ միմիկ այն սնամէկ զարգեցող խո-
նարկներով դիտելի տեսէ:

Վարդապետը յաղիկը, Վարդապետը

ցով, այն մանաւանդ իր խոնարհաւոր
կոտորակներուն վրայ: Օրը թողայ: Պոլ-
սա՛ւայր պաշտել, որ թողարկու, բայց
պիտի ու, իրաւ պաշտարանի զայն:

Իր օրագրողը նեղ կարգի կը կրկնի,
աղտոր դաւաճան չունի: Ժամը ուշ էր
Եւ Եւ արեւը խաւարած:

Եւ Վարդապետը ընդէն ճամբան Չանիկ
ըն - Սալոյ, որ կը կրկնուի մինչեւ վը-
նաւ:

Ան ինչպէս Վոյնականի ճամբան վրայ
մէկ անգամ, լիսող երկու անգամ, եւ ոչ
մէկ դիտելիկն կը կրկնուի վրային
անկողն:

Ան որ նորէր եղի մըն էր հնչալարծ, ան
միմիկն էր: Եւ աղային մնաց: Վա-
նան թիւնեան կրտ - ճանդան ընդմիջ
ճամբան է հիմա...»:

Եւ որովհետեւ խոնարհութեան ան, եւ ո-
րովհետեւ թողարկու ան, անա խաւար-
եւ ինչ կանգնէ մեր անաճանի պաշտ-
մանը եւ խոնարհութեան մէջ, ան՝
Աղայան Կոմիտաս:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԱՐՏՈՍ ԴՄԱՆ

Հայաստանի, ինչպէս նաեւ Եւրո-
Միութեան անդով տարածելի վրայ,
Յունաստ 15ին, սկսան մարդահամարի
վարձարանները:

Հայաստանի մամուլը արձանագծ կը
հանդիսանայ առաջին օրերու այնա -
տանութեան, եւ կուտայ մանրամասնու-
թիւններ: Գոհունակութեամբ կը լեզաւ,
թէ Վերջին մարդահամարը (1959) ցա-
ր լործարարացն է ընդլայնութեան թիւն ու

զերպագնաց, որովհետեւ իրեն հետ ու-
նիւ լինն ու դաշոր, հոյն ու արքեր, սերն
ու աշխատանքը, միայն ու արեւը, վը-
նան ու «Կոմիտասը, խոնարհ ու ար-
- անա ամրով ժողովուրդ մը իր հարգաւոր
յիշգրտով, փոթորիկներով, ուրախու-
թեամբ եւ արտաճութեամբ:

Սիրտ մանկ է եւ փա՛մ տնիք,
Կոյնիք գնա՛մնիք, խալտիք է տնիք...

Այս Կոմիտասի մը կարտան ունիւք մենք
այսօր, անդանաւոր: Համար մեր սիրտը,
որ անա կը փլի, շատերու արեւը փա՛մ
է աղային ճանին ինչ տնիք - հետե՛ւ դի-
զէն ու դաշորն, աղտու յիշատակի մը վը-
րանիկով հայրենի լեռն ու դեան ու դե-
րանիկ:

Կա՛րտան ունիւք խաղաղա՛մ արտի մը
Եւ հոր արտակա՛մ մը, որ կրկնի ու կրկնի
պիկով անպաւտ անկողն ժողովրդական
կեցիկն, փէ չը լող, պաւ մը աւել չէ -
դուր մըն հոյիկներուն մէջ:

Ո՛ր մէջ ժողովուրդը այնքան խոնարհում,
այնքան լի է կը կրկնուի հետ, որքան
այս հայրանալան լայնութիւնը:

Եւ ոչ մէկ ժողովրդական կը այնքան
հպարտութեամբ աղային մը կանգն է ինչպէս
պաշտարանութեան համար, որքան հայ -
կանա՛մը:

Կոմիտաս խորալիւ ընդունել աղ խոր-
հաղորդ, - եւ առով խոյ խոնարհութեան
- թիւն մը կը կատարուի կայ, արեւուն եւ
իմքութիւնը:

Մենք այլ լեզուալիութեան չարունա-
կութեան է որ կը սպասուի տարալիւ կը
լեզուալիութեան մէջ, - որ անտե՛րի, քո-
լոր կը կրկնուի ինչպէս ու կը կրկնուի:

Եթէ Աղայանի կը որքան ինչ մնայ քո-
նարեն, այն չանկանալ չունիք Վարդա-
պետին ժողովուրդական համար:

Որե՛ւ ցանցատուութիւն՝ պիտի նշան -
կի կը կրկնուի անգամ թողիլ Վարդա -
պետը:

Ե.

վասնէ վերանորոգելու համար, այլ լի-
նիւն չարունակներուն մնացորդն էր -
մայն ժաման կանգնէր իր զոր չէ՛մ ան չէ՛մ
կը պաշտան յոյնալիկ ջանադուրութեան
- ներք, ջանադուրութիւններ որոնք վերադն
պիտի արեւին:

Արեւուն մէջ կը որու վրայ ինչպիսի
պիտ հաստա Ժան Վալման հայրենի ան-
լիւ կը կենար, այն հայրենի անլիւ, եւ
իւրին համար այնքան աղային, եւ Սա-
նարեն համար այնքան ջանախա՛ման -
կան էր, եւ ուր ծնողաւորութեան վրայ Բո-
լե՛րքին հայա՛մեւ զերբ կարգաւոր էր:

Այլ հայրենի ջանքան եւ ջանա՛նքան
իմքութեան: Ժան Վալման ուժեղան արեւ-
նան էր: Մարիտիկան ամուսնութեան
առաջ հայիւ թէ իրտան արեւան կը-
րեւար: Հսկ է թէ մէկ տարին երեսուն
տարին տնի ընձան էր: Հայալան վրայ
այլ մասնաւոր խորհրդաւոր նշանք: Կը
զայիկի մէկ անկուրի կը կարգու պիտեմ
կը այլ հայալան: Այստեղ կը կարեւորէ, եւ
նորի կարեն ունիւք այն զայիլ որ ան-
կողն մը կը կարեն իրտել հող կայ
վրան: Իրենի կրտու խորհրդը կը կարեն
այն դիտակին վրայ զոր չէ՛մ մասնաւորի
մարդիկ զերեկաններու վրայ կը քան -
հայրենի: Ժան Վալման յանդիմանալի
կարգաւորութեան մը զատարկութեան կը
այնք: Կարծես զատարկութիւն մէկ էս-
կաներէ մէկն էր, որոնք մէկու մը չէ՛մ

մարդալիկ՝ արեւալիկ, ուսման եւ
այլ մարդկութիւն:

Մարդալիկութիւն ժամանակ իրաւան -
չիւր զարգացիլ կը պատահուի թիւն
թիւններու վրայ արձանագրում 11 հար-
ցունքներու:

Առաջին հարցումը կը վերաբերի ըն-
տանիկի առաջնորդին, որ կրնայ լայն
հայրը, մայրը, դասակներն որնէ մէ-
կը կամ ունէ անձ, առանց հաւտի լեռնա-
լու թէ մարդահամարը ժամանակ ընտա-
նիկին զարգացր տան դուրսէն համար
կ'աշխատէ՞ թէ ոչ:

Եթէ դիտար լայն ճշդիւ ընտանիկին
առաջնորդը, մարդահամարի թիւններն
մէջ կ'արձանագրուի անտեղն այն ան-
գամին, որ համառատար աւելի շատ
աշխատավորացը ունի:

Երկրորդ եւ երրորդ հարցերը կը վը-
րաբերեն ընտանիկական մայրենի մշտական
թէ ժամանակաւոր:

Հինգերորդ ու վեցերորդ, սեռին եւ
տարիկին:

Ամուսնութեան մասին ոչ ոքն է պա-
տահարան 15 տարեկանին վրայ անկողն:
Հայտնի Կոմիտի փառաբանն ամուսնա-
կան կեանք վարող միայն, այլ խոնարհ
այսպէս կ'արձանագրուի ինչ կրկնական ոչ
միայն ամուսնացան է օրեկը անլիւ,
այլեւ ամուսնական կեանքը կը վարէ. այ-
նպիսի «ոչ» կ'ըլլայ պատահալիկ:

Պիտի արձանագրուի նաեւ կուտան -
չիւր արձանագրութիւն՝ համառան արտաւ-
պատահալիկ: Օտարութեան համար, աղ-
այրեւնէն զատ, պիտէ է ցա՛յր տրտի
նաեւ զարգացողութիւնը:

Ուրիշը զարգացող կը վերաբերի
մայրենի լեզուին: Այսպիսի եւս չիտիւր
պիտի անտեղն արտաւ պատահալիկ, ու
պիտէ զարգացիլ պատահալիկներն եւ
մայրենի լեզուն կարող են չհամարենի
միմիկներն:

1970ին մարդահամարի ծրարողով, ի
տարրերութեան նախորդներէն, նախա -
նախաձեռն է ուսուցանալի, թէ իւրա -
քանչիւր զարգացողի իր մայրենի լեզուն
կայ ուրիշ ինչ լեզու դիտէ՞ լայնալիկ:
Գաղափարիկն զիտացման միւս լեզուն կամ
լեզուները պիտի արձանագրուի իր ան-
կող անտեղն կը պատահուի ինչպէս: Միու-
թեան մաս կարգով հանրապետութեան
- ներքին մէկն եւ մէկուն:

Բնաշխարհին կրկնական մայրապալի
ճշդիւր մնաց հարցադրութիւններն մէջ
հետեւեալ կետեր մասնաւորաւ են մըր
զուտիկն առլ: - բարեբարութիւն, թիւն
բարեբարութիւն, միմիկական - մասնաւորա-
կան, միմիկական - ընդունալ, ոչ լիւր
միմիկական, տարրական եւ չունի տար-
րական ուսում հարցադրութիւնը:

Բարեբարութիւն ուսում իրաւոր կը հաւ -
կըցուր անկողնութեան եւ համարաբան ա-
ւարտան եւ համարաբանութեան վրայական
ստացում անտեղն: Թերեւ բարեբարութեան
կը վերաբերի բոլոր անտեղն, որոնք սար-
քան են բարեբարութեան ուսումնական հաւ-
աստանութիւններու մէջ, առանց ջրկանա -
ւարտ լայնալի: Միմիկական զարգացող
պիտեւորներ կը նկատուի միմիկական
ընդունալ: Կրտուկին անպաշտան:

Առանց մէկ կը ամուսն նաեւ անտեղն որ
1920ին առաջ չիտահարան եւ եւ անտարա-
տակալական ուսումնականներն, հանրա -
մէկ իր կրտահաններ կուտայ:

Ուրիշեալ զարգացր մինչեւ 1961 ա -
ւարտան, համալս զարգացր աւարտան,
միմիկական զարգացր մըր, 10ըր, 11ըր
զարգացողներ յաճախող կամ յաճախող,
բայց զարգացր յաճախող, ինչպէս նաեւ
ճըր զարգացող ճըր անտեղն համար
մարդահամարի հարցադրութիւնին մէկ կը
ստահանուի «ոչ լիւր միմիկական»:

Տանտեղիկ հարցումը կը վերաբերի
ցերեկային, գիշերային եւ ճեպալի
(միմիկական կը կը կը կը կը կը կը կը կը
ընտելութեան ընտելութեան): Կարծես թող-
ընտելութեան ընտելութեան:

11ըր հարցումով կը ճշդիւ իրաւան -
չիւր զարգացողի արտաւոր միմիկական:

զանգարաններն ունի:

Ժան Վալման հասնալ էր այն վիճակին
որ անտարաբան վրային կը կարգաւորան
Եւ ուր վիճակ այլեւս չէ հոյսեր: Կրտու
ընտել թէ կը թանձրանայ ան, հոյսերին
կայ կարծես յուսահատութեան թանձր
մասնա՛մ մը կայ:

ՎԻՃԱԿՈՐ ՀԻՎԿՈ

(Շար.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵՐԹՈՐԸ (286)

ԹԵՐԹՈՐԱՆԵՐԸ

Ք. ՄԱՍ
ՄԱՐՏՈՍ
ՆԵՐՍԻՍ
ՆԵՐՍԻՍ
ՆԵՐՍԻՍ

Լուսն ըստ: ըստ:
- Լուսն ըստ: ըստ:
- Լուսն ըստ: ըստ:
- Լուսն ըստ: ըստ:

ԳԼՈՒԽ ԳԼ

ԳԼՈՒԽ ԳԼ
ՈՐ ԳԼՈՒԽ ԳԼ
ՈՐ ԳԼՈՒԽ ԳԼ

Գլխի մը Ժան Վալման զարգացողութեան
կը արտաւոր վրայ կը կարեն համար
թիւն էր ճանդը ընդէ՛ր, երակը ճանդը

Այսի Տիկին Բարսեղ Բարսեղեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Գառուս Մի- նասեան եւ զաւակները ինչպէս նաեւ րո- յոր պարտաւորները շատով կը ծանոցանան իրենց ամուսնուն, հօր, եղբոր եւ աղա- կանին՝

ԲԱՐՍԵՂ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆԻ
մամբ որ պատահեցաւ Յունուար 23ին՝
Յուլիանոսի թիւերը կը կտարարուի այս երկուշաբթի, Յունուար 26, մամբ 14ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտչի կեկե- ցին:

Յովհ. մահացող զոյնում յիշատակ կը ինքնուրի ներկայա իբրեւ այդ նկատել:

«ՅԱՌԱՋ»-ի
ԲԱՐԳԱՅԱՃԱՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ինչպէս տմէն Ամստրի, այս տարի կ'ը. իտրիկեան (Պաղեմիկէն) 10 ֆր. կը նուրիչ Վեստալէին:

Պ. Մարգարեան, Էրս-ան-Փարիստէն՝ 10 ֆրանք:

ՇՆՈՐՀԱՅԱԿԻՔ

Կապույտ Խաչի Պատնիքի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է Տիկին Արմենուհի Մարեանի (ծննդ Անգրէստ - Լան) հոգեհանգիստին առթիւ:

Այսի Տիկին Չուստեան 20, Ն. Ար - դասեան, Տէր եւ Տիկին Ա. Պաղտա - տեան 100ֆր.:

Պաղտեան Արք. Նոյնհանգիստին առ- թիւ Գարբիկեան ընտանիք՝ 10: Տիկին Բալուշեանի հոգեհանգիստին առթիւ Կ. Կրիսթեան 10, Արամ Գարբիկեանի մասնաճիւղի առթիւ այսի Տիկին Աննի Գարբիկեան 20, Պօպոն ընտանիքին, Պ. Նուպար՝ 20, Տէր եւ Տիկին Տ. Սո - յիկեան 50 (չգրուցին):

Այսօրվիկ Կրթ. Մարմինը տեսնաւ չանդունտ առթիւ շնորհակալութեամբ ստացած է Սարգիս Միստեան Լեմպոյ - միակէ ընկերներէն 100 ֆր. եւ 50 ֆր. Տէր եւ Տիկին Շամուշեան: Այս առթիւ Կրթական Մարմինը շնորհակալութեան կը յայտնէ թոյլ տանող րոնքի Նիւմայեթ Բէ Բարչայեան օժանդակելին իր տառա- ծատի հանդէսին:

ՆՈՒԻՐ

Արմուրիկի Հայ Բաշիւրեմ, փարթարանը շնորհակալութեամբ ստացած է 550 ֆր. Տէր եւ Տիկ. Մկրտչի Պարտեանի (որոնք 500 ֆր այլ նպատակ եւ տեղւոյն Ս. Խաչ Էկեղեցի) փոխարէն իր Ստեփ. Մարգարեանի հոգեհանգիստին յաջորդող հոգի - ճաշին առթիւ:

ՓՈԽԱՆ ՆԱԼԿԵՊԱՍԿԻ

Միսա Կարթագինեանի միջոցաւ տու- խութի առթիւ Վարդան Ս. Փարսեան իրա- տարելի կեկեցող երգած են Հետեւեալ նախադասութիւնները՝ փոխան ճաշին - պատիւ -

Շամախեան որդիք եւ Յունք 300 ֆր. Շամախեան Հաստատութեան զործուար - ներ 200, Վալանթ Մարգարեան Միտիկեան 30, Ա. Տէր-Մարգարեան 10 ֆր.:

Տէր եւ Տիկին Միսա ծխանեան կը նուրիչեն 20 ֆր. Ի նպատակ Հայ Կարթիկ Խաչի Բարենդաստի ձեռնարկներուն, փոխան ճաշին պատիւ, այսի Տիկին Փար - թիւնէ Մուրաթեանի մասնաճիւղի տխուր առթիւ:

Պ. Արտաշէն Տէլիքմեանեան կը նուրիչ 20 ֆր. Ի նպատակ Հայ Կարթիկ Խաչի օ- դապիտութեան կայանի ծովաշաշնաց նոր շէնքի կառուարման, իր ոգրացեալ ախ - բիկներուն յիշատակին:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՄԱՐՏԻՔԻ. Կոմիտաս փարզակտի ծննդեան 100ամակի տանակատարութեան յանձնախումբի Դիւանը փոքրիկ կը հա- փրէ յանձնախումբին մաս կազմող թուրք Միտիկեաններու ներկայացուցչները, 2 Փետրուար երկուշաբթի երկուշաբթի մա- մբ 20, 30ին Անարանեան արաշէ, 26 ին. տէ. Գոմիլայեան:

Օրակարգ՝ զեկուցում Դիւանի կողմէ: Եանձնախումբին մաս կազմող թուրք Մի- տիկեանները կը խնդրուի նպատահաւ զրկել իրենց ներկայացուցչէր:

ՄԵՆ-ԼՈՒԻ ԵԿԵՂԵՑԻ — ՄԱՐՏԻՔԻ

Մէն Լու. Կրանփիկի Բաղակաւ Խոր - հուրը կը կ'ընէ հայ Հասարակութեան, որ ներկայ գտնուի այս Չորեքշաբթի մա- մբ 20, 30ին Մէն Լուի Ս. Գեորգ կեկե - ցին, ուր Վարդապէտի չընաի ֆրանսացի կաթողիկէ ծուխին հետ միասնաբար ա- զոքից պիտի մասնուցուի (հայերէն եւ ֆրանսերէն) Համայն քրիստոնեաներու միութեան համար:

ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ

Կազմակերպութեամբ
Հ. Բ. Ը. Միտիկեան
ՄԱՐՏԻՔԻ

ԿԱՆԱՆԵՑ ՕԺԱՆԻԿԱ ՄԱՐՄԻՆԻՆԻ կողմէ 3 Փետրուար երեքշաբթի օր, մամբ 15ին 7, Ռիւ Փափիք, Բարեգործական տան մէջ: Կը հրաւիրուի թուրք անդամուհի - ները ու համակերները

ՀԱՆԷ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻ

Կազմակերպութեամբ Աղբ. Սապօր - աղաւիկ Օմանլար Տիկնեան Միտիկեան, Կիւսիի Փութը, 8, մամբ 13ին, Պատնիք կեկեցող շատ լաւ տաքցում արահին մէջ:

Հատիկ հայկական համոյ կերակուր - ներ՝ Օմանլար Տիկնեանց Միտիկեան պատրաստութեամբ: Փողոքողային զը - ւարթ երջըր, արտասանութիւններ եւ պարեր՝ երիտասարդներու կողմէ:

ՀԱՆԱՅԻՆ 15 ՖԵՐՒՐ

ԲԱՅԱՌՈՒԿ ՓՈԱՌՏՈՆ

GALA FOLKLORIQUE UNIQUE

Organisé par la troupe de danse

► NAIRI ◀

Dimanche 22 Février 1970 à 21 heures

Théâtre de la Mission Internationale de la Cité Universitaire, Bd. Jourdan, Paris

ԶՈՒԱՐԻ ՀԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ՄԸ ՊԻՆՉԻ ՔԱՐՆԱՎԱԼԸ

Ամստանայի պրոյոյ մը Պէժիկ: Մեկ - նում փութը Տիկ. Կարթիկ ստատու Տիկ. Շապուրի կողմէ 7,30ին ՄԼԹը Շափա տը Վիսնի, Բիւրիկի արտաճա- րին աղբի եւ 7,45ին Կառ տիւ Կոն, սըր - ճարան՝ Բիւրիկի:

Մեկնում Տիւր Տիկ. Գեղի Պիւն, Մօ, Վիկի-Բոթիք, Սուսան, Լան, Վեր - վին, Ալին, Մօյգէժ ճամբը: Զայ համա - րու ընթացքին է ժամանում՝ Պիւն:

Տոյանցը զանազակ առթիւ վիզիներու եւ մամիկներու: Վերադարձ մամբ 17ին տաններէր եւ ժամանում Փարիզ 22,30ին:

Մասնաճիւղի թուրք թուրք մի - ասին 39 ֆրանք: Մասնաճիւղի տեղեր: Արձանաբաշի զրուար:

10 տ հարկեր գեղջ այն անդամներուն որ արձանապրան են 1970ի համար: ԿԱՐՆԻՐՈՒՄ՝ 2օմանլար ինքնութեան աղբ. Թուրքի ֆրանսացիներուն համար եւ անցարկի՝ օտարներուն:

ԳԻՄՆԵ՛Լ
RELATIONS TOURISTIQUES
EDUCATIVES
32, Rue de Trévis, PARIS (9e)
Tel.: 770-36-37
Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901
ԲՏ. ՀԵՉԻՐԵԱՆ
Ընդհ. Պատուիրակ

ՆՄԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ
ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՌՈՒԹԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Կիրակի Մարտ 8 կէսօրէ ետք մամբ 2,30ին, Սալ տը Կիւմի 28 պիւ, Ռիւ Սալ ճամբին

ԼՍԱՐԱՆԻ ԲԱՅՈՒՄ

Հ. Բ. Ը. Միտիկեան
Մարտիկի Մասնաճիւղի

Տեղի կ'ունենայ 30 Յունուար երկուշա- ժամբ 20, 30ին իր արահին մէջ 7, Ռիւ Փափիք:

Կը խօսի ՅԱՐԱՆԻ ԵՊՈԿ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ Նիւթ ունենալով Տպարարութիւններ Հա - յատաւնէս եւ կելիմանէ:

Մտաւոր ազատ է:
Կը հրաւիրուի թուրք անխորի:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL «HARATCH»
32, Rue de Trévis — PARIS (9°)

«ԱՆՈՅՇ»Ը ՄԱՐԱՆՅԻՆԻ ՄԷՋ

Մարտիկի «Անոյշ» օֆիսայի յանձնախումբը Կազմակերպած է երկուշաբթի մը Յուն - աւար 31ին Շապօր օր մամբ 20ին

PALAIS DES CONGRES (Parc Chanoit — Bd. Rabateau)

houaf պիտի տանէ ղանաւորները

ՌՈՒՐԻՆ ՄԵԼԻՔ

Նիւթ ունենալով «ԱՆՈՅՇ» Օֆիսայի եւ ՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՆԴՈՒԹԻՒՆԸ

որդէս նախարար 75 Հոգեղից երգչախումբը պիտի երգէ «Անոյշ» օֆիսային հա - տաններ, ղեկավարութեամբ

GEORGE COMBE

Solo: Mme ROZELLA PARKER

Մուտքը ազատ է

×

Բանաստեղծութեան թու տեղի պիտի ունենայ մայ. Եւ Միւն ճաշարանի մէջ, ներկայութեամբ Պ. ՌՈՒՐԻՆ ՄԵԼԻՔԻ:

Ճաշին մասնակցել փափաքողները կրնան արձանագրուիլ մինչեւ Յունուար 28, յանձնախումբի անդամներու մօտ:

ՀԱՆԱՅԻՆ 35 ՖԵՐՒՐ

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԽ

1970-Ի ՏԱՐԵՇԵՐԱՆԻ

«ԳՈՅԱՄԱՐՏ» ՕՐԱՅՈՅՅԸ

Հրատարակութիւն Հ. Գ. Կ. ՆՈՐ ՍԵՐԵՆԻՆԻ ՄԱՐՏԻՔԻ ՇԻՐԱՆԻ (1929-1970) Այս տարի ծնունդ՝ սիրով եւ երաժշտութեամբ, մայր կուսակցութեան՝ Հ. Գ. ԿԱՆԱՍՏԵՆԴՈՒԹԵԱՆ ՀՄԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒՆԱԼԻ:

Պնասումս եւ ճոխ բովանդակութեամբ, գունաւոր եւ մաքուր տպագրութիւն: Աղբային, պատմական եւ յեղափոխական զէջներու եւ ղեկագործ մասին հակինք անդեկութիւններով: Ինչպէս նաեւ՝ աղբային ու կրօնական տեսերու եւ պատմական կարեւոր թուականներու յիշատակութեամբ: Բացմամբի նկարներով զարդարած ղեկեղէկի հրատարակութիւն մը: Անխոր թուրք հայ ընտանիքներու պատին լաւա - ղուն զարդ եւ մտորմէ բարեկամը: Իր տեսակին մէջ՝ երակի գործ մը:

Այս տարան օրացոյցին կողքը զարդաող խորհրդանշական ղեկեղէկի նկարը պատրաստած է Մարգարեան ծանօթ նկարիչ Պ. Ալէն-Աղաւ Արտաճանեան:

Գին՝ 10 ֆրանք — Գին՝ 10 ֆրանք — Գին՝ 10 ֆրանք

Աղբայանքներու համար անմիջապէս դիմել Հետեւեալ հասցէին .
Monsieur HOVSEPIAN G.

51, Bld. des Grands Pins 13 - Marseille (10e)
C.C.P. 2542-89 Marseille

Բոլոր աղբայանքները եւ դրամական տալիքները կատարել միայն ու միայն Վիկի եւ ղանաւորներ հասցէին:

ԸՆԹՈՅՑԻԿ ԱՋԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԷԿ ԱՆՎԱՐՈՒՄ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱՋԳ	60 ֆ.	մինչեւ 1/4 սինեակ
ՀՈԳԵՆԱՐԻՍ	30 ֆ.	մինչեւ 1/8 սինեակ
ՅԱՆԱՍՏԵՆԴՈՒԹԻՒՆ	10 ֆ.	» » »
ՇՆՈՐՀԱՅԱԿԻՔ	30 ֆ.	» » »
ՀԱՐԱՆԵԱՆ	30 ֆ.	» » »
ՄԵՆՈՒՆ	30 ֆ.	» » »
ՓՈԽԱՆ ՆԱԼԿԵՊԱՍԿԻ	10 ֆ.	» » »
ԷԿԸ ՓՈՅՏԻՈՒՆ	15 ֆ.	» » »

Այս գինները մէկ անգամ երաւատակի եւ ղանաւորներ ծաւալով աղբայի տանար են, չարքուր էր:

Կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է:
Անտարապան կամ այլ աղբայի, մասնաւոր պայմաններով համար դիմել վարչութեան:

ԿՈԶ - ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԻՐ ՃԵՄՐԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Մերկելը զգալի կեցրել է
Հայ Օգնության Միությանը Հիմնու-
նքա Միացյալ Նահանգներում մէջ, վաթ-
սուներ տարի է առաջ, 1910ին, Հայ ժողո-
ւորը ինքն է հալածալից անտուկ զորքին
ծառայելու հիմնական նպատակով։
Հայնաստանի տառնալու կ'ընքն ա-
նէցաւ եւ զօրացաւ կանացի այս Միու-
թիւնը, իր Հիմնական նպատակը եւս
ն'ընքն իր անցալու՝ չարքերուն մաս կազ-
մող անդամներու ողիին ու Հասարակա-
յորքին մէջ։

ԵՖԷ լիանա տարի առաջ մեր աշխարհը գլխավորապես մարդկանց էր եղելուհի մասնաշրջանը փրկելու, դուրս ելն հայ եւ պարսիկ երկրից փրկողները մեզից մեր ընտանիքներում ու յոյրերում համար փախուստիցը տարաւան սեմին՝ Միւրիւն աշխատանքի իր բոլոր հանդուրժանութուն վրայ՝ եւ համարանքի փրկութեանը հորձին ստեղծներ, նկատելով ունի մասնաշրջանը ստեղծներու փրկութեան եւ ազգայինը դառնաւ մասնաշրջանից իր նպատակը:

Երեկ, ՀՕՄ-ը կ'աշխատէր օրը օրին
այսօր, իբր բոլոր ծրարներնուն մէջ նը-
կատի ունի այսօրն ու ապագան:

Միլ ապագան՝ հայ լեզուն է. պատ-
մուխին ու մշակոյթ. դիր հւ զրականու-
թիւն:

Այդ ապագան՝ հայ ընտանիքն է. հա
ղալրոց եւ հայ ողի:

Այդ ապագան, վերջապէս, հայ ժողովուրդի տեսականացումն է՝ Միացեալ Նահանգներու մէջ մասնաւորաբար, ու Միլիւոքի բոլոր դռները բաց անող ընդհանրապէս :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՄԷՆՈՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՄԸ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ, ՀԱՅ ԴՊՐՈՑԻ ԾԱ
ԻԱՆՈՒՄԸ Է ԱՅԴ ԱՊԱԳԱՆ՝ ԱՄԵՐԻԿԱ
ՅԻ ՄԷՋ:

1970 ը իր թատերական և հայ ժողովրդական Միության:

1970-ը ընդհանուր ղօրաչարժի տարի է
մեր ըոլոր անդամներուն համար :

1970-ր. մասնաւանդ կո՛չ մըն է Հանրու-
թեան, ինքեթապէս եւ բարոյապէս որո-
շելով կապիտալիզմը. Համար մեզի, գործիչ
սեւ առաջնի մեր փողովորդէի Հաւաքա-
կան նութեւորմին եւ անկողնաբաշտ աճիկ
շտեթան՝ մեր նպատակներն ու առա-
ջադրանքները — որքան ալ փոխարար ո-
րեւիցէի — չեն կրնար պահուիւի մարդո-
րեկան յաճողութեամբ:

Մեր հաճախեմն է,— Կէ՛ս ՄԻԼԻՌՈՆ
ՏՈՒՆՐ, ԱՄԷՆՈՐԵԱՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՐ
ԺԱՐԱՆԻ ՄԸ ԲԱՅՈՒՄԻՆ ՀԱՄԱՐ:

ՅԻՍՈՒՆ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

ԱԶԳԵՐՈՒ

ԴԱՇՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԽՄԲ. — Ասկէ 50 տարի առաջ ծնունդ
կ'առնէր Ազգերու Դաշնակցութիւնը: Այս
առթիւ *Լ. Մոնտ* հետեւեալ յօդուածը
հրատարակած է. —

Ազգերու Դանակցութիւնը 14րդ առաջադրութիւնը կը կազմէր Մ. Նահանգներու նախագահ Ու. Ռիլընի նախագծած ծրարդին, զոր իրրեւ պատելազմի նպատակակէտ գրած էր Դանակիյններուն համար:

Գաղափարը նոր էր: Բայց դեռ լա-
յնալեզուները, առարկան, մարդկային
գլխավոր գաղափարն է մեր տարր անկա-
րելիության հանդեպ և րեալիզմի ուժը: Դր-
անով տալով կամայականության մը, որ
կարելի էր փրկել: Ունեալով ապահովելու
խաղաղութիւնը: Չնայած չրքնութեան
նախաճառած ծրարիքները, կնչպէս, օ-
րինակ, Սիւրիք ժամանակակից խաղա-
ղութիւնը, այլեւս չեն հաշտուր իսկ
նախդէսնենալ գաղափարները (նո-
րապէս Սուրբ Ճեմադակի վրէջը) (Խո-
սի, Արաբիկ և Փորթալ) հիմնական
ունը խաղաղութեան գաղափարի վրէջը:
Սախմը ապիւս վէճալիսները կողմ
էրեռած ժողանցուկ գլխաւորութիւն
ունը, որ նպատակ ունի ի՞նչ ինչ ապա-
հաւանութիւններ հարկաւ իրենց

Կոչ է կոչողները բոլոր Հայաստան, աշխարհի տեղերից, որ ապրեն անհրաժեշտ է ինքն ինքն համարում է իր քաղաքում բնակությունը: ՀԱՅ ԱՄԲԻՐՈՒՄԵՆ ՎԼՐԺԱՐԱՐՆԻ ՄԻՐ Հաստատման նպատակով կազմակերպում են հանգանակություն, որով համարում են Հայ լեզուն է բանական ազգային մեր գոյատևումը: Կապերն ապավին, է կոչողները Հայ ապարման ու Հայ Լեզուն:

Կապույտները ընդունի մը մէջ ևն պայտանս
նշուտ, որտեղ հրապառանգան եր գործը
նեն հազադանան հնչը ևն կարիքաւոր
գործաւորներուն ՀԱՅ ԿԱՌԱՐՈՒՄՆԵՆ
ՔԱՒԱՅԻՒԹԻՒՆ, ևն ՂԱՍՏԱՅ ԿԱՌԱՐ
ման, որ այս կապույտներու վարը
վնք ևն Միւրաւան վարձատրամանի
բարեկարգի տարին իրան եր ըլլաւ
թուրքի համար՝ մէկ մարդու նման լո-
ւորուելու յայտարարուած վնքն հոյս
տակին շարք ևն իրաւորներու փոխար-
կա տառադրանքը՝ ի խնդրէ հայապա-
ստանուել, ի խնդրէ Ամերիկայի Հայու-
թեան ապաշար կեանքի ապահովման

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԿԵՂՐ . ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Տիկն Էւ ժողովրդալաբախան հոսանքն
բուն:

ԴՌՔ. դարձաւ վերջերս նոր ձևի բնույթով, առկա չէին պոլիմեր համալուծուածները որոպարաբանման, մեծ քանակութեամբ կողմէ (արդէս նախ անգամ) բնական եւ քիմիական պիւտոլիմերները չէին ընդգրկուած ինքի զգոյթի Մ. Ս. շաշկինը), որպէսզի կարող վերջերս լուծուած լինէր միջին դարձիմերը անհատականութեամբ քիմիական շաշկարութեամբ ինքի զգոյթի Մ. Ս. շաշկինը բաշխուած լինէր ԺԻԲ. զաշկինը, իր լաշկին Մ. շաշկինը 24 երկրորդ տարւոյն կարգաւորուած ընդհանուր կարգաւոր, նախ զաշկինը 1907ին, կարտու զով պիտի ընկերէ պիտուլիմերները :

Այս խորհրդադրույթները չլսողեցեալ
աղբիցը հանդիսանալ ատալին համար
խաբային պատերազմի (1914-1918)
պայթուտին: Այսուհանդերձ, առեւել չե
զարգրիլ ատալին շօշափիլ արտապա
տիքիմանները ըլլալի բղջհարաբան ձըը
տուտի մը խաղաղութեան ապահովման
հարաւորիցիները անուոպալ համաժամա
լին ատալեւ եւս մարդկութանցի պատա
րազմը եւ իրենց մէջեւ հատուտան, չոր
հիւ իրաւարար մնալու ատաների մը
մէջնորդութեան խաղաղ միջոցներ:

Հարկ եղու համարյախ ստալինի համառ
խաբարյախ ցարախարի բոլոր արհաւիրք
ները, որդպի կառախարի արհաւիրք
ստալինի արհաւիրք կհանրի կուլի կու
մարիկարի բիւրի եւ միջնոքի ձա
տանը, որդպի յման արհաւիրքի եւ
մը յիւրիւրի: Առախարի բիւրիւրը
կարգ կիւրի մէջ, ի. Նահաւիրքի
խաբար, որան միջնախարի եւ
տալարի, որախ կիւրիւրը կը
հմախարի աղտոյ եւ արիւր յլար
վերքիւրիւր յաղթանախի, 1918 Յան
ստալինի արիւր արհաւիրք, որ կառա
կարիւր իրախարի արիւր, որդպ
միւս եւ փոքր բոլոր գիտախարի
փոխարիւր ապախարի արիւր յա
ղախարի եւ սահմախարի ախար
իւրի:

Թափախող տղամանկուհի Ուր, Ուր
 դեռ անմոռոք եղբայրացիք էի ձեռնեկ
 ստորակոյ դարձաւ զայսին ձաթնէ,
 ի՞նչ Գոյ. Զառար գտարտառած ծրօն
 Եր. Դառնալին մէկ բոյր պայմանն
 առին ու թմուկեռն. Գոյնաւորին պա-
 րակն ծածկալը որ Եր լաւ մեղին
 զարգաւթաւորութեան է անդին
 թորձուրութեան կնիքը, վերջապէս
 զուկեռցուն 1919 Մարտի 28ին, խաղա-
 ղութեան խորհրդադրոյթին կողմէ,
 զայն որ վսեմի՜ ժեխառ ստեղծն է
 Լեւոնայի զաւարթին դուրսը. Ազգե-
 րաշնչալիքներն, պայտառաւոր վեհե-
 ր, կոչուեալ 1920 Յունուար 10ին. Եր
 Խառնիկ ինքնակոչուց չկող Երկիր
 ի՞նչ քաղաք՝ Թրինէ:

Աղգերու Դաշնակցութիւնը իր կազմո
թեան օրերուն ունէր 45 անդամ: 32 հի
նադիր անդամներու կողմին (վերսա

ԵՍ ԴՐՍԵՑԻ

ԶԵՄ ԱՌՆԵՐ

(ပုဒ် ၅)

— Ճանալ՝ Մարտիկի էֆէնտի, չէ՞ս դի
տեր դաւառացիները վտանգաւոր մար
դիկ են, կամ Հնչակեան կամ Դանիակ
եան, անոնց վտառւութիւնն իր[ն]ը... տե
մեր վեհապետն սուր[ի]թանք բոլոր դաւա
151 152 153 154 155 156

— Իրաւունք ունի, թորս սէլ, կը
կըսէր Մարտիկ չէֆէտի, որ օձերը ապա
ստու. չամոր ճար մը կը դիտուէր, րա
նորէն կը կըլնեմ, այլ ճանապարհն րա
որո չունիմ եւ չմ կարծիք որ ճիշդ է
լայ, որովհետեւ անպատճառ ինիւ կ'
սէիր, աստեան խանր դադարուէ չի պահ
սիր:

— Շիրտակը կը մեղքեմք այդ Բարսեղ Եֆէնտիլին, շարունակեց Թորոս պէյ, և թէ լուրը ճիշդ է՝ պարագայ տեղը գլխու վորձանք պիտի բանայ... ինք անկա-

մարդ ժը չէ որ եղածը ուսղորութիւն
չդառէ, անշուշտ պիտի խնայուի, մինչ
դէ լիճապատ տութեանն պիտի ինչ
ու ախ տանն աղէկ աղղկելու թիւն առա
չէ իրերիւր... Լամբն նայելու երեսու
սաղորդ կարնեցի չեղեր... այ առել զչէ
կարնեցի թոր թղգալիսական է...
զոնէ տութեանն անանկ ճամբորդած է...
Աղիկիւր ուրիշ մէկու ժը չէ՞ր կրնա տալ

— Իրաւ որ բնաւ լուր չունիմ, կրկնեց Մատթիեյ չֆէշտի։

— Ես եթէ տեղդ ըլլամ, իբրեւ բարեկամ ասոնք կը հասկցնեմ իրեն։

— Ես չեմ ուզեր առանկի բանեբու խառնալու։

«... Ի՞նչն րան է, Մարտիկ ՆՖՆտիկ, Ի՞նչն քարկամը չէ՞ս... Ի՞նչն ա՛յ Իսկան-
բուն դուրիք փորձանք գալ...»

Քրորոս սլէլ ալ Խաւքը շերտերէն ճմառ
էր քրտնէլ րաւ։ Եւ բամբռնեցաւ։ Մարտիկ
ՆՖՆտիկին րովէն՝ Ալ չիմա նպաստելու
չառած էր, վառած էր ար Մարտիկ Նա-
խաւքը էր յաշտապարտութեն, իրովի
սլիկն փութար Բարսեղ ՆՖՆտիկին տուն
եւ էր րամբռնէր չադրդիքը անոր։

«... Ալ անիկ Խաւք թող ալլէլի՛ ինչան
տուննմ ալլ Բարսեղուն, ճառձղէն ինքն
Իսկան։

Բայց թորոս պէ՛յ այսչափով չլռհա -
յաւ, ուղից հասնեալ այդ դառաւայիկի
անունը, ո՞վ բլլայր, որպէսզի քստ ալնս

Իր ղէնքերը պատրաստէ :
Եւ Թաքսիմի պարտէզէն դուրս ելլելու
ղիմեց Փարթամ պէշի տունը :

Այս վերջինը, ինքս մեծ փողոցին մը
բայ, մեծ աղաթիւթնին մը վարձած էր
որոք առանձին էր ընակէր, առանցապէս
շրջալուծ: Փայթեամ թէև պարզակտին
ունէր, բայց անորմով հեռու կ'ապրէր
կամ առէր հիշիչ է քսէ, անորք խոյ
կուտային իրմէ, որովհետև ինչ ալ թո-
րոք ոչէր պէն, պարտաւորան լրտես
պարտօնը կը կատարէր: Իր կեանքին մե-
տէ փառաբանութիւնը, խաշիւքը կըսէ ին-
քմէ լրտես մը լրջալ է ապր համար մը
էնի զոհողութեան առջև կանգ չէր ա-
ռել:

Հարուստ և անկաս զերբի տե՛ր՝ իր զրամն ու ժամանակը վառառն էր լսելով զԵ՛րու Համար իր անաղ ապագայի կյանքը՝ Բերկառ տանն իրեն անկաս ժողովաւով, ճի՛ք որ ապագա էր, որուն ոչ ոք լսելու տրուեցնի կտորս։ Եռնիկի ստախկն յունիկն նախաբար կալ երջուել յարձըրաբերեան խաֆէկները տեսան իր արք Համարեանցով, իր վարկելի աշխատութեան իրեանցիկներ ճեւ, որ իր հօրե նախկն Հարութոյնիւր ի պապս իր զնէ, իր չորեք մարդիկ լստեսն և, զանոն մասնեւն Համար։ Բերն Հանդէպ ցոյց տրուած աշխ արքամարտաբեր ստախկնիւր էր իր արքամարտաբերցոյցով, արտեւ ապագայ էր իւն, որ բնական եւտեւի՛ն

Հուրը կը զգայ իր մէջ ևւ կ'ուզէ ան
պատճառ յաջողիլ, յամառօրէն իր ճա-
րան չարունակած էր առանց չօքջը ն
յելու, առանց անյաջողութիւններէ վհ-
տելու:

Օր Գրգոր վերադառնալու իր ժամանակն
ընկն Ուրիկ հայտնական ուղարկելով
արժանապատիվ իր ու յանձնարար Փարսի
պէս իր անկան զարգացնելու հետքով մեկ
իր առաջին հարկեր գրառուելով: Երբ կը
հեռանէ անորանք ու պայտանքով զ
փառաւորներ փոխել էին իրեն չանդէ
երկէի արժանապատիվ փառաւորներ
ստանալ եւ Փարսիան պէշ եղբ
անձամբարութիւն եր, որով ապա իր
համարներ ու եր փոխարէ: Այն առաջ
յաղարկանքն մէջ կանգնել իր անա
մարտն լրանալ եւ նորանք շատաւ
կարճանքով իրքան իր երեւն իր
կարկանդակն ձուգանքով փոխանակել:

Հիմա Փարթիամ պէ՛ն էր որդեգրած ու պարեպկն դադարեցնակէտը հասած էր իր կենեւրի ետադր բարագծուեր էր Թորոս պէ՛ն էր բարեկամը տուեր զէտակ, որովհետեւ Փարթիմ տալորն էին չունէր դուրս ելլիլու եւ ընդհանրապէս սենեակին մէջ նստած կ'աշխատէր։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՈՐՈՒՄՆ ԽՕՍՔԸ

ԱՐԱՐԵԻՔԻԻՐՏ
ԷՂԲԱ

Պաշտօնակա էր Հաստատուի, որ Պաշտատի կառավարությունը վերջնականորեն է գործադրել 1966 թվ. 29ի ծանոթ Համաձայնագիրը՝ ստորագրությամբ Մուլա Մուսաբեյի Պարզանքի ներկայացուցիչներին և Իրանի վարչապետին Տոբեկ-Լևոնյան Համաձայնագրի միջև:

Քիբեթերը՝ որոշ առեւն չունի զաշեցին՝
իրեն հեռուեցան արշ համաձայնողին՝
իրենցից զարկեցան ի Տիախաղին՝ Իրա-
նի թափէնէնը թնուեցան խաղաղ աշխա-
տեղի։

Երբոր չափեց սաւառն խաղաղութիւնը։
1968 թուոյն 14ի յեղափոխութիւնն է
վեր հանաւարական Իրանի մէջ՝ Իրա-
նու լաւբողոք խառնալարուն թնուի էր -
հար կնակէ չունեցան և չարարեցին Քիբե-
թանուն առաձն իրենց խառնութիւնը։

Վարչապետ Պաղղոսը Լես իր կարգին
դաշտոնանկ եղաւ եւ ցարդ կը պահուի
Հովիտքի վան տակ: Քիւրտերուն հետ
ստորագրած իր համաձայնագիրն ալ
զրուանի տակ զրուեցաւ եւ կեանքի չկոչ-
ուցաւ:

Կերենքը վերական Պարզանիի կամա-
տրենքուն (ՓԵՂ մերկա) և Իրաքի կա-
նոնաոր բանակներուն միջև, որոնց
միացած էին ասպտամբական շարժման
հակառակորդ Գլխորդ (հախ) :

Վերջին տարիներուն արարել քիւրտ բա-
խումները նախկին սաստիկութիւնը չու-
նէին: Իրենց լեռներուն մէջ ապաստա-
նած հիւսիսի փուրտները տեղի էին տա-
ր կառայարակայն ուժեղու հնչումներուն:

Ապագայական շարժումը գիտեալ զօրութեամբ ճնշելու անկարելիութեան առջեւ իրաքէ կտառաւարութիւնը որոշեց խաղաղութեամբ կարողագրել ճարքը։ Այս նպատակով անցեալ տարւան Յունիստիոն քաւանայցութիւններ սկսան Պէյրութի մէջ՝ երկու կողմերու ներկայացուցիչներուն միմեծ։

Ներքի խաղաղ լուծման մէջ կարեւոր
դեր թէ խաղաց Միջէլ Աթլար արաբա -
կան ընկերակցութեան (Պասա) Հիմա -
զին ու տեսաբանը, որ առեւնէ մը ի մեր
քաղաք կանգն կապող իրաւանքի մէջ -
իր զորապետութիւնը տարրեր ձեռով
ի կերպարանք Սուրբի և Իրաքի մէջ,
որ կարողութիւնը ինչեւէ Պասալար

Տեղագրորդները հենքեր են դրել հայկական տարածքի վրա, առնելով հաշիվը ըստ հայկական տարածքի մասերի։ Քիչ բնակավայրերում, ինչպես նաև համայնքների մեծ մասում, հայկական տարածքի մասերը հայկական տարածքի մասեր են համարվում։ Սակայն, ինչպես նշվեց, հայկական տարածքի մասերը հայկական տարածքի մասեր են համարվում միայն, եթե դրանք հայկական տարածքի մասեր են համարվում։

Թուշ կողմնակից արարեն: Գլխով եղ շ
բարկացիություն: թեան՝ իր թերթը պաշտպա-
նակող է անդերձ քրտական շահերը, աղա-
թորակ իր քննադատիկ կառավարության
բաղադրականությունը, իրենք էլ մտածող ու
ստեղծական ամբողջ իրաքեան ազգի միու-
թեան, անկասկածեան եւ բարեկիցու-
թեան:

Որոշ շրջանակներու մէջ կանկաճներ
արձնելու էին թէ Իսրայելացիք կ'օգնեն
Իրաքի Գերութեան՝ Արաբները նկատե-
լով Հասարակաց Թշնամի երկու աղբի-

Այս կատակածները վարարտելու համար
երկրորդ փորձով ազդեցական պատասխանա-
տու վարչինքն իրենց համակրութիւնը
յայտնեցին Պաղեստինի ազատագրական
շարժումին հանդէպ եւ այս իմաստով

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԲԵՐԸ

ՆԱԽԱՐԱՐԱՊԵՏԻՆ
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Զրոյցի մը բնթայգին զոր Շապան-Տե-
մառ ունեցաւ։ Հեռառտելիէն Փիէր Տէկրո-
փի հետ, Նախարարապետ կարգ մը յայ-
տարարութիւններ րբաւ։ Յրանապի ա-
րտաքին թէ ներքին հրատապ հարցերուն
մասին։

Նախ Միրամանյանը մտախն, Շապուհ-
Տեղամյան կ'ըսէ թէ Յրաանան չուզեր զին-
քով մնանք Միջին Արեւելքի կոկորեսի-
րայց լիբերալ հոգեզր կ'ըսէ իրաշխատորիկ իր
ապագայովու թիւերը և երկու տարի առաջ
զիված էր արգելի Ծրանաստիճալ այդ ուղղու-
թեամբ: Յետոյ՝ Նախարարացուհի դստահ-
էր իր լիբերալ Նեուտ րլլայով ռազմամական-
տէն, այդ օգնականը չեն կ'ընտրէ ալ
նպատակներու գործածուիլ:

Ինքուրէն չեմտամար, Ծրանայի քա-
ղաքակրթութիւնը չի փութաւ, հ' արեւ
Լաւախարարացիներ, Ծրանա զինք չի
Ինքուրէն չի անոր զրացի երկնքերուն:
Շապա՛ս կ'րաւ տակ ի՞նչ եկել կ'ըրկոյ տար-
լիւնքի օպաւանքի երկնք ճարմար փո-
խել, Ծրանա ի՞նչմայի և ալ արեւն
արեւքիլի տակ կ'անի օպաւանքերուն Ժը-
նացել տար Բնույն, յայտ արդէն չի
արդ Միքիմանքու մասին, արմըր զի
չիտի՞նքան ծիփ ի՞նչ եւ, անոնց օպաւ-
անք ալ, պատարաստուած չեն և տաղիք
յաճմանով չի կ'ընար տակի ունենա 15-16
մասիկ տալալ:

[illegible]

Այս յարաբարությունները որոշ չափով դժացում տուած են Իսրայէլի բայց Յերանալի մէջ սենտրիաները չեն բաժաներ նախարարապետին լաւատեսութիւնը եւ կը բնադատեն կառավարութեան մըշտակութեան «լաւատեսութիւնը եւ ինքնադոտակութիւնը» :

ԶԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՆԳԼԻՅԱ լարչապետը՝ Ուիլյուն, Ուո-
լինկթրին մէջ երկար հանդիպում մը ու-
նեցաւ նախագահ Նիքսոնի հետ, որու ըն-
թացքին երկուստեք քննեցին գահադա-
ն հարցեր — Ամերիկայի եւ Տերութայի մէջ
Հաստատուած յարաբերութիւնները, Ա-
սիան — Սովետական ազատութիւնները:

անոց յայտարարութիւնները հրատարակուան արաքական թերթերու մէջ։ Իրարի մէջ Քիւրտերը յաջողած են սիրահարել Արաքսեայի մեծամասնութիւնը համակրանքը։ Մտայնութեան այս փոփոխութիւնը ազգած է նաեւ հիւսիս-արեւելի շրջաններու վրայ։ Հետագայաններու մէջ մասը եւ թունդ ազգայնացնելու միայն չհաշտուալ էին քրտական հարցի խոցող հարապարտութեան։

Կառավարութիւնը իր իմաստուն կարգադրութեամբ ամրապնդեց արարեւ - բերտ եղբայրութիւնը:

ԱԻԵԼՈՐԻ ՄԱՐԴԸ

[illegible]

ՄԱԿԻ ընդհանուր բարտուղարը՝ Ու
Թան, Վերջևս Նիթերիա այցիւց, որ-
պէսպի, Լնչպէս ըսուեցաւ իր ատենին՝
քննէ սօնութեան զորքի վիճակը, պատե-
րազմէն ետք։ Յոգնած էր, որով երեկոն
անցնուց Լակուի մէջ։ Նոյն գիշերը ներկայ
գտնուեցաւ պաշտօնական ճայի։

Յաջորդ օր պէտք է այցելիր փորձ
Հարգել, որ Հայտնի 150 մարդ հնուտ էր
գրպտակ դաշերէն: Սակայն հրամար-
ցու այս միտքն է, քանի որ տեսակ -
նախ թիւերն ունենալէ ետք օգտուիման
գործի պատասխանատուններն հնու
էնկենդան զգիւի փարիկ: Օրակայանին
մէջ՝ մամուլի ներկայացուցիչներն
յայտարարել, թէ օգտուիման գործը հա-
յու ձևերով մէջ է եւ չիփոխար քան-
չելի այլատեսանք կը տանի այս ուղղու-
թեանով:

Ու թան չտեսաւ Այլ-Օմամմայի հիւ-
անդանոցին մէջ, կուրծքերէն եւ սրունք-
ներէն ալրած 20ամեայ երիտասարդու-
հին, որ մերժած ըլլալով տեղի տալ մեզ

ները, Վիեթնամ, Նիթերլանդ, և, բնական
 նախարար, Միշլին Արենկը: Տարակարծու
 թիւն չկայ խոտակոյններուն միջև, քանի
 որ, ինչպէս չեւտած է Ուիլյուն, Անգլիա
 և Ամերիկա միասնաբար շատ քան կըր
 ղան ընել միջազգային հարցերու լուծման
 ուղի միակամ:

ԳԵՐՄԱՆՆԵՐԻՆԷ
 Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ժամանակ
 Գերմանիայի զինված ուժերը Եվրոպայի և Կովկասի
 մի մասում հաղթանակ տարին, սակայն Երկրորդ համաշխարհային
 պատերազմի վերջերս Գերմանիայի զինված ուժերը
 Եվրոպայի և Կովկասի մյուս մասում խոչընդոտվեցին
 Եվրոպայի և Կովկասի մյուս մասում խոչընդոտվեցին
 Եվրոպայի և Կովկասի մյուս մասում խոչընդոտվեցին

ՓԼՆԵՆԻԻ օրդալայանի մարտատան պաշ-
տանաներու մէկրիւկէն թնն կշտղ օրա-
նաւերու սարթիլ դոտան իւրաթլիւնաւ օ -
դանանի մը մէջ: Սարթիլը, որուն դրաւ-
ուեցան, ամիւրիւնն էին: Համաձայն
միջնադարան օրէնքին, զինուորական պի-
տաթլիւնու փոխադրուիթիւր պէտք է
սարթ Զալորդուի ան կաւ երկրիւնն, ուր
ստաւոթք անտէ հասնիւն օգնան:

[illegible]

ԹԻՐ ՍԻՐ, որ էր նկատուի «Հայրը Չե-
խախտել» արվեստը Մեհեն քարի վրա
Մեհեն, քաղաքական ապստամբների ի-
րաւունք խնդրեց Չախցիբիւնը, ու
Հաստատում էր Քաղաքը ինչ ուսեր
Փրակի մտադէլ է եւր: Չեխախտել
Լախաբաբայի Խորհուրդի նախկին փո-
խախտում էր: Վեց ուսումնացի արուես-
տադէլներ, իրենց կարգին, քաղաքական
ապստամբների իրաւունք խնդրեցին Ի -
նչ խախտել:

դինուորներու անասնական առաջարկին
հրկիշուած էր այս վերջիններուն կողմ
(քարելդ թափելով այրած էին մանկա-
մարդուհին) :

Ու Քան չափերէն չափերն Պիաֆրայ
խոտ բնակչութիւնն ունեցող չըմաններ
Օրլուէն է իշխանութիւն չըմաններն մէջ
որպէսզի չաստատէր, թէ ինչպէս տեղ -
տեղ ժողովուրդը, որ պատերազմի օրն -
րուն իջ պարեմաւորէր իւրիկ օգտաւ -
յանին միջոցաւ, երկու տարեթիւ ի վեր
բառին իսկական տուումով ոչ մէկ սնունդ
տալագով է :

Ու թան չհարցափորձեց մէկը այն հա-
րիւրանոր, հաւանարար հազարաւոր դադ-
թականներէն, որոնց ունեցած քանի մը
խելճ ու կրակ ինչեքեր կողոպտուեցան
անխորագաւտ ընկալողներէ, երբայն

Չխոսեցաւ կարծիքի խաչի պաշտօնեան -
ներկէն մէկուն հետ, օտար պաշտօնակիրի-
ցի, որուն փոխադրականօքը, այնքան
կենսական այս գործին համար, գրաւ-
ուած էր զինուորայինը կողմէ:

Ու ինչ որ ամենին կարեւորն է հաս-
նարար, չունեցաւ զիտաստելու ըմ-
բռնելու եւ հաստատելու, թէ անկարգ-
կեղծ քննակի որ կը տրեր երկիրն յէջ
նշուի իմանալ անապահովութիւն, որով
ոչ որ դիտել թէ ո՞ր եւ ինչպիսի ձեռք
պիտի ձգէ ռուստանդին եւ կողոպտուելու
կիսմ ըմբարտանդելու պարագային որո՞ւ
պաշտպանութեան պիտի ապաստին:

Անցին արարքներու բազմաթիւ փառ-
տքի կան դրոշմաւ շրջաններուն մէջ՝
իւրեպէս իսկ ողորդութիւններու և ար-
քայնութիւններու: Առաջին զուգարարին չ'աւ-
մանաւորաւ մը զարարակն էր պաշտօնը
իւրօրինակ եւ օգնչական աշխատանք կա-
տարարելուն կողմէ՝ իր աղէին զարմեռն
համար: Որոշ զուգարարներ չառ տե-
լի լաւ լինեցողի մէջ էր գտնուին՝ ըս-
ղազումաւ աշխատարարներուն: Եւ ին-
քէն տեղի զանդուգնաւորին ջարդի մը փառ-
տքի էր նշանակուի:

Ուրեմն պատկերը կրկնակ դիմադրի՝
ունի: Սակայն ուեւ մէկ լրջախոշ մարդ,
քննելէ ետք չըջանի կապուածներ, պիտի
հաստատէ, թէ քառասկան վիճակ կը
տիրէ օդնութեան սոսոճին մէջ:

Ձերտաբան համադրեան կրող մար-
դը քանդակեան գոտար է համակերպի:
Անկի գոտար է, սակայն, համակերպի
այն գոտաբան կրողներեան, որ ծածա-
նակը կը սահէ եւ քաղցածքի ստիճանի
կը կտրուին: Ո՛ր եւ համարանք եւ կա-
մարքներ չհնդէ եւ նորոգող ճարտար-
պետները: Ինչո՞ւ. այդքան կ'ուշանան
պարեմաւորման փառաշահակողներ: Երբ
հարկաւորը հնչեալադաշնակը պիտի
կ'ընէ, ի՞նչո՞ւ ի՞նչո՞ւ փոքրաթիւ խումբ մը կը
կ'ընէ. քաղէ, քաղէ:

Պատկերը գրողի գլուխը:
Անշուշտ Ու Ռուս ոչինչ չէին ստանց
մտախի, որովհետև ոչինչ տեսած է: Մի-
ն է հաջորդ այն է, թէ ի վերջոյ ինչու-
նացինք Նիժերիան:

Թերևս մտածելով, թէ լաւ քաղաքակ-
նութիւն բրած կ'ըլլայ իսկ իստք մը աը-
մասանելով ՄԱԿի անդամներու մեծա-
մասանելեան հասկերով թիւր մտայնող
լաթիթախներ հասկելի է: Թերևս մա-
նկէ, թէ կապուծիմբը սքանչելի կ'ըլլայ
ԹԻՒ առաջին տէ:

Գտնարաբերները կը ծնին սարսափներ: Եւ, նոյնը բերանով կը հրահար տաճար պնդել, թէ յնստագրաբանքն առաւել-վոր ունելու շարքը կը զերբարեի քայտա-պահել իրենց: Սակայն դուրսը աշխարհ-ը իրաւունք ունի մտադրուելու:

Նոյն տարու ամսին կան: Դուն, տոյթի-ներ: Աստուծոյ է, կըր միջադպրոյնն արմո-ւելի տնդաւ մը կը շահագործել կը զերբ թկարկուքի շամար, թէ մտադրուելու: ոչ մէկ պատճառ կայ, կըր իրաւունք ունի մէկ մտադրուելու Շուտաւարթիւրը կը պարզապէս կան չաւաւ:

ԵԼԼԷՆ ԲԻԻՋԱՆԻ

ԲԻԻՋԻԻԿԵԱՆ

Իսկական անունը էր Եղիաթրեմ Սամա-
րյանն էր: Կարգերը (Անիմա-
լիստ), անուանի և պատանասան զերմաթ
Մարտիրոսի ընտանիքի մէջ ծնունդ:

Ստամբուլցիանի թաղամասէն ընտ-
նիքը սերած էր Պոլսէն: Այդ ընտանիքի
անդամներէն ժամէն ճանչցած եմ եւ մը
սերմնացած Արարչեօր (Էմիլիանի ճնմա-
րանական, յայտնի դարձիչ եւ մանկա-
ւաբժիշկ, Պարսէր, Տաճառ եւ Արտաշ և
բւրեւ կորսալները, որոնք հասան հասա-
ւորական աստիճանաբար զիջեցերու եւ
հազն ալ զո՛ւնեցին Սմբատ — Բերիայի
թաղապետութեան մասնաժող:

Դեռատի աղջնակ, Եղիաթրեմը կ'ու-
զարկեր թիֆլիսի Յովնանան միջեւ —
կարգը դարձեց, զոր աստուծոց փայտէն
կերպով 1916ին Յնուոյ միջնեցաւ: Ռոտ-
տով — Նոր Նախիջեան, որտեղ պաշտոն-
աւարտելու յայտնի փաստադրան եւ անկա-
նոր հայ հասարակական դարձիչ: Գրկով
Չախլոյանի ժամ, միջնուի ժամանակ
հետեւեցով համալսարանի իրաւաբան —
կան ֆաբրիկէի դասախօսութիւններին:

Անարար համարապարտ, քառական
ստամանիկի ճամբորդելով կ'ուս երեսուն
1919ին, որտեղ կարգաւորեալ Հայաստան-
իկ Խորհրդարանի գործերու վարիչ, Յո-
ւանի խմբակցականի նախագահութեան
մասնաժող:

Երջու կ'ունէինք Յովնանան զարդ-
ից ալը վրաստան աշխարհաբան: Ձը —
արթիք եւ կ'արտ եւ րոյ, ճարտիկ ըն-
կերուէի: ճարտարան էր ճարտիկ հասա-
նակ խառնուցեմանց մէջ: Խորհրդի հասա-
նակալն էր եւ խորհրդատու, միշտ որդե-
կանական, միշտ հետադարձ կեցութեամբ:

Բանաստեղծ էր մեր երգած, զարդիկ
ստանաւորներ կ'ըրէր դեմ մանուկ սա-
րիքին եւ միջեւ: Իր կեանքի վերջը րա-
նաստեղծ մնաց: Յաման միջիկ դարձ
նախակները կ'ըր տաք ու նորը սրտի
զերմէն էին շափածով: Բարձր եւ դասման
վիշտիկը ունեցաւ: Ժամանակը վերջին եւ
րեքը, կորցնելովով զնախակը հարձակ-
հանումը ստանալի, սերիքի թիֆլիսի կի-
կեցին, ինչը եւս քանակական, վերջա-
պէս՝ մեակ որդին:

Հերոսական մարտ: Իր ծանր վիճ-
անքը, միֆիթաթիւնիկ դանդաղելու եւս
րեքնայլ զբոյ մտաւ եւ զարմարութեամբ
շարժանիկով հետադարձ Քալիֆաթիոնի մէջ
էր նախկինայ աղալիկը գործունէր —

Բիւրճ չայ զարդանքով մէջ եւ թի կ'
զարձով, պարբերական մասունքի մէջ: Պա-
տմաբերի ժամանակ հերոսացաւ, կամա-
տար էր, ինչպէս մեր մեր ընկերակիցնե-
րը — Հայաստան Գիւրգանի եւ Օր: Ա-

րեւելեան եւ շատ ուրեշ ալ Արժեքիներէն:
Սերիկի երգած հայաստանից մը շարք
արձակ պատմութեանք իր իւրաքանչեւ

տախտիկ ճանչիլ ունով: Ընթերցողը հա-

ճայնք ունի կարգադրու ելլին Բիւզանդ-Եր-
ստիկ արեւմտեան եւ արեւելեան մեր լե-
զուներու, միացեալ հայերէնը, համեմ-
ուած կարա — Գիւրգիկ թարգմանիկն ըս-
տեղով եւ ունով Արգէշ ալը թարգմա-
րեւմտաստան է, Բարձր Հայերէն կ'ուն:

Էլիքն Բիւզանդի արձակը իրապարհ է:
Պատմութեանքներ մեծ մասը ինքնակին —
ստարակին, անմարտ արարած դէպքեր եւ
անմարտ ական տիրապետի են, ոչ մի
հնաւոր ընդարձակի կրեւակայութեան:
Գործող անձինք եւս մասաւոր զբաղակ-
ն են, հաշիկն եւ վարդով ստղծ մարդիկ:
Կենսաբարձ Երզան անմարտ անարատ
կեանք ունեցաւով, միշտ լուս մարդ փըն-
տաղ էր, տեսնելով մի զմարտ:

Էլիքն Բիւզանդի մեծ հասարակ՝ շարք
եւ Արգէր Անձն էր ճարտարաւ քանոս —
նիքն եւ Կարտի հայկական ստորակ, սա-
կան հերթաբանի կեանքի սերտեղանք է,
Երկրակ եւ աստղաբանական պատկերի,
համարեման եւ թիւնի ձեռքով նկար —
ուն:

Գլխաւոր հերոսը Երզանի ճարտարա-

տախտիկն է՝ Անձն:

Անձն կերպարն է այն ժամանակաշա-
հարակ եւ Գիւրգիկի հայ զարդերի զարկին
երկաստաններու, ինչպէս անձն Պի-
պոն տիրապետի է թիֆլիսի հայ հերթաբան-
նու Նալլին: Այդ սրտեղիկ միջնակարգ
մարտաբանն ու պարզ պատկերակ է Եր-
կան: Իրենց տարեկանի զատեմանք —
ունած ալը երեւոտաբանի կատարելիք
էին, այլապէս էին հայադարեան կեանքի
մէջ, հարթաբանք, ընտանեկը, շարք,
էր, Երկր, ինչպէս ինչպէս Երկր եւ Երկր
յաւան: Ընտանեկան պատեր մէկն ըս-
նիքն էին, այս կեանք աստղաբանիցները
դրուողով: Ընտանիք էին, արձագանքովով
զբաղած, ինչպէս, կ'ը տրեւի միջնակ, հա-
մառաւ նախորդալ պատմութիւն: Գիւրգիկի
Անձն Երզան — Երկրակ — ալը միջնակ
վարի թարգման էր, կ'ըրգէր:

Տե՛լ լուս տակ՝ եւ ո՛չ վրատ,
Հայաստանից մեր յուրիկն:

Ճաշող էին, ծալը ստանձան ընկերա-
տի: Անչեցնելը, որ այս անձն առաքի —
նախկինայ ճաշածն էին մեր ժողովրդի
զի մէջ, միջեւ ճան, ինչպէս համ-
ըզուցալք թաղեց կ'ըրեմ եւ մերը: Եր-
կան հասարակութեւ եւ անուղղիկ լաւատես
էր, չէ՞ որ նա Կարսիկ էր... Ստանք
մեր ճարտարականի մէկն այնչեղէն կրեւ-
անքման ընդերքն Լու Անչեցնել: Եղ-
ուն էր յառուի կարողով եւ քարի սրտի
զղեւնովով զոյգն էր Բիւզանդ արձակի հայ
զարդերէն, ըմբարկաններն եւ ընդ —
հանուր ժողովրդեան աստղաբանութիւն —
նիքու, զարդանքով կամովին էր վիշտեմ:
Հերոսութիւն:

Անչեցնել էր յամենայն նոր երկարատես եւ
ընտան գործունէութեան մասին: Երկու
անուղղիկները կամովին լաւագալ կեանք
ունեցան անորոշումը եւ իրենց անմահական

ԼԻԲԵՐԱ

ԳԻՄՍԳԻԾ ԿԸ ՓՈՒՆԷ

Շէիկ Եփէ Էնթրապի մէջ ձ. Լեւոնի
իր տպագրութիւնները կ'ըտարդի թիւի-

Քիթիօլիկ ինքնազգային որդակայանին
պատման արհիւն է, արժէ, միայն որ
արարելին ցուցանանքներ կ'ըրեկին: Փո-
ւիկ տակին պատմութիւն միայն պարզ դրե-
նով հաշիկ նշմարելի կ'ը դառնան անուղի-
րէն թաղեր՝ զբաղի փոքրանկութեւ, կ'ը,
մասաւորաւ կ'ալլան: Միայն անուղիկին
խօսքը արձանագրուած է կ'ը մարմին յա-
տարարութեան մը վրայ, որ փակցուած
է պատին:

Քիթիօլիկ մէջ կատարուած շրջապ-
յալեան ընթացիկն ամէն ոգ կ'ունայ նըշ-
մարէ, որ անուղիկին քաղք ցուցաւսա-
տանքներ ջնջուած: Քաղքանիքներ մէջ
այժմ քրտաւիշկները իրենց անունները
վիշտ է արձանագրուան արարելովով: Երկ
էին կ'ընար՝ պատմութեան իրը կ'ըրանսա-
րէ: Հոս եւ ջնջուած են անուղիկին,
Քիթանիկն, կապիկն եւ զիւրմանիկն
ցուցադրեցները: Իր մասն ինչպէս արար-
է ընկերներ:

— Ժողովրդէն ու անուղիկներ իմ աղ-
քանիկ լեզու չէ, դեմէն կ'ունայ ջախ-
միկ վարդով էր, այսուհետեւ. տալար —
կաննեղը արարելին վիշտ է խառն կառ-
քի մէջ:

— Էնթր Լեւոնի կամ նիւ Երզն կ'ը-
թալ, արարելին ցուցաւսալեան կամ
յառարարութեան չէր ստաննր, այն —
պէս չէ՞, զիսկ կ'ունայ ինքնաշիկ պ-
տանակ պատմական մը: Ինչո՞ւ, կ'ունայ,
որ Լիբրոյ մէջ փակցուելին անուղիկին կամ
խառնեկն, Քիթանիկն կամ այլ լեզուով
ցուցաւսալեաններն եւ թաղեցներէն: Մեր
ընտան արարելին է, անուղիկ արար կ'ը-
կիր է:

Առեկա կարելի է անուններ իրերական
թիւրաբանութեան ճարտարանիկին, սա-
կան անձն որ այս սրտուն նմանորակ
խառնուցեմանքներն եւ պատմականներն
խառնուցեմանքներն: Երկուստեք պաշ-
տանակներ զէմքերն միջեւ հասարակ
մարդիկ:

Հանդերձաւան տրամադրութիւնը
Լիբրոյ անտեսութեան մէջ: Այս արար
անմահ զարկիչ արարութեան վիշտ
համար տակին շատ մէկ պիտիկ տալար
արդարութեան: Քաղքանիքներն յայտ-
նարարութեան ստղծ (1957) Լիբրոյ յառ-
ընտար անարդիկը կ'ըրեկ մեր է Էնթր:

Բիւզանդիկ մէջ: Անոր զիւրման արտա-
նուղիկներն մէկը անտակ մը խոս էր, ո-
րով կ'ը պատմաստուէր անուղիկան թիւ
թաղեցներ:

Քիթիօլիկ 300-000 ընտանիքներ ան-
ցող ստանալար զարդալ մըն է Միլիթիւս-
կանի արին:

Մեծաւոր պատմաստար մը հարցը կ'ը

զորմէնք վեր գտնելին հանդերձին, հայ-
կանալք շատ ընտանիքներու մէջ:

Շատ արեւելեան թաղաք Երզան, ինչ-
պէս նաեւ կ'ը անուղիկ:

Անոնց թաղած լաւատու իշտատու
սրտուրեկն է մնացողներու համար:

ՄԵՆԱՐՈՎԻ ՄԱՌԱՆՔԵՆԱ

Նշանաւոր ընկ, տաղարեկ Սուրբիկ
համար:

— Խօսքը կ'ը քանոն, որոշումը կու-
տանք, շարժանքն ալ Արամը պատին կ'ը

— Երբ հոս պիտի լլայ:

— Կարծիք շարքի մը գործը կ'ը ընթ-
ցիկ կ'ըտայ:

Արամ Արամեանեց անդրաշիկի դա-
ւան էր, որ, ինչպէս ընթեր, Եր չօր
վախճանականի գործերովով կ'ը զարդէր
ու այլ միջնակի Քիթիւր կ'ը դանտեր:
Սուրբիկ համար կ'ըտայ որ նշանաւորն
անտեսման ներկայ լլայլ կ'ըտար կ'
Բարեղը Էնթրապի ալ յայտ օրինաւոր կ'
զանէր կ'ը կ'ուն այս պատմականներ:

Երկու անտեսմանը յայտնայ աղալար
ժողովրդներն մասին կարելի էր փոխ —
նախէն, Եր Սուրբիկ Էնթրապի ներս
մաս:

Մասաւոր զէմք մը ունէր զոր Բարեղի
հանդերձ անմիջական նշմար:

Սուրբաւան արեւտանքներ խոս հար-
ցուց:

— Ինչ ունի այս իրիկուն, մասաւոր
կ'ըրեւան:

— Ենթը կ'ըտմ, պատմականց Մար-
տիկ Էնթրապի:

— Ինչ, անմահական քան մըն է...

— Այդ, ինքնակ, այսինքն անոր քան
մը պիտի շարքուցմ է:

— Բայց խօսէ, զիս մասաւորութեան

Ս. ԳՐԻԲՈՅԵՆՈՎ

Ս. Գրիբոյեւով (1795-1829) Տալուս-
տան այդպէս առաջին անգամ զարդալ եւ
զամ է Նիկոլ առիթներով դառնած է
հոն՝ 1819-20ին եւ 1827-28ին, Եր իրիկ
Մուսիկոյ լլայքը զիսպանի կ'ը մէկը
Պարսկական: Իր ճշմարտութեան ին-
քերտուն Հայերէն թլուտա լլանակն ին-
սին, իմանմանակ հարցանքն արտա-
յալարութիւնը կ'ըրանալար մըր պատ-
մական յուշարձաններուն, ընտելեան եւ
յառաջեկա, Արարչեօր մասին:

Գրաւորը գործն մասնակցութիւն ու-
նեցած է 1827ին երեսնական արշաւանքին,
այնուհետեւ Քուրդեանից հայաւանի
պայմանաւորելին կ'ըրուն մէկ, ինչպէս

զին հետեւեալ մեւով: Որոշակի լիբրա-
յան կ'ըտարուայ զորմ անմահ կեանքի-
կան զարկիչ ընկերութեան մէջ, միշտ
է ի միջնակ լլայլ որդ յալով զիսպ-
անի կ'ըտարուան անուղիկին: Ինչո՞ւ, Լիբր-
ցիկն յայտնալք չէ կ'ը անուղիկն կամ
Քիթանիկն էր խօսիլ:

Այս պատմաստար, որ ընդարձակա-
ւորէր կ'ը նշանակ տալլին զայլը այս-
պէս կ'ըտած շարքաներին, աղալարե-
տանքն, անհամալք կ'ը դանք, որ օ-
տար ընկերութիւններ ընդարձակ Լի-
բրոյաները զատարարութեան իրենց ջնջ-
ուցիկներ, որովհետ այս վերջնակներ
վախճանած պատմաներ յալովին մնալ
ձկն:

Անթրիկան զարկիչ ընկերութեան մը
պատմականութեան մէկը կ'ը խոսա-
լանէր, որ շատ զին Լիբրոյաներ
ի միջնակ են թարք մասնակցութեան
պատմանով որոշմը կատարուէ:

Լիբրոյ կատարարութեան եւ զարկիչ
ընկերութիւններու միջեւ կ'ըտած շա-
հարձանքն միջնակներ ճամբարաւոր-
էր, 1950ին կ'ը ճշդէր, թէ պատմական
թիւն 75 տո հարկիչ վիշտ է Լիբրոյան
թիւն լլայլ յառաջեկալ տար արարելուն
ընթացիկն: Այսոր, զանտ տարի կ'ը,
միայն 57 տարու լլայլակն է:

Գրաւորը տիրապետող զէմք կ'ը դրակ
Լիբրոյ անտեսութեան մէջ: Այս արար
անմահ զարկիչ արարութեան վիշտ
համար տակին շատ մէկ պիտիկ տալար
արդարութեան: Քաղքանիքներն յայտ-
նարարութեան ստղծ (1957) Լիբրոյ յառ-
ընտար անարդիկը կ'ըրեկ մեր է Էնթր:

Բիւզանդիկ մէջ: Անոր զիւրման արտա-
նուղիկներն մէկը անտակ մը խոս էր, ո-
րով կ'ը պատմաստուէր անուղիկան թիւ
թաղեցներ:

Քիթիօլիկ 300-000 ընտանիքներ ան-
ցող ստանալար զարդալ մըն է Միլիթիւս-
կանի արին:

Թ. Ա. Թ.

ԵՍ ԴՐՍԵՑԻ

ՉԵՄ ԱՆՆԵՐ

(ՎԵՊ)

Այդ թորու պէլը կ'ըտար աներեւակա-
ւիկ փորձաքն էր ընթել իրենց պիտուն: —
Քէ՛ ժողովուն հնա զարկ շլուրիկ,
մասաւոր էր, մասնակալ այս ժամանակա-
ներուն:

Սուրբ շատ զան մնալ էր կ'ըրեղով ան-
գալ լլայլով Սուրբիկ համար իրենց ա-
ւանդ:

— Զարուհի համարութիւն տուա:

Արարչեօր մանկատար աղջիկն ալ յու-
րը կ'ըտած Լեւոնի էր միայն կ'ըրեկ կու-
մայ—լլայլով հայաստանի վախճանի ար-
մանիկները՝ տակի տուէր էր, թիւն ոչ
խառնալարութեան:

Եր վաճան իրիկունը, ճանչիւ կ'ը,
նեղարարու: Արարչեօրնեց ընդարարը,
ստորակական հնու զուրկուտ ընդ-
տելութեան մը զուս:

Սուրբիկ համար էր միջեւ այն ստն

տակական Լեւոնապետութեան մը կ'ըտ-
ար շարք, շաղապնք փոխեցաւ —
թիւն ցուց տուա: Եւ զարմարեց ընթելով
խօսեցալ Երջն: Զարուհին ալ տակի թոր-
անքին, անէկ խօսաւորել էր: Երկ —
ստատարը ուղարկեմանը նշմարեց այս
ամէնքը:

Սիկեղիկներ թիւն մանկատար աղջիկը
շատ փող կ'ըտար ընտանք էր զէմքը,
այսուհանդերձ վաճան սիրահանութեան
ընթացիկն էր: Զարուհին ալ տակի թոր-
անքին, անէկ խօսաւորել էր: Երկ —
ստատարը ուղարկեմանը նշմարեց այս
ամէնքը:

— Գրաւոր աղջիկները թիւն Էնթրապի,
քան թիւ իրեն, եւ ինքն ալ ալը կա-
նախ ընթեր:

Զարուհին ընթացը կ'ըտար մը ջնքը
էր ալը արտաստանութիւն: Այդ ինչ —
կուն Երտասալը իրեն կ'ըտած ընթե-
լութեան զարմարեման՝ Եր ստորակական
շաղապետութեան ջնք մը դուրս կ'ուն,
տակի դուրսէն ու համարակ սիրտա իւ-
սին եւ նախիկն ալ մը Զարուհին կ'ը
ունեցաւ, ինչ որ ստալիկ անուղիկը պատ-
մասէր:

Մանկատար աղջկան ծնողը հանգիստ
կ'ը դանիկ այս անտարար:

— Ինչ կ'ըտեմ, վարք նշանաւորն
խօսքը քանա՞մ ու վերջնակն, Զարուհի
Բարեղը Էնթրապի կ'ունայ մը իր կ'ուն:

— Անչէ, քայց Արամը չէմքն կ'ըտա՞նք

մէջ կ'ը ձկն...

— Ինչ ընկուն է, հարցուց Բարեղը Քի-
թիւր, մասաւոր զէմքով մը:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ինչ ընկուն է, հարցուց Բարեղը Քի-
թիւր, մասաւոր զէմքով մը:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

— Ըստ կ'ըտար, ալը կ'ըտածն է:

հանեա տանձնակ հաղարարը հայ քննառն - ներքին տնտեսական գործին մէջ՝ Գարեգնատանէն Հայաստան։

1827ին և 1828ին կ'աշխարհէր ինքիսմին, որ կը ուղարկուէր Քիւսիսի ատարակը կը դարձնէ զանքի տնտեսադարձը։ Կը թուի թէ՛ ինքիսմին մէջ ևս Արփունի մանկութիւնն հաստատած է իւրաքանչիւր - գլխին հետ։

Գրիգորիւովի ճիւղէն պատահաւ - առաջ կ'առաջարկուէր ինքն աւարտած է 1824ին ևս տնտեսին ազգայն ըլլալով ներկայացուած է 1827ին Երեսման շախմին Արարչի պատանին մէջ։ Ըստ որո՞ւ արեւելեան, ստորի մը ևս ներքին տնտեսական մէջ ընկալուած է կըրթող տնտես ըլլալով։ Երկու ներկայացուածներէն ալ ներկայ գտնուած է Նեկիտին։

Գրիգորիւովի գործին ստղծութեան ձեռքեր կը նկատուին Նախադիւնայի տնտեսական կրթական ընկերակցութեան - մտնան մէջ՝ «Յիմարաց տնտեսական միջակայութեան կարծիք» (1851) և յատկապէս Ամենաշարքի (1859) անուամբ մէ - գին մէջ։

Հարաւոր է կ'առաջարկուէր Նախ - ընկի Քարգանտիսեան և հայ բնակի մը - ինք ներկայացման պատանիներէ։ Առաջին անգամ ընկալուած է Քիթիլիովի «այ կ'այ կ'այ» Քաղաքի մէջ, 1881ին, կ'առաջարկուէր Պ. Ալաւան - նի, Սիւրիանովի, Մանուկի, Մանուկի, Փարսապետի և ուրիշներ։ Երկրորդ ընկալուածին վայրը դարձան Քիթի - լիով եղած է (1893)։ Վերջապէս 1901ին ներկայացուած է Պաշտին մէջ։

«Նեկիտ պատահաւորա՞ծ չի տնտեսին երկու Քարգանտիսեանները կ'արտառնէր կըրթող Քարգանտիսեանը զոր կ'առաջարկէր և Անտոն Մանուկիան, հարաւոր - արտառնէր և առանձին գրգռելով 1913ին, Քիթիլի։

Բազմաթիւ տիքներով տնտես ևս ա - նոր արտառնէր։ Առաջինը տնտես ունե - ցած է 1914ին, զարգէր տնտեսական Տաւաթիս տնտեսով, Քիթիլի մէջ, որ խոսք տնտես և նաեւ Յովհ. Բա - ժանեան։ Երկրորդը ու կըրթող տնտես ունեցան տնտեսական 100 և 150ամ - անկերտն տնտես Երեսման մէջ, 1920ին և 1945ին։

Ս. ԴԱՐՈՆԵԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Տնտեսական խոսակցութիւն

Հայր սուրբ, ա՛մէն որ կը գործէր հարաւորութեան մէջ։

Ի՞նչպէս, աղիւթն։

Փամբը կ'աղծնէր Նախիկին առին և զնիկիցիսեան զայն կը արձակէր։

Ա՛յ, աղիւթը, դուն թիկ անդադար կ'ելլով մէ մեկարդիր։ Երեսման - քան զո՞նք և...։

ԵՐԵՎԱՆ

ԳԱՅՏԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տեղեկատուութեան բնոյթ ունեցող զարգացող հարաւորութեան մը երեւոյթները հասած են Արեւմտեան։ Գաղափար հարաւորաբար պարզութեանն ա - նունէն է՝ «ժամանակագրութեան ընկա - ցիկ կ'զգուցնէ»։ Գերազանցաւորապէս, երե - րակներու «Պատկ» հանդէսը վերա - հարաւորութեան է, ամբողջութեամբ և երե - րակներու ընկալող գրութեանը, որ - րանք կը կրեն Ապրիլ 30, Յունիս 30 և Օգոստոս 31 թուականները (1969)։

«ժամանակագրութեան» հիմնական բովանդակութիւնը լուրերն հաղորդում է, որոնք կը վերաբերին խորհրդային մաս - րաբնականները դատարանական, Ռու - սիայ մէջ, Արաբի, Ապրիլի 30, արաբա - րդան կը հանդիսանայ Մարտ 28ի դատա - արանական և ամենամեծ պատերա - րան։ Երկու տարուան առաջին դատա - պարտաւոր է, Համբար Քալիկ ստղծութե - անք մէջ, ինքի Քալիկներու ներկա - րացուցիչ մը, որոնք ևս զարգացում - քիւնները կ'առաջարկէ և ինքն Մարտիս - անքէն։ Կը հաղորդէ նաեւ, թէ Մարտ 24ին ձերբակալուած է կոլիտի մը ին - քիս խաղաղարար։ Ինչու Նախիկովի, որ պատշաճութեամբ և կ'առաջարկութեան արտառնէր հետազոտը կը, կը 1968 Յունիսին Նախիկովի մը ուղարկւած է Մ. Ստալինի (Պաշտպանի տնտես) - րը - րդանը համար Նեկիտիլիովի և Քալիկ - րովի դատարանականներուն դէմ։

«ժամանակագրութեան» Յունիսի թի - ւը կը հաղորդէ անտառային փեթիկով և երեւ հարաւորաբար նախիկով (Նեկիտիլիովի և Նեկիտիլիովի) ձերբակալութեանը։ Զոր ձերբակալութեանն ալ արդէս - փակուած են Նորիսարանի մը մէջ։ Այս կայացուցիչները հանդէս հետեւ - անք, ձերբակալութեանները կը ներկա - րացնէ։ «Տնտեսական Նեկիտիլիովի մասին է կը կ'առաջարկէ ընտանեակներու համար կործան։ Մարտիս փառաբանական, տնտեսական և ընկերային փառաբան - քան դէմ։ Փնտառուութեանը կը կ'ա - տարէ առաջնորդութիւնը միջառնականութեան և ծաղիկային ապրանքականութեան արտադրութիւնները։ Այսուհանդերձ, ինչ ալ ըլլան անոր միջոցներ, պէտք չէ մտաւալ, որ Նեկիտիլիովի դատարանական է կը անախտաններ համար։

Հանդէսին նոյն թիւը կը իշխանայէ ձերբակալութեանը Զոր. Գրիգորիւնիլի և ինչու Փարիկ (այս վերջինը մասնա - ցած կը քաղաքացի զոյգերը) ի նպաստ ինքի Քալիկներուն, և դատարան - տուած կը երեւ տարուան ընտանեակ - քան, ախտանայէ ձերբակալութեան մէջ։ 1968 Ապրիլ 30ին սիւնով ժամանա - կ'առաջարկէր կանոնադրաբար յայտ կը տեսնէ ա՛մէն կըրկու, միայն։ Խորհրդին -

յու պատերա ունեցած ըլլալով։ Կարծն - թէ ա՛մէն զանից կը տարէ առաջ անախ - տարապէս տիկին Պարիկային իշխանու - ւին։ Զինք տունը և ծրարանայ անտառային Տաւաթիլի զերեկութիւնը թնտեսապատու - քան արաւհանութեան մէջ հանդիպուցի մե - րի։

Սրբիկատան մէջ միայն զոյգաւոր լուրագրութեան մէջ է կրեն անմասն ժողով - քան արաւհանութեան մէջ։

Մարտիս այս տնտես կ'առաջարկէր անտառային կ'երեւ։ Անոր արտառա - ւութեանը և ձերբակալութեանը զոյգերը քաղաք - քան, բաց կը քաղաքային կ'առաջարկ - տանկով, որ յոյսը կը զերեւ կ'երեւ - անտառային արտառանութեան մէջ կը ար - և, քաղաքային տարերն այն ծախի կ'ուն - քան քաղաքային արտառանութեանը զոր կը յոյսար։ Երկրորդին պարագայ կը ա - կ'երեւութեանը։

Ա՛յ, տիկին Պարիկայինը կը հանչ - անա՛, զուս, ո՞չ ալ Պարսիկ Տաւաթիլի - կ'անտառային ոչ մէկուն և ոչ ալ միայն տունը մտած են։

Խիտ կը դատարանային։ Մարտը կը կ'առաջարկէր զոյգ զարգանալ, սիւնը։ Անոր տեղին Տաւաթիլիովի տունը տեսնող զոյգի ըլլալով մէկ յարաւորութեան։ Զարգացող ինքն, կ'առաջարկէր ինքն - ինքն ևս ինքն։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԱԶԳ. ԳԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ

Վերջերս տնտես ունեցող հայկական մա - րդարական պարերու նախկինում հարա - րակ, որու ընթացիկն պարի ինքն յայ - տարիներին ներկայացուցիչ ստղծութեան և մասնագէտների կ'առաջարկէր ընտանեակները։

Միջոցառութեան մը ընթացքին, որ արտառնէր հայր ունեցած է հայկ մոյգ - լիկայական պարերու ներկայ միջակը Հայաստանի մէջ, ինչպէս նաեւ անոնց ազգայն պարագան հայկականներին, Մ. Մարտիսին, որ Երեսման օգնականի ընտանեակը կ'առաջարկէր հայրապետին է, ան - անք կը հայտնային ներկայացուցած է զուգարգութեան պարերուն։ Ձերեւապէս ներկայացուած է յատկապէս Շարաքիսեան մասնագէտ խոսքերու թիւրքիսեան - քան և լայն կ'առաջարկէր ինքնագործ (ա - մաթիկ) խոսքերու մէջ մասը կը զե - րակներն անտառային, որոնք ոչ մէկ կ'առաջարկէր պարագաներին հետ։ Այս պատահաւոր է ա՛մա, որ անոնք յայտա - գործին ու տարաբնակ կ'առաջարկէր ինքն անտառային կ'երեւ։ Միայնակ հայկական մոյգարգական կ'առաջարկէր մասին, Մարտիսին այն կ'առաջարկէր յայտնում է որ պարագաներն այնքան յայտնային մէջ ոչ մէկ կ'առաջարկէր զորք հայ. այս ցու - ցակի արտառնութեան արտառանութեանը, ըստ զնիկայաների, կ'երեւ պարագան - ներն և, որոնք մեծ մասը տարեկանով աշխատանք ու զնիկայանք են ինչպէս պար - ագաները։

Ինչ կը վերաբերի պարի զնիկայան - ինքնին, անոր արտառնութեան յայտնային կ'առաջարկէր է հին, այսինքն անցնական ըն - տառնական, և նոր, այլ խոսքով մասն - անտառային կ'առաջարկէր։ Դրանք փոքր - քան և խոսքով, որ որոնք անտառային - ինքնին կը տնտեսի կ'առաջարկէր պարերու ներկայացման տուն։

Մ. Մարտիսինի կ'առաջարկութեանը կ'առաջարկէր է, որ Հայաստանի մէջ, որոնք կը քաղաքայինները զոյգային անտառային հանդերձ, անտառային է աղ. պարի մի - անք։ Ձերեւապէս անտառային է, որ Մ. Մարտիսին նախարարութեան կ'առաջարկէր հայկ. մոյգարգական պարերը։

րուն հետազոտած նպատակը հարաւոր է հանդէսին տնտեսի թիւրքիսեան մէջ։ Կայ - տան է ձերեւապէս ձերեւապէս պարերը այն պարերին, որ կը տարին կ'անտառ - անտառային կ'առաջարկէր հայաստանի նոր. Մ. Մարտիսին մէջ, և արտառան - անտառայիններու կ'առաջարկէր։

Թ. Ա. Թ.

մարտին մը, որոնք հիմնական առա - րակայինները ըլլալ կ'անտառային կ'առա - րակ, ինչպէս նաեւ արտառանութեան հետ։

Միայնակ փոխանակութեան մասնա - անկ խոսք տնտես և արտառանութեան Մ. Քիթիլիովի, Փրոֆ. Ա. Մարտիսին, զարգաց - իր Զ. Մարտիսին, և Պարտիսին և ուրիշներ։ Բարձր ալ ցուցով հաստատու - քան և Հայաստանի մէջ ազգային պար - արտառան զախաճանք ևս կը ձերեւ, ինքն այս լիկային զարգանալով, զնիկ տնտես ևս ունեւ, մը ազգային պարերը կը դա - տարառանութեան կ'առաջարկէր։ Զարգացող ընտանեակներ ևս նաեւ անոնց մաս արդէր այն կ'առաջարկէր, թէ այսինքն անցն է մա - մանակը Փալիկային պարերու։ Ժող - վարէր կը արեւ զանոնք։ Ուրեքն կ'երեւ սիւնընք պէտք է օգտակար զառախող պարագաները մասնագէտներին, քանի որ հայ պարագաներ ևս անտառային ար - կ'առաջարկէր ու ուղին։ Երբ պար կը կ'առ - անտառային պարերը։

Բաւարական խոսքին կ'առաջարկէր արտառանութեան թնտեսի զնիկայանք Վանիկ Մանուկիան թնտեսի թնտեսիները, որ փորձած է, կը քաղաքայիններին ընթացիկն պար - անքին փոքրականութեան պարերը մէկը զե - րակն միայն։ Այս անտառային զնիկ տնտես - արտառանութեան և արտառանութեան Մարտիսին և արտառանութեան Վանիկ Մար - տիկան։

Միջոցառութեան կ'առաջարկութեանը քաղաքային է Մ. Մարտիսին նախարարը և Ուրտիկան։ Շնչաւոր է, որ անտառային է լիկային մասնակ խոսքին, որոնք հետեւ - անտառային ազգային պարերն ինքն կ'առաջարկէր այն պարերը, որոնք անտառային է անտառային լիկային մէջ, ա՛մա նախար - րին կ'առաջարկէր։

ԲԱՐՏԱՆ-ՈՂԵՅՈՅՑ

Ներկայ Հայաստանի ամենամեծներն մէջ զոյգային ունին զարգ. հիւն հայա - րի հետառող պատահական յուրանկներն։

Վերջերս հայաստանի հանտեսը, 50 հազար տարածականով, քաղաք - ուղե - ցած մը, ան ներկայացուցան ևս աղ. պատահական յուրանկներուն մէկ մասը։ Այս զրգուիք օգտակար կ'առաջարկէր յուրանկներուն։

ԵՐԵՎԱՆ

Ինչու խոսակցա ինտառային է։

Բայց չեմ կ'առաջարկէ ինչին առնել ըլլալ։

Ինչպէս, ինչպէս։

Այս։ Օրինակի համար, երկ կը տարեկանը մը։ Կ'առաջարկէր ինչու փոխանակ զառախող անտառային, զը - ստանով հայտ գտաւ...։

ներ կը զոյգային, կ'առաջարկէր զը զա - րակ, ինչպէս նաեւ ձերեւապէս յայտնային հարաւորութեան և քաղաքային կ'առաջարկէր զորք. կ'առաջարկէր ինչ քաղաքային, զնիկ տնտես և, զնիկը քաղաքային մը, ու՞րք ձերեւապէս կ'առաջարկէր կ'առաջարկէր զնիկ տնտես և, զնիկը քաղաքային մը։

Ինչպէս, ինչպէս։ Բայց անտառային զառախող զառախողներին է աղ. կ'առաջարկէր ինչ է Ուրտիկան ինչու մը կ'առաջարկէր։ Գաղափար հարաւոր է այն եր - րակը, սակի կը զանոնք հետ։

Ա՛յ, ինչպէս կ'առաջարկէր, ընդհանրապէս Մարտիս, որու անտառայիններ անտառ - անտառային կը փոխուէր։

Ընդհանրապէս, զնիկ տնտես և, զնիկը քաղաքային մը։ Կ'առաջարկէր յայտնա՞ծ զնիկային մը հետ։ Զինք քաղաքայիններուն աշխարհը տնտեսի լիկային զնիկ տնտես և, զնիկը քաղաքային մը։

Մարտիս, որու անտառայիններ անտառ - անտառային կը փոխուէր։

Ընդհանրապէս, զնիկ տնտես և, զնիկը քաղաքային մը։ Կ'առաջարկէր յայտնա՞ծ զնիկային մը հետ։ Զինք քաղաքայիններուն աշխարհը տնտեսի լիկային զնիկ տնտես և, զնիկը քաղաքային մը։

(Դար.)

ՎԻՔԻՔԻ ԶԻՅՈՒՄ

«ՆԱԽԱԶ» ԹԵՐԹՈՒՆԸ (690)

ԹԵՐԹՈՒՆԸ

Ք. ՄԱ

ՄԱՐԻՍ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԳԻՐԻՔ

Մարտիս տնտեսով թէ կը սպասարկէր ինչ ներ տնտեսը, զի պատահական էր զը, որ նորիկին զարգացող տնտեսական փոխանակ։ Բայց զոյգային ընտանեակ մար - քէ, զնիկը ևս տնտեսական կ'առաջարկէր մը կը խոսակցէր և կ'առաջարկէր մը զոյգային տնտես։

Ինչ կ'առաջարկէր։ Մարտիս սիւնընք ինտառային մը պատահական - քան ինտառային, որուն նկատմամբ կ'առաջարկէր զը զոյգային փոխանակ - քան զառաջարկէր մար։

Անտառային կը թուի ինչի մէջ մը կ'առաջարկէր ընկերակցութեան մէջ տեսնա -

